

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ : ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้ง
และบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน

HUACHIEW CHALERMPRAKIET UNIVERSITY : THE ORAL HISTORY
OF FOUNDING AND ROLES DEALING WITH
THE THAI-CHINESE RELATIONSHIP

ZHENG CUIXIANG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ : ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้ง
และบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน
HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY : THE ORAL HISTORY
OF FOUNDING AND ROLES DEALING WITH
THE THAI-CHINESE RELATIONSHIP

ZHENG CUIXIANG

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
เมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2557

พิชญ์ ตั้งยืนยง

รองศาสตราจารย์ ดร.พิชญ์ ตั้งยืนยง
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

พัชรินทร์ บูรณะกร

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บูรณะกร
อาจารย์ที่ปรึกษา

พัชรินทร์ บูรณะกร

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บูรณะกร
กรรมการ

Low

อาจารย์ ดร.นริศ วศินานนท์
กรรมการ

พัชรินทร์ บูรณะกร

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บูรณะกร
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

อิสยา จันทวิธานุชิต

รองศาสตราจารย์อิสยา จันทวิธานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สุนทรชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิก สุนทรชัย
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ : ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้ง
และบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน

ZHENG CUIXIANG 554020

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พัทรินทร์ บุรณะกร, อ.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และวิเคราะห์บทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิจัยเอกสารและใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัยจากกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 36 คน ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดตั้งขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ที่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณบรมกษัตริย์ไทย และมุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยจึงมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพของการศึกษานำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อผลิตบัณฑิตที่รู้จริง ปฏิบัติงานได้จริง สามารถถ่ายทอดวิชาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไปได้ และในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้พัฒนาหลักสูตรที่มีความเข้มแข็งออกมารับการแข่งขันในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาสังคมศาสตร์และสาขามนุษยศาสตร์ จึงทำให้มหาวิทยาลัยได้รับการยอมรับด้านมาตรฐานการศึกษามากขึ้น โดยสามารถผลิตบัณฑิตทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ตามปณิธานการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยที่ได้สืบทอดต่อมาจากมูลนิธิฯ จนทำให้บัณฑิตเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเป็นอย่างมาก ด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีบทบาทสำคัญในการทำให้เกิดการตื่นตัวในการศึกษาวัฒนธรรมจีนการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน ทำให้คนไทยสามารถติดต่อธุรกิจกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทย-จีน และการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างพลเมืองของทั้งสองประเทศ อันเป็นประโยชน์ต่อการกระชับความสัมพันธ์ ไทย-จีนให้แน่นแฟ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต

คำสำคัญ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ประวัติศาสตร์บอกเล่า การก่อตั้ง ความสัมพันธ์ไทย-จีน

HUACHIEW CHALERMPRAKIET UNIVERSITY : THE ORAL HISTORY
OF FOUNDING AND ROLES DEALING WITH
THE THAI-CHINESE RELATIONSHIP

ZHENG CUIXIANG 554020

MASTER OF ARTS (COMMUNICATIVE THAI AS A SECOND LANGUAGE)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PATCHARIN BURANAKORN, PH.D.

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the oral history of founding of Huachiew Chalermprakiet University and to analyze its roles dealing with the Thai-Chinese Relationship. This research is quantitative research by analyzing relevant documents and using interviewing as the research tool to collect data from administrators, faculties and staffs of Huachiew Chalermprakiet University with a total number of 36 participants. The research found that Huachiew Chalermprakiet University was established with Poh Teck Tung foundation's strong commitment to recognize the divine grace of Thai Kings and to focus on making the advantage to society by distributing opportunities, creating the equity in post-secondary level. The University is committed to develop the education's efficacy leading to the academic excellence in order to produce the well-educated graduates who are able to work and relay the knowledge for future benefits. For last 20 years, Huachiew Chalermprakiet University has being developed continuously the strong curriculum to support to the competition in private post-secondary institutes in Health Sciences, Social Sciences and Humanities. Therefore, the University was more recognized in academic standard by producing both Thai and foreign graduates with knowledge, moral and ethics according to the commitment of the University's founding from Poh Teck Tung foundation so that the graduates were needed in the labor market. In term of Thai-Chinese relationship, Huachiew Chalermprakiet University had the roles in alerting in learning Chinese cultures, strengthening the exchange and cooperation between Thai and Chinese, supporting the business and tourism between Thailand and Republic of China and enhances the mutual understanding between the Thai and Chinese people and plays an positive role in strengthening the current and future relationship and cooperation between Thailand and China.

Keywords : Huachiew Chalermprakiet University, Oral history, Founding, Thai-Chinese relationship

华侨崇圣大学：成立叙述史及其对中泰关系所起到的作用

郑翠香 554020

文学硕士(泰国语言文化应用与交际专业)

指导老师：帕查琳 布拉纳功, 哲学博士

摘要

本文的研究目的是为了研究华侨崇圣大学的成立叙述史及分析其中泰关系所起到的作用。属于定量型个案研究，运用档案材料及访谈的方法从华侨崇圣大学的领导者，教师及工作人员中搜集资料数据，计访谈 36 人。

本研究发现：华侨崇圣大学在依照报德善堂慈善基金会的崇高宗旨，以及为表达对泰皇上陛下之崇敬及感恩而建立。通过扩展高等教育，创建高等教育机会均等来回馈社会。该大学致力于学术卓越，不断提高办学效益，为培养具有必要的专业知识和专业技能的应用型人才。在过去的二十多年来华侨崇圣大学不断发展强项课程无论是在医疗科技专业、社会科学专业及人文科学专业来迎接民办高等学校之间的竞争，从而使其获得了学术界的广泛认可。华侨崇圣大学在秉承所隶属的报德善堂慈善基金会的崇高宗旨下，为社会输送了许多有知识、有道德、有伦理的泰国本土及国际学生，从而使其成为劳动力市场所强烈需求的人才。在中泰关系方面，华侨崇圣大学在促进对中国文化的学习以及中泰两国在文化、贸易、旅游方面的交流与合作有着重要的作用。加深了中泰两国人民的相互了解，同时对增进中泰两国当前及未来的友好关系起到了积极有利的作用。

关键词：华侨崇圣大学，叙述史，成立，中泰关系

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย คือ อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ประธานหลักสูตรและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา และคำแนะนำการแก้ไขรายงานการวิจัย รวมทั้งให้กำลังใจจนวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พัชนี ตั้งยืนยง อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร และ อาจารย์ ดร.นริศ วศินานนท์ คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ อาจารย์ ดร.วิรัตน์ ทองรอด และ อาจารย์ ดร.นริศ วศินานนท์ ที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์แก่วิทยานิพนธ์เล่มนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทุกท่าน อาจารย์ที่ทำงานมาตั้งแต่เปิดมหาวิทยาลัย อาจารย์สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย (รับผิดชอบการดูแลและสอนนักศึกษาชาวจีนมาตั้งแต่เปิดโครงการความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-จีน) และเจ้าหน้าที่แผนกวิเทศสัมพันธ์ ที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ที่ให้ข้อมูลทุก ๆ ท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสัมภาษณ์ อันเป็นข้อมูลที่สำคัญในการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ที่นครปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนในการศึกษาในประเทศไทยทุกด้าน

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ZHENG CUIXIANG

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
บทคัดย่อภาษาจีน	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย	3
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย	6
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย	7
2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของชาวจีนโพ้นทะเลเข้ามาประเทศไทย	7
2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย	9
2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อสังคมไทย	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม	13
2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของมหาวิทยาลัย	13
2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย	15
2.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยต่อสังคม	17
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-จีนมิติด้านการศึกษา	18
2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาของชาวจีนในประเทศไทย	18
2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการพัฒนาการศึกษาระหว่างไทย-จีน	20
2.4 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	22
2.4.1 ประวัติและพัฒนาการมหาวิทยาลัย	23
2.4.2 ปณิธาน “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม”	24
2.4.3 สัญลักษณ์ ต้นไม้ และสี ประจำมหาวิทยาลัย	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย	25
2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัย	28
2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	30
บทที่ 3 ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งและลักษณะพัฒนาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	
3.1 ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	32
3.1.1 ความเป็นมาของมหาวิทยาลัย	32
3.1.2 ความเป็นมาของชื่อ “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ”	41
3.1.3 ความเป็นมาของปณิธาน “เรียนรู้อันไร้ขีดจำกัด”	43
3.1.4 สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	44
3.2 พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	53
3.2.1 พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	53
3.2.2 คุณค่าของพิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	56
3.3 การพัฒนาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	59
3.3.1 การพัฒนาการในด้านหลักสูตร	59
3.3.2 การพัฒนาการในด้านการวิจัย	69
3.3.3 การพัฒนาการในด้านการบริการวิชาการ	73
3.3.4 การพัฒนาการในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	78
บทที่ 4 บทบาทของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน	
4.1 นโยบาย/วิสัยทัศน์ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน	82
4.1.1 ด้านการเรียนการสอนภาษาจีน จีนศึกษา และศิลปวัฒนธรรมจีน	83
4.1.2 ด้านการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษากับสถาบันการศึกษา ในสาธารณรัฐประชาชนจีน	89
4.1.3 ด้านการวิจัยและบริการวิชาการ	98
4.2 เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ “ความเข้มแข็งด้านจีน”	99
4.3 การส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน	104
4.3.1 โครงการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน	104
4.3.2 กิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน	107
4.4 บทบาทของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน	110
4.4.1 บทบาทด้านการศึกษา	110
4.4.2 บทบาทด้านการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทย-จีน	111
4.4.3 บทบาทด้านเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีน	112

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4.4 บทบาทด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทย-จีน	113
4.4.5 บทบาทด้านการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีน	113
4.5 แนวโน้มของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน	114
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	117
5.2 อภิปรายผล	121
5.3 ข้อเสนอแนะ	123
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	128
ประวัติผู้เขียน	132

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายละเอียดความร่วมมือในโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ระหว่างปีการศึกษา 2551- 2553	91

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า	
1	ตราประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	44
2	ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	48
3	ประติมากรรมพระบรมโพธิสมภาร	50
4	ประติมากรรมนกกางเขน	52
5	สถาปัตยกรรมอาคารการก่อสร้างภายในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	99
6	ซุ้มประตูจีน	100
7	รูปหล่อ ผู้ร่วมสร้างมหาวิทยาลัย	101

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นเป็นการสร้างชุมชนวิชาของสังคม เป็นเสมือนแหล่ง “อุตสาหกรรมความรู้” (Knowledge Industry) ที่จะเสริมสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการโดยการผลิตและพัฒนาความรู้ เพื่อใช้เป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ “พลังทางวิชาการ” เป็นพลังสำคัญของการพัฒนา (ธิดารัตน์ บุญสุข. 2528 : 12) อุดมศึกษาไทยมีมานานพร้อม ๆ กับการผิวกำลังร่วมเป็นประเทศตั้งแต่สมัยสุโขทัย แต่เป็นการเริ่มการสอนในวัด ในวัง และในครัวเรือน ถ้าไม่มีอุดมศึกษาตั้งแต่สมัยนั้น ก็คงจะไม่มีช่าง ไม่มีศิลปิน ไม่มีผู้นำทางปัญญา ที่สร้างเมืองหลวง สร้างประเทศ สร้างวัฒนธรรมอันสูงส่งมาได้ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และสินธะวา คามดิษฐ์. 2530 : 230)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันสังคมที่เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของสังคมนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้หน้าที่ บทบาท ตลอดจนรูปแบบของมหาวิทยาลัย จึงมักถูกกำหนดโดยความต้องการของสังคมนั้น และโดยที่ความต้องการของแต่ละสังคมไม่เหมือนกัน หน้าที่ บทบาทและรูปแบบการกำเนิดของมหาวิทยาลัยแต่ละประเทศจึงอาจจะไม่เหมือนกัน นอกจากนั้นในสังคมเดียวกันความต้องการอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และสินธะวา คามดิษฐ์. 2530 : 192) ดังนั้นมหาวิทยาลัยนั้นก็คือเงาสะท้อนของประเทศชาติ (อุทุมพร จามรมาน. 2531 : 171)

สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศที่มีอารยธรรมเก่าแก่ ไทยกับจีนมีความผูกพันและติดต่อกันมาอย่างยาวนานนับแต่โบราณกาล ซึ่งชาวไทยและชาวจีนติดต่อสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องยาวนานนับพันปี หลักฐานทางประวัติศาสตร์แสดงว่ามีการค้าขายแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและคณะทูตในสมัยสุโขทัย ต่อมามีการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น การทำเครื่องสังคโลกแบบจีน แสดงถึงความสัมพันธ์อันสนิทสนมยิ่งขึ้น ครั้นล่วงมาถึงสมัยอยุธยา ชาวจีนมาตั้งถิ่นฐานถาวรและนำศิลปวัฒนธรรมเข้ามาแพร่หลายมากยิ่งขึ้น ชาวจีนจำนวนมากเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในสมัยกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ (กรรณิการ์ ตันประเสริฐ. 2545 : 5) ด้วยความผูกพันยาวนานและวัฒนธรรมที่ใกล้ชิดทำให้ความสัมพันธ์ด้านสังคมและวัฒนธรรมระหว่างไทย-จีนพัฒนาไปอย่างใกล้ชิดและแนบแน่นมาโดยตลอด ประชาชนของทั้งสองประเทศมีการไปมาหาสู่เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะตั้งแต่ที่ทั้งสองประเทศสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2518 เป็นต้นมา ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนได้พัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและราบรื่น จึงอาจกล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดดุจพี่น้องระหว่างไทย-จีนได้มีมาอย่างยาวนานเหมือนคำกล่าวที่ว่า “ไทยจีนใช้อื่นไกล พี่น้องกัน”

จีนเป็นสังคมของการบันทึก การเรียนรู้ ชาวจีนเป็นชาติหนึ่งที่เดินทางไปด้วยหลักแหล่งอยู่ทั่วทุกภูมิภาคพร้อมทั้งนำวิถีชีวิตความเชื่อของบรรพบุรุษติดตามไปด้วย (สุทวิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ และคณะ. 2544 : 145) เรามักจะได้ฟังเรื่องราวของคนจีนที่มีแต่ “เสื่อผืนหมอนใบ” เดินทางมาจากจีนแผ่นดินใหญ่กลายเป็นพ่อค้าที่ร่ำรวยมีชื่อเสียงในสังคมไทย บุคคลเหล่านี้สามารถสร้างฐานะของตัวเองได้อย่างมั่นคงด้วยเงินทุนเริ่มต้นเพียงเล็กน้อยประกอบกับอุปนิสัยของชาวจีน ซึ่งเป็นผู้มีความอดทน ขยัน และมีความสามารถในการค้า ทำให้ชาวจีนเข้าไปมีบทบาทสำคัญในด้านเศรษฐกิจ

ของประเทศไทย (ธมลวรรณ ตั้งวงษ์เจริญ. 2542 : 27) ความยากลำบากในการดำเนินชีวิตของจีนรุ่นแรกในสยามน่าจะเป็นแรงเสริมสำคัญให้คนรุ่นถัดมามีความมานะพยายามในการหาวิธีที่จะก่อสร้างสร้างตัวให้เป็นปึกแผ่นหรืออย่างน้อยก็มีกินมีใช้มากกว่ารุ่นที่ 1 ดังนั้นเราจึงได้เห็นว่าลูกหลานชาวจีนที่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนมักชวนชวายเป็นการเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. 2552 : 260-261)

รากเหง้าของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินั้นผูกพันกับคนจีนในประเทศไทย ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งเมื่อปี 2485 โดย “มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง” ภายใต้ชื่อ “โรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย” ต่อมา มีการขยายบริการเป็นโรงพยาบาลจึงได้ยกฐานะโรงเรียนผดุงครรภ์เป็น “วิทยาลัยหัวเฉียว” ในปี 2524 และต่อมาในปี 2533 ซึ่งเป็นปีครบรอบ 80 ปีของมูลนิธิถึงเวลานั้นมี ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ เป็นประธานมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ได้ดำเนินการเป็นผู้นำระดมทุนจากชาวไทยเชื้อสายจีน เป็นครั้งแรกกว่า 100 ล้านบาท และนักธุรกิจชาวไทยเชื้อสายจีนร่วมสมทบทุนอีกกว่า 1,000 ล้านบาทเพื่อก่อสร้างมหาวิทยาลัยบนพื้นที่ 150 ไร่ บริเวณถนนบางนา-ตราด แล้วเสร็จในปี 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” และเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2537 ได้เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิด นับเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรก และแห่งเดียวที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าว โดยทรงมีกระแสพระราชดำรัสกับผู้ก่อตั้ง และผู้บริหารของมหาวิทยาลัยว่า “ขอให้ทำมหาวิทยาลัยแห่งนี้ให้ดี” (พรวีภา วัชรชนากุล. 2553 : 22) ซึ่งประวัติความเป็นมาในระยะแรกเริ่มของการก่อตั้งมหาวิทยาลัยและเหตุการณ์สำคัญในช่วงเวลาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ผ่านมาเป็นภาพสะท้อนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีบทบาทสูงต่อสังคม

ประวัติศาสตร์บอกเล่า (Oral history) เป็นการบันทึกถ้อยคำสัมภาษณ์จากความทรงจำของบุคคลร่วมสมัยผู้รู้เห็นหรือผู้ร่วมเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีต ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่ช่วยเสริมหลักฐานข้อมูลประเภทลายลักษณ์อักษรที่ยังขาดหายไปสมบูรณ์ชัดเจน การศึกษาประวัติศาสตร์และเหตุการณ์สำคัญของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในแง่มุมต่าง ๆ จากปากคำของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ ผู้บริหาร ช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในมรดกวัฒนธรรมของทั้งชาวไทยและชาวจีน และสามารถเข้าใจคุณค่า บทบาทของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ ช่วยให้เกิดการตื่นตัวในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์มหาวิทยาลัย ช่วยเติมเต็มข้อมูลที่ไม่ได้ถูกบันทึกไว้ในเอกสารข้อมูลจากการสัมภาษณ์และทำให้ได้มุมมองใหม่ ๆ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดตั้งขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ที่สำคัญในพระมหากรุณาธิคุณบรมกษัตริย์ไทย และมุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา ส่งเสริมวัฒนธรรมตั้งตามพื้นฐานพระพุทธศาสนา และบุชาคุณธรรมของบรรพชน มหาวิทยาลัยนี้เลื่อมใสในบทบาทความรู้รอบ รู้ลึก และความชำนาญงานอันเกื้อหนุนคุณภาพของทั้งบุคคลและสังคมประชาชาติ จึงมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพของการศึกษานำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างสรรค์บัณฑิตที่รู้จริง ปฏิบัติงานได้จริง และแสวงหา สละสลวย ถ่ายทอดวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ บัณฑิตของมหาวิทยาลัยจักเป็น

ผู้ประกอบด้วยความรู้ควบคู่คุณธรรม เป็นแบบฉบับสมบูรณ์ของปัญญาชนผู้พร้อมที่จะอุทิศตนรับใช้สังคม เพื่อความผาสุกของเพื่อนร่วมโลกได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินับว่าเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยมีการเรียนการสอนครอบคลุมครบทุกสาขาวิชา ทั้งสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ยังมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ที่กระชับระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีการลงนามสัญญาความร่วมมือ (MOU) กับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน มีสัญญาความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนนักศึกษา กับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ทั้งในด้านประวัติการก่อตั้งและด้านการดำเนินงาน ซึ่งทำให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น และเป็นมหาวิทยาลัยที่ดำเนินงานตามปณิธานการก่อตั้งอย่างครบถ้วน

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะชาวต่างชาติที่เป็นชาวจีน มีความสนใจในวัฒนธรรมและสังคมของประเทศไทย และศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงประสงค์ที่จะศึกษาประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งและบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนก่อตั้งด้วยคนไทยเชื้อสายจีนและเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกและแห่งเดียวที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิด นับว่ามีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นในด้านประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้ง และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีน ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมในด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนในด้านต่าง ๆ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
2. เพื่อวิเคราะห์บทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดตั้งขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง และมุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา และในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมานี้ มหาวิทยาลัยได้พัฒนาหลักสูตรที่มีความเข้มแข็งออกมารับการแข่งขันในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาสังคมศาสตร์

และสาขามนุษยศาสตร์ จึงทำให้มหาวิทยาลัยได้รับการยอมรับด้านมาตรฐานการศึกษามากขึ้น โดยสามารถผลิตบัณฑิตทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ตามปณิธานการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยที่ได้สืบทอดต่อมาจากมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง

2. บทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีบทบาทสำคัญในการทำให้เกิดการตื่นตัวในการศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมจีน การแลกเปลี่ยนและความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน ทำให้คนไทยสามารถติดต่อกิจการกับสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ยิ่งขึ้น ส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน และการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างพลเมืองของทั้งสองประเทศ อันเป็นประโยชน์ต่อการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การก่อตั้งของสถาบันการศึกษา และจุดมุ่งหมายของสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันสังคมที่เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของสังคมนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้ หน้าที่ บทบาท ตลอดจนรูปแบบของมหาวิทยาลัย จึงมักถูกกำหนดโดยความต้องการที่ไม่เหมือนกันของแต่ละสังคมนั้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของสถาบันการศึกษา ในปัจจุบันไทยกับจีนมีความสัมพันธ์และความร่วมมือที่เจริญรุดหน้าในทุกด้าน สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันอันสำคัญของสังคม ต้องปฏิบัติหน้าที่และสิทธิตามสถานภาพในสังคม ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริมเยาวชนของไทยในการศึกษาเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมจีน มีสัญญาความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนนักศึกษา กับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีน มีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างกัน และการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนในด้านอื่น ๆ

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งและบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมีรายละเอียดของขอบเขตต่อไปนี้

1.5.1 ประชากร จำนวน 94 คน

- 1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
  - 1.1) อธิการบดี จำนวน 1 คน
  - 1.2) รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ จำนวน 3 คน
  - 1.3) ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ จำนวน 4 คน
  - 1.4) คณบดี จำนวน 13 คน
- 2) อาจารย์ที่ทำงานมาตั้งแต่เปิดมหาวิทยาลัย จำนวน 59 คน
- 3) อาจารย์สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย (รับผิดชอบการดูแลและสอนนักศึกษาชาวจีนมาตั้งแต่เปิดโครงการความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-จีน) จำนวน 10 คน
- 4) เจ้าหน้าที่แผนกวิเทศความสัมพันธ์ จำนวน 4 คน

1.5.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน

- 1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
  - 1.1) อธิการบดี จำนวน 1 คน
  - 1.2) รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ จำนวน 2 คน
  - 1.3) ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ จำนวน 4 คน
  - 1.4) คณบดีที่อายุงานเกินกว่า 10 ปี จำนวน 8 คน
- 2) อาจารย์ที่ทำงานมาตั้งแต่เปิดมหาวิทยาลัย จำนวน 12 คน
- 3) อาจารย์สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย (รับผิดชอบการดูแลและสอนนักศึกษาชาวจีนมาตั้งแต่เปิดโครงการความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-จีน) จำนวน 5 คน
- 4) เจ้าหน้าที่แผนกวิเทศความสัมพันธ์ จำนวน 4 คน

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ มีคำศัพท์เฉพาะที่นิยามดังนี้

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หมายถึง มหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำที่ตั้งขึ้นโดยชาวจีนโพ้นทะเลซึ่งมาทำมาหากินอยู่บนผืนแผ่นดินไทย เพื่อตอบแทนพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทย และบุญคุณของแผ่นดินไทยที่มีต่อชาวจีนโพ้นทะเลที่มาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ได้ดำเนินกิจกรรมอย่างมีคุณภาพในลักษณะธุรกิจโดยไม่แสวงหากำไร และมีนโยบายอันแน่วแน่ที่จะส่งเสริมด้านการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ มีทักษะด้านวิชาการและวิชาชีพ ควบคู่กับการมีคุณธรรมและจิตสำนึกของการเป็นพลเมืองดี และเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกและแห่งเดียวที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานนาม “**มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ**” และเสด็จพระราชดำเนินเปิดมหาวิทยาลัย

ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้ง หมายถึง การบันทึกถ้อยคำสัมภาษณ์จากความทรงจำของบุคคลร่วมสมัย ผู้รู้เห็นหรือผู้ร่วมการก่อตั้งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ผ่านมา ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่ช่วยเสริมหลักฐานข้อมูลประเภทลายลักษณ์อักษรที่ยังขาดหายของประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติให้สมบูรณ์ชัดเจน และช่วยให้ได้มุมมองใหม่ของประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่และสิทธิตามสถานภาพในสังคมของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งขึ้นด้วยคนไทยเชื้อสายจีน โดยมีเอกลักษณ์มุ่งเน้นด้านจีนศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน ด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่และเป็นแหล่งข้อมูลในเรื่องความเป็นจีน และมีการลงนามสัญญาความร่วมมือ (MOU) กับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน มีสัญญาความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนนักศึกษา กับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีน มีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างกัน และการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนในด้านอื่น ๆ

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสารและการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้งสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย
2. ศึกษาประวัติและความเป็นมาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
3. สัมภาษณ์กลุ่มประชากรจากกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ที่ทำงานมาตั้งแต่เปิดมหาวิทยาลัยจากอาจารย์สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย และเจ้าหน้าที่แผนกวิเทศสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 94 คน
4. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ที่ทำงานมาตั้งแต่เปิดมหาวิทยาลัย อาจารย์สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย และเจ้าหน้าที่แผนกวิเทศสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 36 คน
5. สร้างเครื่องมือวิจัยด้วยการตั้งคำถามที่จะไปสัมภาษณ์แต่ละกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 20 ข้อ โดยครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยทั้ง 2 ข้อ
6. นำเครื่องมือวิจัยคือคำถามสำหรับการสัมภาษณ์จำนวน 20 ข้อ ไปเก็บข้อมูลภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่างที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
7. เรียบเรียงพัฒนาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
8. วิเคราะห์บทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
9. นำเสนอผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
2. ทำให้เข้าใจในบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ : ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งและบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางและทฤษฎีในการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย
  - 2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของชาวจีนโพ้นทะเลเข้ามาประเทศไทย
  - 2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย
  - 2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อสังคมไทย
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม
  - 2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของมหาวิทยาลัย
  - 2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย
  - 2.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยต่อสังคม
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-จีนมิติทางการศึกษา
  - 2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาของชาวจีนในประเทศไทย
  - 2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการพัฒนาการศึกษาระหว่างไทย-จีน
- 2.4 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย
  - 2.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัย
  - 2.5.3 งานวิจัยเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยเป็นการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย และรวมถึงบทบาทที่มีต่อสังคมไทย มีสาระโดยสรุปดังนี้

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของชาวจีนโพ้นทะเลเข้ามาประเทศไทย

จีนโพ้นทะเล คำนี้ในภาษาจีนกลางคือหัวเฉียว และภาษาจีนแต้จิ๋วคือฮั่วเคี้ยว ส่วนคำภาษาไทยที่เรียกจีนโพ้นทะเลนั้นถอดความมาจากภาษาอังกฤษว่า Oversea Chinese หรือชาวจีนที่อยู่ห่างไกลบ้านเกิดเมืองนอนของตนคือประเทศจีน จีนโพ้นทะเลจึงมิใช่หมายถึงจีนอพยพที่อยู่ในเมืองไทยเท่านั้น แต่หมายถึงจีนที่กระจายไปอยู่ทั่วโลก (แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. 2552 : 68)

ชาวจีนอพยพเข้ามาประกอบอาชีพในเมืองไทยเป็นจำนวนมากตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325-2394) ยังมีชาวจีนอพยพจำนวนมากขึ้น สืบเนื่องจากปัญหาด้านอดอยากแค้นภายในประเทศจีนเอง ขณะเดียวกับที่เมืองไทยมีความอุดมสมบูรณ์ ความปลอดภัยทางการเมือง และสภาพทางสังคมที่เอื้อต่อการปรับตัวของชาวจีนให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย โดยที่

รัฐบาลไทยมีความต้องการชาวจีนมาช่วยสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจ เนื่องจากชาวจีนมีความรู้และประสบการณ์ทั้งด้านค้าขาย การต่อเรือ และการเดินเรือ ซึ่งคนไทยไม่มีความถนัด ดังจะเห็นได้ว่าในสมัยรัชกาลที่ 2 ได้มีการเริ่มว่าจ้างแรงงานชาวจีนมาทำงานโยธาให้แก่รัฐ แทนการใช้แรงงานไพร่เกณฑ์ตามแบบเดิม เพราะชาวจีนมีความทรหดอดทนขยันขันแข็ง ขณะที่ไพร่นิยมทำไร่ไถนา หรือประกอบอาชีพตามบรรพบุรุษของตนมากกว่า ในเวลานั้นชาวจีนยังไม่ถูกเกณฑ์แรงงานในระบบไพร่ ชาวจีนจึงมีเวลาประกอบอาชีพที่ตนถนัดและพอใจ ซึ่งนำไปสู่การสะสมทุนทรัพย์สร้างหลักฐานของตนเองในเวลาต่อไป (ชัชวาลย์ นิรมิตวิจิตร. 2546 : 1)

ชาวไทยและชาวจีนติดต่อสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องยาวนานนับพันปี หลักฐานทางประวัติศาสตร์แสดงว่ามีการค้าขายแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและคณะทูตในสมัยสุโขทัย ซึ่งตรงกับช่วงปลายราชวงศ์ซ่ง (พ.ศ. 1503-1722) ต่อมาถึงราชวงศ์หยวน (พ.ศ. 1822-1911) มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น การทำเครื่องสังคโลกแบบจีน แสดงถึงความสัมพันธ์อันสนิทสนมยิ่งขึ้น ครั้นล่วงมาถึงสมัยอยุธยา ชาวจีนมาตั้งถิ่นฐานถาวรและนำศิลปวัฒนธรรมเข้ามาแพร่หลายมากยิ่งขึ้น ชาวจีนจำนวนมากเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในสมัยกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ (กรรณิการ์ ตันประเสริฐ. 2545 : 5)

กรุงศรีอยุธยาเป็นศูนย์กลางการค้านานาชาติที่พ่อค้าจากตะวันออกและตะวันตกมาพบปะแลกเปลี่ยนสินค้า ในขณะที่เดียวกันก็เป็นผู้ “ส่งผ่าน” สินค้าจากตะวันออกไปตะวันตกและจากตะวันตกไปตะวันออก พร้อมทั้งขายของป่าจากอุษาคเนย์ (สุวรรณภูมิ) ให้กับจีนและฝรั่งด้วย จึงเห็นได้ว่าในสมัยนี้ จีนเพิ่มความเข้มข้นในการเข้ามาเกี่ยวข้องกับไทยมากกว่ายุคก่อน ๆ (สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2546 : 72)

แรงผลักดันที่ก่อให้เกิดการอพยพจากแผ่นดินจีนเกิดจากภาวะกดดันสำคัญที่รุมเร้าดินแดนทางตะวันออกเฉียงใต้ของจีนเป็นเวลาต่อเนื่องยาวนาน ได้แก่ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ภัยด้านการปกครองและการสู้รบภายใน ซึ่งถูกโหมกระหน่ำซ้ำเติมด้วยเผด็จการของมหาอำนาจตะวันตกเข้าไปในแผ่นดินจีน ภัยพิบัติทางธรรมชาติเกิดขึ้นบ่อยครั้งทั้งภัยแล้งและภัยน้ำท่วมที่รุนแรงทำลายบ้านเรือนและทรัพย์สิน ประชากรที่มีมากจนแออัดกันจนก่อให้เกิดสภาพขาดแคลน อดอยาก น้ำทะเลที่เอ่อท่วมเข้าสู่พื้นที่เพาะปลูกทำให้ดินเค็ม ส่งผลกระทบครั้งละยาวนานหลายปี ส่วนภัยด้านการปกครองและการสู้รบภายในประเทศเกิดจากการต่อต้านราชวงศ์ซิง (ชนชาติแมนจู) ซึ่งปกครองประเทศจีนต่อจากราชวงศ์หมิง (ชนชาติฮั่น) เมื่อ พ.ศ. 2187 และปกครองประเทศนานถึง 267 ปี (พ.ศ. 2454) ชาวจีนจำนวนมากต่อต้านแมนจูถือเป็นชาวต่างชาติมายึดครองแผ่นดินตน จึงพยายามโค่นล้มอยู่เป็นระยะ โดยเฉพาะสมัยจักรพรรดิเต้ากวง (พ.ศ. 2362-2394) ซึ่งตรงกับสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งราชอาณาจักรสยาม การปกครองและสังคมจีนเสื่อมลง มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง ขุนนางและผู้ดี ยังพุ่มเฟือย คนมั่งมีโง่ที่ดินคนจนจนไม่มีที่ทำกิน คนจนต้องทำสัญญาขายลูกไปเป็นทาสในยุโรป เกิดช่องว่างระหว่างชนชั้นมากขึ้น ในเวลานั้นเองมหาอำนาจตะวันตกได้แผ่ขยายอิทธิพลเข้ามาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของจีนการสู้รบที่เกิดขึ้นอย่างไม่สิ้นสุดและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงได้คุกคามชาวจีนในมณฑลที่เลียบชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศ ซึ่งเป็นย่านยุทธศาสตร์สำคัญมาทุกยุคทุกสมัย ส่งผลให้เกิดความลำบากยากเข็ญต่อวิถีชีวิตและระเบียบสังคม เป็นปัจจัยเร่งเร้าให้คนหนุ่มตัดสินใจเสี่ยงภัยเพื่อแสวงโชคยังถิ่นที่ดีกว่า สยามเป็นแผ่นดินแห่งหนึ่งที่ได้ต้อนรับชาวจีนโพ้นทะเล

ทิศทางการอพยพมักจะจะเป็นไปตามการชักจูงจากผู้อพยพรุ่นก่อน ๆ (กรรณิการ์ ต้นประเสริฐ. 2545 : 14-18)

สำหรับในประเทศไทย โอกาสหรือช่องทางที่ชาวจีนจะอพยพเข้ามามากที่สุดดูเหมือนจะคาบเกี่ยวระหว่างสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 (ช่วงกลางถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 24) นักวิชาการชาวตะวันตกที่ศึกษาเรื่องชาวจีนในไทยได้ประมาณจำนวนชาวจีนว่ามีอยู่หนึ่งในสามของประชากรไทยทั้งหมด จนกล่าวว่า “ผู้โดยสารเป็นสินค้าที่มีค่ามากที่สุดจากเมืองจีนมายังสยาม” โดยทั่วไปแล้ว ภูมิลำเนาเดิมของจีนโพ้นทะเลที่อพยพมาเมืองไทยอยู่แถวกวางตุ้ง กวางสี ฮกเกี้ยนและไหหลำ สยามก็ต้องการทรัพยากรบุคคลในการพัฒนาเศรษฐกิจที่เปิดเสรีในสมัยรัชกาลที่ 4 พอดี และเพราะคนไทยมีภาระต้องการถูกเกณฑ์แรงงานตามกฎหมายตามระยะเวลาที่ราชการกำหนด ไม่สามารถทำงานรับจ้างเป็นกฏีอย่างชาวจีนได้ นอกจากนี้ น่าจะเป็นด้วยอุปนิสัยไม่สะสมทุนทรัพย์ของคนไทยด้วย จึงไม่เห็นความจำเป็นที่จะทำงานเป็นกฏีใช้แรงงานแบบคนจีนโพ้นทะเลเหล่านี้ (แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. 2552 : 69)

จากการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่า ชาวไทยและชาวจีนได้ติดต่อสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องยาวนานนับพันปี มีการค้าขายแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและคณะทูตในสมัยสุโขทัย ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเริ่มมีชาวจีนได้ตั้งถิ่นฐานถาวรในประเทศไทย และต่อมาในสมัยกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะระหว่างสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 มีชาวจีนจำนวนมากเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารซึ่งสาเหตุของการอพยพ การตั้งถิ่นฐานของคนจีนในประเทศไทย มีส่วนหนึ่งจากแรงผลักดันของประเทศจีน คือภัยพิบัติทางธรรมชาติ ภัยด้านการปกครอง การสู้รบภายใน และแผ่อิทธิพลของมหาอำนาจตะวันตกเข้าไปในแผ่นดินจีน เป็นต้น ส่งผลให้เกิดความลำบากต่อวิถีชีวิตและระเบียบสังคม อีกส่วนหนึ่งจากแรงดึงดูดของประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ และรัฐบาลสยามในเวลานั้นก็เปิดโอกาสเต็มที่ให้คนจีนเข้ามาทำมาหากินได้โดยสะดวก และอีกปัจจัยหนึ่งก็คือ ไปตามการชักจูงจากผู้อพยพรุ่นก่อน ๆ

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย

ในสังคมไทยมีชาวจีน 5 กลุ่มภาษาใหญ่ ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของจีนคือ จีนฮกเกี้ยน จีนแต้จิ๋ว จีนกวางตุ้ง จีนแคะ (คำนี้ฟังระวังที่จะไม่เข้าใจเพราะ คือไม่ใช่มีเรือควบกล้า) และจีนไหหลำ จีนเหล่านี้กระจัดกระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะจีนแต้จิ๋ว ซึ่งจัดว่ามีจำนวนประชากรหนาแน่นกว่าจีนอีก 4 กลุ่ม แต่สำหรับในกรุงเทพฯแล้ว น่าจะมีจีนทั้ง 5 กลุ่มนี้ปะปนกันไป บางกลุ่มก็จะมีย่านอาศัยเฉพาะกลุ่ม นอกจากนี้พบว่าจีนทางภาคใต้มักเป็นกลุ่มจีนฮกเกี้ยน ซึ่งมีความชำนาญในการทำเหมืองแร่และทำสวนยางพารา จีนฮกเกี้ยนยังได้รับการจัดลำดับว่าเป็นที่ใหญ่ ส่วนน้องเล็กคือจีนไหหลำ จีนไหหลำมักตั้งรกรากทางภาคเหนือตอนล่าง เนื่องจากบางคนมีความชำนาญการทำโรงเลื่อยไม้ ธุรกิจการให้บริการในโรงแรม ร้านกาแฟ ร้านอาหาร เป็นต้น (แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. 2550 : 10)

การศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์จีนในไทยทั่วไปมักให้ภาพกลุ่มชาติพันธุ์จีนที่ “สงบนิ่งทางการเมือง กระจือหรือรันททางเศรษฐกิจ ปราศจากซึ่งความขัดแย้งกับรัฐและสังคมไทย” (สิทธิเทพ เอกสิทธิพงษ์. 2555 : 142) ในสยามชาวจีนมีลักษณะแสดงถึงความขยันขันแข็งอย่างแรงกล้า ตั้งใจทำงานอย่างอดทนและทำงานหนัก มีจุดมุ่งหมายที่มั่นคง มีความทะเยอทะยาน ต้องการความมั่งคั่ง

และความก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจ ชอบการเปลี่ยนแปลง ชอบเสี่ยง และชอบการเป็นอิสระ (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2548 : 94) เรามักจะได้ฟังเรื่องราวของคนจีนที่มีแต่ “เสือผืนหมอนใบ” เดินทางมาจาก จีนแผ่นดินใหญ่ กลายเป็นพ่อค้าที่ร่ำรวยมีชื่อเสียงในสังคมไทย บุคคลเหล่านี้สามารถสร้างฐานะของ ตัวเองได้อย่างมั่นคงด้วยเงินทุนเริ่มต้นเพียงเล็กน้อย ประกอบกับอุปนิสัยของชาวจีนซึ่งเป็นผู้มี ความอดทน ขยัน และมีความสามารถในการค้า ทำให้ชาวจีนเข้าไปมีบทบาทสำคัญในด้านเศรษฐกิจ ของประเทศไทย และเนื่องจากวัตถุประสงค์แรกของชาวจีนที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยไม่ใช่ วัตถุประสงค์ทางการเมือง ชาวจีนส่วนมากจึงวางตัวเป็นกลาง (ธมลวรรณ ตั้งวงษ์เจริญ. 2542 : 27) ความยากลำบากในการดำเนินชีวิตของจีนรุ่นแรกในสยามน่าจะเป็นแรงเสริมสำคัญให้คนรุ่นถัดมามี ความมานะพยายามในการหาวิธีที่จะก่อร่างสร้างตัวให้เป็นปึกแผ่นหรืออย่างน้อยก็มิถิมนิใช้มากกว่า รุ่นที่ 1 ดังนั้นเราจึงได้เห็นว่าลูกหลานชาวจีนที่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีน (เชื้อสายจีน สัญชาติไทย ตามแผ่นดินเกิด) มักชวนชวนในการเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จีนเป็นสังคมของการบันทึก การเรียนรู้ ด้วยเหตุดังกล่าว คนในรุ่นที่ 2 นี้จึงมักเรียนหนังสือตามภาคบังคับถึงระดับสูง ๆ และอยู่ ในวงการอาชีพอันเป็นที่รู้จักอย่างหลากหลาย เช่น แพทย์ วิศวกร นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ เป็นต้น ลูกหลานไทยเชื้อสายจีนที่มิมีนามสกุลยาว ๆ เหล่านี้ก็ได้มีโอกาสรับราชการสายความมั่นคง ของชาติมากขึ้นคือ ทหาร ตำรวจ ส่วนลูกหลานประเภทที่ “เขินไม่ขึ้น” คือไม่สนใจการศึกษาเล่าเรียน คนจีนก็จะมีจารีตของตนในการอบรมลูกหลานให้เป็นคนที่ใฝ่การศึกษา โดยนำไปฝากฝังกับผู้ทำงาน ช่างหรือหัตถกรรม เพื่อฝึกงานและการพาไปฝึกงานกับคนคุ้นเคย นี้เองจึงน่าจะทำให้เกิดความชำนาญ ในอาชีพเฉพาะกลุ่มภาษาของตนก็เป็นได้ เช่น กรณีของจีนแคะในสยาม สัมมาอาชีพะที่ดำเนินควบคู่ ไปด้วยกับจารีตอบรมลูกหลานของชาวจีนแคะที่ส่งสมมาเป็นเวลานาน ๆ อาชีพการงานของจีนแคะก็คล้าย กับจะมีอัตลักษณ์เป็นของตนเองไป ตั้งแต่ช่างชุบ ช่างเจียรระโน ช่างหนัง ช่างเครื่องหรือช่างซ่อม ช่างสังกะสี ช่างตัดเสื้อผ้าหรือตัดสูท จารีตการอบรมให้ลูกหลานต้องแสวงหาความเชี่ยวชาญเฉพาะตัว เพื่อยึดเป็นอาชีพนี้ยังปรากฏในจีนกลุ่มต่าง ๆ ด้วย เช่น กลุ่มภาษาจีนกวางตุ้ง ก็มักจะชำนาญงาน ช่างกลึง ช่างโลหะ งานร้านอาหาร ส่วนจีนไหหลำก็จะฝึกงานที่เกี่ยวกับโรงเลื่อยไม้ เป็นต้น (แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. 2552 : 260-261)

ชาวจีนเป็นชาติหนึ่ง que เดินทางไปตั้งหลักแหล่งอยู่ทั่วทุกภูมิภาคพร้อมทั้งนำวิถีชีวิตความเชื่อ ของบรรพบุรุษติดตามไปด้วย (สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบุลย์ และคณะ. 2544 : 145) คนจีนมีการจัดระเบียบ สังคมจากระบบเครือญาติ วงศ์ตระกูล (แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. 2552 : 232) โดยทั่วไปการศึกษาของกลุ่ม ชาติพันธุ์จีนในสังคมไทยมักจะใช้กรอบการมองว่าด้วย “ความเป็นหนึ่งเดียว” กล่าวคือมองว่ากลุ่ม ชาติพันธุ์จีนในสังคมไทยเป็นกลุ่มก้อนที่เป็นเนื้อเดียวกัน (สิทธิเทพ เอกสิทธิพงษ์. 2555 : 47) คนจีน ไม่เพียงแต่กตัญญูต่อบรรพบุรุษของตนในสิ่งที่ครอบครัวของตนมีอยู่เท่านั้น แต่ยังต้องรับผิดชอบต่อ บรรพบุรุษในสิ่งที่ตนกระทำเพื่อความรุ่งเรืองของวงศ์วานว่านเครือในตระกูลของตนอีกด้วย ดังนั้นโลก ทัศน์ของคนจีนจึงผูกพันกับเครือญาติ และในสาระสำคัญนี้ความขยันขันแข็งและความมั่งคั่งจึงสนอง จุดหมายปลายทางที่เหนือปัจเจกบุคคล วัตถุประสงค์ประการแรกของคนจีนจึงมิใช่เพื่อความหลุดพ้น ของแต่ละบุคคลเท่านั้น แต่เพื่อความอยู่รอดและความเจริญรุ่งเรืองของวงศ์วานว่านเครือ การทำงาน อย่างไม่หยุดยั้งและความมั่งคั่งอย่างมากร จึงเป็นหนทางไปสู่จุดหมายปลายทางที่บัญญัติไว้อย่าง เข้มงวดเหล่านี้ ความทะเยอทะยานของชาวจีน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของครอบครัวเห็นได้ชัดเป็น

พิเศษ เพราะค่านิยมในสังคมจีนให้ความสำคัญต่อการเป็นปัญญาชน จุดหมายทั้งมวลอันเต็มไปด้วย ค่านิยมสูงส่ง ซึ่งถูกจัดระบบและทำให้เป็นที่แพร่หลายในหมู่ชนสามัญ ตามหลักจริยธรรมของขงจื้อ นั้น สามารถบรรลุได้ก็ต่อเมื่อเข้าสู่ฐานะของปัญญาชน ดังนั้น ความเป็นนักปราชญ์ การมีฐานะใน ราชการ การมีครอบครัวใหญ่ การเคารพสักการะ และให้เกียรติบรรพบุรุษอย่างถูกต้อง เท่าที่เอ่ยมานี้ เป็นเพียงการยกตัวอย่างที่สำคัญมาให้เห็นเท่านั้น กระทำได้เพียงเมื่อตระกูลก้าวขึ้นมาจากรากฐาน ของสามัญชนสู่ความเป็นปัญญาชน แต่กระนั้นก็ตาม ในฐานะเป็นอุดมการณ์ ค่านิยมเหล่านี้ก็ยัง ชี้นำไปในสังคมทั้งหมดรวมทั้งมวลชนส่วนใหญ่ที่เป็นชาวนา ทางไปสู่ความสำเร็จนั้นได้มาจากการ กระทำงานหนัก ความมั่งคั่ง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่วงศ์ตระกูล การเปลี่ยนแปลง ฐานะไปในทางที่ดีขึ้นไม่ว่าจะเล็กน้อยเพียงใด ก็ถือว่าเป็นความสำเร็จที่จะสามารถรายงานต่อบรรพบุรุษ ได้ด้วยความภาคภูมิใจ และสามารถทำให้ตนได้เข้าไปใกล้เคียงกับอุดมคติด้านวัฒนธรรมได้มากที่สุด ด้วยการเสียสละตามหลักปฏิบัติของประเพณี จึงมักปรากฏบ่อยครั้งที่มีบางตระกูลชาวนาสามารถ เขยิบฐานะขึ้นได้ และมักจะมีกรณีพิเศษที่ลูกชาวนามีชื่อเสียงโดดเด่น ได้รับการศึกษาดีเป็นเยี่ยมจาก การทุ่มเทเงินทองของตระกูล สามารถฟันฝ่าอุปสรรคก้าวไปสู่การเป็นชนชั้นนักปราชญ์ราชบัณฑิตชั้นสูง เพื่อตระกูลและวงศ์วานของตน (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2548 : 95-96)

ชุมชนจีนในอดีตมักรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือในหมู่ชาวจีนด้วยกัน การรวมกลุ่มช่วยเหลือกันนี้ ทำให้เกิดเป็นสมาคมจีนขึ้น นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งโรงเรียนเพื่อสอนภาษาจีนให้แก่ลูกหลานจีนที่เกิด ในประเทศไทย ในขณะที่การเสนอข่าวสารเกี่ยวกับประเทศจีนและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชาวจีน ในไทยถูกเสนอผ่านหนังสือพิมพ์จีน และที่สำคัญกว่าสิ่งใดคือการสืบต่อวัฒนธรรมของชาวจีนได้ถูก ถ่ายทอดผ่านสมาชิกในชุมชนทั้งสิ้น

สมาคมจีน หลังจากที่ได้รับทราบปราชญ์สมาคมลับอั้งก็จนสลายตัวไป การรวมกลุ่มในรูปของ สมาคมชาวจีนก็เกิดขึ้น สมาคมเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือกันในด้านธุรกิจการค้าการสังคม สงเคราะห์ตลอดจนพิทักษ์ผลประโยชน์ของชาวจีน สมาคมของชาวจีนในประเทศไทยแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. สมาคมชาวจีนที่ใช้ชื่อสกุลเดียวกันหรือผู้ที่มาจากท้องถิ่นเดียวกันในประเทศจีน และ สมาคมภาษาพูดเดียวกัน สมาคมประเภทนี้มีความสำคัญในการธำรงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชาวจีนไว้

2. สมาคมอาชีพและธุรกิจต่าง ๆ ได้แก่ สมาคมพาณิชย์จีนหรือหอการค้าจีน (The Chinese Chamber of Commerce) เป็นสมาคมที่สำคัญเนื่องจากการรวมกลุ่มภาษาต่าง ๆ หน้าที่ของ หอการค้าส่งเสริมการค้าและธุรกิจอื่น ๆ ของชาวจีน รักษาผลประโยชน์ของชาวจีน เป็นผู้รวบรวมข่าว การพาณิชย์ต่าง ๆ ออกเผยแพร่แก่พ่อค้าชาวจีนทั้งหลาย สมาคมนี้ให้การส่งเสริมในด้านการศึกษา ของชาวจีนและให้การอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนภาษาจีน เมื่อรัฐบาลไทยต้องการให้ชาวจีนได้ ทราบข้อสนเทศใด ๆ หรือปฏิบัติการใด ๆ ก็จะติดต่อผ่านทางสมาคมพาณิชย์จีน ก่อนที่ประเทศไทย จะมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศจีนในปี ค.ศ. 1946 (พ.ศ. 2489) หอการค้าจีนเป็นผู้ทำหน้าที่ คล้ายกงสุลจีนประจำประเทศไทย

3. สมาคมเพื่อการกุศล ทำหน้าที่ช่วยเหลือสงเคราะห์ชาวจีน เมื่อประสบความทุกข์ยากและ เต็ดร้อนทางเศรษฐกิจ สมาคมประเภทนี้เป็นผู้จัดให้บริการทางสังคมสงเคราะห์แก่ชาวจีนทั้งหลายใน

ประเทศไทย ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดของสมาคมเพื่อการกุศลคือ มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง สมาคมนั้นนอกจากให้การสงเคราะห์ชาวจีนแล้วยังครอบคลุมถึงชาวไทยด้วย (ธมลวรรณ ตั้งวงษ์เจริญ. 2542 : 47) กลุ่มชาติพันธุ์จีนได้รวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือและดูแลซึ่งกันและกัน โดยสมาคมระดับนำที่มีบทบาทสำคัญในช่วง พ.ศ. 2500-2517 ได้แก่สมาคมพาณิชย์จีนแห่งประเทศไทย มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง โรงพยาบาลเทียนฟ้ามูลนิธิ โรงพยาบาลหัวเฉียว และสมาคมการค้า (สิทธิเทพ เอกสิทธิพงษ์. 2555 : 57)

จากการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่า ชาวจีนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานสร้างครอบครัวจนเป็นปึกแผ่นมั่นคงในสังคมไทยนั้นก็ด้วยอุปนิสัยของชาวจีนซึ่งเป็นผู้มีความอดทน ขยัน และมีความสามารถในการค้าและชาวจีนเป็นกลุ่มคนที่มีการจัดระเบียบสังคมจากระบบเครือญาติ วงศ์ตระกูล เมื่ออพยพเข้ามาเมืองไทยมักรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือในหมู่ชาวจีนด้วยกัน การรวมกลุ่มช่วยเหลือกันนี้ ทำให้เกิดเป็นสมาคมจีนขึ้น และมีการจัดตั้งโรงเรียนเพื่อสอนภาษาจีนให้แก่ลูกหลานจีนที่เกิดในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความอยู่รอดและความเจริญรุ่งเรืองของวงศ์ตระกูล ในขณะเดียวกันชาวจีนก็ได้นำขนบประเพณี ความเชื่อในพุทธศาสนา มหายาน ลัทธิขงจื้อ ลัทธิเต๋า เทพเจ้าพื้นเมืองเข้ามาด้วย มีการธำรงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของบรรพบุรุษไว้

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อสังคมไทย

ชาวจีนในประเทศไทยได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารเป็นเวลาช้านาน อย่างน้อยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ดังที่ปรากฏในกฎหมายตราสามดวงจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย ขณะเดียวกันส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจีนในไทยก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย และส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทยก็ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจีนในไทยเช่นเดียวกัน นี่ย่อมแสดงอย่างแจ่มชัดว่า ได้มีการผสมผสานซึ่งกันและกันระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีนอย่างสนิทแนบแน่น (แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. 2550 : 10)

บทบาทของชาวจีนที่เด่นชัดคือบทบาททางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการค้ามีผลให้ชาวจีนที่มีโอกาสเข้ามาประเทศไทยบ่อยครั้งได้เล็งเห็นความอุดมสมบูรณ์บนผืนแผ่นดินไทย ความอิสระเสรีในทางการค้าและโอกาสทางการค้า รวมถึงความไม่อคติต่อคนจีนของคนไทย สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้ชาวจีนจำนวนหนึ่งตัดสินใจอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย พร้อม ๆ กับการนำวัฒนธรรมของตนติดตัวเข้ามา (ธมลวรรณ ตั้งวงษ์เจริญ. 2542 : 27)

ชาวจีนเป็นชนชาติที่มีความผูกพันกับระบบเศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและสังคมไทย โดยตลอด บทบาทของชาวจีนในด้านต่าง ๆ จะมากจะน้อยขึ้นอยู่กับสถานการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลา ชาวจีนได้เดินทางเข้ามาตั้งถิ่นฐานและทำมาหากินในไทยเป็นเวลานานแล้วโดยเข้ามาเป็นระลอก ๆ ซึ่งสังคมไทยเป็นสังคมเปิดจึงทำให้ชาวต่างชาติสามารถเดินทางเข้ามาตั้งถิ่นฐานและทำมาหากินได้อย่างอิสระ ชาวจีนส่วนมากมักจะขยันขันแข็ง หนักเอาเบาสู้ออดทน อ่อนน้อมถ่อมตน และรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ประกอบกับมีความสามารถและความชำนาญในการค้าขายและการเดินเรือทะเลเป็นอย่างมาก ดังนั้นชาวจีนจึงอาศัยความรู้ความสามารถดังกล่าวมาใช้ประกอบอาชีพของตนในเมืองไทย ซึ่งจะพบว่าในเวลาไม่นานชาวจีนเหล่านี้ได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในสังคมไทยในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ และการเมือง การปกครอง (ศุภวรรณ ขวรัตน์วงศ์. 2540 : 6)

มูลนิธิปอเต็กตึ๊งเป็นมรดกชิ้นสำคัญที่บรรพบุรุษชาวจีนมอบไว้แก่แผ่นดินไทยที่คนจีนที่มาพึ่ง ความร่มเย็นเป็นสุข มอบให้คนรุ่นหลังได้สืบทอดเจตนารมณ์บำเพ็ญสาธารณกุศลในด้านต่าง ๆ โดย ไม่มีขีดจำกัดของเชื้อชาติ ศาสนาและประเพณี เพื่อสันติสุขแห่งมวลมนุษยชาติ มูลนิธิฯ ยินห์ยึด องค์กรมาได้อย่างสง่างาม ตลอดเก้าทศวรรษที่ผ่านมาได้ด้วยอุดมการณ์อันแน่วแน่ในจริยวัตรของ ไต้ฮงกง งานของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง บนรากฐานคำสอนของไต้ฮงกงมีคุณค่าอันเกื้อหนุนแก่ประชาคม เพียงใด ผู้คนในเครือข่ายของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ควรร่วมภาคภูมิใจต่องานเก็บศพไร้ญาติ งานสังคม สงเคราะห์ ว่าเป็นงานแห่งเกียรติยศ ในขณะที่เดียวกันงานสร้างสรรค์จรโลงคุณธรรมวัฒนธรรมก็ได้ กระทำควบคู่กันไปด้วยเพื่อสร้างสังคมให้แข็งแรง เท่ากับเป็นการสร้างสมทุนทางวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่ จากสิ่งที่บรรพชนมอบเป็นมรดกตกทอดมามีบทบาทด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์อย่าง กว้างและต่อเนื่อง มีการริเริ่มโครงการใหม่ ๆ เพิ่มพูนประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือ ประชาชนได้ครบวงจรชีวิตการเกิด แก่ เจ็บ ตาย รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิต บทบาทด้านการรักษา พยาบาลและฟื้นฟูสุขภาพ โดยจัดตั้งโรงพยาบาลหัวเฉียว ศูนย์การแพทย์ไทย-จีน บทบาทด้าน การสร้างทรัพยากรมนุษย์ โดยก่อตั้งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และมีบทบาทเป็นแกน ประสานความสัมพันธ์ไทย-จีนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น (กรรณิการ์ ต้นประเสริฐ. 2545 : 50-386)

จากการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีบทบาทต่อสังคมไทยเป็นอย่างมากทั้งด้าน เศรษฐกิจการเมือง การปกครองการศึกษา การพัฒนาประเทศชาติ ประเพณีและวัฒนธรรม และ การผสมผสานซึ่งกันและกันระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีนอย่างสนิทแนบแน่น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม เพื่อให้เข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม ผู้วิจัยได้แบ่งเป็นสามหัวข้อ คือ แนวคิดเกี่ยวกับ ความหมายของมหาวิทยาลัย แนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยและบทบาทของ มหาวิทยาลัยต่อสังคมไทย แนวคิดที่เกี่ยวข้องนี้มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

2.2.1 ความหมายของมหาวิทยาลัย

“มหาวิทยาลัย” เป็นประชาคมทางวิชาการ และเป็นชุมชนทางปัญญาอันประกอบด้วย นักวิชาการแขนงต่าง ๆ ในแง่ส่วนตัวและส่วนรวม นักวิชาการในมหาวิทยาลัยย่อมมีสิทธิและหน้าที่ ในอันที่จะช่วยเหลือสนับสนุนต่อการพิจารณากำหนดวิถีทางที่เหมาะสมแห่งสังคมของตน (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และสินธะวา คามดิษฐ์. 2530 : 178)

เดอวูล์ฟและฮิงวิสต์ (De Wolf and Harnqvist) กล่าวไว้ว่า ความสนใจในการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษามีเหตุที่มาอยู่สองประการ ประการแรกมาจากความเชื่อที่ว่าทุกคนไม่ว่าจะมาสภาพ ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างไรก็ควรได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันในการเข้าศึกษาในระดับสูงสุด ประการที่สองเป็นความต้องการที่จะได้กำลังคนที่มีคุณภาพอันเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับกระบวนการ ผลิตของสังคม (De Wolf and Harnqvist. ม.ป.ป. อ้างถึงใน Silver. 2516) ด้วยเหตุผลเช่นนี้ มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมที่ถูกกำหนดให้ทำหน้าที่ในการเตรียมคนในระดับสูงตาม ความต้องการของสังคม และในขณะเดียวกันก็เป็นแหล่งที่ความรู้และความจริงจะถูกค้นพบ แสวงหา และพัฒนาโดยวิธีการของการค้นคว้าวิจัยหน้าที่ทั้งสองประการนี้จึงมีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และสินธะวา คามดิษฐ์. 2530 : 178)

มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันที่ให้การศึกษแก่เยาวชนที่จะก้าวออกมาเป็นผู้นำในสังคมในต่อไป ในอนาคต การส่งเสริมคุณธรรมควบคู่ไปกับการเรียนการสอนทางวิชาการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ประเทศพัฒนาไปในแนวทางที่เหมาะสม (บุศยรัตน์ แก้วไพฑูรย์. 2537 : 4)

มหาวิทยาลัย เป็นแหล่งวิทยาการ ที่ประชาชนสามารถค้นคว้า ใ้ถาม ปรึกษา และนำไปใช้ประโยชน์ได้ แหล่งวิทยาการของมหาวิทยาลัยมีความหลากหลาย อาจรวมได้เป็นแหล่งวิทยาการทางด้านการศึกษ ด้านวิจัย ด้านศิลปวัฒนธรรม อาทิ ชุมชนอาจขอร้องให้มหาวิทยาลัยจัดสัมมนา หรือฝึกอบรมชาวบ้านทางด้านสุขศึกษา หรือความรู้ทางสาธารณสุขด้านต่าง ๆ หรืออาจขอร้องให้นำหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ไปรักษาพยาบาลประชาชนในหมู่บ้านที่ห่างไกล เป็นต้น (การประชุมสัมมนาเรื่องบทบาทของมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า. 2527 : 189)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรทางการศึกษาประเภทหนึ่งที่มีลักษณะสอดคล้องกับทฤษฎี คือ มีองค์ประกอบของความเป็นระบบครบถ้วน คือ มีบริบท (context) ตัวป้อน (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (output) รวมทั้งข้อมูลป้อนกลับ (feedback) นอกจากนี้ยังมีหน้าที่และวัตถุประสงค์ชัดเจน อันได้แก่ ภารกิจทั้ง 4 ประการของสถาบัน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภายในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีโครงสร้างและองค์ประกอบชัดเจน มีระบบย่อย ๆ ภายในหลายระบบ เช่น ระบบการเรียนการสอน ระบบการทำวิจัย ระบบงานทะเบียนนิสิตนักศึกษา เป็นต้น ซึ่งผลของระบบย่อยหนึ่งอาจเป็นตัวป้อนของระบบย่อยอีกระบบหนึ่งได้ ดังนั้นระบบงานของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจึงมีขอบเขตชัดเจน โดยมีการแบ่งสายงาน เป็นระดับต่าง ๆ คือ ระดับสถาบัน ระดับคณะ และระดับภาควิชา ทำให้เห็นอำนาจหน้าที่ของระบบย่อยแต่ละระบบชัดเจน ระบบสถาบันอุดมศึกษา ยังไม่อยู่เดี่ยว ๆ ต้องมีสภาวะแวดล้อมหรือบริบท (context) ด้วย ซึ่งมีผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินงานในระบบ นอกจากนี้สถาบันอุดมศึกษายังมีลักษณะเป็นระบบสังคมเปิด เพราะมีการปฏิสัมพันธ์กับระบบอื่น ๆ ภายนอกตลอดเวลา ต้องการรักษาสภาพการคงอยู่ มีการยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามกาลเวลาและสภาพสังคมภายนอก เพราะจะต้องปรับตัวให้เข้ากับโลกภายนอก เช่น การออกนอกระบบราชการมีผลทำให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้าง รูปแบบการบริหารงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูง เพราะตัวป้อนของสถาบันอุดมศึกษาในด้านงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐลดน้อยลง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจึงต้องเปลี่ยนแนวความคิดการบริหารงาน เพื่อให้พึ่งตนเองด้านการเงินได้ เป็นต้น นอกจากนี้ในกระบวนการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษามีขอบเขตที่เห็นชัดเจน ตามลำดับการบริหารงานและสายการบังคับบัญชา เช่น ขอบเขตของหัวหน้าภาควิชา ขอบเขตงานของอาจารย์ ฯลฯ และมีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระบบย่อยต่าง ๆ เช่น ระบบกลุ่มบุคคลสังคม คือ การรวมตัวของกลุ่มบุคคลในสถาบัน (social subsystem) ซึ่งมีทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ (สุกัญญา ไชวโกล. 2545 : 12-13)

มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันชั้นสูงที่สามารถปราสาทปัญญาได้เองและมีความสมบูรณ์ทั้งในด้านองค์ประกอบทางวิชาการ (มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และเทคโนโลยีและวิชาชีพชั้นสูงต่าง ๆ) และด้านหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัย (การสอน การวิจัย บริการชุมชน และทะนุบำรุงวัฒนธรรม) (คณะกรรมการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประจำประเทศไทย. 2523 : 2)

สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นองค์กรทางการศึกษาประเภทหนึ่งที่มีองค์ประกอบของความเป็นระบบครบถ้วน มีหน้าที่และวัตถุประสงค์ชัดเจน อันได้แก่ ภารกิจทั้ง 4 ประการของสถาบัน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา ให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ โดยมีดุลยภาพระหว่างกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ และมีอำนาจให้ปริญญาและประกาศนียบัตรต่าง ๆ แก่ผู้สำเร็จการศึกษา

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย

การอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับสูงสุดในระบบการศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษา หรือมหาวิทยาลัยนั้น ถือได้ว่าเป็นแหล่งวิทยาการชั้นสูง (สินีนาฏ บุญช่วย. 2541 : 6 อ้างถึงใน พัฒน์ น้อยแสงศรี. 2537)

สถาบันอุดมศึกษาไทยเกิดขึ้นไม่นานเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันอุดมศึกษาในยุโรป เริ่มต้นจากปี พ.ศ. 2532 มีการจัดตั้งโรงเรียนแพทย์ พ.ศ. 2440 โรงเรียนกฎหมาย พ.ศ. 2445 โรงเรียนมหาดเล็กหลวง ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนข้าราชการพลเมืองในปี พ.ศ. 2453 และ พ.ศ. 2457 โรงเรียนยันตรศึกษา ต่อมาก็ได้รวมเอาโรงเรียนทั้ง 4 มาสถาปนาเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย (สุธรรม อารีกุล. 2543 : 110) ก่อกำเนิดเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2460 เป็นการสนองความจำเป็นที่จะต้องจัดการผลิตนักวิชาการสำหรับงานต่าง ๆ ของประเทศ เป้าหมายหลักคงมุ่งที่จะผลิตบุคลากรเพื่อใช้ในราชการ เสริมกับการส่งคนไทยไปเรียนที่ต่างประเทศ ด้วยวัตถุประสงค์ที่จะผลิตบุคลากรสำหรับใช้ในราชการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการบรรลุเป้าหมายการผลิตบุคลากรในด้านต่าง ๆ สำหรับไปปฏิบัติงานในประเทศจำนวนมาก ผู้ที่รับผิดชอบงานของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ในระยะต่อมาเป็นบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่น้อย (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และสินธะวา คามดิษฐ์. 2530 : 21)

ปรัชญาของการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้ทรงวางไว้ คือ ตั้งมหาวิทยาลัยเพื่อผลิตบุคคลไปรับราชการ มิได้ทรงมุ่งหวังให้มหาวิทยาลัยเป็นหอคอยางข้างที่มุ่งแต่จะแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้วยการวิจัย และการถ่ายทอดความรู้แต่อย่างเดียว (การประชุมสัมมนาเรื่องบทบาทของมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า. 2527 : 185)

การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยได้เริ่มจัดอย่างมีระบบในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยรัฐเป็นผู้รับภาระในการจัดการศึกษาโดยตลอด มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรกขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2459 คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้เป็นแหล่งผลิตกำลังคนระดับสูงออกไปรับราชการ ต่อมาได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐขึ้น อีก 4 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2477 มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร จัดตั้งในปี พ.ศ. 2485-2476 ทำให้มีบัณฑิตออกไปรับราชการเป็นจำนวนมาก บุคคลเหล่านี้สามารถเลื่อนฐานะทางสังคมจนมีชื่อเสียงและได้รับการยกย่องทางสังคม เป็นเหตุให้ประชาชนตื่นตัวทางการศึกษามากขึ้น มีการส่งบุตรหลานเรียนต่อในระดับสูง เฉพาะอย่างยิ่งในมหาวิทยาลัยขึ้นตามลำดับ (ธนู อุทัยพันธ์. 2529 : 13)

ด้วยการเปลี่ยนแปลงสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ทั้งระหว่างประเทศและในประเทศ ประกอบกับการขยายตัวของวิชาการ ประเทศไทยปรับเปลี่ยนแนวคิดความคิดในลักษณะอนุรักษนิยม ค่อย ๆ เปลี่ยนทีละน้อยตามความคิดของผู้บริหารในขณะนั้น ๆ ไม่ค่อยจะมีแผนระยะยาว ภายหลัง การเปลี่ยนแปลงการปกครองไม่กี่ปี ก็เกิดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมืองขึ้น เป็นมหาวิทยาลัย แห่งที่สอง ลักษณะการจัดการศึกษาพยายามให้เป็นตลาดวิชา เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับการ ศึกษาชั้นสูงมากขึ้นโดยรวดเร็ว มีการเรียนพร้อมกับการทำงานไปด้วย ต่อมาแนวคิดใน การปรับปรุงอุดมศึกษาให้สนองความต้องการของหน่วยปฏิบัติของประเทศ เกิดมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ขึ้น และมีการโอนคณะที่ค่อนข้างไปทางปฏิบัติไปอยู่กับกระทรวง เช่น คณะแพทยศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ ไปรวมเป็นกรมการวิทยาลัย แพทยศาสตร์ สังกัดกระทรวงการสาธารณสุข เมื่อเริ่มยุคพัฒนาด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็น มหาวิทยาลัย ในส่วนภูมิภาคแห่งแรก โดยเกิดเป็นคณะแพทยศาสตร์ก่อน เพื่อให้อุดมศึกษาสนอง การพัฒนาประเทศซึ่งเป็นนโยบายหลัก ได้มีการย้ายสังกัดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ไปขึ้นกับสำนัก นายกรัฐมนตรี ในระยะนี้มีแผนการศึกษาของชาติเกิดขึ้น และมีการบุกเบิกแนวคิดเกี่ยวกับอุดมศึกษา ดังเห็นได้จากมีอภิปรายเรื่องมหาวิทยาลัยในกำกับกันอย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตามในระยะแรก มหาวิทยาลัยมีลักษณะเฉพาะวิชาอยู่ เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นต้น ต่อมาจึงมีการปรับโอนและสร้างคณะขึ้นใหม่ เพื่อให้มีลักษณะหลายสาขาวิชาสมบูรณ์ขึ้นในแต่ละมหาวิทยาลัย การขยายตัวของอุดมศึกษาได้เพิ่ม มากขึ้นด้วยการจัดตั้งทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ขึ้นมาดูแลและประสานงานอุดมศึกษาขึ้นเป็น การเฉพาะ มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคเพิ่มขึ้น เกิดมหาวิทยาลัยเปิด และเกิดมหาวิทยาลัย เอกชน (ไพฑูริย์ สิ้นลาร์ตัน และสินธะวา คามดิษฐ์. 2530 : 26-27)

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐเพิ่มขึ้นเรื่อยมา ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกิดขึ้นเมื่อมี การประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน เมื่อ พ.ศ. 2512 ซึ่งมีวิทยาลัยเอกชน 6 แห่ง จัดสอนหลักสูตรปริญญาจนมาถึงในปี พ.ศ. 2538 มีสถาบันอุดมศึกษาระดับต่าง ๆ ในภาค ต่าง ๆ ของประเทศรวมทุกภาคและวิทยาเขตถึง 630 แห่งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 496 แห่ง ทบวงมหาวิทยาลัย 66 แห่ง และกระทรวงอื่น ๆ 68 แห่ง มาถึงปี พ.ศ. 2542 มีมหาวิทยาลัยของรัฐ เพิ่มขึ้นอีก 2 แห่ง มหาวิทยาลัยเอกชน 2 แห่ง (สุธรรม อารีกุล. 2543 : 111) จุดมุ่งหมายที่ กล่าวไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในกฎหมายของแต่ละมหาวิทยาลัย คือ ในพระราชบัญญัติของ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งมักจะกล่าวถ้อยคำเป็นทำนองเดียวกันว่า “ให้การศึกษาวิชาการและ วิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง และทำนุบำรุงวัฒนธรรม” (ไพฑูริย์ สิ้นลาร์ตัน. 2530 : 40)

การจัดตั้งมหาวิทยาลัยในเขตภูมิภาคขึ้น เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาระดับสูงไปสู่ ประชาชน รวมทั้งเป็นศูนย์รวมความคิด วิชาการและวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ถ้าพิจารณาเจตน ำนำตั้งเดิมของการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในภูมิภาคก็ก็จะเห็นว่า มีความมุ่งหมายที่จะให้มหาวิทยาลัย เหล่านี้เป็นส่วนของครอบครัวภูมิภาค ที่เป็นทั้งวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ศูนย์ทะนุบำรุงส่งเสริม วัฒนธรรม และเป็นผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่น (คณะกรรมการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ประจำประเทศไทย. 2523 : 2)

สถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัย ในฐานะที่เป็นสถาบันทางวิชาการชั้นสูง มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์จริยธรรมาภิบาลความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อได้ใช้ผลแห่งความก้าวหน้าทางวิชาการนั้น กระทำภารกิจทางด้านการสอนเพื่อการผลิตบัณฑิตและบริการทางวิชาการแก่สังคมในลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่เป็นเครื่องวัดสถานภาพอุดมศึกษาว่าอยู่ในระดับใด ก็คือ “ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Academic Excellence)” โดยถือกันว่าความพยายามในการสร้างความ เป็นเลิศทางวิชาการ เป็นอุดมคติของสถาบันศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัย (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และสินธะวา คามดิษฐ์. 2530 : 243)

ดังนั้น อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยไทย ในระยะเริ่มแรกคือ เพื่อให้เป็นแหล่งผลิตกำลังคนระดับสูงออกไปรับราชการ แก้ปัญหาการเมือง การส่งเสริมวิชาชีพบางสาขา ต่อมาด้วยการเปลี่ยนแปลงสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ทั้งระหว่างประเทศและในประเทศ ประกอบกับการขยายตัวของวิชาการ ซึ่งทำให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้เพิ่มขึ้นเรื่อยมา มีการจัดตั้ง มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคเพิ่มขึ้น เกิดมหาวิทยาลัยเปิด และเกิดมหาวิทยาลัยเอกชนเพื่อขยาย โอกาสทางการศึกษาระดับสูงไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันพัฒนาศักยภาพ และ บุคลิกภาพของนักศึกษาแต่ละคน และสร้างความรู้ใหม่พร้อมด้วยการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบ และเพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งวิทยการทางด้านการศึกษา ด้านวิจัย ด้านศิลปวัฒนธรรม

2.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยต่อสังคมไทย

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคง ของชาติ นอกเหนือจากปัจจัยอื่น ๆ คือ การศึกษาและโดยเฉพาะอย่างยิ่งการอุดมศึกษา ซึ่งเป็น กิจกรรมและกระบวนการสังคมที่มีผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของ ชาติ (ธิดารัตน์ บุญนุษ. 2528 : 8) การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานับเป็นการสร้างภูมิปัญญาของ สังคมเป็นเสมือนแหล่ง “อุตสาหกรรมความรู้” (Knowledge Industry) ที่จะเสริมสร้างความก้าวหน้า ทางวิชาการโดยการผลิตและพัฒนาความรู้ เพื่อใช้เป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ “พลังทาง วิชาการ” เป็นพลังสำคัญของการพัฒนา (ธิดารัตน์ บุญนุษ. 2528 : 12)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันสังคมที่เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของสังคมนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้ หน้าที่ บทบาท ตลอดจนรูปแบบของมหาวิทยาลัย จึงมักถูกกำหนดโดยความต้องการของสังคมนั้น และโดยที่ความต้องการของแต่ละสังคมไม่เหมือนกัน หน้าที่ บทบาทและรูปแบบการกำเนิดของ มหาวิทยาลัยแต่ละประเทศจึงอาจจะไม่เหมือนกัน นอกจากนั้นในสังคมเดียวกันความต้องการอาจ จะเปลี่ยนไปตามกาลสมัย (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และสินธะวา คามดิษฐ์. 2530 : 192) อุดมศึกษาไทยมีมา นานพร้อม ๆ กับการผืนภักกำลังร่วมเป็นประเทศตั้งแต่สมัยสุโขทัยแต่เป็นการเริ่มการสอนในวัด ในวัง และในครัวเรือน ถ้าไม่มีอุดมศึกษาตั้งแต่สมัยนั้น ก็คงจะไม่มีช่าง ไม่มีศิลปิน ไม่มีผู้นำทางปัญญา ที่สร้างเมืองหลวง สร้างประเทศ สร้างวัฒนธรรมอันสูงส่งมาได้ (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และ สินธะวา คามดิษฐ์. 2530 : 230) ดังนั้นมหาวิทยาลัยนั้นก็ถือเป็นเงาสะท้อนของประเทศชาติ (อุทุมพร จามรมาน. 2531 : 171)

บทบาทในด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย คือ การสร้างผู้นำทั้งในด้านผู้นำในวิชาชีพต่าง ๆ ผู้นำทางวิชาการด้านความคิด ผู้นำทางการเมือง และผู้นำในวงราชการ อุดมศึกษาจึงมีผลต่อเศรษฐกิจ

สังคม วัฒนธรรมและการเมือง หากจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก็จะเป็นการสร้างพื้นฐานของการสร้างทรัพยากรบุคคลของชาติ อนาคตของชาติไทยส่วนหนึ่งและส่วนสำคัญจึงอยู่ที่ระบบการจัดอุดมศึกษาของชาติ (วิชัย ต้นศิริ. 2539 : 28)

ดังนั้นอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของสังคมนั้น ๆ และโดยที่ความต้องการของแต่ละสังคมไม่เหมือนกัน ทำให้จุดประสงค์หน้าที่ บทบาทและรูปแบบการกำเนิดของมหาวิทยาลัยแต่ละประเทศจึงไม่เหมือนกัน ดังนั้นมหาวิทยาลัยนั้นก็คือเงาสะท้อนของสังคม

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-จีนมิติด้านการศึกษา

สัมพันธ์ไมตรีระหว่างจีน-ไทยนั้น ประวัติศาสตร์ก็ได้จารึกเอาไว้ว่ามีการค้าขายแลกเปลี่ยน วัฒนธรรมและคณะทูตในสมัยสุโขทัย ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเริ่มมีชาวจีนได้ตั้งถิ่นฐานถาวรในประเทศไทย ต่อมาในสมัยกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์มีชาวจีนจำนวนมากอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยและได้ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความผาสุกมาถึงปัจจุบันด้วยไมตรีจิตร์ มิตรภาพ และความโอบอ้อมอารีของคนไทยตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยภายใต้กฎหมายไทย และด้วยพระบารมีแห่งพระมหากษัตริย์ไทย ชาวจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยยังผูกพันกับวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมอย่างแน่นแฟ้นและได้รับอิทธิพลมาจากลัทธิ “ขงจื้อ” ด้วย “ขงจื้อ” เป็นนักคิดและนักปรัชญาสังคมที่มีชื่อเสียงของจีน คำสอนของขงจื้อนั้นฝังรากอิทธิพลลึกลงไปในสังคมเอเชียตะวันออกเฉียงมาเป็นเวลาถึง 20 ศตวรรษ ขงจื้อสั่งสอนลูกศิษย์โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ ลูกศิษย์ของขงจื้อจึงมีทุกคนชั้นทำให้เกิดชนชั้นปัญญาชนขึ้นในสังคมจีน ปัจจุบันลัทธิขงจื้อแม้จะหมดบทบาทในด้านการเมืองแต่ในด้านวัฒนธรรมลัทธิขงจื้อยังฝังลึกอยู่ในสังคมจีนนานนับเป็นศตวรรษจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวจีน

2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาของชาวจีนในประเทศไทย

ความยากลำบากในการดำเนินชีวิตของจีนรุ่นแรกในสยามน่าจะเป็นแรงเสริมสำคัญให้คนรุ่นถัดมามีความมานะพยายามในการหาวิธีที่จะก่อร่างสร้างตัวให้เป็นปึกแผ่นหรืออย่างน้อยก็มีกินมีใช้มากกว่ารุ่นที่ 1 ดังนั้นเราจึงได้เห็นลูกหลานชาวจีนที่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีน (เชื้อสายจีนสัญชาติไทยตามแผ่นดินเกิด) มักชวนชวนในการเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จีนเป็นสังคมของการบันทึก การเรียนรู้ ด้วยเหตุดังกล่าว คนในรุ่นที่ 2 นี้จึงมักเรียนหนังสือตามภาคบังคับถึงระดับสูง ๆ และอยู่ในวงการอาชีพอันเป็นที่รู้จักอย่างหลากหลาย เช่น แพทย์ วิศวกรรม นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ เป็นต้น ส่วนลูกหลานประเภทที่ “เขินไม่ขึ้น” คือไม่สนใจการศึกษาเล่าเรียน คนจีนก็จะมีจารีตของตนในการอบรมลูกหลานให้เป็นคนที่ใฝ่การศึกษา โดยนำไปฝากฝังกับผู้ทำงานช่างหรือหัตถกรรมเพื่อฝึกงานและการพาไปฝึกงานกับคนคุ้นเคย นี้เองจึงน่าจะทำให้เกิดความชำนาญในอาชีพเฉพาะกลุ่มภาษาของตนก็เป็นได้ (แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. 2552 : 260-261)

แนวคิดของการสร้างโรงเรียนเผยอิง เนื่องจากเดิมทีคนจีนเข้ามาแบบยากจน เสื่อหมอนใบพอตั้งตัวมีหลักมีฐาน จึงมีความคิดว่า ลูกของเขาไม่รู้หนังสือ ซึ่งเป็นการเสียเปรียบ ดังนั้นในรุ่นแรก ๆ ชาวจีนยังไม่อยากให้ลูกของเขาสืบทอดภาษาจีน ตัวเขาเองก็ไม่อยากสืบทอดเช่นเดียวกัน ฉะนั้นต้องให้ลูกรู้หนังสือรู้วัฒนธรรม เพราะความเป็นชาตินิยมของชาวจีนยังค่อนข้างฝังลึกอยู่จึงต้องจ้ำจินแสมาสอน

หนังสือจีนและตั้งโรงเรียน การสร้างโรงเรียนเกิดจากแนวคิดชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นแรก ในรุ่นที่สอง (รุ่นลูก) ก็ยังรู้ภาษาจีนและใกล้ชิดกับประเพณีจีนเพราะพ่อแม่พยายามให้สืบทอดวัฒนธรรมทางชนชาติให้มากที่สุด การสร้างโรงเรียนเผยอิง เพราะชาวจีนต้องการสร้างรุ่นลูกให้เป็นเครือข่ายกลุ่มก้อน เนื่องจากสมัยนั้นชุมชนค่อนข้างเล็ก ถ้าเรียนเผยอิงด้วยกัน ก็สามารถที่จะใช้เครือข่ายนี้ติดต่อค้าขายสมาคม เวลาต้องการขยายการค้าหรือตั้งกิจการใหม่ ๆ ก็พึ่งพาเครือข่ายนี้ (สุภาวค์ จันทวนนิช และคณะ. 2549 : 340)

ลัทธิขงจื้อฝังลึกอยู่ในสังคมจีนนานนับเป็นศตวรรษจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวจีน รวมทั้งชาวจีนโพ้นทะเลที่กระจายอยู่ทุกทวีปด้วย ซึ่งความรู้สำคัญกว่ารูปร่างหน้าตา ขงจื้อพูดกับบ่าวบุตรชายของตนว่า “สิ่งที่ทำให้เราหมกมุ่นกับมันได้ทั้งวันโดยไม่รู้ลี้กเบื้องหมาย ก็มีแต่ความรู้เท่านั้น บางคนรูปร่างหน้าตาไม่มีอะไรพิเศษ กำลังกายก็ไม่มีมากนัก ข้ำไม่มีชาติตระกูลหรือร่ำเงาบรรพบุรุษเป็นที่พึ่งเลย กลับสามารถสร้างชื่อเสียงทั่วแผ่นดิน เป็นที่ยกย่องสรรเสริญของชนรุ่นหลัง ก็เพราะความรู้นี่แหละ” (อิศม์ สวัสดิญาณ. 2553 : 67)

ชุมชนจีนในอดีตมักรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือในหมู่ชาวจีนด้วยกัน การรวมกลุ่มช่วยเหลือกันนี้ทำให้เกิดเป็นสมาคมจีนขึ้น นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งโรงเรียนเพื่อสอนภาษาจีนให้แก่ลูกหลานจีนที่เกิดในประเทศไทย

โรงเรียนประถมฉงชิกเป็นโรงเรียนที่ตั้งขึ้นเพื่อจัดการศึกษาให้กับลูกจีนที่ยากจน นักเรียนในโรงเรียนแห่งนี้ส่วนใหญ่ได้รับการผ่อนผันให้จ่ายค่าเล่าเรียนในอัตราต่ำหรือให้เรียนฟรี แต่เนื่องจากในขณะนั้นโรงเรียนเหล่านี้ไม่มีคณะกรรมการบริหารแล้ว ยังไม่มีแหล่งทุนทรัพย์ที่มั่นคงอีกด้วย คุณภาพการเรียนการสอนจึงตกต่ำลงทุกวัน เมื่อเหียงวงเอี่ยมได้รับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ก็ยื่นมือเข้าช่วยเหลือทันที เหียงวงเอี่ยมทั้งควักกระเป๋าตัวเองบริจาค ทั้งจัดการระดมทุนโดยนำทีมครูของโรงเรียนไปติดต่อเรียไรเงินจากนักธุรกิจต่าง ๆ ด้วยตนเอง ด้วยการลงแรงสนับสนุนอย่างเต็มที่ของท่าน ฐานะทางการเงินของโรงเรียนจึงกระเตื้องขึ้นสามารถเปิดดำเนินการสอนต่อไปได้โดยไม่มีปัญหานับว่าเป็นการช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับลูกหลานชาวจีนที่ยากจนจำนวนไม่น้อย ในราว พ.ศ. 2470 โรงเรียนจีนเมืองไทยมีแต่โรงเรียนระดับประถมเท่านั้น ลูกจีนที่จบชั้นประถมปลายแล้วต้องการเรียนภาษาจีนต่อจะต้องเดินทางไปเรียนที่เมืองจีน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มักจะมีความเป็นห่วงไม่ยอมให้ลูกหลานซึ่งมีอายุเพียง 11-12 ปีไปอยู่ไหนไกล ๆ เกรงว่าการที่ไม่มีคนคอยควบคุมดูแลความประพฤติของเด็กอย่างใกล้ชิด อาจทำให้เด็กติดนิสัยที่ไม่ดีกลับมา สภาพเช่นนี้ทำให้เกิดความต้องการที่จะมีโรงเรียนจีนระดับมัธยมขึ้นเพื่อให้ลูกหลานจีนในเมืองไทยได้ศึกษาต่อ (เสาวคนธ์ รัตนวิจิตรศิลป์. 2548 : 99)

ในด้านการศึกษาคนจีนขนาดใหญ่ได้ดำเนินการก่อตั้งสถาบันการศึกษาขึ้นโดยใช้ชื่อ “โรงเรียนศรีนคร” ดำเนินงานภายใต้การดูแลของจีนขนาดใหญ่ 5 สมาคม นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้ง “โรงเรียนกอบกาญจน์ศึกษา” ภายใต้การดูแลของสมาคมแต่จิ๋วหวาดใหญ่ขึ้นมาอีกแห่ง โรงเรียนเหล่านี้แม้ในยุคปัจจุบันจะมีการเรียนการสอนเช่นเดียวกับโรงเรียนราษฎร์อื่น ๆ คือ มีความหลากหลายในภาษาก็ตาม แต่ทั้งโรงเรียนศรีนครและโรงเรียนกอบกาญจน์ศึกษาก็ยังมีการภาพลักษณ์ในการรับรู้ของคนทั่วไปเป็นโรงเรียนภาษาจีนและสอนให้กับชาวจีนมาโดยตลอด กิจกรรมที่สำคัญในแง่การเผยแพร่วัฒนธรรมจีนอีกประการของชาวไทยเชื้อสายจีนก็คือการทำนุบำรุงและอุปถัมภ์คำชู “หอสมุดชุมชนยัดเซิน” หรือ

หอสมุดประชาชนเพื่อเป็นแหล่งความรู้และสอนหนังสือจีนแก่ประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่พบปะสังสรรค์ของชาวไทยเชื้อสายจีนกลุ่มภาษาต่าง ๆ และยังใช้เป็นที่พักประชุมงานประจำปีทั่วไปอีกหลายงาน โดยเฉพาะการนัดพบกันในวันสำคัญ ๆ ของชาวจีน เช่น วันชาติ และวันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น (ศุภการ สิริไพศาล. 2550 : 93)

ดังนั้นอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีอารยธรรมยาวนานที่สุดประเทศหนึ่ง และจีนยังเป็นสังคมของการบันทึก การเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับเรื่องการศึกษา ซึ่งลัทธิขงจื้อฝังลึกอยู่ในสังคมจีนนานนับเป็นศตวรรษจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวจีน รวมทั้งชาวจีนโพ้นทะเลที่กระจายอยู่ทุกทวีปด้วย เมื่อชาวจีนอพยพจากประเทศจีนเข้ามาถึงประเทศไทยก็นำวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเองมาด้วย ซึ่งชุมชนจีนในอดีตมักรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือในหมู่ชาวจีนด้วยกัน การรวมกลุ่มช่วยเหลือกันนี้ ทำให้เกิดเป็นสมาคมจีนขึ้น นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งโรงเรียนจีนเพื่อสอนภาษาจีนให้แก่ลูกหลานจีนที่เกิดในประเทศไทย

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการพัฒนาการศึกษาระหว่างไทย-จีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศที่มีอารยธรรมเก่าแก่ ไทยกับจีนมีความผูกพันและติดต่อกันมาอย่างยาวนานนับแต่โบราณกาล หลักฐานทางประวัติศาสตร์แสดงว่ามีการค้าขายแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและคณะทูตในสมัยสุโขทัย และต่อมามีการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น การทำเครื่องสังคโลกแบบจีน แสดงถึงความสัมพันธ์อันสนิทสนมยิ่งขึ้น ด้วยความผูกพันยาวนานและวัฒนธรรมที่ใกล้ชิดทำให้ความสัมพันธ์ด้านสังคมและวัฒนธรรมระหว่างไทย-จีนพัฒนาไปอย่างใกล้ชิดและแนบแน่นมาโดยตลอด ประชาชนของทั้งสองประเทศมีการไปมาหาสู่เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะตั้งแต่ที่ทั้งสองประเทศสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2518 เป็นต้นมา นับได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนในหลายมิติได้พัฒนาก้าวหน้าไปมากยิ่งขึ้น เช่น ด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างราชวงศ์ระดับสูงของไทย ผู้นำประเทศ ผู้นำรัฐบาล นักการเมือง และข้าราชการของทั้งสองประเทศเกิดขึ้นไม่ขาดสาย ด้านสังคมและวัฒนธรรมก็ได้มีการพัฒนาใกล้ชิดกันมากขึ้นเช่นกัน ตัวอย่างที่ชัดเจน คือ กระแสความต้องการของคนไทยที่จะเรียนรู้ภาษาจีนกลางที่เพิ่มมากขึ้น

ประเทศไทยเป็นผู้นำในการก่อตั้งสมาคมอาเซียน มีศักยภาพในการเป็นแกนนำในการสร้างประชาคมอาเซียนให้เข้มแข็ง ภายใต้ยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์เดียว เอกลักษณะเดียว และประชาคมเดียว เพื่อความเจริญมั่นคงของประชากร ทรัพยากร และเศรษฐกิจภายใต้การก่อตั้งนี้จะต้องยึดหลักสำคัญคือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงของอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมของอาเซียน การศึกษานั้นจัดอยู่ในประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมให้ประชาคมด้านอื่น ๆ มีความเข้มแข็ง เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาในทุก ๆ ด้านสำหรับการเตรียมความพร้อมของการศึกษาไทยนั้น กระทรวงศึกษาธิการมีจุดมุ่งหมายดังนี้ 1) การสร้างประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษา ให้ประเทศไทยเป็น Education Hub มีการเตรียมความพร้อมในด้านกรอบความคิด คือ แผนการศึกษาแห่งชาติ ที่จะมุ่งสร้างความตระหนักรู้ของคนไทยในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนของประชาคมอาเซียน พัฒนาสมรรถนะให้พร้อมจะอยู่ร่วมกันและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา โดยให้มีการร่วมมือกันใน 3 ด้านคือ ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการและ

จัดการศึกษา 2) ขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษา ด้วยการสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ หลักสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในประเทศอาเซียน มีการเพิ่มครูที่จบการศึกษาด้านภาษาอังกฤษเข้าไปในทุกระดับชั้นการศึกษา เพื่อให้นักเรียนไทยสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการรับอาสาสมัครเข้ามาสอนภาษาต่างประเทศ รวมถึงวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจกันของประเทศในประชาคม ส่วนด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา นั้น จะพัฒนาตามหลัก 3N ได้แก่ Ned Net โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ NEIS ศูนย์กลางรวบรวม จัดเก็บ และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา NLC ศูนย์เรียนรู้แห่งชาติ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา มีการพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ความเอื้ออาทร โดยใช้การศึกษาเป็นกลไกในการสร้างวัฒนธรรมใหม่ นักศึกษาที่จบจากอาชีวศึกษาจะต้องเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ มีทักษะการทำงานร่วมกันในประเทศอาเซียน นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านอาเซียนศึกษา เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งทั้งหมดนี้จะดำเนินงานภายใต้นโยบายเชิงยุทธศาสตร์ 6 เดือน 6 คุณภาพของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพัฒนาไปสู่ประชาคมอาเซียนและสากลต่อไป (ภาณุ วงษ์ถาวรเรือง และนางศลิณี โมสิกะ. 2554 : ออนไลน์)

กระทรวงศึกษาธิการเคยทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ด้านวัฒนธรรมกับกระทรวงวัฒนธรรมจีน เมื่อปี พ.ศ. 2539 ต่อมาได้จัดทำแผนปฏิบัติการร่วมระยะ 2 ปี โดยแผนที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 แผนที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2544 และแผนที่ 3 ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2546 นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการจีนได้เคยจัดทำบันทึกความเข้าใจความร่วมมือด้านอุดมศึกษากับทบวงมหาวิทยาลัยเมื่อปี พ.ศ. 2542 แต่เมื่อประเทศไทยมีการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการของจีนได้เสนอให้มีการปรับปรุง MOU ด้านการศึกษาระหว่างไทยกับจีนใหม่ โดยขอให้ฝ่ายไทยเป็นผู้ยกร่าง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้เชิญผู้แทนองค์การหลักมาเข้าร่วมประชุมหารือ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2547 โดยมีรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการฝ่ายต่างประเทศเป็นประธาน และมีการส่งร่างโต้ตอบกับฝ่ายจีนหลายครั้ง จนกระทั่งได้ข้อยุติด้านเนื้อหาสาระของร่างความตกลงดังกล่าว ขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการจัดทำความตกลงดังกล่าว และมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ลงนามแล้ว ในกรณีนี้ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2552 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการสาธารณรัฐประชาชนจีน (Mr. Hao Ping) ได้ลงนามในบันทึกความตกลงความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-จีน (Agreement on Educational Cooperation) ณ มหาศาลาประชาชน กรุงปักกิ่ง โดยมีนายกรัฐมนตรีของไทยและจีนร่วมเป็นพยานการลงนามดังกล่าว สำหรับวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการศึกษา และวิชาการระหว่างไทยกับจีน โดยมีสาระสำคัญได้แก่ การแลกเปลี่ยนคนและผู้แทนสองฝ่าย การแลกเปลี่ยนนักเรียนทุน การสอนภาษาและแลกเปลี่ยนครู การแลกเปลี่ยนทางวิชาการรวมทั้งความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและสถาบันการศึกษา ตลอดจนความร่วมมือด้านการฝึกอบรม เป็นต้น ทั้งนี้ ภาคีสองฝ่ายจะจัดตั้งคณะทำงานร่วม (Joint Working Group) เพื่อเป็นกลไกการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป ขณะนี้ กระทรวงศึกษาธิการอยู่ระหว่างการประชุมหารือกับหน่วยงาน

2.4.1 ประวัติและพัฒนาการมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำที่จัดตั้งขึ้นเพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคม ภายใต้เจตนารมณ์ “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” ทั้งเป็นการสานต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติของหลวงปู่ไต้ฮง ผู้ก่อกำเนิดงานด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งในประเทศไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ก่อตั้งขึ้นโดยมีรากฐานมาจากโรงเรียนผดุงครรภ์ อนามัย ที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งก่อตั้งขึ้นและมีพัฒนาการมาเป็นลำดับ ซึ่งอาจแบ่งพัฒนาการออกเป็นช่วงสำคัญ ๆ ได้เป็น 3 ยุค ดังนี้

1) โรงเรียนผดุงครรภ์ อนามัย โรงพยาบาลหัวเฉียว (พ.ศ. 2485-2524) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์ ให้มีความรู้ ความสามารถด้านการพยาบาล และการผดุงครรภ์ เพื่อนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม และประเทศชาติ มีผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรผดุงครรภ์ชั้น 1 และชั้น 2 จำนวนทั้งสิ้น 1,494 คน

2) วิทยาลัยหัวเฉียว (พ.ศ. 2524-2534) คณะกรรมการมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ได้ตระหนักถึงภารกิจของรัฐบาล ในการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) และพร้อมที่จะสนองนโยบายของรัฐ จึงได้ขยายโรงพยาบาลหัวเฉียวเดิมให้เป็นโรงพยาบาลทั่วไป โดยเปิดบริการรักษาพยาบาลและให้คำแนะนำแก่ผู้มาขอรับบริการทุกสาขาการแพทย์ เมื่อ พ.ศ. 2521 พร้อมกับการขยายโรงเรียนผดุงครรภ์ อนามัย ให้เป็นวิทยาลัยพยาบาล ให้ชื่อวิทยาลัยว่า “วิทยาลัยหัวเฉียว” ตามชื่อเดิมอันเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 โดยเปิดคณะพยาบาลศาสตร์ ในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลและผดุงครรภ์ เพียงคณะเดียว ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 ได้เปิดสอนคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตอีกคณะหนึ่ง

3) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (พ.ศ. 2535-ปัจจุบัน) ปี พ.ศ. 2533 เป็นวาระที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งดำเนินการมาครบรอบ 80 ปี และตรงกับวาระครบรอบทศวรรษของวิทยาลัยหัวเฉียว มูลนิธิฯ ซึ่งมีนโยบายแน่วแน่ ที่จะส่งเสริมและขยายขอบข่ายงานด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลในระดับอุดมศึกษา และด้วยน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงปกครองอาณาประชาราษฎร์ทุกชาติศาสนา ให้อยู่ร่วมกันอย่างสามัคคีและสงบสุข มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ได้มีมติให้พัฒนาวิทยาลัยหัวเฉียวให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานมหาวิทยาลัย เพื่อทูลเกล้าฯ กรอกราชูปการเป็นพระราชกุศลจึงได้จัดโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยและได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย) ให้จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยได้ บนพื้นที่ประมาณ 140 ไร่ ที่ตำบลบางโหลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทาน ชื่อ “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2535 นับเป็นมิ่งมงคลสูงสุดแก่สถาบัน

ในปีการศึกษา 2535 ซึ่งเป็นปีแรกนั้น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เปิดสอนระดับปริญญาตรี 5 คณะ คือ 1) คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ 2) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 3) คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีน และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ 4) คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาการจัดการ 5) คณะ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ได้เปิดสอนระดับปริญญาโท หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคมด้วย

มหาวิทยาลัยได้พัฒนาการมาเป็นลำดับ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้เปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และระดับประกาศนียบัตร ดังนี้

ระดับปริญญาตรี จำนวน 13 คณะ

1. คณะพยาบาลศาสตร์
2. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
3. คณะศิลปศาสตร์
4. คณะบริหารธุรกิจ
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
6. คณะเภสัชศาสตร์
7. คณะเทคนิคการแพทย์
8. คณะกายภาพบำบัด
9. คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
10. คณะการแพทย์แผนจีน
11. คณะนิติศาสตร์
12. คณะนิเทศศาสตร์
13. คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน

ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 13 สาขา

ระดับประกาศนียบัตร จำนวน 1 สาขา

2.4.2 ปณิธาน“เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม”

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดตั้งขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของมูลนิธิหัวเฉียว ป่อเต็กตึ้งหรือมูลนิธิป่อเต็กตึ้ง ที่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณบรมกษัตริย์ไทย และมุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา ส่งเสริมวัฒนธรรม ดึงตามตามพื้นฐานพระพุทธศาสนาและบุชาคุณธรรมของบรรพชน

มหาวิทยาลัยนี้เลื่อมใสในบทบาทความรู้รอบ รู้ลึก และความชำนาญงานอันเกื้อหนุนคุณภาพของทั้งบุคคลและสังคมประชาชาติจึงมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพของการศึกษานำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างสรรค์บัณฑิตที่รู้จักจริง ปฏิบัติงานได้จริง และแสวงหาสะสมถ่ายทอดวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษย

บัณฑิตของมหาวิทยาลัย จักเป็นผู้ประกอบด้วยความรู้ควบคู่คุณธรรม เป็นแบบฉบับสมบูรณ์ของปัญญาชนผู้พร้อมที่จะอุทิศตนรับใช้สังคม เพื่อความผาสุกของเพื่อนร่วมโลกได้อย่างเต็มภาคภูมิ

2.4.3 สัญลักษณ์ ต้นไม้ และสี ประจำมหาวิทยาลัย

ตัวอักษร 善 กลางรูปวงกลม นำมาจากสัญลักษณ์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ้ง อ่านว่า “เสียง” หมายความว่า “คุณงามความดี บริสุทธิดุณ การกระทำความดี” ส่วนวงกลมชั้นนอก มีอักษรไทย

อังกฤษ บอกชื่อ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติส่วนภาษาจีน ใช้ภาษาแต้จิ๋ว อ่านว่า “ฮั่ว เคี้ยว ฉ่ง เสี้ย ไตฮัก” มีความหมายเดียวกับภาษาไทยข้างใต้วงกลมเขียนว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม”

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีความเลื่อมใสแรงกล้าในการใช้ปัญญาเพื่อขจัดปัดเป่า ความทุกข์ยากในโลก ด้วยความเมตตาการุญ และด้วยน้ำใจใสสะอาด ปราศจากความเศร้าหมอง ต้นโพธิ์เป็นสัญลักษณ์แห่งรุ่งอรุณของความรู้แจ้งเห็นจริง อันนำความสว่าง สะอาด และสงบมาสู่ โลก เพราะการตรัสรู้พระอนุตรตรัสมาสัมโพธิญาณ เกิดขึ้นภายใต้ต้นไม้นี้ ด้วยตระหนักในคุณูปการ ของโพธิพฤกษ์ และด้วยสำนึกเต็มเปี่ยม ในความร่มเย็นใต้พระบรมโพธิสมภารแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ขอประกาศสถาปนา “ต้นโพธิ์” เป็นต้นไม้ ประจำมหาวิทยาลัย สีประจำมหาวิทยาลัยสีเหลือง (สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. 2554 : 1-3)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยมีอยู่ ดังนี้

ตัวน ลีเซิง (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของชาวไทยเชื้อสายจีนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ในภูมิภาคตะวันตก : ศึกษากรณีจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาประวัติความเป็นมา บทบาท กลยุทธ์ และแนวทางในการดำเนินธุรกิจของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดนครปฐม ที่มีผลต่อ ความสำเร็จและส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า คนไทยเชื้อสายจีนใน จังหวัดนครปฐมมีส่วนในการพัฒนาความเจริญของจังหวัดมากทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่ง บทบาทเหล่านี้เป็นผลมาจากการสร้างรากฐานของคนจีนรุ่นปู่ย่าที่เข้ามาทำมาหากิจในประเทศไทย โดยเริ่มต้นตั้งแต่มิเพียงเสื่อผืนหมอนใบจนกระทั่งมีธุรกิจที่ใหญ่โตให้รุ่นพ่อแม่ ลูกหลานได้รับความสุขสบาย เมื่อตนเองมีความมั่นคงแล้ว คนไทยเชื้อสายจีนเหล่านี้ยังได้ให้ความช่วยเหลือ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ด้วย โดยมีการรวมกลุ่มกันตั้งเป็นสมาคม มูลนิธิ เพื่อให้ คำปรึกษา แนะนำ และให้ความช่วยเหลือทั้งคนไทยเชื้อสายจีนด้วยกันและประชาชนทั่วไปในหลาย ๆ ด้าน สำหรับแนวทางการดำเนินธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีนรุ่นพ่อแม่เปลี่ยนไปจากรุ่นปู่ย่า จากธุรกิจ ครอบครัวยุคที่ร่วมกันระหว่างพี่น้อง ญาติสนิท หรือคนที่พูดภาษาเดียวกัน มาเป็นธุรกิจที่เป็นระบบ มีผู้ร่วมทุนที่มีโชญาติพี่น้องอย่างเดียว การขยายกิจการไม่ได้ใช้เพียงเงินที่เก็บหอมรอมริบเท่านั้น แต่มี การกู้เงินจากแหล่งเงินทุนเพื่อขยายการลงทุนด้วย สำหรับแนวทางการดำเนินธุรกิจพบว่า ความคิด ของคนรุ่นลูกหลานที่เป็นคนรุ่นใหม่ก็เปลี่ยนไปจากคนรุ่นพ่อแม่ อันเนื่องมาจากการได้รับการศึกษาที่ แตกต่างกัน คนไทยเชื้อสายจีนรุ่นพ่อแม่ไม่ได้คาดหวังว่าคนรุ่นใหม่จะเข้ามารับช่วงธุรกิจต่อจากตนเอง มากเช่นที่รุ่นปู่ย่าเคยคาดหวังจากตน ดังนั้นคนรุ่นใหม่ที่สามารถรับช่วงความเจริญของธุรกิจจึงมาจาก ความต้องการและความสนใจของตนเองมากกว่าความรู้สึกที่ต้องรับผิดชอบต่อมรดกที่ได้รับสืบทอดมา นอกเหนือไปจากกลุ่มสำเนียงภาษาแล้ว สถานะทางเศรษฐกิจสังคมและความสัมพันธ์ทางการเมืองกับ รัฐไทยนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างของนิยาม ปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกันระดับ ต่าง ๆ ของผู้มีเชื้อสายจีน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างของนิยามเช่นเดียวกันกับปัจจัยใน ระดับปัจเจกบุคคลด้วย

วิมลรัตน์ ทวีสิทธิ์ (2541) ได้วิจัยเรื่อง การปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ความเป็นจีนของคนไทยเชื้อสายจีนในบริบทขององค์กรประชาคมของกลุ่มชาติพันธุ์จีน : ศึกษากรณีองค์กรจังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์จีนในจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบกับศึกษาอัตลักษณ์ความเป็นจีนและพัฒนาการขององค์กรประชาคมของกลุ่มชาติพันธุ์จีน (องค์กรชาวจีน) ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่าจากอดีตจนถึงปัจจุบันองค์กรประชาคมของกลุ่มชาติพันธุ์จีนในจังหวัดอุบลราชธานีมีลักษณะแตกต่างกันในรายละเอียดของแต่ละองค์กร แต่มีเป้าหมายดำเนินการไปสู่วัตถุประสงค์อันเดียวกัน หรือนอกเหนือจากการทำหน้าที่เป็นองค์กรกุศลเพื่อตอบสนองความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้ยากไร้แล้วองค์กรเหล่านี้ ยังมีส่วนช่วยในการธำรงอัตลักษณ์ความเป็นจีน อีกทั้งยังส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ความเป็นจีนของกลุ่มชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดอุบลราชธานีด้วย ทั้งนี้เนื่องจากบริบทของกระแสความเป็นเปลี่ยนแปลงด้วยวาทกรรมพัฒนาและความผันแปรของสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในแต่ละยุคสมัย ประกอบกับเกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมพื้นถิ่นของเมืองดอกบัวงามแห่งภาคอีสานนี้

ศุภวรรณ ขวรัตน์วงศ์ (2540) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของชาวจีนในไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลายถึงสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2172-2394 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของชาวจีนในเมืองไทยในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลายถึงสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2172-2394 ตลอดจนศึกษาถึงผลกระทบของบทบาทดังกล่าวที่มีต่อสังคมไทยในด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครองในช่วงเวลาดังกล่าว ผลของการศึกษาพบว่า ภาวะความอดอยากและสถานการณ์ทางการเมืองในจีนรวมทั้งบริบททางสังคมและเศรษฐกิจของไทยตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 22 เป็นต้นมาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชาวจีนเดินทางเข้ามาในเมืองไทยเป็นระลอก ๆ อย่างต่อเนื่องชาวจีนเหล่านี้อาศัยความรู้ความสามารถและความชำนาญส่วนตัวเป็นใบเบิกทางที่สำคัญในการเข้ามามีบทบาทในด้านต่าง ๆ บทบาทที่สำคัญของชาวจีนที่มีต่อสังคมไทยมีด้วยกันหลายด้านคือ ชาวจีนเข้ามามีบทบาทอย่างสูงต่อเศรษฐกิจของไทยในด้านการค้า ทั้งการค้าภายในการค้ากับต่างประเทศ ซึ่งการเข้ามามีบทบาทดังกล่าวก็เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญแต่ในขณะเดียวกันก็เป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้กับราชสำนักไทยเพื่อนำไปใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินในด้านต่าง ๆ ในด้านการเมืองการปกครองพบว่าชาวจีนเข้ารับราชการเป็นขุนนางในกรมกองต่าง ๆ ของไทย ชาวจีนเหล่านี้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งในบางกรณีมีฐานะเทียบเท่ากับชนชั้นปกครองของไทยและเป็นอีกวิธีหนึ่งในการควบคุมชาวจีนโดยที่ทางการไทยแต่งตั้งชาวจีนที่มีชื่อเสียงความสามารถและเป็นที่เคารพนับถือของชาวจีนทั่วไปเข้ามาทำหน้าที่ควบคุมดูแลชาวจีนให้อยู่รวมกันอย่างสงบสุขและมีให้ก่อความวุ่นวายขึ้นในสังคม นอกจากนี้ความมั่นคงทางเศรษฐกิจพบว่าชาวจีนต้องการการยอมรับทางสังคมด้วยการแต่งงานกับชาวไทย ซึ่งจะทำให้ชาวจีนกลายเป็นสมาชิกของไทยไปโดยปริยาย แต่ในบางครั้งก็พบว่าชาวจีนได้ก่อความวุ่นวายในสังคมไทยเช่นการก่อตั้งสมาคมลับอั้งยี่ การลักลอบการค้าฝิ่น ฯลฯ เป็นต้น แต่ทางการไทยก็สามารถแก้ไขปัญหาลงได้

ธมลวรรณ ตั้งวงษ์เจริญ (2542) ได้วิจัยเรื่อง เอกลักษณ์ชาติพันธุ์ของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนอ้อมใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะทั่วไปทางสังคมวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนอ้อมใหญ่ 2) เพื่อศึกษากระบวนการรักษาเอกลักษณ์ชาติพันธุ์ของคนไทยเชื้อสายจีน และ 3) เพื่อศึกษาเอกลักษณ์ชาติพันธุ์ของคนไทยเชื้อสายจีนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและการศึกษา

งานวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพโดยเก็บข้อมูลการศึกษาจากครอบครัวไทยเชื้อสายจีนที่มีสมาชิก 3 รุ่นในครอบครัวจำนวน 11 ครอบครัว ใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ประวัติครอบครัวเป็นหลัก ผลการศึกษาพบว่า การดำรงวัฒนธรรมจีนพบว่าชาวจีนรุ่นแรกมีสำนึกความเป็นอยู่มากและเลือกดำรงวัฒนธรรมจีนไว้ สมาชิกรุ่น 2 ของครอบครัวสามารถรักษาวัฒนธรรมจีนที่พ่อแม่ถ่ายทอดไว้ให้ ขณะเดียวกันเริ่มมีการปรับตัวบางอย่าง เช่น พูดภาษาไทย เรียนรู้วัฒนธรรมไทยจากโรงเรียนและกลุ่มเพื่อน การปรับตัวนี้ปรากฏในรุ่นที่ 3 เมื่อสมาชิกของครอบครัวมีเป้าหมายที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยประกอบกับรัฐบาลไทย ในช่วงเวลานั้นมีนโยบายพยายามกดดันให้ชาวจีนในประเทศกลายเป็นไทย เนื่องจากเหตุผลทางการเมืองด้วยเหตุนี้คนไทยเชื้อสายจีนรุ่นที่ 2 และรุ่นที่ 3 จึงมีแนวโน้มตัดสินใจเลือกเป็นไทยและเลือกดำรงเอกลักษณ์วัฒนธรรมจีนไว้ ฐานะสมาชิกของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนตามแนวคิดการเลือกอย่างมีเหตุผล

การเลือกประกอบอาชีพและการศึกษาพบว่า ชาวจีนรุ่นแรกส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพเกษตรมากกว่าการค้าขาย เนื่องจากไม่มีเงินทุนสำหรับการค้า แต่สมาชิกรุ่น 2 กลับมีแนวโน้มออกจากอาชีพเกษตรสู่อาชีพที่ดีกว่า ได้แก่ อาชีพช่างฝีมือและอาชีพค้าขาย นอกจากนี้ยังพบว่าชาวจีนรุ่นแรกไม่พยายามแสดงบทบาทการเป็นคนกลางทางการค้า ดังที่ Bonacich ได้กล่าวไว้ ส่วนด้านการศึกษาพบว่าพ่อแม่ชาวจีนสมัยก่อนไม่นิยมให้ลูกเรียนหนังสือ เพราะสนใจแต่เรื่องทำมาหากินเพื่อฐานะครอบครัวดีขึ้น จึงยอมให้ลูกเรียนหนังสือคนไทยเชื้อสายจีนที่จะจบระดับการศึกษาภาคบังคับมักจะเลือกประกอบอาชีพตามพ่อแม่ ส่วนผู้ที่มีการศึกษาสูงมีโอกาสเลือกประกอบอาชีพที่ดีกว่าแนวโน้มการประกอบอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนรุ่นใหม่จึงมีความหลากหลาย

ความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งถิ่นฐานและอาชีพพบว่า หลังจากที่ชาวจีนตัดสินใจตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยแล้วลักษณะอาชีพก่อนและหลังจากการตัดสินใจตั้งถิ่นฐานยังไม่เปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนอาชีพจากการทำเกษตรมาเป็นค้าขายจะเกิดขึ้นในรุ่น 2 หรือรุ่น 3 หลังจากตัดสินใจตั้งถิ่นฐานตามค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนที่ชอบค้าขาย ดังนั้นการเลือกที่อยู่และอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนจึงมักตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมืองหรือชุมชนที่มีความเจริญตามลักษณะการประกอบอาชีพ

ด้านเอกลักษณ์ชาติพันธุ์ของคนไทยเชื้อสายจีนพบว่า เมื่อประเทศจีนเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นคอมมิวนิสต์ ในปีพ.ศ. 2492 รัฐบาลไทยมีความวิตกกังวลต้องการสลายความเป็นจีนเพื่อส่งเสริมสิทธิชาตินิยม ไทยจึงมีมาตรการควบคุมชาวจีนในประเทศไทยอย่างเข้มงวด ชาวจีนต้องยอมละทิ้งเอกลักษณ์ชาติพันธุ์บางอย่างเพื่อไม่ให้เกิดขัดแย้งกับรัฐบาลและปรับเอกลักษณ์ชาติพันธุ์ให้สอดคล้องกับประเทศที่ตนเข้าไปอยู่โดยลักษณะที่เรียกว่า ทวิลักษณ์ (Double Identity) กลายเป็นลักษณะเฉพาะของคนไทยเชื้อสายจีนในเวลาต่อมา

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยสรุปได้ว่าสาเหตุของการตั้งถิ่นฐานของคนจีนในไทย มีส่วนหนึ่งจากภาวะความอดอยากและสถานการณ์ทางการเมืองในจีน อีกส่วนหนึ่งจากแรงดึงดูดของประเทศไทย ชาวจีนเหล่านี้อาศัยความรู้ความสามารถและความชำนาญส่วนตัวเป็นใบเบิกทางที่สำคัญในการเข้ามา มีบทบาทในด้านต่าง ๆ ต่อสังคมไทย ยังได้ให้ความช่วยเหลือและมีความรับผิดชอบต่อสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ด้วย โดยมีการรวมกลุ่มกันตั้งเป็นสมาคม มูลนิธิ เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความช่วยเหลือทั้งคนไทยเชื้อสายจีนด้วยกันและประชาชนทั่วไปในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการศึกษา ด้านสังคมสงเคราะห์

ด้านศาสนาประเพณีและวัฒนธรรม ด้านสาธารณสุข ด้านการค้าทั้งการค้าภายในการค้ากับต่างประเทศ และด้านการเมืองการปกครอง

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัย

สินีนานู บุญช่วย (2541) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายและวิเคราะห์บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามภารกิจด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเพื่อเสนอแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจดังกล่าว ผลของการวิจัยพบว่า 1) นโยบายในด้านการสอน คือ การผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา และการขยายโอกาสทางการศึกษา ในด้านการวิจัย คือ เน้นการวิจัยแบบมีทิศทางและสนับสนุนให้บัณฑิตศึกษาเป็นกลไกในพัฒนางานวิจัย ในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม คือ การให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ และการให้บริการที่สัมพันธ์กับการวิจัย ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คือ การศึกษา ค้นคว้าทางศิลปวัฒนธรรม 2) บทบาทในด้านการสอน คือ ผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยเน้นในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ในด้านการวิจัย คือ เน้นการวิจัยแบบมีทิศทาง ในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม คือ การให้บริการในรูปแบบของการให้เปล่า การให้บริการแบบไม่หวังผลกำไร และแบบมีกำไร และในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คือ การจัดกิจกรรมในด้านการอบรม การจัดนิทรรศการ ส่วนกิจกรรมการวิจัยยังมีน้อย 3) แนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจในด้านการสอน ควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีและการพัฒนาอาจารย์ ในด้านการวิจัย ควรส่งเสริมการวิจัยในสาขาที่มีความสามารถสูงและส่งเสริมให้ทำวิจัยที่เป็นโครงการวิจัยขนาดใหญ่ ในด้านการให้บริการแก่สังคม ควรเพิ่มน้ำหนักการให้ความสำคัญกับการให้บริการแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส เน้นการให้บริการในเชิงรุก และการให้บริการแบบมีรายได้ ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ควรเน้นการจัดทำแผนงานและงบประมาณเกี่ยวกับการวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรมในแต่ละปีให้ชัดเจน

เบญจวรรณ อารีสมาน (2525) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อการพัฒนาภาคศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของมหาวิทยาลัยขอนแก่นต่อการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยชุมชนเมืองขอนแก่น ซึ่งมีผลต่อการขยายตัวของเมือง มหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่ของมหาวิทยาลัยภูมิภาคตามวัตถุประสงค์ คือให้โอกาสแก่คนในภาคเข้าศึกษาได้มากที่สุด โดยมีนักศึกษาที่ภูมิลำเนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือถึงร้อยละ 50 ของนักศึกษาทั้งหมด ส่วนด้านการสอนมหาวิทยาลัยได้เปิดสอนในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการภาคนี้ และบัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะทำงานอยู่ในภาคมากขึ้น เว้นแต่บัณฑิตทางวิศวกรรม ซึ่งการผลิตยังไม่สอดคล้องกับนโยบายด้านเศรษฐกิจ เพราะบัณฑิตส่วนมากยังทำงานอยู่ที่กรุงเทพมหานครและภาคกลาง แต่ในอนาคตเมื่อมีการนำทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ ที่เริ่มค้นพบมาใช้ประโยชน์มากขึ้นแล้ว บัณฑิตทางด้านนี้ก็จะมีความจำเป็นต่อการพัฒนาเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังทำหน้าที่เป็นศูนย์วิชาการของภาคโดยดำเนินงานศึกษา วิจัย และให้บริการชุมชนได้ตรงกับปัญหาและความต้องการของภาคนี้ แต่งานทางด้านบริการชุมชนยังไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าให้บริการไว้มากน้อยเพียงใด ในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับเมืองขอนแก่นนั้น มหาวิทยาลัยได้รับสาธารณูปโภค บริการ

สาธารณะ แรงงาน ตลอดจนที่อยู่อาศัยจากเมือง ในขณะที่เดียวกันก็มีส่วนเสริมสร้างความเจริญให้กับเมืองขอนแก่นในด้านเศรษฐกิจและสังคม กล่าวคือ เป็นสถาบันทางวิชาการ สถานที่ทำงาน ให้บริการสาธารณะทางการแพทยการศึกษา และมีความสัมพันธ์โดยตรงด้านการใช้ที่ดิน การคมนาคม จนอาจกล่าวได้ว่า ชุมชนเมืองขอนแก่นกับมหาวิทยาลัยเป็นชุมชนเดียวกัน

วิไลลักษณ์ อิศระมงคลพันธ์ (2532) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ภารกิจวิทยาลัยเอกชนระหว่างปีพุทธศักราช 2513-2530 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ภารกิจวิทยาลัยเอกชนด้านผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการแก่ชุมชน และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในอดีตจนถึงปัจจุบัน และเพื่อศึกษาแนวโน้มภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 15 ปีข้างหน้านี้ ผลการวิจัยพบว่า ตลอดเวลาที่ผ่านมามีวิทยาลัยเอกชนได้ดำเนินการกิจการด้านการเรียนการสอนและผลิตบัณฑิตสำคัญเป็นอันดับแรก และในปัจจุบันมีการดำเนินการทำกิจกรรมในภารกิจทั้ง 4 ด้าน คือ มีการดำเนินการจัดกิจกรรมด้านกิจกรรมเสริมการผลิตบัณฑิต โดยมีรูปแบบการดำเนินการที่แตกต่างกัน แต่โดยภาพรวมแล้วพบว่า มีกิจกรรมที่จัดดำเนินการมากที่สุดคือ กิจกรรมทางวิชาการในรูปแบบการเชิญอาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย ภาพรวมของวิทยาลัยเอกชนในการดำเนินกิจกรรมด้านวิจัยมากที่สุดคือ ประเภทวิจัยสถาบัน ส่วนสาขาวิชาของงานวิจัยที่วิทยาลัยเอกชนดำเนินการทำมากที่สุดคือ สาขาสังคมศาสตร์ กิจกรรมด้านบริการวิชาการแก่สังคม วิทยาลัยเอกชนดำเนินการทำมากที่สุดคือ รูปแบบการฝึกอบรมและรูปแบบการจัดพิมพ์เอกสาร ตำรา แจกผู้มารับบริการเมื่อจำแนกตามสาขาวิชาพบว่า วิทยาลัยเอกชนดำเนินการจัดมากที่สุดคือ สาขาสังคมศาสตร์ ส่วนกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยเอกชนดำเนินการทำกิจกรรมมากที่สุดคือ ประเภทส่งเสริมอนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและศาสนา รูปแบบที่จัดมากที่สุดคือ รูปแบบจัดงานประเพณี ส่วนอุปสรรคและปัญหาของวิทยาลัยเอกชนในการดำเนินภารกิจทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีปัญหาเหมือนกันคือ การขาดแคลนบุคลากรและงบประมาณมาก ส่วนแนวโน้มภารกิจของวิทยาลัยเอกชนในอีก 15 ด้าน โดยเน้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และยังคงให้ความสำคัญในด้านการเรียนการสอนและผลิตบัณฑิตเป็นอันดับแรก ส่วนภารกิจอื่น ๆ ก็ให้ความสำคัญรองลงไป ซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบาย ความพร้อมและทรัพยากรของแต่ละสถาบัน ในเรื่องของการดำเนินการทั้ง 4 ด้านในอีก 15 ปีข้างหน้าพบว่า วิทยาลัยเอกชนจะผลิตบัณฑิตในสาขาต้องการรีบด่วน คือ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนกิจกรรมเสริมการผลิตบัณฑิตนั้น ยังคงมุ่งเน้นการดำเนินการจัดกิจกรรมด้านวิชาการ แต่รูปแบบเปลี่ยนไปเป็นรูปแบบการฝึกงานภายในและภายนอกสถาบัน เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ตรงให้กับนักศึกษา ภารกิจด้านวิจัยมีแนวโน้มจะดำเนินการทำวิจัยประเภทธุรกิจบริการ ซึ่งเป็นวิจัยประยุกต์สอดคล้องกับภาคเอกชน ในเรื่องสาขาวิชาของงานวิจัยมีแนวโน้มจะทำวิจัยสาขาพยาบาลและสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเพิ่มขึ้น เนื่องจากปัจจุบันวิทยาลัยเอกชนให้ความสนใจเปิดสาขาแพทยศาสตร์ พยาบาล เพิ่มขึ้น ภารกิจด้านบริการวิชาการแก่สังคมมีแนวโน้มทำรูปแบบหลักสูตรระยะสั้นและรูปแบบการอบรม ซึ่งวิทยาลัยเอกชนจะทำได้ดีเพื่อตอบสนองบุคคลที่มีงานทำให้มีโอกาสได้เรียนต่อ ในเรื่องสาขาวิชาที่มีแนวโน้มให้บริการวิชาการแก่สังคมสาขาสังคมศาสตร์และพยาบาลเพิ่มขึ้น ส่วนภารกิจด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจะดำเนินการในประเภทเดิมคือประเภทส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมและศาสนา แต่รูปแบบจะเปลี่ยนไปเป็นการสอนและรูปแบบจัดการแสดง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของมหาวิทยาลัย สรุปได้ว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา และการขยายโอกาสทางการศึกษา ในด้านการวิจัย คือ เน้นการวิจัยแบบมีทิศทางและสนับสนุนให้บัณฑิตศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัย ในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม คือ การให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ และการให้บริการที่สัมพันธ์กับการวิจัย ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คือ การศึกษา ค้นคว้าทางศิลปวัฒนธรรม 1) บทบาทในด้านการสอน คือ ผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยเน้นในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ในด้านการวิจัย คือ เน้นการวิจัยแบบมีทิศทาง ในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม คือ การให้บริการในรูปแบบของการให้เปล่า การให้บริการแบบไม่หวังผลกำไรและแบบมีกำไร และในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คือ การจัดกิจกรรมในด้านการอบรม การจัดนิทรรศการ ส่วนกิจกรรมการวิจัยยังมีน้อย 2) แนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจในด้านการสอน ควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีและการพัฒนาอาจารย์ ในด้านการวิจัย ควรส่งเสริมการวิจัยในสาขาที่มีความสามารถสูงและส่งเสริมให้ทำวิจัยที่เป็นโครงการวิจัยขนาดใหญ่ ในด้านการให้บริการแก่สังคม ควรเพิ่มน้ำหนักการให้ความสำคัญกับการให้บริการแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส เน้นการให้บริการในเชิงรุก และการให้บริการแบบมีรายได้ ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ควรเน้นการจัดทำแผนงานและงบประมาณเกี่ยวกับการวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรมในแต่ละปีให้ชัดเจน

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Zhong Lan (2555) ได้วิจัยเรื่อง อัตลักษณ์ของนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาในประเทศไทย : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการอันนำไปสู่อัตลักษณ์ของนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และเพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์ของนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาในประเทศไทย : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผลการวิจัยด้านพัฒนาการอันนำไปสู่อัตลักษณ์ของนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาชาวจีนที่มาจากมหาวิทยาลัยตงฟาง กวางสีและมหาวิทยาลัยซินโจวในประเทศจีน นิยมเข้ามาต่อในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในประเทศไทยต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 ถึงปีการศึกษา 2553 ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาชาวจีนเข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเนื่องจากความสนใจในหลักสูตรการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่นักศึกษาชาวจีนจะได้ใช้ประโยชน์ต่อไป ด้านสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครและสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการบินนานาชาติการเดินทางจึงสะดวก มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เหมาะสมกับการแสวงหาความรู้ด้านการสอน อาจารย์มีคุณวุฒิสูงทั้งระดับปริญญาเอกและปริญญาโท และใช้สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการจัดการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์เจ้าหน้าที่จากแผนกวิเทศสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยซึ่งพูดได้ทั้งภาษาไทยและภาษาจีนได้เดินทางไปประเทศจีนเพื่อแนะนำข้อมูลหลักสูตรให้นักศึกษาชาวจีนรู้จัก ด้านประวัติการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยเกี่ยวข้องกับความต้องการตอบแทนบุญคุณแผ่นดินไทยของชาวจีนซึ่งอพยพจากประเทศจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย นักศึกษาชาวจีนจึงสนใจเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ด้านอัตลักษณ์ของนักศึกษาชาวจีนมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติพบว่า นักศึกษาชาวจีนมีอัตลักษณ์ที่เด่นชัด 5 ด้าน ได้แก่ 1) อัตลักษณ์ด้านการศึกษาเรียนรู้ในประเทศไทยพบว่า นักศึกษาชาวจีนมีทักษะการเรียนรู้ในระดับดีโดยเฉพาะทักษะด้านการฟังและการพูด 2) อัตลักษณ์ที่ถ่ายทอดผ่านพฤติกรรมและลักษณะนิสัยของนักศึกษาชาวจีนมีความอดทนและขยันในการแสวงหาความรู้เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา 3) อัตลักษณ์ด้านการปรับตัวเข้ากับวิถีชาวจีนในประเทศไทยพบว่า นักศึกษาชาวจีนได้อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีของประเทศจีนในขณะที่ใช้ชีวิตในสังคมไทย 4) อัตลักษณ์ด้านการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมไทยพบว่า นักศึกษาชาวจีนมีสู่อัตลักษณ์การปฏิบัติตามประเพณีไทยและได้รับอิทธิพลจากประเพณีไทยบ้าง 5) อัตลักษณ์ด้านการมีจิตสำนึกต่อชาติภูมิพบว่า นักศึกษาชาวจีนสามารถนำความรู้ไปใช้ในสังคมไทยได้เป็นอย่างดี และมีอัตลักษณ์เป็นพลังสำคัญในการมีส่วนร่วมกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจีนและประเทศไทย ทั้งด้านการพัฒนาการศึกษาและด้านเศรษฐกิจ

ดังนั้นกล่าวโดยสรุปได้ว่า การศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ทำให้เข้าใจถึงประวัติศาสตร์ของชาวจีนโพ้นทะเลเข้ามาประเทศไทยวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย และบทบาทของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อสังคมไทย ยังช่วยเราเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการก่อตั้งมหาวิทยาลัย ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม ซึ่งสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิเคราะห์ประวัติศาสตร์การก่อตั้งและบทบาทของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติต่อสังคมไทย

บทที่ 3

ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งและลักษณะพัฒนาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ผู้วิจัยได้ศึกษาประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งและลักษณะพัฒนาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านต่อไปนี้

3.1 ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3.1.1 ความเป็นมาของมหาวิทยาลัย

3.1.2 ความเป็นมาของชื่อ “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ”

3.1.3 ความเป็นมาของปณิธาน “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม”

3.1.4 สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

3.2 พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3.2.1 พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3.2.2 คุณค่าของพิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3.3 การพัฒนาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3.3.1 การพัฒนาการในด้านหลักสูตร

3.3.2 การพัฒนาการในด้านการวิจัย

3.3.3 การพัฒนาการในด้านการบริการวิชาการ

3.3.4 การพัฒนาการในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีประวัติศาสตร์ด้านการจัดการศึกษามากกว่า 50 ปี โดย ก่อกำเนิดมาจาก “วิทยาลัยหัวเฉียว” ซึ่งมีรากฐานมาจากโรงเรียนผดุงครรภ์ อนามัย ซึ่งก่อตั้งโดย มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ที่ก่อกำเนิดขึ้นจากพลังศรัทธาในคุณธรรมแห่ง “ไต้ฮงภิกขุ” ผู้ก่อตั้ง “คณะเก็บศพ ไต้ฮงกง” หรือ “มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง” ในปัจจุบัน

3.1.1 ความเป็นมาของมหาวิทยาลัย

1) กำเนิดมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง

มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง มีรากฐานมาจากความเชื่ออันสืบเนื่องตกทอดมายาวนาน ตั้งแต่โบราณกาล ของชาวจีน ในหลักเมตตาธรรมและแนวจริยวัตรอันประเสริฐของหลวงปู่ไต้ฮง และดำเนินการด้วยเงินบริจาคจากประชาชนที่มีความศรัทธาต่อหลวงปู่ไต้ฮงกง ได้ดำเนินกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ดำเนินกิจกรรมสังคมสงเคราะห์อย่างเป็นลำดับ ทั้งกิจกรรมหลักแรกเริ่มคือ การเก็บศพไร้ญาติไปจนถึงบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอัคคีภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว หรืออุทกภัย รวมไปถึงจนถึงความยากจน ยังได้ขยายวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมถึง ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาคนด้วยได้จัดตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์และได้พัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในปัจจุบัน

เมื่อปี พ.ศ. 1638 ประมาณ 900 ปีเศษล่วงมาแล้ว ในแผ่นดินจีนสมัยราชวงศ์ซ้องมีปัญหาชนตระกูลล้มคนหนึ่งสอบได้ระดับ “จิ้นลื้อ” ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนายอำเภอเซียวเฮง มณฑลเจ้อเจียง แต่รับราชการไม่นานก็สละตำแหน่งออกมาอุปสมบทเป็นพระภิกษุสงฆ์ในบรรพพระพุทธศาสนามีฉายาชื่อว่า “ไต้ฮงภิกขุ” ชาวจีนขนานนามท่านว่า “ไต้ฮงโจวซือ” พระอาจารย์ไต้ฮงหรือหลวงปู่ไต้ฮง ซึ่งต่อมาภายหลังก็พากันขนานนามว่า “ไต้ฮงกง” แปลเป็นไทยว่า “หลวงปู่ไต้ฮง” จนกระทั่งทุกวันนี้

ไต้ฮงภิกขุได้จาริกจากมณฑลฮกเกี้ยนไปจำพรรษาอยู่ ณ วัดเมี้ยนอัน แคว้นแต้จิ๋ว ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่ที่รุดโทรมตั้งอยู่บนเขาปึกซัวในอำเภอเตี้ยเอี้ยโดยได้พยายามบูรณะปฏิสังขรณ์วัดและปฏิบัติศาสนกิจเผยแผ่คุณธรรมพร้อมกับพยายามพัฒนาท้องถิ่นและสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือราษฎรให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้นเป็นลำดับ ในทุกวิถีทางด้วยความวิริยะอุตสาหะตลอดเวลาทำให้มีผู้เคารพนับถือเลื่อมใสศรัทธาถวายตัวเป็นสานุศิษย์เป็นจำนวนมาก กิจกรรมการกุศลสงเคราะห์ที่สำคัญอย่างยิ่งอย่างหนึ่งคือได้เกิดโรคระบาดขึ้น ผู้คนล้มตายดุจใบไม้ร่วงเป็นจำนวนมาก หลวงปู่ไต้ฮงพร้อมด้วยสานุศิษย์และผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลายได้ออกมาช่วยเหลือบรรเทาทุกข์โดยการเก็บศพผู้ยากไร้อนาถาไปฝัง และแจกจ่ายยารักษาโรคแก่ผู้เจ็บไข้ได้ป่วยจากโรคภัยครั้งนี้ด้วยความเต็มความสามารถ โดยไม่รังเกียจและไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากตลอดเวลาจนกระทั่งวิกฤตการณ์ผ่านพ้นไป

ต่อมาท่านได้เชิญชวนสานุศิษย์และผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลายให้อุทิศกำลังกายกำลังทรัพย์ช่วยกันสร้างสะพานหินกว้าง 5 วา ยาวประมาณ 300 วา ข้ามแม่น้ำมหาภัย “เหลียงเจียง” ในตำบลฮั่วเฟ็ง ซึ่งเป็นแม่น้ำที่มีกระแสน้ำไหลเชี่ยวกรากก่ออันตรายสร้างความความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ราษฎรผู้สัญจรข้ามฟากไปมาอยู่เนืองนิจ เป็นผลสำเร็จอย่างน่าอัศจรรย์เพราะไม่มีใครคาดคิดมาก่อนว่าจะสามารถสร้างสะพานนี้ได้ และในระหว่างการก่อสร้างสะพานนั้น มีเสียงร่ำลือกันว่าน้ำในแม่น้ำเหลียงเจียงที่มีการขึ้นลงไหลเชี่ยวกรากทุกวันทั้งเช้าและเย็นก็หยุดขึ้นลงติดต่อกันถึง 7 วัน ทำให้การสร้างฐานรากสำคัญของสะพานเป็นไปได้โดยสะดวก และสะพานฮั่วเฟ็งนี้ยังมั่นคงถาวรยั่งยืนอยู่ตราบเท่าทุกวันนี้

การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ยากไร้ตลอดจนผู้เจ็บไข้ได้ป่วยและล้มตายจากโรคระบาดและภัยพิบัติต่าง ๆ และการสร้างสะพาน “ฮั่วเฟ็ง” ของหลวงปู่ไต้ฮงเป็นที่ประจักษ์เลื่องลือสรรเสริญกระฉ่อนไปทั่วแผ่นดินชาวจีนต่างก็พากันให้ความเคารพนับถืออย่างสูงและเทิดทูนยกย่องให้เป็นมหาเถระอริยสงฆ์ผู้ทรงคุณธรรมวิเศษยิ่งองค์หนึ่ง

ดังนั้นเมื่อหลวงปู่ไต้ฮงมรณะภาพชาวบ้านชาวเมืองผู้มีความเคารพเลื่อมใสจึงได้พร้อมใจกันสร้างกุศลศาลาเป็นอนุสรณ์ประดิษฐานพระรูปจำลองของหลวงปู่ไต้ฮงไว้เพื่อกราบไหว้ระลึกถึงเมตตาธรรมคุณงามความดีของท่านและให้ชื่อกุศลศาลาอนุสรณ์นี้ว่า ป่อเต็กตึ้ง มีความหมายในภาษาไทยว่า “คุณานุสรณ์” นอกจากนี้แล้ว ผู้มีความเคารพเลื่อมใสได้พากันบำเพ็ญกุศลเพื่ออุทิศถวายแก่หลวงปู่ไต้ฮงด้วยการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ สงเคราะห์ช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ยากและประสบภัยพิบัติต่าง ๆ เจริญรอยตามกุศลเจตนาของหลวงปู่ไต้ฮง ซึ่งการกระทำดังกล่าวยังส่งผลให้เกิดความเจริญสันติสุขสิริมงคลนานาประการแก่ผู้เจริญรอยตามจึงทำให้มีการสร้างกุศลสถาน “ป่อเต็กตึ้ง” ขึ้นอย่างแพร่หลายในทั่วทุกพื้นที่และมากขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งขณะนี้ในแผ่นดินจีนมีไม่น้อยกว่า 100 แห่ง ต่อมาชาวจีนโพ้นทะเลผู้เคารพศรัทธาก็พากันจัดตั้งกุศลสถาน “ป่อเต็กตึ้ง” ขึ้นในประเทศไทย

กล่าวคือในเมื่อปี พ.ศ. 2439 ประมาณ 100 ปีล่วงมาแล้วชาวจีนตัวยี่เอี้ยชื่อเบ้งจุ่นเซียงหรือเบ้งจุ่นได้อัญเชิญรูปจำลองหลวงปู่ได้ส่งมาจากตำบลฮั่วเฟ้ง อำเภอแต้เอี้ย จังหวัดแต้จิ๋ว มณฑลกว๋างตุ้ง ประเทศจีนเพื่อสักการบูชาและประดิษฐานไว้ที่บ้านย่านวัดเลียบประชาชนผู้เลื่อมใสศรัทธาทราบข่าวก็พากันหลั่งไหลไปสักการะบูชามากขึ้นทุกวัน จนต้องย้ายไปประดิษฐานไว้ข้างสมาคมก่วงสิว ถนนเจริญกรุง

ต่อมาพ่อค้าคบตีผู้มีกุศลจิต 12 ท่าน โดยมีพระอนุวัตราชนิยม (สง เตชะวณิช) เป็นหัวหน้า ได้เล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์แห่งกุศลเจตนาของผู้เลื่อมใสศรัทธาหลวงปู่ได้ส่ง จึงได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินสร้างศาลาประดิษฐานรูปจำลองของหลวงปู่ไว้ให้เป็นกุศลสถานปอเต็กตึ้งถาวร ณ ถนนพลับพลาไชยข้างวัดคณิกาผล กรุงเทพมหานคร

ปี พ.ศ. 2453 การสร้างอาคารปอเต็กตึ้งได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเหนือทางเข้าตัวตึกด้านหน้า ได้สลักภาษาจีนว่าปอเต็กตึ้ง บนแผ่นศิลาขนาดใหญ่ส่วนคูหาด้านหลังมีอักษรจีนว่า “ฮุกกวงโพวเจี้ย” มีความหมายว่า “แสงธรรมส่องทั่วหล้า” ภายในตัวตึกได้ประดิษฐานรูปจำลองหลวงปู่ได้ส่งไว้สักการบูชาและใช้สถานที่นี้เป็นสำนักงานดำเนินงานสาธารณกุศล เช่น เก็บศพไม่มีญาติ แจกยารักษาโรค ช่วยเหลือผู้ประสบภัย เป็นต้น โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และชั้นวรรณะ

ต่อมาเมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2463 ได้มีประกาศกฤษฎาเสนาบตีว่าด้วยที่กุศลสถานชนิดศาลเจ้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช 2457 โดยผลของกฎหมายฉบับนี้พระอนุวัตราชนิยมจึงได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินสร้างศาลาปอเต็กตึ้งนี้ให้กับกรมพระนครบาล เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2465 การดำเนินกิจกรรมสาธารณกุศลที่ศาลามูลนิธิปอเต็กตึ้งยังเป็นไปตามปกติตลอดมา ล่วงมาถึงเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2479 เนื่องจากพ่อค้าคบตีที่เป็นกรรมการในการดำเนินงานกุศลได้ถึงแก่กรรมไปหลายท่าน กรรมการที่เหลืออยู่พร้อมด้วยบุตรหลานของกรรมการเก่าที่ได้ล่องลับไปแล้วได้ประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อก่อตั้งมูลนิธิขึ้น ในการนี้ได้มีประกาศทางหนังสือพิมพ์จีนเชิญชวนนายกสมาคมต่าง ๆ เข้าร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้ารับผิดชอบบริหารงานสาธารณกุศลในมูลนิธิสืบต่อไป จนกระทั่งเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2480 ได้จดทะเบียนก่อตั้งเป็นมูลนิธิชื่อว่า “มูลนิธิฮั่วเคี้ยวปอเต็กเซียงตึ้ง” หมายเลขทะเบียน 11 มีเงินทุน 2,000 บาท (สองพันบาทถ้วน) และมีกรรมการ 16 ท่าน สำนักงานตั้งอยู่ที่ศาลาปอเต็กตึ้งเช่นเดิม มูลนิธิฯ มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. ช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย และภัยอื่น ๆ โดยทั่วไป
2. จัดตั้งโรงพยาบาลใช้ชื่อว่า “โรงพยาบาลหัวเฉียว” หรือโรงพยาบาลคุณานุสรณ์รักษาพยาบาลผู้เจ็บไข้ได้ป่วยทุกสาขาโรค
3. จัดตั้งโรงเรียนและสถานศึกษา (วิทยาลัยหัวเฉียว)
4. ช่วยเหลือจัดการศพทั่วไปและจัดตั้งสุสานเพื่อการนี้ด้วย
5. ส่งเสริมและบำรุงกิจกรรมด้านศาสนา วรรณกรรม ศิลปะ และวิทยาศาสตร์
6. บำเพ็ญการกุศลโดยทั่วไปหรือตามมติคณะกรรมการ

ปัจจุบันนี้การบำเพ็ญกุศลสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ ได้ขยายขอบข่ายงานไปอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ ทำให้มูลนิธิปอเต็กตึ้งเป็นองค์กรการกุศลสังคมสงเคราะห์ขนาดใหญ่มีผลงานการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เอื้ออำนวยประโยชน์สุขแก่เพื่อนมนุษย์ผู้ตกทุกข์ได้ยาก

จากภัยพิบัติต่าง ๆ อย่างครบวงจรชีวิต คือ เกิด แก่ เจ็บ และ การตาย โดยไม่จำกัดชั้นวรรณะเชื้อชาติ ศาสนา เพศ และวัย เป็นที่ประจักษ์ขึ้นชมจากจากผู้มีกุศลจิตทั้งหลายทั้งในและนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนอกจากจะมีโรงพยาบาลหัวเฉียวซึ่งเป็นโรงพยาบาลทั่วไปที่ทันสมัยตามมาตรฐาน ขนาดใหญ่สูง 22 ชั้นที่สามารถช่วยเหลือรักษาพยาบาลผู้ป่วยทุกสาขาโรค เพื่อให้การสงเคราะห์ ส่งเสริมการศึกษาอันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติให้มีประสิทธิภาพและ กว้างขวางมากขึ้น มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งได้ปรับปรุงขยายวิทยาลัยหัวเฉียวให้เป็นมหาวิทยาลัย โดยได้รับ พระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อให้ว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ”

จากผลงานดังกล่าวคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ ประกาศยกย่องมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งให้เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติสาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคม สงเคราะห์) ประจำปีพุทธศักราช 2535 โดย ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ อธิบดีประธานมูลนิธิฯ ได้เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเกียรติบัตรจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2536 (มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. 2537 : 26-31)

2) กำเนิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งขึ้นโดยมีรากฐานมาจากโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย และวิทยาลัยหัวเฉียว ที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งก่อตั้งขึ้นและได้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับในปี พ.ศ. 2484 มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งได้ก่อตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ขึ้นในโรงพยาบาลหัวเฉียว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ผลิตเจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์ชั้น 2 เพื่อให้บริการด้านการฝากครรภ์ การคลอด และการดูแลมารดาและ ทารกหลังคลอดกับประชาชนโดยเริ่มรับนักเรียนผดุงครรภ์รุ่นแรก เมื่อ พ.ศ. 2487 และรุ่นสุดท้าย พ.ศ. 2501 รวม 15 รุ่น จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา 205 คน พ.ศ. 2493 ได้พัฒนาหลักสูตรจากเดิมเป็น หลักสูตรประกาศนียบัตรผดุงครรภ์อนามัยชั้น 1 โดยกระทรวงสาธารณสุขรับรองวิทยฐานะรับผู้ศึกษา ที่มีความรู้พื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เริ่มรับนักเรียนรุ่นแรก พ.ศ. 2493 จนถึง พ.ศ. 2520 รวม 30 รุ่นจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา 1,289 รวมมีผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสิ้น 2,494 คน

โรงพยาบาลหัวเฉียวก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2483 จากการเป็นสถานพยาบาลผดุงครรภ์เล็ก ๆ ซึ่งเป็นหนึ่งในงานสังคมสงเคราะห์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ดังคำเล่าของ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ ประจำคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งมีประวัติยาวนาน งานของมูลนิธิก็คือ การช่วยเหลือคน การช่วยเหลืออย่างหนึ่งก็คือ การสร้างโรงพยาบาล ซึ่งช่วงแรกเป็นสถาน ผดุงครรภ์ ค่อย ๆ ทำตามกำลังเงินกำลังคนพัฒนาเติบโตเป็นโรงพยาบาลหัวเฉียว ในปี พ.ศ. 2483 อีกอันหนึ่งก็คือ การศึกษา ก็คือ มฉก. ก่อนที่จะเป็น มฉก. จะเป็น โรงเรียนผดุงครรภ์ อันนี้ก็เกิดจากคณะกรรมการมูลนิธิมีวิสัยทัศน์ เหตุที่ต้องมี สถานผดุงครรภ์เพราะในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง คนจีนในไทยเป็นจำนวนมาก และคน 1 ใน 4 ของผู้อพยพเป็นหญิงที่ติดตามสามีมา ส่วนใหญ่ยากไร้อยู่ใน วยเจริญพันธุ์เวลาจะไปโรงพยาบาลของไทยก็พูดภาษาไทยไม่ได้ทำให้เกิดปัญหาหายม ตั้งครรภ์และตอน คลอดบุตร มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งได้มีส่วนช่วยโดยได้เปิดสถานผดุงครรภ์ หัวเฉียวในปี พ.ศ. 2481 การให้บริการทำคลอด ค่อย ๆ ทำตามกำลังเงินกำลังคน

พัฒนาเติบโตเป็นโรงพยาบาลหัวเฉียวในปี พ.ศ. 2483 ซึ่งขณะนั้นจะทำโรงพยาบาล
ยังไม่มีคนมาทำงาน เพราะฉะนั้น ต้องสร้างโรงเรียน เพื่อเอาคนในโรงเรียนไปช่วยงาน
โรงพยาบาล นี่คือวิสัยทัศน์ แก้ปัญหาเป็นระดับ ๆ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า โรงพยาบาลหัวเฉียวก่อตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2483
จากการเป็นสถานพยาบาลผดุงครรภ์ ซึ่งเป็นหนึ่งในงานสังคมสงเคราะห์ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง
ในช่วงต้นของสงครามชาวจีนได้หลั่งไหลหนีภัยมายังประเทศไทยจำนวนมากคน 1 ใน 4 ของผู้อพยพ
เป็นหญิงที่ติดตามสามีมาส่วนใหญ่ยากไร้และอยู่ในวัยเจริญพันธุ์ ด้วยความที่ไม่คุ้นกับภาษาและ
วัฒนธรรมสยามทำให้เกิดปัญหายามตั้งครรภ์ ตอนคลอดบุตรมูลนิธิปอเต็กตึ๊งได้มีส่วนช่วยโดยได้เปิด
สถานผดุงครรภ์หัวเฉียวในปี พ.ศ. 2481 การให้บริการทำคลอด ค่อย ๆ ทำตามกำลังเงิน กำลังคน
พัฒนาเติบโตเป็นโรงพยาบาลหัวเฉียวในปี พ.ศ. 2483 ซึ่งขณะนั้นทางโรงพยาบาลยังไม่มีคนมาทำงาน
เพราะฉะนั้นในปี พ.ศ. 2484 มูลนิธิปอเต็กตึ๊งได้ก่อตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัยขึ้นในโรงพยาบาล
หัวเฉียว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์ให้มีความรู้ความสามารถด้านการพยาบาล
และการผดุงครรภ์เพื่อนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งขึ้นโดยมีรากฐานมาจากโรงเรียนผดุงครรภ์
อนามัยและวิทยาลัยหัวเฉียวที่มูลนิธิปอเต็กตึ๊งก่อตั้งขึ้นและได้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ ซึ่งใน พ.ศ.
2484 มูลนิธิปอเต็กตึ๊งได้ก่อตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัยขึ้นในโรงพยาบาลหัวเฉียว ดังคำเล่าของ
เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจรัลกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 :
สัมภาษณ์) และวิรัตน์ ทองรอด อาจารย์ประจำคณะเภสัชศาสตร์ (18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์)
ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติตอนแรกเป็นวิทยาลัยก่อนที่เป็น
วิทยาลัยเป็นโรงเรียนผดุงครรภ์แล้วก็มีเหตุที่ต้องมีโรงเรียนผดุงครรภ์ เพราะคนจีน
ที่มาอยู่เมืองไทยที่พูดภาษาไทยไม่ได้และพอมาอยู่ที่เมืองไทยบ่อยคลอเคลียก็听不懂
ไปที่ไหนต้องมาที่หัวเฉียว ซึ่งขณะนั้นโรงพยาบาลหัวเฉียวมีแล้ว เหมือนเป็นที่พึ่งของ
คนจีนอยู่ในประเทศไทยแต่พอรู้อย่างนี้มูลนิธิซึ่งเป็นหน่วยองค์กรการกุศลที่ดูแลทั้ง
คนไทยและคนจีนก็เปิดโรงพยาบาลหัวเฉียวเพื่อการดูแลผู้เจ็บป่วย มูลนิธิรับเงิน
บริจาคประชาชนก็มีเจตนาที่จะคืนกลับสังคม อันแรกคือด้านการสุขภาพ อันที่สอง
คือด้านการศึกษาที่เปิดเป็นโรงเรียนผดุงครรภ์

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็น
มหาวิทยาลัยที่มีรากฐานมาจากโรงเรียนผดุงครรภ์ตั้งขึ้นโดย “มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง” ในปี พ.ศ. 2484
มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ซึ่งเป็นองค์กรการกุศลที่จัดตั้งและดำเนินการด้วยเงินบริจาคจากประชาชนที่มี
ความศรัทธาต่อหลวงปู่ไต้ฮงกง ได้ดำเนินกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนโดยไม่คำนึงถึง
เชื้อชาติศาสนาดำเนินกิจกรรมสังคมสงเคราะห์อย่างเป็นลำดับ ทั้งกิจกรรมหลักแรกเริ่มคือการเก็บ
ศพไร้ญาติไปจนถึงบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นอัคคีภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว หรืออุทกภัย
รวมไปจนถึงความยากจนส่วนในด้านการรักษาพยาบาลมีโรงพยาบาลหัวเฉียว ยังได้ขยายวัตถุประสงค์
ให้ครอบคลุมถึงด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาคนด้วยได้จัดตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์และได้พัฒนาเป็น
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2521 มูลนิธิปอเต็กตึ๊งได้เล็งเห็นความสำคัญของคุณภาพชีวิตของประชาชน และการบริการรักษาพยาบาลว่าควรสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลด้านบริการสาธารณสุขตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) ฉะนั้นในปี พ.ศ. 2522 มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ได้พัฒนาโรงเรียนผดุงครรภ์และอนามัยที่โรงพยาบาลหัวเฉียวรับผิดชอบอยู่เป็นวิทยาลัยหัวเฉียว โดยทบวงมหาวิทยาลัยได้มีประกาศอนุญาตให้มูลนิธิฯ จัดตั้งวิทยาลัยหัวเฉียวได้ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2524 วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2525 ได้มีพิธีมอบข้อกำหนดวิทยาลัยหัวเฉียว ณ ทบวงมหาวิทยาลัย โดย ดร. อุเทน เตชะไพบูลย์ ประธานคณะกรรมการมูลนิธิปอเต็กตึ๊งเป็นผู้รับมอบ ขณะเดียวกันได้ ปรับปรุงหลักสูตรจากประกาศนียบัตรผดุงครรภ์ชั้น 1 เป็นหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล และผดุงครรภ์) เปิดดำเนินการสอนหลักสูตรนี้เมื่อเดือนมิถุนายน 2525 โดยรับนักเรียนรุ่นแรก จำนวน 30 คนและรับจำนวนเพิ่มขึ้นในปีต่อ ๆ มา คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยหัวเฉียว ได้ผลิต บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) รวม 8 รุ่น จำนวน 359 คน และมีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนี้ในสถานภาพของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติอีก 3 รุ่นคือรุ่น 9 รุ่น 10 และรุ่น 11 ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 ได้เปิดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตอีกคณะหนึ่ง ดังคำเล่า ของ พิจิตรา ชูณหิทธิธรรม อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ (25 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เริ่มจากโรงเรียนผดุงครรภ์ค่อย ๆ พัฒนาเป็นวิทยาลัยพยาบาลเมื่อมีภักษ์ ดีขึ้น ตอนที่วิทยาลัยหัวเฉียวเปิดโรงเรียนผดุงครรภ์อีก 2-3 ปีถึงจะปิด ตอนที่ครูมา ทำงานในปี 2527 มีนักศึกษา 2 รุ่นแล้ว กำลังจะเข้าปี 3พอดี

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ในปี พ.ศ. 2525 คณะกรรมการมูลนิธิปอเต็กตึ๊งได้ ขยายโรงเรียนผดุงครรภ์ อนามัยให้เป็นวิทยาลัยพยาบาล โดยชื่อวิทยาลัยว่า “วิทยาลัยหัวเฉียว” มีคณะพยาบาลศาสตร์คณะเดียว เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลและ ผดุงครรภ์

ในปี พ.ศ. 2533 คณะกรรมการมูลนิธิปอเต็กตึ๊งภายใต้การนำของ ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ พิจารณาเห็นว่า เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงปกครองอาณาประชาราษฎร์ทุกหมู่เหล่า ทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนา ให้มีความร่มเย็นสมานฉันท์ และด้วยพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมทำให้กิจกรรมของมูลนิธิมีความเจริญก้าวหน้าต่อเนื่องตลอดมาเป็นระยะเวลาถึง 80 ปี มูลนิธิฯ สามารถช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากหรือผู้ประสบภัยพิบัติจำนวนมากให้พ้นจากภัยร้ายต่าง ๆ จำนวนมาก ประกอบกับมูลนิธิฯ มีนโยบายที่จะมีสถานที่ให้การศึกษาชั้นสูงของประชาชนในประเทศไทย เพื่อผู้สำเร็จการศึกษา จักได้สามารถนำความรู้ไปช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยของประเทศไทยให้มีความเจริญรุ่งเรือง สืบไปได้ ดังนั้น ในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการมูลนิธิฯ ชุดที่ 28 ครั้งที่ 3/25 วันพุธที่ 27 มิถุนายน 2533 ที่ประชุมจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ดำเนินการยกฐานะวิทยาลัยหัวเฉียวขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัย” เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเป็นพระราชกุศลและเฉลิมพระเกียรติน้อมรำลึกถึง พระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติฯ พระบรมราชินีนาถที่มีแก่ประชาชนชาวไทยและมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง

วันที่ 2 กันยายน 2534 มุลนิธิฯ ได้ขออนุญาตจัดตั้งมหาวิทยาลัยต่อทบวงมหาวิทยาลัย และมอบหมายให้วิทยาลัยหัวเฉียวเสนอโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยต่อทบวงมหาวิทยาลัยตามระเบียบขณะเดียวกันมุลนิธิฯ ได้ขอพระราชทานชื่อมหาวิทยาลัยแห่งนี้จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ วันที่ 11 พฤษภาคม 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัยตามที่มุลนิธิฯ ปอเต็กตึ๊งกราบบังคมทูลว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” และทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุญาตให้มุลนิธิฯ จัดตั้งมหาวิทยาลัยโดยใช้ชื่อตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามโดยเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจากวิทยาลัยหัวเฉียวเป็นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ดังคำเล่าของ เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจักรกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) และวิรัตน์ ทองรอด อาจารย์ประจำคณะเภสัชศาสตร์ (18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มุลนิธิฯ จัดตั้งและดำเนินการด้วยเงินบริจาคจากประชาชนก็มีเจตนาที่ตอบแทนสังคมทางการศึกษา โดยจัดตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์แล้วก็ขยายเป็นวิทยาลัยพอมุลนิธิฯ ครอบคลุม 80 ปีก็จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัย ซึ่งเกิดจากวิสัยทัศน์ของมุลนิธิฯ ที่เห็นว่าการศึกษาคือสิ่งจำเป็นเราต้องทำตรงนี้ให้กับประเทศไทยซึ่งคนจีนมาอาศัยอยู่ประเทศไทยเมื่อสำนักพระมหากรุณาธิคุณในหลวง พอครบรอบ 80 ปี ก่อนครบรอบ 80 ปี ชัก 1-2 ปี ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ได้เป็นประธานของมุลนิธิฯ มีความต้องการว่าจะทำมหาวิทยาลัยและมีการศึกษาเป็นไปได้อย่างดีซึ่งก็เป็นความภาคภูมิใจว่าจากที่เราเคยอยู่องค์กรเล็ก ๆ ด้วยวิสัยทัศน์ของมุลนิธิฯ และผู้บริหารในขณะนั้น ทำให้มีการพัฒนาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยในปี 2535

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อกำเนิดมาจาก “วิทยาลัยหัวเฉียว” ซึ่งมีรากฐานเติบโตมาจากโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ก่อตั้งโดยมุลนิธิฯ ปอเต็กตึ๊งและด้วยศักยภาพการบริหารจัดการอย่างมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมุลนิธิฯ ปอเต็กตึ๊ง และด้วยการร่วมแรงร่วมใจของบุคลากรทุกคนในองค์กร ซึ่งเป็นพลังแห่งการพัฒนา จึงส่งผลให้โรงเรียนผดุงครรภ์อนามัยมีการพัฒนาเจริญก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่ไม่มีใครคาดคิดว่า จะก้าวไกลได้ถึงเพียงนี้ และทำให้บุคลากรทุกคนมีความภาคภูมิใจ ผูกพัน รักในการปฏิบัติงาน มีความพึงพอใจและความภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเกิดขึ้นมาจากพลังศรัทธามหาชนด้วยเงินบริจาคจำนวนมหาศาลตามการริเริ่มของมุลนิธิฯ ปอเต็กตึ๊ง ซึ่งมุลนิธิฯ ปอเต็กตึ๊งก็จัดตั้งและดำเนินการด้วยเงินบริจาคจากประชาชนที่มีความศรัทธาต่อหลวงปู่ไต้ฮง ดำเนินกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติศาสนา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นหน่วยงานหนึ่งของมุลนิธิฯ ปอเต็กตึ๊งที่สร้างขึ้นเพื่อสาธารณประโยชน์เช่นเดียวกัน และเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีเจตนารมณ์เพื่อการรับใช้สังคมก็ได้จัดการศึกษาภายใต้พันธกิจอันแน่วแน่ของมุลนิธิฯ ปอเต็กตึ๊งที่จะผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคม ดังคำเล่าของ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

การสร้างมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจะไม่ได้สร้างคณะที่เอากำไรอย่างเดียวเขาต้องสร้างคณะเพื่อผลิตคนออกไปรับใช้สังคมจริง จึงมีคณะสังคมสงเคราะห์ด้วยซึ่งคณะสังคมสงเคราะห์ของหัวเฉียวเป็นคณะที่สองในประเทศไทย คณะสังคมสงเคราะห์ที่หนึ่งอยู่ที่ธรรมศาสตร์ วิทยาลัยศรัทธาของการตั้งคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเป็นวิทยาลัยศรัทธาของการตั้งมหาวิทยาลัยของมูลนิธิที่ไม่ได้หวังผลกำไร แต่ให้เราสามารถพึ่งตัวเองได้ให้เราบริการกิจกรรมของมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องขอเงินจากมูลนิธิ เพราะมูลนิธิเขาลงทุนสร้างอาคารที่ดินให้เราแล้วในระยะแรก ตอนนี้เราต้องบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้เราสามารถพึ่งตัวเองได้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ก่อเกิดจากความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของบรรดาชาวจีนโพ้นทะเลที่มาประสบความสำเร็จมีฐานะมั่นคงในประเทศไทยด้วยความกตัญญูจึงตอบแทนพระมหากรุณาธิคุณโดยการระดมทุนกันสร้างมหาวิทยาลัยแห่งนี้ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจึงมีนโยบายอันแน่วแน่ที่จะเน้นเรื่องการช่วยเหลือสังคมโดยมูลนิธิฯ ให้หลักไว้ว่าให้เป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพมาตรฐานสูงผลิตบัณฑิตได้ในหลาย ๆ สาขาวิชาที่ประเทศต้องการและบัณฑิตต้องเป็นคนดีแบ่งเบาภาระประเทศชาติได้ และไม่หวังผลกำไรเชิงธุรกิจ แต่ต้องพึ่งและพัฒนาตัวเองได้ในอนาคต

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยที่ก่อเกิดมาจากพลังศรัทธามหาชน ซึ่งการจัดตั้งมหาวิทยาลัยต้องใช้งบประมาณจำนวนมากหากไม่มีท่าน ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ในสมัยนั้น ย่อมไม่มีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในวันนี้ ท่านดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการก่อสร้างมหาวิทยาลัยและได้บริจาคเงินก่อสร้างในนามบิดาของท่าน 100 ล้านบาทสร้างหอประชุมใหญ่เป็นคนแรก จากนั้นท่านได้เชิญชวนบุคคลในวงการต่าง ๆ มาร่วมใจบริจาคเงิน โดยได้รับการสนับสนุนอย่างท่วมท้นได้เงินบริจาคเกือบ 1,000 ล้านบาทภายในเวลาอันสั้น ดังคำเล่าของ ฉลองแขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ผมว่าน่าจะเป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวในประเทศไทยที่เกิดจากความกตัญญูต่อแผ่นดิน ต่อพ่อแม่ ต่อพระมหากรุณาธิคุณของไทยมาถึงได้เกิดมหาวิทยาลัยแห่งนี้ขึ้นมา ต้องยอมรับว่ามหาวิทยาลัยแห่งนี้ถ้าไม่มี ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ซึ่งเป็นความฝันสุดท้ายของท่านที่จากโลกนี้ไป เพราะท่านอายุเยอะแล้ว ท่านก็ฝันว่ามูลนิธิที่ตั้งแล้วโรงพยาบาลก็ตั้งแล้ว ถ้าจะตั้งมหาวิทยาลัยอีกสักแห่งหนึ่ง ท่านก็จะมีความสุขมาก และท่านก็ได้สำเร็จ รู้ใหม่ว่ากลยุทธ์ของ ดร.อุเทน ท่านทำอย่างไรวิธีการระดมเงินท่านได้ ดร.สมาน โอภาสวงศ์ ซึ่งตอนนั้นเป็นผู้ช่วยสำคัญในการระดมทุนและวิธีการที่จะระดมทุนเพื่อที่จะได้เงินได้ด้วยเป็นพันล้าน เขารู้ว่าคนจีนมีความกตัญญูเป็นเลิศความกตัญญูต่อพ่อแม่ เพราะฉะนั้นถ้าใครบริจาคตั้งเงินแค่ 10 ล้านบาทขึ้นไปจะสร้างรูปปั้นของบุพการีที่พิพิธภัณฑสถานของมหาวิทยาลัย และท่านเองก็บริจาคด้วยไม่ได้ให้คนอื่นบริจาคอย่างเดียว ท่านก็บริจาครู้สึกถ้าจำไม่ผิดก็ 100 ล้าน คนอื่นก็บริจาค 50 ล้านบ้าง 40 ล้านบ้างก็เลยได้เป็น 1,000 ล้านถึงได้เกิดมหาวิทยาลัยแห่งนี้ขึ้นมา นี่คือประวัติของมหาวิทยาลัย และผมชอบคำคำหนึ่งมากของมหาวิทยาลัยตั้งแต่เริ่มเปิดดำเนินการก็คือ “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” คำนี้ผมชอบมากนี่คือปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ทุกคนก็ยึดถือ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ให้เห็นว่า การระดมเงินบริจาคจากสาธารณชนเป็นจำนวนมากว่าหนึ่งพันล้านบาทภายในเวลาเพียงหนึ่งปีเศษนั้นได้บรรลุเป้าหมายเป็นอย่างดี ผู้บริจาคส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจ พ่อค้า ประชาชนชาวไทยเชื้อสายจีน ความสำเร็จน่าจะมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ความเลื่อมใสศรัทธาในกิจกรรมเพื่อสังคมของมูลนิธิฯ อันสมเจตนาของผู้บริจาคอย่างต่อเนื่องยาวนาน ความเชื่อมั่นและยอมรับนับถือคณะกรรมการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประธานกรรมการของมูลนิธิปอเต็กตึ๊งและประธานจัดหาทุน ประการสุดท้ายความเจตนาในประสบการณ์รณรงค์ของท่าน ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ โดยนำเอาวัฒนธรรมแห่งความกตัญญูต่อบุพการีมาเป็นเครื่องเตือนใจแสดงออกไว้ในรูปของถาวรวัตถุ อีกทั้งยังแสดงแบบอย่างโดยการนำบริจาคเป็นรายแรก และมีกลยุทธ์ในการเลือกเชิญชวนผู้บริจาครายต่อไป ในครั้งนั้นมี “คณะผู้ก่อตั้ง” มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจำนวน 47 คน และมีผู้บริจาครายย่อยลงมาเป็นจำนวนมาก ส่วน “คณะผู้ริเริ่ม” หมายถึงองค์กรทั้ง 46 แห่ง อันเป็นเครือข่ายพันธมิตรบรรเทาภัยของมูลนิธิปอเต็กตึ๊งที่ร่วมสนับสนุนแนวความคิดมีรายนามจำหลักไว้เบื้องใต้พระบรมสาทิสลักษณ์ขนาดใหญ่ ด้านหน้าหอประชุมเป็นการแสดงความร่วมใจของทุกโครงสร้างสังคมชาวไทยเชื้อสายจีนในการแสดงความจงรักภักดีด้วยการร่วมสร้างมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติตั้งอยู่เลขที่ 18/18 ถนนบางนา-ตราด กม. 18 ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีพื้นที่ทั้งหมด 140 ไร่ ดังคำกล่าวของ เสาวลักษณ์ลักษณ์มีจักรกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ท่านอุเทนคัดเลือกที่ดินของมูลนิธิฯ บริเวณตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 138 ไร่เศษ ให้เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ด้านหน้าติดถนนบางนา-ตราด ยาวเกือบ 500 เมตร เป็นพื้นที่ท้องทุ่งตามวิถีชีวิตชนบท ตะวันออก ชาวบ้านปลูกต้นมะพร้าว เลี้ยงหมู และเลี้ยงปลาสลิด แต่เดิมที่ดินนี้ด้านในลักษณะเว้าแหว่ง ท่านอุเทน ส่งผู้ไปเจรจาขอแลกที่ดินกับชาวบ้านจึงได้ที่ดินผืนใหญ่ในการสร้างมหาวิทยาลัย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีเนื้อที่ประมาณ 140 ไร่ตั้งอยู่ที่ 18/18 ถนนบางนา-ตราด กิโลเมตรที่ 18 ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เริ่มก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. 2534 และโครงการแรกอาคารเรียนสร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2537 และวิทยาลัยหัวเฉียวเดิมกลายเป็นวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีชื่อเรียกเป็นทางการว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ วิทยาเขตยศเส” ซึ่งปัจจุบันเป็นการฝึกปฏิบัติของคณะพยาบาลศาสตร์และนักศึกษาระดับปริญญาโทบางสาขาวิชา

สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อกำเนิดมาจาก “วิทยาลัยหัวเฉียว” ซึ่งมีรากฐานเติบโตมาจากโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ก่อตั้งโดยมูลนิธิปอเต็กตึ๊งและได้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับในปี พ.ศ. 2484 มูลนิธิปอเต็กตึ๊งได้ก่อตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัยขึ้นในโรงพยาบาลหัวเฉียว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์ชั้น 2 เพื่อให้บริการด้านการฝากครรภ์ การคลอด และการดูแลมารดาและทารกหลังคลอดกับประชาชนในปี พ.ศ. 2521 มูลนิธิปอเต็กตึ๊งได้เล็งเห็นความสำคัญของคุณภาพชีวิตของประชาชน และการบริการรักษาพยาบาลว่าควรสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

ด้านบริการสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) ฉะนั้นในปี พ.ศ. 2522 มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งขอพัฒนาโรงเรียนผดุงครรภ์และอนามัยที่โรงพยาบาลหัวเฉียวรับผิดชอบ อยู่เป็นวิทยาลัยหัวเฉียวโดยทบวงมหาวิทยาลัยได้มีประกาศอนุญาตให้มูลนิธิฯ จัดตั้งวิทยาลัยหัวเฉียว ได้เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2524 ขณะเดียวกันได้ปรับปรุงหลักสูตรจากประกาศนียบัตรผดุงครรภ์ชั้น 1 เป็นหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) เปิดดำเนินการสอนหลักสูตรนี้ต่อมาปี พ.ศ. 2533 เป็นวาระที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งดำเนินการมาครบรอบ 80 ปี คณะกรรมการมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ภายใต้การนำของ ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ได้สำนึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ พระบรมราชินีนาถ ที่มีแก่ประชาชนชาวไทยและมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง จึงยกฐานะวิทยาลัยหัวเฉียวขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัย” และได้ขอพระราชทานชื่อมหาวิทยาลัยจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ วันที่ 11 พฤษภาคม 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัยตามที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งกราบบังคมทูลว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีเนื้อที่ประมาณ 140 ไร่ ตั้งอยู่ที่ 18/18 ถนนบางนา-ตราด กิโลเมตรที่ 18 ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัด สมุทรปราการ และมีวิทยาเขต 1 แห่ง คือ วิทยาเขตยศเส ตั้งอยู่บริเวณ ถนนอนันตนาถ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

3.1.2 ความเป็นมาของชื่อ “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ”

ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษาในปี พ.ศ. 2530 และ พ.ศ. 2533 เป็นวาระที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งดำเนินการมาครบรอบ 80 ปี มูลนิธิฯ ได้มีนโยบายแน่วแน่ที่จะส่งเสริมและขยายขอบข่ายงานด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและเพื่อทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายเป็นพระราชกุศลและเฉลิมพระเกียรติน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ พระบรมราชินีนาถ มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งจึง มีมติให้ยกฐานะวิทยาลัยหัวเฉียวขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัย” และได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้ จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยในโอกาสนั้นทางมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งขอพระราชทานชื่อมหาวิทยาลัยจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และขอพระมหากรุณาให้มีคำว่า “หัวเฉียว” ตั้งคำเล่าของ พรรณราย แสงวิเชียร รักษาการคณบดีคณะบริหารธุรกิจ (12 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

พ.ศ. 2530 ในหลวงทรงเจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษา และที่ พ.ศ. 2533 มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งดำเนินการมาครบรอบ 80 ปี มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งก็คิดว่า นอกเหนือจากมีการตั้งโรงพยาบาลแล้ว มูลนิธิฯ ควรจะสร้างสถานศึกษาก็คือ มหาวิทยาลัย เพื่อรองรับการพัฒนาบุคลากรของประเทศ เพื่อให้เยาวชนได้มีที่เรียน ในโอกาสนั้นก็ไปขอพระราชทานชื่อจากในหลวง ซึ่งต้องมีคำว่าหัวเฉียวอยู่ เพราะว่า หัวเฉียวแปลว่าชาวจีนโพ้นทะเล ซึ่งการก่อกำเนิดตรงนี้ก็ได้อำนาจจากชาวจีนที่มา ค้าขายที่เมืองไทยเพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสเฉลิมพระเกียรติท่านครบ 60 พรรษาและเฉลิมฉลองมูลนิธิฯ 80 ปี ในหลวงทรงก็พระราชทานชื่อว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” ซึ่ง “หัวเฉียว” หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเล เฉลิมพระเกียรติก็คือในหลวง

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษาในปี พ.ศ. 2530 และ พ.ศ. 2533 ซึ่งเป็นวาระที่มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ดำเนินการมาครบรอบ 80 ปี มูลนิธิฯ ได้มีนโยบายแน่วแน่ที่จะส่งเสริมและขยายขอบข่ายงานด้าน การศึกษาในระดับอุดมศึกษา มูลนิธิปอเต็กตึ๊งจึงมีมติให้ยกฐานะวิทยาลัยหัวเฉียวขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัย” และได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัย ในโอกาสนั้นทาง มูลนิธิปอเต็กตึ๊งไปขอพระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย และขอพระมหากรุณาให้มีคำว่า “หัวเฉียว” อยู่ด้วย เพราะ “หัวเฉียว” หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเล ซึ่งมหาวิทยาลัยแห่งนี้ก็ก่อตั้งขึ้นด้วยคนไทย เชื่อสายจีนที่น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ภูมิพลอดุลยเดชก็พระราชทาน นามว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ”

ชื่อของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นนามซึ่งได้รับพระราชทานจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ “หัวเฉียว” หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเลและเป็นชื่อที่มูลนิธิฯ ใช้เป็นชื่อ ของโรงพยาบาลและวิทยาลัยของมูลนิธิฯ อยู่แล้ว เหตุผลที่ขอพระมหากรุณาให้มีคำว่า “หัวเฉียว” อยู่ด้วยก็เพราะมหาวิทยาลัยแห่งนี้ก็ก่อตั้งขึ้นด้วยคนไทยเชื้อสายจีน ดังคำบอกเล่าของ ฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เดิมเราเป็นวิทยาลัยหัวเฉียวก่อนที่จะเป็นมหาวิทยาลัย ส่งชื่อมหาวิทยาลัย ไปขอในหลวงให้พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย โดยขอพระมหากรุณาให้มีคำว่า “หัวเฉียว” อยู่ด้วย ซึ่ง “หัวเฉียว” หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเล ในหลวงทรงก็ตั้งชื่อว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” ซึ่งพระองค์ทรงพระราชทานชื่อนี้มา พวกเราทุกคนก็รับใส่เกล้าใส่กระหม่อมซึ่งต้องการให้คงมีคำว่าหัวเฉียวเพราะเป็น ที่มาของการเกิดมหาวิทยาลัยขึ้นโดยคนไทยเชื้อสายจีน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ชื่อของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็น นามซึ่งได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ภูมิพลอดุลยเดชและขอพระมหากรุณาให้ มีคำว่า “หัวเฉียว” อยู่ด้วยเพราะ “หัวเฉียว” หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเลและเป็นชื่อที่มูลนิธิฯ ใช้เป็น ชื่อของโรงพยาบาลและวิทยาลัยของมูลนิธิฯ อยู่แล้ว เหตุผลที่ขอพระมหากรุณาให้มีคำว่า “หัวเฉียว” อยู่ด้วย ก็เพราะมหาวิทยาลัยแห่งนี้ก็ก่อตั้งขึ้นด้วยมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ซึ่งเป็นเครือข่ายของมูลนิธิปอเต็กตึ๊งที่ สร้างขึ้นเพื่อสาธารณประโยชน์เช่นเดียวกัน

“มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” เป็นนามที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวฯ ตามคำกราบบังคมทูลขอพระราชทานของประธานมูลนิธิฯ ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2535 ดังคำบอกเล่าของ นิก สุนทรธัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัย หัวเฉียวฯ (8 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ เขียนจดหมายถึงในหลวงขอพระราชทานชื่อ ให้มหาวิทยาลัย และตัวเสียงขอให้มีความคำว่า “หัวเฉียว” อยู่ด้วย ในหลวงก็ พระราชทาน ชื่อว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” เพราะทางมูลนิธิ ต้องการมีคำว่า “หัวเฉียว” อยู่ในชื่อมหาวิทยาลัยด้วย ซึ่งต้องมีคำว่า “หัวเฉียว” อยู่ เพราะว่า “หัวเฉียว” แปลว่าชาวจีนโพ้นทะเล

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ชื่อของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นนามซึ่งได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2535 ตามคำกราบบังคมทูลขอพระราชทานของประธานมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ซึ่ง “หัวเฉียว” หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเลและเป็นชื่อที่มูลนิธิฯ ใช้เป็นชื่อของโรงพยาบาลและวิทยาลัยของมูลนิธิฯ อยู่แล้ว เหตุผลที่ขอพระมหากรุณาให้มีคำว่า “หัวเฉียว” อยู่ด้วย ก็เพื่อจะทำให้สังคมทราบว่า มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นหน่วยหนึ่งของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งที่สร้างขึ้นเพื่อสาธารณประโยชน์เช่นเดียวกัน

3.1.3 ปณิธาน “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม”

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจัดตั้งขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งที่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณบรมกษัตริย์ไทยและมุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยการกระจายโอกาสสร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษาส่งเสริมวัฒนธรรมดีงามตามพื้นฐานพระพุทธศาสนาและบุชาคุณธรรมของบรรพชน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติตระหนักถึงความรอบรู้ ภูมิปัญญาและความชำนาญงานอันเกื้อหนุนคุณภาพของทั้งบุคคล สังคม และประเทศชาติ จึงมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพของการศึกษานำสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างสรรค์บัณฑิตผู้รู้จริงปฏิบัติงานได้จริงและแสวงหาสะสมถ่ายทอดวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ บัณฑิตของมหาวิทยาลัยจักเป็นผู้ประกอบด้วยความรู้ควบคู่กับคุณธรรมเป็นแบบฉบับสมบูรณ์ของปัญญาชนผู้พร้อมที่จะอุทิศตนรับใช้สังคมเพื่อความผาสุกของเพื่อนร่วมโลกได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ปณิธานคือจุดมุ่งหมายอุดมการณ์เป้าหมายความคาดหวังที่เรากำหนดและต้องการให้เกิดขึ้น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเกิดขึ้นจากความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของบรรดาชาวจีนโพ้นทะเลที่มาประสบความสำเร็จมีฐานะมั่นคงในประเทศไทย ด้วยความกตัญญูจึงตอบแทนพระมหากรุณาธิคุณโดยการระดมทุนกันสร้างมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ดำเนินรอยตามเบื้องพระยุคลบาทในการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาประเทศชาติ ดังคำเล่าของ เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจักรกล คนบตีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ปณิธาน “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” ตามที่จำความได้สืบเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยเกิดขึ้นมาจากปณิธานวิสัยทัศน์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งที่จะส่งเสริมทางการศึกษาให้กับประเทศไทยก็เป็นรากฐานเดียวกันซึ่งมูลนิธิก็เกิดขึ้นมาเพื่อรับใช้สังคมไทย เพราะฉะนั้นมหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นมาหลังจากมีการก่อตั้งมูลนิธิแล้ว ก็สืบทอดเจตนารมณ์อันนี้มาด้วยการรับใช้สังคมเช่นกัน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” มาจากความสำนึกถึงความเป็นมาของมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยเกิดขึ้นมาจากวิสัยทัศน์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งที่จะส่งเสริมทางการศึกษาให้กับประเทศไทยก็เป็นรากฐานเดียวกัน ซึ่งมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งก็ก่อตั้งมาเหมือนรับใช้สังคมไทย เพราะฉะนั้นมหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นมาหลังจากมีการก่อตั้งมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งแล้ว ก็สืบทอดเจตนารมณ์อันนี้มารับใช้สังคมเช่นกัน

มหาวิทยาลัยเกิดขึ้นมาจากพลังศรัทธามหาชนด้วยเงินบริจาคจำนวนมหาศาลตามการริเริ่มของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งซึ่งมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งก็ดำเนินการด้วยเงินบริจาคจากประชาชนที่มีความศรัทธาต่อหลวงปู่ได้ฮงกง ดำเนินกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติศาสนาด้วยความสำนึกถึงความเป็นมาของมหาวิทยาลัยจึงมีปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้

สังคม” เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้ามาศึกษาในสถาบันแห่งนี้มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะรับใช้สังคม ดังคำเล่าของ จันทรา ชัยพานิช รักษาการรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ และคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ (10 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

“เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” เป็นปณิธานที่สอดคล้องกับปณิธานของมูลนิธิ เพราะว่ามีมูลนิธิที่ช่วยสังคมรับใช้สังคมอยู่แล้วเป็นคำพูดที่ไพเราะอยากให้นักศึกษาทุกคนของเราได้นึกถึงสังคมทำประโยชน์ให้กับสังคมที่เขาได้เรียนจบไปแล้วเพราะเป็นอุดมการณ์ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊งซึ่งเป็นคนก่อตั้งขึ้นมารับใช้สังคม

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” มีความหมายที่ชัดเจน ได้สื่อถึงจุดมุ่งหมายอุดมการณ์เป้าหมายความคาดหวังที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติกำหนดและต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งมาจากความสำนึกถึงความเป็นมาของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกิดขึ้นมาจากพลังศรัทธามหาชนด้วยเงินบริจาคจำนวนมหาศาลตามการริเริ่มของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ซึ่งมูลนิธิฯ ก็ดำเนินการด้วยเงินบริจาคจากประชาชนที่มีความศรัทธาต่อหลวงปู่ไต้ฮงกง ดำเนินกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา มหาวิทยาลัยก็มีความตั้งใจแน่วแน่ที่ให้นักศึกษาเข้ามาศึกษาในสถาบันแห่งนี้ได้เรียนรู้ความรู้ ฐึ่ลึกรู้รอบที่จะออกไปรับใช้สังคม

3.1.4 สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัย

1) ตราประจำมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 1 ตราประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ที่มา : “ตราของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในไทย” 22 กรกฎาคม 2554 : ออนไลน์.

ตราประจำมหาวิทยาลัยเป็นเครื่องหมายที่ใช้แทนสถาบันอุดมศึกษา ตราประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นวงกลม 2 วง รวมจุดศูนย์กลางภายในวงกลมเล็ก มีตัวอักษร ฐึ่ กลางรูปวงกลมนำมาจากสัญลักษณ์ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊งโดยภาษาจีนกลาง อ่านว่า “ชาน” ในภาษาแต้จิ๋วอ่าน

ว่า “เสียง” คำนี้สามารถแปลได้หลายอย่าง 1) บุญ กุศล 2) ดี ดีงาม ความดี 3) ชำนาญ เชี่ยวชาญ ความเก่ง 4) สนุกสนม สนุกชิตชอบ สนุกชิตเชื้อ รักใคร่ สรรเสริญ ฯลฯ แต่เอาอย่างตรงตัวง่าย ๆ “เสียง” ก็คือ ทำบุญ กุศล และในระหว่างวงกลมทั้งสองมีอักษร 3 ภาษา คือไทย จีน อังกฤษ บอกชื่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติภาษาจีนเขียนว่า 華僑崇聖大學 อ่านว่า หัวเฉียวฉ่งเต้าเสว (huáqiáo chóngshèng dàxué) ในภาษาจีนกลาง หรือฮั่วเคี้ยวฉ่งเสี่ยไตฮักในภาษาแต้จิ๋ว โดยคำว่า 華僑 หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเล 崇聖 หมายถึงเฉลิมพระเกียรติ และ 大學 หมายถึงมหาวิทยาลัย โดยรวมจึงหมายถึงมหาวิทยาลัยที่ลูกหลานชาวจีนโพ้นทะเลเลสร้าสร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติข้างใต้วงกลมเขียนว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” ตราสัญลักษณ์ที่ดูเป็นรูปตัวอักษรจีนนั้น จะเป็นสัญลักษณ์ตัวเดียวกับที่ทางมูลนิธิปอเต็กตึ๊งใช้ ซึ่งได้สื่อความหมายถึงมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งขึ้นโดย “มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง” ซึ่งทางมูลนิธิปอเต็กตึ๊งได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณบรมกษัตริย์ไทย และมุ่งบำเพ็ญคุณประโยชน์ต่อสังคม ด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา ดังคำเล่าของ เสวลักษณะ ลักษณะมีจรัลกุล คนบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) และจันทรา ชัยพานิช รักษาการรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ และคนบดีคณะเภสัชศาสตร์ (10 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

สัญลักษณ์ 善 เป็นสัญลักษณ์มาจากมูลนิธิฯ ตราสัญลักษณ์ที่ดูเป็นรูปตัวอักษรจีนนั้น จะเป็นสัญลักษณ์ตัวเดียวกับที่ทางมูลนิธิฯ ใช้ แต่มหาวิทยาลัยได้เพิ่มวงกลมและชื่อของมหาวิทยาลัย ให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นส่วนหนึ่งของมูลนิธิฯ ตรงกับปณิธานของมูลนิธิฯ ก็คือการให้การช่วยเหลือ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ตราประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ นำมาจากสัญลักษณ์ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ตราสัญลักษณ์ที่ดูเป็นรูปตัวอักษรจีนนั้น จะเป็นสัญลักษณ์ตัวเดียวกับที่ทางมูลนิธิฯ ใช้ มหาวิทยาลัยได้เพิ่มวงกลมและชื่อของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้สื่อความหมายถึงมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งขึ้นโดย “มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง” ซึ่งทางมูลนิธิปอเต็กตึ๊งได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณบรมกษัตริย์ไทย และมุ่งบำเพ็ญคุณประโยชน์ต่อสังคม ด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา

นอกจากสื่อความหมายถึงมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งด้วยมูลนิธิปอเต็กตึ๊งแล้ว ตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังสะท้อนให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นเครือข่ายของมูลนิธิปอเต็กตึ๊งที่สร้างขึ้นเพื่อสาธารณประโยชน์เช่นเดียวกัน ดังคำเล่าของ พรรณราย แสงวิเชียร รักษาการคนบดีคณะบริหารธุรกิจ (12 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) และ ช.ชยินทร์ เพ็ชญาไพศิษฐ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ (17 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

สัญลักษณ์ก็จะเป็นสัญลักษณ์ที่เราเห็นที่ไหนก็ต้องรู้ว่าเป็นรูปของมูลนิธิปอเต็กตึ๊งที่ใช้ในเครือข่ายของมูลนิธิฯ ไม่ว่าจะป็นโรงพยาบาลก็ดี หรือว่ามหาวิทยาลัยก็ดี องค์กรที่เกี่ยวข้องกับหัวเฉียวซึ่งก็มีความหมายเรื่องของการเสียสละในการช่วยเหลือสังคมต่าง ๆ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ตราประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ นำมาจากสัญลักษณ์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ซึ่งได้สะท้อนถึงมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ก่อตั้งขึ้นด้วยมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ซึ่งเป็นเครือข่ายของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งที่สร้างขึ้นเพื่อสาธารณประโยชน์ เช่นเดียวกัน

ตัวอักษร 善 กลางรูปวงกลม นำมาจากสัญลักษณ์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งมีประวัติความเป็นมา ยาวนานแล้ว ตั้งแต่หลวงปู่ไต้ฮงกง โดยภาษาจีนกลาง อ่านว่า ซ่าน (shàn) ในภาษาแต้จิ๋วอ่านว่า เสี่ยง ซึ่งสิ่งที่สำคัญอยู่ที่ความหมายของเขา ก็คือ คุณธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีงาม และเป็นสัญลักษณ์ของความมีไมตรีจิตกันดังคำเล่าของ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) และ ฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เสี่ยง หรือว่า ซ่าน ใช้มานานแล้วตั้งแต่หลวงปู่ไต้ฮงกงเป็นสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยเลียนแบบไม่ได้ ต่างจากที่อื่น โดยใช้อักษรจีน แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ เป็นสัญลักษณ์ที่เกิดจากความร่วมมือ เกิดจากความมีน้ำใจของคนจีนกับคนไทย เป็นสัญลักษณ์ของความมีไมตรีจิตกัน และสิ่งที่สำคัญอยู่ที่ความหมายคือคุณธรรมเป็นสิ่งที่ดีงามและก็เป็นหลักประจำใจของทุกคนที่จะทำงานมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งต้องเป็นคนที่มีคุณธรรม มีความมุ่งมั่นของจิตใจเราก็เอาโลโก้เป็นสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ตัวอักษร 善 กลางรูปวงกลม นำมาจากสัญลักษณ์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งมีประวัติความเป็นมายาวนานแล้ว ตั้งแต่หลวงปู่ไต้ฮง โดยภาษาจีนกลาง อ่านว่า “ซ่าน” (shàn) ในภาษาแต้จิ๋วอ่านว่า “เสี่ยง” เป็นสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในประเทศไทยเลียนแบบไม่ได้ โดยใช้อักษรจีน แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ด้านความเป็นจีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และหมายถึง “คุณงามความดี บริสุทธิคุณ การกระทำความดี” สิ่งที่สำคัญอยู่ที่ความหมาย ก็คือ คุณธรรมคุณงามความดี บริสุทธิคุณ การกระทำความดี หรือแปลตรงตัวอย่างเรียบง่ายว่าทำบุญกุศลเป็นหลักประจำใจของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งในการทำงานเพื่อสังคมตามรอยจริยวัตรแห่งเมตตาธรรมของไต้ฮงกงซึ่งเป็นสิ่งที่ดีงาม

สรุปได้ว่า ตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ นำมาจากสัญลักษณ์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง และเป็นสัญลักษณ์ตัวเดียวกับที่ทางมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งใช้ ตัวอักษร 善 กลางรูปวงกลม นำมาจากสัญลักษณ์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง อ่านว่า “เสี่ยง” หมายความว่า “คุณงามความดี บริสุทธิคุณ การกระทำความดี” ส่วนวงกลมชั้นนอกมีอักษรไทย จีน อังกฤษ บอกชื่อมหาวิทยาลัย ส่วนภาษาจีนใช้ภาษาแต้จิ๋ว อ่านว่า “ฮั่ว เคี้ยว ฉ่ง เสี่ยง ไต้ฮัก” มีความหมายเดียวกับภาษาไทย ข้างใต้วงกลมเขียนว่า “เรียนรู้อันไร้ใช้สังคม” มีประวัติความเป็นมายาวนานแล้ว ตั้งแต่หลวงปู่ไต้ฮงกงได้สื่อความหมายถึงมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งขึ้นโดย “มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง” เป็นเครือข่ายของมูลนิธิฯ ที่สร้างขึ้นเพื่อสาธารณประโยชน์เช่นเดียวกัน และได้สื่อถึงหลักประจำใจของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในการทำงานเพื่อสังคมตามรอยจริยวัตรแห่งเมตตาธรรมของไต้ฮงกง เป็นตราสัญลักษณ์ที่มีความสร้างสรรค์สวยงามเด่นชัดและจดจำง่าย และยังแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ด้านความเป็นจีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติด้วย

2) “ต้นโพธิ์” ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย

สถาบันการศึกษาต่าง ๆ มักจะมีต้นไม้ประจำสถาบันของตน ซึ่งต้นไม้ชนิดนั้นจะมีความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับสถาบันดังกล่าวหรือถูกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายและสาระสำคัญบางประการที่เป็นแนวทางปฏิบัติหรือเป้าหมายของสถาบันนั้น ๆ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้คัดเลือกต้นโพธิ์เป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยอันสื่อถึงเป้าหมายของการศึกษา คือ ความรุ่งเรืองทางปัญญาและคุณธรรมของเยาวชนที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ตามรอยโพธิญาณของพระพุทธเจ้าภายใต้ปรัชญาธรรมอันสูงส่งที่ว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” อีกทั้งยังแสดงพระบารมีของพระมหากษัตริย์ไทย และความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อพระมหากษัตริย์ไทยของผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ดังคำบอกเล่าของ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เหตุผลที่เอาต้นโพธิ์เป็นสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หนึ่งในก็คือ เพื่อให้
นักเรียนรู้แจ้งเรียนให้มีความรู้แตกฉาน ซึ่งต้นโพธิ์เป็นที่ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้คำว่า
“โพธิ์” ในภาษาสันสกฤตแปลว่า การรู้แจ้ง ดังนั้น ต้นโพธิ์ก็เป็นต้นไม้แห่งการรู้แจ้ง
และคำว่า “โพธิ์” เกี่ยวข้องกับพระบรมโพธิสมภาร หมายถึงพระมหากษัตริย์เป็น
ที่พึ่งให้กับประชาชนทั้งชาวไทย ชาวไทยเชื้อสายจีน ชาวไทยเชื้อสายลาว ชาวไทย
เชื้อสายมอญ ชาวไทยเชื้อสายเขมร โดยเฉพาะตอนที่ประเทศจีนมีปัญหาเยอะ
คนจีนหนีออกจากประเทศมาถึงประเทศไทย ต่อมากลายเป็นคนไทยเชื้อสายจีน
ก็ได้รับความร่มเย็นเป็นสุขภายใต้พระบรมโพธิสมภาร และด้วยมหาวิทยาลัยนี้ก่อตั้ง
ด้วยคนไทยเชื้อสายจีน ซึ่งได้กำหนดเอาต้นโพธิ์เป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย
อันสื่อถึงพระบารมีของพระมหากษัตริย์ไทยและความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
ต่อพระมหากษัตริย์ไทยของผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้กำหนดเอาต้นโพธิ์เป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย เพราะต้นโพธิ์เป็นต้นไม้ที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าและมีความหมายถึงปัญญา นอกจากหมายถึงปัญญาแล้ว ยังสื่อถึงคุณธรรมอีกด้วยสะท้อนถึงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นแหล่งพัฒนาปัญญาและคุณธรรมให้แก่เยาวชน อีกทั้งยังสื่อถึงพระบารมีของพระมหากษัตริย์ไทย และความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อพระมหากษัตริย์ไทยของผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ต้นโพธิ์ในฐานะเป็นต้นไม้ที่พระพุทธเจ้าประทับนั่งบำเพ็ญเพียรทางจิตจนได้ตรัสรู้ จึงทำให้โพธิ์เป็นต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวพุทธควรสักการบูชา และเป็นสัญลักษณ์แห่งอรุณของความรู้แจ้งเห็นจริงอันนำความสว่าง สะอาด และความสงบมาสู่โลก นอกจากโพธิ์จะหมายถึงปัญญาแล้วยังสื่อถึงคุณธรรมอีกด้วย สะท้อนถึงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นแหล่งพัฒนาปัญญาและคุณธรรมให้แก่เยาวชน ดังคำเล่าของ ฉลอง แหวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ต้นโพธิ์ที่ในหลวงทรงปลูกไว้ในวันที่เสด็จเปิด ซึ่งเป็นต้นไม้ประจำ
มหาวิทยาลัย ต้นโพธิ์เป็นต้นไม้มงคลที่คนไทยก็จะให้ความเคารพนับถือเนื่องจาก
เป็นต้นไม้ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้การที่เราเลือกต้นโพธิ์มาเป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย

อีกแห่งหนึ่งก็จะเป็นแห่งของการที่เราจะสร้างบัณฑิตที่รู้แจ้งเห็นจริงในแต่ละสาขารูป
 รูลึก นอกจากศาสตร์ของเราแล้ว ยังรู้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องรูลึกในศาสตร์ที่ตัวเรียนด้วย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้กำหนดเอา
 ต้นโพธิ์เป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย เพราะต้นโพธิ์เป็นต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวพุทธควรสักการบูชา
 เป็นต้นไม้ที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า และมีความหมายถึงปัญญา ดังนั้นโพธิ์จึงเป็นสัญลักษณ์แห่งอรุณ
 ของความรู้แจ้งเห็นจริงอันนำความสว่างสะอาดและความสงบบมาสู่โลก นอกจากนี้โพธิ์จะหมายถึงปัญญา
 แล้ว ยังสื่อถึงคุณธรรมอีกด้วยสะท้อนให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นแหล่งพัฒนา
 ปัญญาและคุณธรรมให้แก่เยาวชน อันแสดงถึงเป้าหมายของการศึกษา คือ ความรุ่งเรืองทางปัญญา
 และคุณธรรมของเยาวชนที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ตามรอยโพธิญาณของพระพุทธเจ้า
 ภายใต้ปรัชญาธรรมอันสูงส่งที่ว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม”

ภาพที่ 2 ต้นโพธิ์ประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ที่มา : Zheng Cuixiang, 25 เมษายน 2557 : ถ่ายภาพ

ต้นโพธิ์ในฐานะเป็นต้นไม้ที่พระพุทธเจ้าประทับนั่งบำเพ็ญเพียรทางจิตจนได้ตรัสรู้ ดังนั้น
 ชาวไทยพุทธจึงเรียกต้นโพธิ์นั้นว่า “ต้นศรีมหาโพธิ์” และทำให้โพธิ์เป็นต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวพุทธ
 ควรสักการบูชา ซึ่งชาวไทยพุทธนิยมนำเอาโพธิ์สายพันธุ์อินเดียที่พุทธคยามาปลูกไว้ตามวัดวาอาราม
 ทั่วไป เพื่อระลึกถึงการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า และสังคมไทยได้นำเอาโพธิ์ที่เป็นสัญลักษณ์แห่งปัญญา
 เครื่องตรัสรู้ของพระพุทธเจ้ามาใช้ในความหมายยกย่องเชิดชูให้เกียรติบิดามารดา เพื่อให้ลูกทุกคน
 ตระหนักถึงหน้าที่สำคัญที่จะต้องกระทำต่อพ่อแม่ ซึ่งคณะกรรมการผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยหัวเฉียว
 เฉลิมพระเกียรติได้เลือกต้นโพธิ์สายพันธุ์พุทธคยาให้เป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยและใช้เป็น

สัญลักษณ์ที่สื่อถึงการที่ชาวจีนโพ้นทะเล ซึ่งมาทำมาหากินอยู่บนผืนแผ่นดินไทยเกิดความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยร่วมพระบารมีของพระมหากษัตริย์ไทยที่ทรงปกเกล้าปกกระหม่อมให้พสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าอยู่เย็นเป็นสุขใต้ร่มพระบารมี ดังคำเล่าของ พรรณราย แสงวิเชียรรักษาการคณะบดีคณะบริหารธุรกิจ (12 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ทางมหาวิทยาลัยก็ได้มอบหมายให้คณาจารย์วิทยาศาสตร์ไปหาต้นโพธิ์ ซึ่งมีประวัติสืบเชื้อสายมาจากต้นโพธิ์ที่ประเทศอินเดียที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ เพื่อเป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย เหตุผลที่เลือกต้นโพธิ์ ก็เห็นสัญลักษณ์ที่หน้าหอประชุมที่เป็นรูปกลม ๆ ก็เป็นใบโพธิ์ นั่นคือเป็นการแสดงถึงพระบรมโพธิสมภาร ซึ่งความหมายตรงนี้ก็คือชาวจีนโพ้นทะเลที่มาอยู่เมืองไทย มาตั้งแต่อดีต เลือฝืนหมอนใบมาก็ได้อาศัยอยู่ใต้ร่มโพธิ์ของในหลวงทุก ๆ รัชกาลที่ผ่านมา ก็เลยถือว่าต้นโพธิ์เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทิตาว่า ทุกคนได้อาศัยอยู่ใต้ร่มโพธิ์ของในหลวง ก็เลยคัดเลือกต้นโพธิ์เป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติคือต้นศรีมหาโพธิ์ ซึ่งคณะกรรมการผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เลือกต้นโพธิ์สายพันธุ์พุทธศยาให้เป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย และใช้เป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงการที่ชาวจีนโพ้นทะเล ซึ่งมาทำมาหากินอยู่บนผืนแผ่นดินไทยเกิดความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยร่วมพระบารมีของพระมหากษัตริย์ไทยที่ทรงปกเกล้าปกกระหม่อมให้พสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าอยู่เย็นเป็นสุขใต้ร่มพระบารมี

ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นต้นโพธิ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปลูก เพื่อเป็นที่ระลึกในพิธีเฉลิมพระเกียรติและสถาปนามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2537 ณ บริเวณข้างหอประชุมมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ดังคำบอกเล่าของ นิก สุนทรธัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (9 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) วนิตา ดุรงค์ฤทธิชัย คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ (26 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) และ ช.ชยินทร์ เพ็ชฌุไพเศษฐ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ (17 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยก็คือต้นโพธิ์ เป็นต้นโพธิ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทานให้ เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2537 เพื่อเป็นที่ระลึกในพิธีเฉลิมพระเกียรติและสถาปนามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ แล้วอีกอย่างต้นโพธิ์ก็คือสัญลักษณ์ของศาสนา เป็นของคุณงามความดี ก็มีความหมายทางศาสนา และในหลวงทรงปลูกให้อีก ก็เป็นความดีที่บ่งชี้กันไว้ ก็เป็นที่น่าชื่นชมว่าต้นโพธิ์เติบโตต้นใหญ่เห็นเด่นชัดอยู่บริเวณข้างหอประชุมของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยเป็นต้นโพธิ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทานให้ เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2537 เพื่อเป็นที่ระลึกในพิธีเฉลิมพระเกียรติและสถาปนามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ณ บริเวณข้างหอประชุมมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และต้นโพธิ์เป็นสัญลักษณ์ของศาสนาพุทธ เป็นของคุณงามความดี มีคุณค่าทางศาสนาและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงปลูกให้อีก ได้สื่อถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทย

สรุปได้ว่า ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นต้นโพธิ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานให้เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2537 เพื่อเป็นที่ระลึกในพิธีเฉลิมพระเกียรติและสถาปนามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ณ บริเวณข้างหอประชุมมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้กำหนดเอาต้นโพธิ์สายพันธุ์พุทธคยาเป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย เพราะต้นโพธิ์เป็นต้นไม้ต้นไม้อันศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวพุทธควรสักการบูชา เป็นต้นไม้ที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าและมีความหมายถึงปัญญา ดังนั้นโพธิ์จึงเป็นสัญลักษณ์แห่งอรุณของความรู้แจ้งเห็นจริงอันนำความสว่าง สะอาด และความสงบมาสู่โลก นอกจากนี้โพธิ์จะหมายถึงปัญญาแล้วยังสื่อถึงคุณธรรมอีกด้วย สะท้อนถึงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นแหล่งพัฒนาปัญญาและคุณธรรมให้แก่เยาวชนอันแสดงถึงเป้าหมายของการศึกษา คือ ความรุ่งเรืองทางปัญญาและคุณธรรมของเยาวชนที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ตามรอยโพธิญาณของพระพุทธเจ้า ภายใต้ปรัชญาธรรมอันสูงส่งที่ว่า เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม อีกทั้งยังสื่อถึงพระบารมีของพระมหากษัตริย์ไทย และความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อพระมหากษัตริย์ไทยของผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัย

3) ประติมากรรมของมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3 ประติมากรรมพระบรมโพธิสมภาร

ที่มา : postjung มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. 2557 : ออนไลน์.

ประติมากรรม เป็นงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อการชื่นชมในคุณค่าทางศิลปะเป็นสำคัญ ซึ่งมีทั้งคุณค่าทางความงาม และคุณค่าทางเรื่องราว มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดสร้างประติมากรรมเป็นรูปต้นโพธิ์ทอง โดยให้ชื่อประติมากรรมนี้ว่า “พระบรมโพธิสมภาร” ซึ่งสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2531 เป็นประติมากรรมทองเหลืองหล่อรูปต้นโพธิ์แล้วปิดทองแบบลงรักปิดทอง ทำปริมาตรเป็นวงรีกลมตันแล้วเอาใบโพธิ์เรียงไว้รอบนอก ฐานเป็นหินแกรนิตแดงรูปปริามิตยอดตัด สลักอักษรภาษาจีนเป็นคำถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ของพระเทพรัตนราชสุดาฯ ด้านบนมีสัญลักษณ์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ตั้งอยู่ที่หน้ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติประติมากรรม “พระบรมโพธิสมภาร” ไม่เพียงแต่เป็นสัญลักษณ์ส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยแห่งนี้เท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อให้สังคมเห็นว่า เมื่อชาวจีนที่อพยพมาพึ่งพระบรมโพธิสมภารแล้วก็มีความสำนึกใน

พระมหากษัตริย์คุณและมีความจงรักภักดีอย่างแน่นแฟ้นฝากผีฝากไข้ไว้กับแผ่นดินไทยลูกหลานเหลนโหลนต่อมาก็เป็นคนไทยทั้งกายและใจและได้แสดงความกตัญญูกตเวทีต่อราชอาณาจักรไทยในฉากเช่นคนไทยทั่วไป ดังคำเล่าของ จันทรา ชัยพานิช รักษาการรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ และคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ (10 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) และวิรัตน์ ทองรอด อาจารย์ประจำคณะเภสัชศาสตร์ (18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

“พระบรมโพธิสมภาร” ตั้งอยู่ที่หน้ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ออกแบบโดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลุด นิมเสมอ ศิลปินแห่งชาติ เรามองเห็นต้นโพธิ์ลักษณะของใบคล้าย ๆ รูปหัวใจ มันเป็นต้นไม้ที่เราให้ศักดิ์สิทธิ์ และพระพุทธเจ้าตรัสรู้ที่ใต้ต้นโพธิ์ คนไทยก็จะให้ความเคารพนับถือต้นโพธิ์ แสดงถึงความเมตตาพระพุทธเจ้าตรัสรู้ สว่าง ความฉลาดเฉลียว ความสำเร็จของพระพุทธเจ้าทั้งหลายเวลาอยู่ใต้ต้นโพธิ์ก็จะร่มเย็น ซึ่งสอนให้เห็นว่าคนจีนที่มาอยู่เมืองไทยอยู่อย่างร่มเย็นไม่เดือดร้อน ทำมาหากินมีลูกมีหลานมีครอบครัวของตนเอง ไม่มีแบ่งแยกไร้อึดจำกััดเหมือนคนไทย

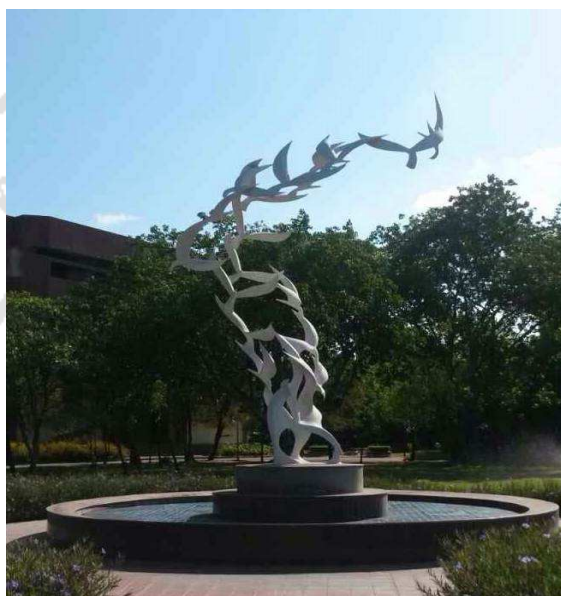
จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า “พระบรมโพธิสมภาร” เป็นประติมากรรมแนวธรรมศิลป์เกี่ยวกับธรรมะของพระพุทธองค์ โดยใช้สัญลักษณ์ต้นโพธิ์ ซึ่งเป็นประติมากรรมทองเหลืองหล่อรูปต้นโพธิ์แล้วปิดทองแบบลงรักปิดทอง ทำปริมาตรเป็นวงรีกลมตันแล้วเอาใบโพธิ์เรียงไว้รอบนอกฐานเป็นหินแกรนิตแดงรูปปริมาติดยอดตัด สลักอักษรภาษาจีนเป็นคำถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ของพระเทพรัตนราชสุตาฯ ด้านบนมีสัญลักษณ์ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ตั้งอยู่ที่หน้ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติออกแบบโดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลุด นิมเสมอ ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ พ.ศ. 2531 ประติมากรรม “พระบรมโพธิสมภาร” ไม่เพียงแต่เป็นสัญลักษณ์ส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยแห่งนี้เท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อให้สังคมเห็นเมื่อชาวจีนที่อพยพมาพึ่งพระบรมโพธิสมภารแล้ว ก็มีความสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณและมีความจงรักภักดีอย่างแน่นแฟ้นฝากผีฝากไข้ไว้กับแผ่นดินไทย ลูกหลานเหลนโหลนต่อมาก็เป็นคนไทยทั้งกายและใจ และได้แสดงความกตัญญูกตเวทีต่อราชอาณาจักรไทยในฉากเช่นคนไทยทั่วไป

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดสร้างประติมากรรมเป็นรูปต้นโพธิ์ทองโดยให้ชื่อประติมากรรมนี้ว่า “พระบรมโพธิสมภาร” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์อีกอันหนึ่งของมหาวิทยาลัย ดังคำเล่าของ เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจรลกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) และอิสยา จันทรวิทยานุชิต คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยและคณบดีคณะเทคนิคการแพทย์ (17 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เรามีรูปปั้น “พระบรมโพธิสมภาร” ซึ่งประกอบไปด้วยรูปใบโพธิ์ทองจำนวนมาก ประติมากรรมนี้ได้สะท้อนถึงการที่คนจีนเข้ามาอาศัยพึ่งพระบรมโพธิสมภารซึ่งแผ่นดินไทยมีพระมหากษัตริย์ที่ทรงมีน้ำพระทัยเมตตากรุณาแก่คนจีนที่หนีร้อนจากประเทศจีนมาพึ่งความร่มเย็นในราชอาณาจักรไทยและประกอบกับชนชาวไทยก็ไม่ได้มีรังเกียจเคียดฉุนท์ชาวจีนที่เข้ามาอาศัยทำให้คนจีนที่เข้ามาพึ่งพาอาศัยอยู่เย็นเป็นสุขก็มีความสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณและมีความจงรักภักดีอย่างแน่นแฟ้น

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดสร้างประติมากรรมเป็นรูปต้นโพธิ์ทองโดยให้ชื่อประติมากรรมนี้ว่า “พระบรมโพธิสมภาร” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์อีกอันหนึ่งของมหาวิทยาลัยได้สะท้อนถึงมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งด้วยชาวจีนที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิ์ตั้งหลักแหล่งประกอบอาชีพเป็นปึกแผ่นในประเทศไทยเกิดความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่ทรงปกป้องคุ้มครองให้ความร่มเย็นเป็นสุขต่อพสกนิกรทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศโดยเฉพาะชาวจีนที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิ์

ภาพที่ 4 ประติมากรรมนกหงส์

ที่มา : Zheng Cuixiang, 25 กันยายน 2556 : ถ่ายภาพ

นอกจากประติมากรรม “พระบรมโพธิสมภาร” แล้ว มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังได้ติดตั้งประติมากรรมนกหงส์สัญลักษณ์ตระกูลเตชะไพบูลย์ ณ บริเวณใกล้รูปปั้นของท่าน ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ณ หอศิลป์เฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2556 ซึ่งแต่เดิมอยู่ที่กลางสระน้ำหน้าอาคารธนาชาติ สาขาสวนมะลิ ซึ่งธนาชาติได้ส่งมอบให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ดังคำบอกเล่าของ จันทรา ชัยพานิช รักษาการรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ และคณะบดีคณะเภสัชศาสตร์ (10 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) และวิรัตน์ ทองรอด อาจารย์ประจำคณะเภสัชศาสตร์ (18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

“ประติมากรรมนกหงส์” ซึ่งติดตั้งที่บริเวณใกล้รูปปั้นของ ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ณ หอศิลป์เฉลิมพระเกียรติ ซึ่งนกหงส์ก็เป็นนกที่สื่อความหมายถึงความสามัคคี การเป็นผู้นำ การมีระเบียบวินัย ประติมากรรมชิ้นนี้ ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ได้ปรารถนาให้จัดทำเมื่อครั้งที่ท่านทำธุรกิจด้านการธนาคาร เมื่อแล้วเสร็จจึงได้ขนย้ายจากฮาวายมาติดตั้งกลางสระน้ำด้านหน้าอาคารธนาชาติ สาขาสวนมะลิ ตั้งแต่ครั้งยังเป็นธนาชาติศรีนคร ต่อมาธนาชาติได้มอบให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ก็เลยเป็นประติมากรรมชิ้นที่สองของมหาวิทยาลัย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ประติมากรรมนกกหงษ์ ซึ่งเป็นประติมากรรมชิ้นที่สองมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ประติมากรรมชิ้นนี้ ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ได้ปรารภให้จัดทำเมื่อครั้งที่ท่านทำธุรกิจด้านการธนาคาร เมื่อแล้วเสร็จจึงได้ขนย้ายจากฮาวายมาติดตั้งกลางสระน้ำด้านหน้าธนาคารธนชาต สาขาสวนสวนมะลิ ตั้งแต่ครั้งยังเป็นธนาคารศรีนคร ต่อมาธนาคารธนชาตได้มอบให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทางมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ติดตั้งที่บริเวณใกล้รูปปั้นของท่าน ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ณ หอศิลป์เฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2556 ซึ่งนกกหงษ์เป็นนกที่รักพวกพ้องบินกันเป็นฝูงมีหัวหน้าเป็นจำฝูงบินนำอย่างเป็นระเบียบและพร้อมเพรียงนอกจากนี้ยังเป็นนกที่รักความสามัคคีและด้วยคุณสมบัติเหล่านี้ ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ จึงได้ให้ความสำคัญนำ “นกกหงษ์” เป็นสัญลักษณ์และเป็นปรัชญาการดำเนินชีวิตแล้วถ่ายทอดมายังลูกหลานสู่ผู้ครอบครองและองค์กรที่ท่านได้จัดตั้งขึ้น เพื่อประโยชน์ของสังคมและส่วนรวมมาตลอดชีวิตของท่าน

3.2 พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3.2.1 พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่ 24 มีนาคม 2537 เป็นวันเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมีทั้งพิธีสงฆ์และพิธีทั่วไป ดังคำเล่าของ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) และฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2537 เป็นวาระสำคัญที่ชาวหัวเฉียวจะร่วมจดจำรำลึก เพราะพระประมุขฝ่ายศาสนจักร และพระประมุขฝ่ายอาณาจักรได้เสด็จมาทรงเป็นประธานวันพิธีสถาปนา ในตอนเช้าก็มีพิธีสงฆ์ พอตอนบ่ายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จเปิดมหาวิทยาลัย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า วันที่ 24 มีนาคม 2537 เป็นวันพิธีเฉลิมพระเกียรติและสถาปนามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ถือว่าเป็นวาระสำคัญของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เพราะพระประมุขฝ่ายศาสนจักรและพระประมุขฝ่ายอาณาจักรได้เสด็จมาทรงเป็นประธานวันพิธีสถาปนา ในช่วงเช้าสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้เสด็จมาประกอบพิธีสงฆ์พอช่วงบ่ายก็เป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินยังมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเพื่อทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินับว่าเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดมหาวิทยาลัย ดังคำเล่าของ วนิตา ดุรงค์ฤทธิชัย คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ (26 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) จันทรา ชัยพานิช รักษาการรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ และคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ (10 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ช.ชยอินทร์ เพ็ชฌุไพศิษฏ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ (17 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) และนุชนาฏ ยูอันเงาะ อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม (18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มีความภาคภูมิใจที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งไม่มีมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งใดที่ท่านจะมาเปิดเช่นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พระเจ้าอยู่หัวฯ ท่านได้มีเมตตาต่อมหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก ท่านเสด็จมาท่านอยู่นานจนเย็นจนค่ำ เสด็จทุก ๆ จุดที่สำคัญของมหาวิทยาลัย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มาเป็นประธานเปิดมหาวิทยาลัยจึงเป็นผลนำมาซึ่งความปลาบปลื้มและนับเป็นสิริมงคลอันใหญ่หลวงแก่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งคณะผู้ก่อตั้ง ผู้บริหาร ตลอดจนคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติอย่างหาที่สุ่มมิได้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำรัสกับนักวิชาการเมื่อทอดพระเนตรนิทรรศการความสัมพันธ์วัฒนธรรมไทย-จีน ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ดังคำเล่าของ นิก สุนทรชัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (9 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) พรรณราย แสงวิเชียร รักษาการคณบดีคณะบริหารธุรกิจ (12 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) และจันทรา ชัยพานิช รักษาการรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ และคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ (10 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

วันที่ 24 มีนาคม 2537 ซึ่งในหลวงเสด็จในช่วงบ่ายสี่ ตอนแรกในหมายกำหนดการก็คิดว่าจะอยู่แค่สักชั่วโมงเดียว แต่พระเจ้าอยู่หัวฯ ท่านได้มีเมตตาต่อมหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก ท่านอยู่นานจนเย็นจนค่ำ ท่านได้เสด็จทุก ๆ จุดที่สำคัญของมหาวิทยาลัย และท่านก็เสด็จไปที่อาคารเฉลิมพระเกียรติเพื่อไปทอดพระเนตรนิทรรศการ ซึ่งตรงนั้นท่านก็ให้ความสนใจมาก และท่านยังถามว่าเราอยู่ไกลอย่างนี้นักเรียนจะมายังไงเรามีหอพักให้นักเรียนไหม

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า วันที่ 24 มีนาคม 2537 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเสด็จมาตอนบ่าย 4 โมงเศษ ทรงมีพระราชดำรัสกับนักวิชาการเมื่อทอดพระเนตรนิทรรศการความสัมพันธ์วัฒนธรรมไทย-จีน ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ จากหมายกำหนดการที่มีไม่นานนัก ก็มีพระกรุณาธิคุณทอดพระเนตรด้วยความสนพระราชหฤทัยจนเกินเวลาจากหมายกำหนดการ อันเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงให้กับมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นพิธีที่ใหญ่ ซึ่งผู้ร่วมงานจะมีทั้งแขกผู้มีเกียรติ นักศึกษา ครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และชาวบ้านที่อยู่ในแถบบางพลี ต่างรู้สึกประทับใจและภูมิใจที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติด้วยพระองค์เอง ดังคำเล่าของ เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจรลกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เมื่อวันที่ 4 มีนาคม ปี 2537 ในหลวงเสด็จมาในขณะที่นั้นได้เป็นคนหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่ได้ร่วมต้อนรับแขก คนที่มาทั้งหมดประมาณ 5,000 คนในหอประชุม เราได้ 1000 คน นอกจากนั้นต้องมีเต็นท์อยู่ข้างนอกเพราะว่าที่นั่งไม่พอมมีคนมาเต็มหมดทั้งมีทั้งแขกผู้มีเกียรติ นักศึกษา ครูอาจารย์ ชาวบ้านแถบบางพลีได้เข้าร่วมเรียกว่าพื้นที่ของมหาวิทยาลัยแคบจนมองไม่เห็นที่ว่างเลย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ในวันที่ 24 มีนาคม 2537 ซึ่งเป็นวันเปิดมหาวิทยาลัยมีผู้มาชื่นชมพระบารมีประมาณ 5,000 คน ซึ่งผู้ที่ร่วมงานจะมีทั้งแขกผู้มีเกียรติ นักศึกษา ครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และชาวบ้านที่อยู่ในแถบบางพลี

บรรยากาศของพิธีเปิดก็รื่นวายดี น่าตื่นเต้น น่าดีใจ น่าภูมิใจ คนในท้องถิ่นออกมารอเฝ้ารับเสด็จตั้งแต่เช้า ดังคำเล่าของ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) และฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ในหลวงเสด็จเปิด คนไทยอยากชมพระบารมีของพระองค์เพื่อเป็นสิริมงคล มากันเต็มไปหมด เนื่องจากทหารต้องถวายความปลอดภัยดูแลความปลอดภัยให้พระองค์ เพราะฉะนั้นคนที่จะมาเพื่อรับเสด็จต้องมาเร็ว มาล่วงหน้าสี่ห้าชั่วโมงมานั่งรอกันเลย มหาวิทยาลัยก็จัดเต็นท์ให้เขาอยู่ เมื่อพระองค์ท่านเสด็จมาถึงทุกคนก็ลุกออกจากเต็นท์มารับเสด็จ นักศึกษาเองก็จะยืนตั้งแถวเพื่อรับเสด็จด้วยเช่นกัน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า บรรยากาศของพิธีเปิดก็รื่นวายดี น่าตื่นเต้น น่าดีใจ น่าภูมิใจ เนื่องจากในหลวงท่านเป็นพระมหากษัตริย์ที่คนไทยรักและบูชาเคารพอย่างสูงสุด คนในจังหวัดสมุทรปราการออกมารอเฝ้ารับเสด็จตั้งแต่เช้าเพื่อเป็นสิริมงคล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งว่า “ขอให้ทำมหาวิทยาลัยนี้ให้ดี” ดังคำบอกเล่าของ นิก สุนทรธัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (9 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) และฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2537 ในหลวงเสด็จมามีคำพูดของพระองค์ท่านอยู่คำหนึ่งที่มหาวิทยาลัยทุกวันนี้ก็เอาคำพูดนี้ใส่เกล้าใส่กระหม่อมเป็นพระราชดำรัสพูดกับ ดร.อุเทน และคณะผู้บริหารว่า “การทำมหาวิทยาลัยทำยากนะ แต่ขอให้ทำมหาวิทยาลัยแห่งนี้ให้ดี” เป็นคำที่เอามาเป็นแรงบันดาลใจที่จะทำมหาวิทยาลัยแห่งนี้ให้ดีตามที่พระองค์รับสั่งไว้ได้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ในวันที่ 24 มีนาคม 2537 ซึ่งเป็นวันเปิดมหาวิทยาลัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชกระแสรับสั่งว่า “ขอให้ทำมหาวิทยาลัยนี้ให้ดี” ด้วยเหตุนี้ทั้งคณะผู้บริหารและครูอาจารย์ตั้งแต่สมัยเริ่มต้นจนถึงปัจจุบันจึงน้อมนำเอารับสั่งของในหลวงมาใช้ในการทำงานให้กับมหาวิทยาลัยให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไปจนถึงปัจจุบัน

พิธีเปิดของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่างทำหน้าที่ของตนเองอย่างดีที่สุดจึงประสบผลสำเร็จด้วยดี ดังคำเล่าของ ฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ในวันพิธีเปิดผมทำหน้าที่ดูแลฝึกซ้อม ทั้งนักศึกษาและอาจารย์ เจ้าหน้าที่ในการตั้งแถวรับเสด็จ และรถพระที่นั่งจะถวาย ผมรับผิดชอบเรื่องนี้ ภูมิใจมาก มันมีเหตุมหัศจรรย์เกิดขึ้นด้วยนะในหลวงท่านเสด็จเดือนมีนาคือนี่คือเดือนที่ร้อนมาก วันที่ซ้อมก่อนที่ท่านจะเสด็จ ในเวลาจริงต้องมีนั่งกับพื้นตรงหลังหอประชุม ที่เป็นลานระหว่างหอประชุมกับห้องสมุด หลังรูปปั้น ดร.อุเทน ตรงนั้นที่ท่านต้องเสด็จผ่าน

ด้วยออกจากหอประชุม แล้วเดินเข้าไปอาคารพิพิธภัณฑน์ ที่นี้ ตรงนั้นกลางวันจะ แดดเผา ร้อนมากเด็กต้องนั่งพับเพียบ พื้นมันร้อน คนนั่งเหงื่อออก นั่งกันไม่ไหว ต้องลุกขึ้นยืน แต่พอวันที่ท่านเสด็จจริง เมฆมาบังแต่ฝนไม่ตกอากาศดีมาก นี่ยังจำ ไว้เลยทุกวันนี้ ผมก็ไม่รู้ว่า มันเป็นพระบารมีของท่านหรือเปล่า ทำให้เกิดเหตุการณ์ ลักษณะนี้ แต่ว่าก็เป็นสิ่งที่ผมประทับใจมาก เหตุการณ์วันนั้นก็ผ่านด้วยดีทุกคนก็ นั่งพับเพียบได้หมอบกราบได้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า พิธีเปิดของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ต่างทำหน้าที่ของตนเองอย่างดีที่สุด และประกอบกับ สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยสภาพอากาศที่เย็นจึงประสบผลสำเร็จด้วยดี

สรุปได้ว่า วันที่ 24 มีนาคม 2537 เป็นวันพิธีเฉลิมพระเกียรติและสถาปนามหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ถือว่าเป็นวาระสำคัญของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เพราะ พระประมุขฝ่ายศาสนจักรและพระประมุขฝ่ายอาณาจักรได้เสด็จมาทรงเป็นประธานวันพิธีสถาปนา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีผู้มาชื่นชมพระบารมีประมาณ 5,000 คน ซึ่งผู้ร่วมงานจะมี ทั้งแขกผู้มีเกียรติ นักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่และชาวบ้านที่อยู่ในอำเภอบางพลี ซึ่งมหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินับว่าเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทยที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มาเป็นประธานเปิดมหาวิทยาลัย ทรงมี พระราชดำรัสกับนักวิชาการเมื่อทอดพระเนตรนิทรรศการความสัมพันธ์วัฒนธรรมไทย-จีน ณ อาคาร เฉลิมพระเกียรติ จากหมายกำหนดการที่มีไม่นานนัก ก็มีพระกรุณาธิคุณทอดพระเนตรด้วยความสน พระราชหฤทัยจนเกินเวลาจากหมายกำหนดการ อันเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงให้กับมหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจึงเป็นผลนำมาซึ่งความปลาบปลื้มและนับเป็นสิริมงคลอันใหญ่หลวงแก่มูลนิธิ ปอเต็กตึ๊งคณะผู้ก่อตั้ง ผู้บริหาร ตลอดจนคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติอย่างหาที่สุดมิได้

3.2.2 คุณค่าของพิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกและแห่งเดียวใน ประเทศไทยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มาเป็นประธานเปิด มหาวิทยาลัยจึงเป็นผลนำมาซึ่งความปลาบปลื้มและนับเป็นสิริมงคลอันใหญ่หลวงแก่มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง คณะผู้ก่อตั้ง ผู้บริหาร ตลอดจนคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติอย่างหาที่สุดมิได้ ดังคำเล่าของ นิก สุนทรชัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (9 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) พรรณราย แสงวิเชียร รักษาการคณบดีคณะบริหารธุรกิจ (12 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) และช.ชยินทร์ เพ็ชญาไพศิษฐ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ (17 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งเดียวที่ ในหลวงเสด็จเปิดด้วยพระองค์เอง ซึ่งตรงนี้ก็เป็นที่พวกเรา รู้สึกเป็นสิริมงคลกับ มหาวิทยาลัย ทำให้เราได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับพระกรุณาธิคุณจากในหลวง ในพิธีเปิด แล้วก็รับสั่งให้ทำมหาวิทยาลัยให้ดี มันก็เป็นชื่อเสียง เป็นเกียรติภูมิ เป็นความภูมิใจของมหาวิทยาลัย ที่ทำให้เราต้องทำมหาวิทยาลัยให้ดี เพราะว่าเป็น สิ่งที่เราภูมิใจในหลวงเสด็จเปิด คนที่ทำงานก็จะรู้สึกได้รับเกียรติสูงสุดจากในหลวง

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คุณค่าของพิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มาเป็นประธานเปิดมหาวิทยาลัย จึงเป็นผลนำมาซึ่งความปลาบปลื้มและนับเป็นสิริมงคลอันใหญ่หลวงแก่มูลนิธิปอเต็กตึ๊งคณะผู้ก่อตั้ง ผู้บริหาร ตลอดจนคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติอย่างหาที่สุดมิได้สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นที่รู้จักกล่าวถกของสังคม

การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงได้เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดมหาวิทยาลัย ทำให้พิธีเปิดเป็นพิธีที่มีคุณค่าทางจิตใจของชาวหัวเฉียวมาก ได้สร้างความยินดี ความตื่นเต้นดีใจของทุกคนที่ทำงานในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ รวมทั้งบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ ดังคำเล่าของ ฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) และเสาวลักษณ์ ลักษณะมีจักรกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

พิธีเปิดมหาวิทยาลัยเป็นสิ่งที่ความยิ่งใหญ่เหมือนฝัน เพราะจริง ๆ คนที่ทำงานในมหาวิทยาลัยไม่เคยคิดที่ตัวเองมาทำงานอยู่ วันหนึ่งในหลวงจะเสด็จมา และวันหนึ่งในหลวงก็เสด็จมา ก็เป็นความยินดี ตื่นเต้นดีใจของทุกคน รวมทั้งบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ เพราะคนในจังหวัดสมุทรปราการไม่เคยคิด อยู่มาวันหนึ่งจะมีมหาวิทยาลัยมาตั้งที่นี่ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดเป็นพระมหากรุณาธิคุณมาก และก็ทำให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นที่รู้จักกล่าวถกของสังคม เพราะการที่ในหลวงเสด็จที่ไหนที่นั่น ที่นั่นย่อมมีความหมายและความสำคัญ สร้างความภูมิใจให้กับทุก ๆ คนของมหาวิทยาลัย รวมถึงคนที่อยู่ในชุมชนรอบ ๆ นี้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คุณค่าของพิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีคุณค่าทางจิตใจของชาวหัวเฉียวค่อนข้างมาก เพราะผู้ที่มาเป็นประธานการเปิดงานนี้ คือ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ นับว่าเป็นพิธีที่ยิ่งใหญ่ ได้สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยทำให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นที่รู้จักกล่าวถกของสังคม และเป็นสิริมงคลอันใหญ่หลวงแก่ทุกคนที่ทำงานในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ รวมทั้งบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ

พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีคุณค่าในการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติดังคำเล่าของ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

พิธีเปิดมหาวิทยาลัยเป็นการประชาสัมพันธ์ มีข่าวราชสำนัก เนื่องจากพระมหากษัตริย์เสด็จไปไหนก็จะมีข่าวในพระราชสำนักตอนสองทุ่มทุกช่อง

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีคุณค่าในการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงได้เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดมหาวิทยาลัยก็จะมีข่าวในพระราชสำนักตอนสองทุ่มทุกช่อง ซึ่งได้ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ทำให้เป็นที่รู้จักกล่าวถกของสังคม

พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรียังมีคุณค่าในการสร้างความเติบโตทางวิชาการ ด้านการศึกษาในประเทศไทยดังคำเล่าของ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ตอนพระมหากษัตริย์เสด็จท่านพูดไว้อยู่ อยากให้เราศึกษาประวัติของมูลนิธิ ปอเต็กตึ๊งด้วย ถ้าเรื่องพวกนี้ไม่ถามเอาไว้ก็จะหายไป เพื่อให้รู้ประวัติของมูลนิธิฯ ให้ละเอียดมากขึ้น ซึ่งก็จะเป็นที่มาของการทำงานวิจัย 90 ปีมูลนิธิฯ และท่านสนใจเรื่องเรื่องถ้วยเงิน ถ้าเป็นประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์คนไทยคนจีนเรื่องเรื่องถ้วยเงิน เป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะว่ามันมีการนำถ้วยเงินส่งมาที่ประเทศไทย บางทีเรือก็ล่มแถวภาคใต้ ทำให้พระมหากษัตริย์บอกว่าน่าจะศึกษาวัฒนธรรมจีนของภาคใต้ด้วย จังหวัดนครศรีธรรมราชเรื่องเรื่องถ้วยเงิน และสอบทานความถูกต้องของวรรณกรรมพงศาวดารจีนเรื่องสามก๊กที่แปลมาตั้งแต่รัชกาลที่ 1 ประมาณ 200 ปีแล้ว อาจจะมีการคลาดเคลื่อนผิดบ้าง ให้ช่วยกันชำระตรวจ มีการสร้างความเติบโตทางวิชาการด้านจีนศึกษาในประเทศไทย ทางมหาวิทยาลัยก็สนับสนุนเรื่องนี้ให้ทุนทำงานวิจัยพวกนี้ด้วย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีคุณค่าในการสร้างความเติบโตทางวิชาการด้านจีนศึกษาในประเทศไทย เนื่องจากในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดมหาวิทยาลัย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระตำราอันทรงค่าทางปัญญา ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้สื่อสารมาเป็นงานวิจัยสำคัญรวม 2 เรื่อง คือ รายงานการวิจัยสนองพระราชประสงค์ เรื่อง นครศรีธรรมราช กรณีศึกษา 1 การตั้งถิ่นฐานที่กรุงชิงและพยุหะนครัง 2 จีน : ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ผู้คนและวัฒนธรรม และผลงานวิจัยต่อมา คือ 90 ปีมูลนิธิ ปอเต็กตึ๊งบนเส้นทางประวัติศาสตร์สังคมไทย : ประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่า

พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ มีคุณค่าในการจัดตั้งกองทุนรางวัลกาญจนาภิเษกมอบให้กับบัณฑิตที่มีผลการเรียนดีเลิศและมีความประพฤติดีงามเป็นคนที่ทำประโยชน์ให้กับสังคม ดังคำเล่าของฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดมหาวิทยาลัย ตอนที่พระองค์เสด็จมาประทับอยู่ในหอประชุม ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ถวายรายงานถึงการก่อตั้งมหาวิทยาลัยเสร็จแล้ว มูลนิธิฯ ก็นำเงินถวาย ถ้าผมจำไม่ผิดจะเป็นเงิน 5,000,000 บาท เพื่อให้ในหลวงทรงเอาเงินนี้ไปใช้ตามพระราชอัธยาศัย แต่ในหลวงทรงมอบคืนกับมหาวิทยาลัย เพื่อที่จะเอามาใช้ในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยก็เลยเอามาตั้งเป็นกองทุนรางวัลกาญจนาภิเษกจะเป็นรางวัลให้กับบัณฑิตที่มีผลการเรียนดีเลิศและมีความประพฤติดีงามเป็นคนที่ทำประโยชน์ให้กับสังคม ซึ่งในวันรับปริญญาบัตรจะมีการมอบรางวัลนี้ให้กับบัณฑิตคนนั้น

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีคุณค่าในการจัดตั้งกองทุนรางวัลกาญจนาภิเษก ซึ่งในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2537 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทุนการศึกษา 5,000,000 บาท ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ ได้จัดตั้งเป็นกองทุนรางวัลกาญจนาภิเษกเพื่อมอบรางวัลให้กับบัณฑิต

ที่มีผลการเรียนดีเยี่ยม มีความประพฤติดีและเข้าร่วม/เป็นผู้นำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งของคณะและของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า คุณค่าของพิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมีคุณค่าทางจิตใจของชาวหัวเฉียวค่อนข้างมาก เพราะผู้ที่มาเป็นประธานการเปิดงานนี้คือสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ นับว่าเป็นพิธีที่ยิ่งใหญ่ ได้สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย ทำให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นที่รู้จักกล่าวถกของสังคม และเป็นสิริมงคลอันใหญ่หลวงแก่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง คณะผู้ก่อตั้ง ผู้บริหาร ตลอดจนคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ รวมทั้งบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการอย่างหาที่สุดมิได้ มีคุณค่าในการสร้างความเติบโตทางวิชาการด้านจีนศึกษาในประเทศไทย และมีคุณค่าในการจัดตั้งกองทุนรางวัลกาญจนาภิเษก

3.3 การพัฒนาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ทุกประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยกำลังเร่งรัดปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาตนเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจใหม่ และสังคมฐานความรู้ เพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขันทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการศึกษา มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางทางปัญญาที่สามารถชี้นำสังคมไปในทิศทางที่ถูกต้อง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติหลีกเลี่ยงไม่ได้จำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนาและปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง และเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ สนองตอบความต้องการของสังคม และสามารถแข่งขันกับมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศในท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งการพัฒนาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านหลักสูตร ด้านการวิจัยด้านการบริการวิชาการ และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ผ่านมามีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 การพัฒนาการในด้านหลักสูตร

ตลอดเวลา 20 กว่าปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีความเข้มแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งในประเทศและความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในต่างประเทศรวมทั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร เพื่อรองรับกับตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จะเกิดการโยกย้ายแรงงานระหว่าง 10 ประเทศสมาชิก เป็นโอกาสที่แรงงานไทยจะสามารถเข้าไปทำงานในต่างประเทศได้ และแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านก็จะเดินทางเข้าทำงานในประเทศไทยได้เช่นกัน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเปิดดำเนินการโดยมีรากฐานจากโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย และวิทยาลัยหัวเฉียว จัดการศึกษาภายใต้ปณิธานอันแน่วแน่ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งที่จะผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมภายใต้ปณิธาน “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเปิดสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก จำนวน 49 หลักสูตร ครอบคลุมสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ภายใต้การจัดการเรียนการสอนของคณะต่าง ๆ รวม 13 คณะ ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเภสัชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะกายภาพบำบัด คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม คณะนิเทศศาสตร์

คณะกรรมการแพทย์แผนจีน คณะนิติศาสตร์ คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน และบัณฑิตวิทยาลัย ดังคำเล่าของ เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจักรกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

หลักสูตรของมหาวิทยาลัยมีการพัฒนาการอย่างมากมาโดยในระยะเริ่มแรก ถ้าพูดถึงรากฐานของมหาวิทยาลัยก็คือ การพัฒนาจากผลิตผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำกว่ากับปริญญาตรี หลังจากนั้นพัฒนาเป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งเป็นระดับปริญญาตรี ซึ่งต้องบอกว่า พยาบาลระดับปริญญาตรีของเอกชนที่แรกของประเทศไทยก็คือหัวเฉียว แล้วหลังจากนั้นก็มีการเปิดคณะสังคมสงเคราะห์ เป็นคณะที่สองซึ่งเป็นคณะที่สองของหัวเฉียวและเป็นที่สองของประเทศไทย และก็ผลิตคนทางด้านสุขภาพ แต่ผลิตคนทางด้านสุขภาพยาก เพราะต้นทุนสูงก็จะมีใครผลิต เพราะผลิตแล้วอาจจะไม่ได้กำไร จากที่แรกที่เป็นผดุงครรภ์มาเป็นปริญญาตรีกับปริญญาตรี 1 คณะมาเป็น 4 คณะ ตอนปี 2535 มีคณะพยาบาลศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะวิทยาศาสตร์ 5 คณะ แล้วหลังจากนั้นปี 2536 เปิดวิทยาศาสตร์สุขภาพเพิ่ม มีคณะเภสัชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะกายภาพบำบัด คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมอีก 4 คณะ ซึ่งคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมเป็นลำดับที่ 9 และพอมานี้ปัจจุบันมี 13 คณะ จำนวนหลักสูตรที่เพิ่มมากมาย โดยมี 40 กว่าหลักสูตร

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยเริ่มเปิดสอนระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2535 เป็นปีแรก โดยทำการสอนใน 5 คณะ ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนในระดับปริญญาโทเปิดสอนในโครงการบัณฑิตศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม และปีการศึกษา 2536 เปิดสอนเพิ่มอีก 4 คณะ ได้แก่ คณะเภสัชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะกายภาพบำบัด คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเปิดสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกจำนวน 49 หลักสูตร รวม 33 สาขาวิชา ครอบคลุมทั้งด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภายใต้การจัดการเรียนการสอนของคณะต่าง ๆ รวม 13 คณะ ดังนี้ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเภสัชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะกายภาพบำบัด คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม คณะนิเทศศาสตร์ คณะการแพทย์แผนจีน คณะนิติศาสตร์ คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน และบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดตั้งขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ที่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณบรมกษัตริย์ไทย และมุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยการกระจายโอกาสสร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา จึงเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรแต่ให้มีรายได้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ และสืบเนื่องจากมูลนิธิปอเต็กตึ๊งเป็นองค์กรการกุศลที่เป็นที่ยอมรับของสังคมที่อยู่บนพื้นฐานของการช่วยเหลือสังคมและการให้ มหาวิทยาลัยจึงเปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาที่เป็นที่

ต้องการของตลาดแรงงาน เป็นสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน และต้นทุนสูง มุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพของการศึกษานำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างสรรค์บัณฑิตที่รู้จักจริง ปฏิบัติงานได้จริง สามารถถ่ายทอดวิชาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป ดังคำเล่าของ เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจรัสกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ก่อนที่จะเปิดมหาวิทยาลัยได้มีการศึกษาความเป็นไปได้ ซึ่งมีการทำวิจัยว่า ควรจะเปิดสาขาอะไรที่เป็นความต้องการของสังคม การเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม เป็นแนวคิดตั้งแต่เริ่มเลย ตั้งแต่ยังไม่เปิดเลย และเป็นเหตุให้ในช่วงที่เราเปิด เราเปิดวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งเราลงทุนสูงมาก เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ขาดแคลน ในปี 2535 ทั้งมหาวิทยาลัยมีนักศึกษาไม่ถึง 500 คน 4-5 คณะ มีนักศึกษา 200-300 คน เพราะว่าแนวคิดของการก่อตั้งมหาวิทยาลัยต้องการเปิดสาขาที่รับใช้สังคม แล้วตอนที่เราเปิดไม่มีใครรู้จักเรา เราก็ยืนยันที่จะทำต่อ แต่ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นเอกชนต้องการกำไร เขาขาดทุนเขาอยู่ไม่ได้ แต่เราดำเนินต่อด้วยปณิธานด้วยความมุ่งมั่น วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยที่จะสร้างบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งเป็นสังคมศาสตร์ นี่คือวิสัยทัศน์ที่ทำให้มหาวิทยาลัยอยู่รอดมาถึงทุกวันนี้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติสืบเนื่องจากมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งเป็นองค์กรการกุศลที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ที่อยู่บนพื้นฐานของการช่วยเหลือสังคม และการให้ มหาวิทยาลัยจึงเปิดสอนในหลักสูตรสาขาวิชาที่หลากหลาย ครอบคลุมทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เป็นสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลนและต้นทุนสูง โดยเฉพาะในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งเป็นหลักสูตรสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เป็นสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน และต้นทุนสูง

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีความเป็นมาที่ยาวนาน เริ่มจากการเป็นโรงเรียนผดุงครรภ์ มาเป็นวิทยาลัยพยาบาลหัวเฉียว จนเป็นมหาวิทยาลัยตามลำดับ และในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้พัฒนาหลักสูตรที่มีความเข้มแข็งออกมารองรับการแข่งขันในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนที่รุนแรงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่เป็นหลักสูตรที่แข็งแกร่ง นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยยังมีคณะสังคมศาสตร์และคณะมนุษยศาสตร์ ดังคำเล่าของ ประจักษ์ พุมวิเศษ อธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (19 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เนื่องจากมหาวิทยาลัยโตขึ้นมาจากโรงเรียนผดุงครรภ์ แล้วก็มีโรงพยาบาลหัวเฉียว เพราะฉะนั้นหลักสูตรของมหาวิทยาลัยก็เกี่ยวข้องกับคนไข้ ช่วยเหลือสังคม มีคณะพยาบาลศาสตร์ มีสังคมสงเคราะห์ เทคนิคการแพทย์ เภสัชศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ก่อน ซึ่งพวกนี้ต้องอาศัยวิทยาศาสตร์สุขภาพสนับสนุน อาศัยศิลปศาสตร์ ต่อมาจึงมีคณะอื่น ๆ เช่น คณะนิเทศศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ ที่หลัง แต่โตมาจากวิทยาศาสตร์สุขภาพก่อน เพราะฉะนั้นคือ วิธีที่จะพัฒนาเราต้องพัฒนาจากที่เรามีความรู้ ความถนัด เราถึงได้ดี

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจัดตั้งขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ที่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณบรมกษัตริย์ไทย และมุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยจึงมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพของการศึกษานำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างสรรค์บัณฑิตที่รู้จริง ปฏิบัติงานได้จริง สามารถถ่ายทอดวิชาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไปได้ และในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้พัฒนาหลักสูตรที่มีความเข้มแข็งออกมารองรับการแข่งขันในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนที่รุนแรงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่เป็นหลักสูตรที่แข็งแกร่ง นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยยังมีคณะสังคมศาสตร์และคณะมนุษยศาสตร์ จึงทำให้มหาวิทยาลัยมีคณะที่สมดุลกันและมีหลักสูตรสาขาวิชาที่หลากหลายครอบคลุมทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และทำให้มหาวิทยาลัยได้รับการยอมรับด้านมาตรฐานการศึกษา โดยสามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ได้รับความสนใจในตลาดแรงงานสูงมาก

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้มีการพัฒนา การปรับปรุงหลักสูตรตลอดเวลา เพื่อให้ทันกับความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ได้จัดหลักสูตรที่มีคุณภาพ สนองตอบความต้องการของสังคม และสามารถแข่งขันกับมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศในท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ดังคำเล่าของ ฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) และวิรัตน์ ทองรอด อาจารย์ประจำคณะเภสัชศาสตร์ (18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มีการปรับปรุงตลอดเวลา วิธีการปรับปรุงก็คือ หนึ่งดูความต้องการของสังคมว่า หลักสูตรนี้สังคมยังต้องการไหม ในขณะเดียวกันหลักสูตรอาจจะยังเป็นที่ต้องการของสังคม แต่อาจจะเนื้อหาที่สอนมันล้าสมัยแล้วก็ต้องปรับปรุงรายวิชาเพื่อให้ทันสมัยมากขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ซึ่งเรามีกระบวนการพวกนี้ คนที่รับผิดชอบหลักสูตรก็จะประมวลติดตามผล ก็มีกระบวนการที่ว่าพอพัฒนาปรับปรุงเสร็จแล้ว ก็ต้องเอาไปเสนอในที่สภามหาวิทยาลัย ให้คณะผู้บริหารพิจารณา บางหลักสูตรไม่เป็นที่ต้องการในสังคมหรือว่าแนวโน้มสังคมไม่ต้องการก็ปิด ในขณะเดียวกันเราก็เปิดหลักสูตรใหม่เป็นตามความต้องการของสังคม

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีนโยบายในการกระจายโอกาสทางการศึกษา โดยมีการดำเนินการหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมทั้งความต้องการของสังคม และเพื่อให้หลักสูตรที่เปิดดำเนินการเป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มหาวิทยาลัยจึงกำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการวิเคราะห์การดำเนินการหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาเปิด ปรับปรุง หรือปิดหลักสูตร ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดให้ทุกสถาบันที่ต้องการเปิด-ปิดหลักสูตรกำหนดระบบและกลไกในการดำเนินการดังกล่าวให้ชัดเจน

คณะพยาบาลศาสตร์ เป็นคณะแรกของวิทยาลัยหัวเฉียวที่เปิดการสอนระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ พ.ศ. 2525 และเป็นคณะพยาบาลศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งแรกที่เปิดการสอน

ในกรุงเทพมหานคร เมื่อวิทยาลัยหัวเฉียวเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คณะพยาบาลศาสตร์ได้ย้ายมาขึ้นกับมหาวิทยาลัยด้วย แต่ยังคงจัดการสอนที่วิทยาลัยหัวเฉียวเดิม ซึ่งปัจจุบันมีชื่อเรียกเป็นทางการว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ วิทยาเขตยศเส” จนกระทั่งเดือนพฤษภาคม 2545 จึงได้ย้ายมาอยู่ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ อำเภอ บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ด้านหลักสูตร พ.ศ. 2534 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ปรับปรุงหลักสูตรจากวิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) เป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยเริ่มใช้ในปีแรกของการเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คือ พ.ศ. 2535 และได้ปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตอีกใน พ.ศ. 2540 พ.ศ. 2541 พ.ศ. 2542 และ พ.ศ. 2544 ตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับระบบสุขภาพแห่งชาติและแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนามหาวิทยาลัย 5 ปี (พ.ศ. 2545–2549) และเพื่อให้บัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์มีสมรรถนะ ด้านวิชาชีพและสังคมสอดคล้องกับระบบสุขภาพแห่งชาติ คณะพยาบาลศาสตร์จึงได้ดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ซึ่งเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2547 รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการพยาบาล เวชปฏิบัติชุมชน) ขึ้น และในปีการศึกษา 2552 ได้พัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ขึ้น ในปีการศึกษา 2551 ได้เปิดหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลด้วย ดังคำเล่า ของ วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ (26 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ของคณะพยาบาลศาสตร์นี้เราเป็นหลักสูตรปริญญาตรีมาตั้งแต่ปี 2525 แล้วเราก็ได้เพิ่มหลักสูตรปริญญาโท ในปี 2547 เป็นปริญญาโทสาขาการพยาบาล เวชปฏิบัติชุมชน แล้วพอปี 2552 เราก็ได้เปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ แล้วเราก็เปิดหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลด้วยในปี 2551 ถ้าถามว่า ทำไมต้องเรียนการปฏิบัติชุมชน เพราะเนื่องจากว่าความถนัดของอาจารย์ในคณะ อาจารย์ส่วนใหญ่จะจบจากสาขาการพยาบาล แล้วก็จะมามีอาจารย์ที่จบทางด้าน พยาบาลชุมชนหลายท่าน แล้วเราก็จะเปิดสาขาจากนี้ก่อน เปิดจากการพยาบาล เวชศาสตร์ ความชำนาญของอาจารย์ และส่วนของนักศึกษาอาจจะมีปีละ 10-15 คน เราก็เปิดและมีผู้มาสนใจ ในปัจจุบันก็ประมาณรุ่น 10 แล้วที่จบ หลักสูตร พยาบาลผู้ใหญ่เปิดตามหลังก็เพราะว่ามีความต้องการของตลาด รวมทั้งเรามีอาจารย์ ปริญญาเอกกลับมาเพิ่มขึ้น เราก็สามารถเปิดสาขาที่สองได้ ส่วนหลักสูตรของผู้ช่วย พยาบาลเนื่องจากว่าในวิชาชีพขาดแคลนมาก มาตรฐานของโรงพยาบาลนี้ต้องมี ผู้ช่วยพยาบาลที่รองรับจากพยาบาลวิชาชีพ แต่โรงพยาบาลส่วนใหญ่นี้ผู้ช่วย พยาบาลไม่พอเขาจะมีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือคนไข้เขาต้องยกระดับ เจ้าหน้าที่พวกนี้ ต้องมาเป็นผู้ช่วยเขาก็มาขอให้คณะจัดอบรม เราจึงได้เปิดทุกหลักสูตร เราต้องได้รับความเห็นชอบสภาเภสัชกรรม ไม่งั้นเราจะเปิดไม่ได้ต้องมีสภาวิชาชีพดูแล

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีการพัฒนาหลักสูตรของคณะให้สอดคล้องกับสภาพสังคมของมหาวิทยาลัยที่เปลี่ยนแปลง และมีการปรับปรุงสาขาวิชาต่าง ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งปีการศึกษา 2547 คณะพยาบาลศาสตร์ได้พัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติ

ชุมชน) ขึ้น ต่อมาในปีการศึกษา 2552 ได้พัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ขึ้น และในปีการศึกษา 2551 ได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีความพร้อมทั้งองค์ความรู้และบุคลากรผู้สอน และเพื่อให้สอดคล้องกับระบบสุขภาพแห่งชาติและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย 5 ปี (พ.ศ. 2545–2549) และเพื่อให้บัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์มีสมรรถนะด้านวิชาชีพและสังคม สอดคล้องกับระบบสุขภาพแห่งชาติ และเพื่อผลิตบุคลากรช่วยเหลืองานบริการพยาบาลในโรงพยาบาลและช่วยเหลืองานบริการสุขภาพในองค์กรอื่น ๆ ตามความต้องการของสังคมต่อไป

คณะเภสัชศาสตร์ จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2536 ดำเนินการสอนหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต เพื่อผลิตบัณฑิตทางเภสัชศาสตร์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศที่ยังขาดเภสัชกร หลักสูตรของคณะเภสัชศาสตร์เป็นหลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี โดยการศึกษาช่วง 4 ปีแรก จะเป็นรายวิชาจำเป็นพื้นฐานสำหรับวิชาชีพทางเภสัชศาสตร์ ส่วนปีที่ 5 จะเป็นกลุ่มวิชาเลือกในสาขาวิชาต่าง ๆ 3 สาขา คือ สาขาเภสัชผลิตภัณฑ์ สาขาชีวเภสัชศาสตร์ สาขาเภสัชกรรมบริหาร ต่อมาในปีการศึกษา 2552 คณะเภสัชศาสตร์เปลี่ยนหลักสูตรปริญญาตรีเป็นหลักสูตร 6 ปี คือ หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต (ภ.บ.) และเปิดสอนในระดับปริญญาโทอีก 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ดังคำเล่าของ จันทรา ชัยพานิช รักษาการรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ และคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ (10 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เรามีการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัย อย่างหลักสูตรเภสัชฯ เมื่อก่อนเราเรียน 5 ปี แต่อีกสองปีข้างหน้าเราจะมีนักศึกษาจบมาเป็นหลักสูตร 6 ปี ซึ่งจะเน้นในเรื่องของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของการดูแลผู้ป่วยในเรื่องการใช้ยา เรื่องของอุตสาหกรรมยาอย่างนี้ เป็นหลักสูตร 6 ปี ซึ่งเมื่อนักศึกษาอายุปี 5 ปี 6 ก็จะมีเพิ่มขึ้นทักษะในการผลมยาอีก 1 ปีเป็นการพัฒนาหลักสูตร ให้เพิ่ม 1 ปี เพื่อให้เกิดความชำนาญ มีความทักษะในการทำงานมากขึ้น เพราะปีหนึ่งที่เพิ่มขึ้นมาเป็นการฝึกงานทั้งปี เชื่อว่าคนที่จบมาแล้วไม่สามารถจบมาใหม่ ๆ ทำงานไม่เป็นก็เลยส่งไปฝึกงานปีหนึ่ง ในโรงพยาบาล โรงงานยา ไปพัฒนายา เป็นการเพิ่มประสบการณ์เพิ่มทักษะให้กับบัณฑิตที่จบไปใหม่ ซึ่งปรับปรุงหลักสูตรนี้ตั้งแต่ปี 52

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คณะเภสัชศาสตร์ จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2536 ซึ่งหลักสูตรของคณะเภสัชศาสตร์เป็นหลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี ต่อมาในปีการศึกษา 2552 คณะเภสัชศาสตร์เปลี่ยนหลักสูตรปริญญาตรีเป็นหลักสูตร 6 ปี คือ หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต (ภ.บ.) และเปิดสอนในระดับปริญญาโทอีก 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต เพื่อผลิตบัณฑิตทางเภสัชศาสตร์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศที่ยังขาดเภสัชกร และเป็นผู้ที่มีความรอบรู้เรื่องยาในทุกด้าน ได้แก่ การผลิตยา การจ่ายยา ติดตาม แนะนำการใช้ยา การบริหาร และการจ่ายยา เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยต้องเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) การจัดตั้งประชาคมอาเซียนขึ้นนั้นมีเป้าหมายให้การค้าและบริการระหว่างกันทำได้อย่างเสรีโดยไม่มีภาษีกัน รวมถึงการเคลื่อนย้ายแรงงานจะเป็นไปอย่างเสรี

ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจึงมุ่งพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้นี้ ทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมีการพัฒนาองค์ความรู้ให้ทันสมัย สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของประเทศ มีการประเมินการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ และทุกหลักสูตรได้รับมาตรฐาน และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาและสร้างสมองค์ความรู้ทางด้านจีนศึกษาอย่างต่อเนื่อง ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งสร้างสมบ่มเพาะความรู้ด้านจีนแหล่งสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะทางด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรมที่พร้อมจะก้าวสู่การเป็นผู้นำด้านจีนศึกษาในภูมิภาคเอเชียอย่างเต็มภาคภูมิ

คณะบริหารธุรกิจ เดิมเรียกชื่อว่า คณะวิทยาการจัดการ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นคณะบริหารธุรกิจ เมื่อ พ.ศ. 2540 เพื่อให้ครอบคลุมการบริการ ด้านการศึกษากว้างขวางมากขึ้น และเป็น 1 ใน 5 คณะแรกที่ได้รับการเสนอให้อยู่ในโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสครบ 80 ปี แห่งการก่อตั้งมูลนิธิป่อเต็กตึ้ง เมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยทบวงมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบให้เปิดการเรียนการสอนใน 2 สาขาวิชาพร้อมกัน คือ หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชีและหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ ต่อมาคณะได้ขออนุมัติเปิดหลักสูตรเพิ่มขึ้นอีกหลายหลักสูตร ดังคำเล่าของ พรรณราย แสงวิเชียร รักษาการคณบดีคณะบริหารธุรกิจ (12 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

สิ่งที่กระทรวงศึกษาให้ทุกมหาวิทยาลัยต้องทำคือการเปิดคณะต่าง ๆ ให้สมดุลกัน เราได้เปิดสอนทั้งสายวิทยาศาสตร์สุขภาพกับสายสังคมศาสตร์ ยังรักษาเอกลักษณ์ในเรื่องของความเป็นจีนคือตั้งแต่ชาวจีนโพ้นทะเลเริ่มส่วนในการบริจาคเงินสร้างมหาวิทยาลัย ในขณะที่เดียวกันวัฒนธรรมไทยก็คู่กันไป คณะบริหารธุรกิจก็ทำตามเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยก็พยายามมีสาขาบริหารธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจีน วิชาทางด้านภาษาจีนเป็นวิชาบังคับของคณะบริหารธุรกิจแม้แต่สาขาอื่น ๆ เช่น สาขาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ซึ่งเราก็เพิ่งเปิดใหม่ตอนนี้นักศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 เราก็นั่นว่าคงไม่ได้เป็นสาขาที่เป็นเปิดสอนในเชิงโลจิสติกส์และโซ่อุปทานทั่ว ๆ ไปแต่นั่นโลจิสติกส์ไทย-จีนด้วย ให้เชื่อมโยงให้เห็นความเป็นไทยและความเป็นจีน และเปิดหลักสูตรธุรกิจจีนขึ้นมาเมื่อ 3 ปีที่แล้ว ซึ่งแต่เดิมไม่มี มีแต่ธุรกิจทั่ว ๆ ไป เรามองว่ามหาวิทยาลัยมีการก่อกำเนิดที่ได้รับการสนับสนุนทุนจากมูลนิธิป่อเต็กตึ้งซึ่งมีคนจีนโพ้นทะเลเป็นกรรมการเป็นผู้บริจาคเพื่อให้เห็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นทางด้านจีน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมา คณะบริหารธุรกิจได้มีการพัฒนาการปรับปรุงหลักสูตรตลอดเวลาได้จัดหลักสูตรที่มีคุณภาพ สนองตอบความต้องการของสังคม และเนื่องจากมหาวิทยาลัยมีพันธานด้านการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมจีนที่ค่อนข้างเด่นชัด ฉะนั้นคณะบริหารธุรกิจได้ดำเนินการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (โปรแกรมภาษาจีน) เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความชำนาญทางภาษาจีนให้มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารธุรกิจสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศในภาวะบริบทของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงานด้านการจัดซื้อ การวางแผนการผลิต การจัดทำบัญชีและการกระจายสินค้า คลังสินค้า การขนส่ง เทคโนโลยีโลจิสติกส์ กฎหมายและ

การประกันภัย การควบคุมสินค้าคงคลัง การควบคุมคุณภาพ เป็นต้น และในปี พ.ศ. 2552 เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ปี พ.ศ. 2554 เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจจีน มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถด้านบริหารธุรกิจจีน รู้จักคิดวิเคราะห์ และมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจไทย-จีน ทำงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีนได้ จึงมีโอกาสดำเนินงานในธุรกิจหรืออาชีพส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับจีน ใน พ.ศ. 2547 เปิดสอนในหลักสูตรบริหารธุรกิจ (หลักสูตรนานาชาติ) นักศึกษาจะได้เรียนรู้ด้านการบริหารธุรกิจ (เน้นธุรกิจจีน) จากเจ้าของภาษา (อังกฤษและจีน) ทำให้สามารถทำงานในองค์กรภาครัฐ เอกชน และบริษัทข้ามชาติได้

ปัจจุบัน “ภาษาจีน” นับว่าเป็นภาษาสำคัญภาษาหนึ่งของโลก ส่งผลให้สถาบันการศึกษาทั้งรัฐและเอกชนเปิดการเรียนการสอนภาษาจีนขึ้น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เปิดคณะภาษาและวัฒนธรรมจีนแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทย ดังคำเล่าของ นริศ วัฒนานนท์ อาจารย์ประจำคณะภาษาและวัฒนธรรมจีน (25 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวได้จัดตั้ง “คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน” ขึ้น และเป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวในไทยที่ยกฐานะการสอนภาษาจีนขึ้นมาเป็นคณะวิชา โดยเปิดหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี สาขาภาษาจีน และหลักสูตรปริญญาตรีสาขาธุรกิจจีน ซึ่งเป็นหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษและสาขาแพทย์แผนจีน รวมทั้งปริญญาโทสาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย ซึ่งเปิดมาได้ 3 ปีแล้ว นอกจากนี้ ในปีการศึกษา 2554 ได้เปิดหลักสูตรปริญญาโทสาขาจีนศึกษา การสอนภาษาจีน และการสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาจีนกับมหาวิทยาลัยในจีน 44 แห่ง และในจำนวนนี้กว่า 10 แห่ง ได้ร่วมมือกันทำหลักสูตร สื่อการสอน รวมทั้งแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างกัน โดยมีนักศึกษาจีนมาเรียนที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติปีละ 300 คนเป็นเวลา 1-2 ปี และมหาวิทยาลัยส่งไปนักศึกษาไปเรียนในมหาวิทยาลัยจีนตอนอยู่ชั้นปีที่ 3 เป็นเวลา 1 ปี

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เปิดคณะภาษาและวัฒนธรรมจีนขึ้น และเป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวในไทยที่ยกฐานะการสอนภาษาจีนขึ้นมาเป็นคณะวิชา โดยเปิดหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี สาขาภาษาจีน และหลักสูตรปริญญาตรีสาขาธุรกิจจีน ซึ่งเป็นหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษและสาขาแพทย์แผนจีน รวมทั้งปริญญาโทสาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย ซึ่งเปิดมาได้ 3 ปีแล้ว นอกจากนี้ ในปีการศึกษา 2554 ได้เปิดหลักสูตรปริญญาโทสาขาจีนศึกษา การสอนภาษาจีน และการสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจ รับนักศึกษาสาขาละ 20 คน ปัจจุบันได้มีความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาจีนกับมหาวิทยาลัยในจีน 44 แห่ง และในจำนวนนี้กว่า 10 แห่ง ได้ร่วมมือกันทำหลักสูตร สื่อการสอน รวมทั้งแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างกัน และมหาวิทยาลัยส่งไปนักศึกษาไปเรียนในมหาวิทยาลัยจีนตอนอยู่ชั้นปีที่ 3 เป็นเวลา 1 ปี เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีปณิธานด้านการเผยแพร่งานภาษาและวัฒนธรรมจีนที่ค่อนข้างเด่นชัด และรากเหง้าของมหาวิทยาลัยก็เกี่ยวพันกับคนจีนอยู่แล้ว

ส่วนการเปิดหลักสูตรภาษาจีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินั้น ได้รับความสำคัญจากผู้บริหารทุกระดับและในทุกยุคสมัย นอกจากนี้ภาษาจีนยังเป็นกระแสความต้องการที่ทันสมัยและมีความจำเป็นยิ่ง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจึงต้องการพัฒนาสู่ความเป็นสากล

คณะศิลปศาสตร์ก่อตั้งเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2535 เมื่อเริ่มแรกตั้งมีชื่อว่า “คณะมนุษยศาสตร์” และเป็นคณะหนึ่งในจำนวน 5 คณะวิชาที่สร้างขึ้น ในครั้งนั้นคณะศิลปศาสตร์ประกอบด้วย 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาภาษาจีนดำเนินการสอนหลักสูตรวิชาเอกภาษาจีนและสาขาวิชาภาษาอังกฤษดำเนินการสอนหลักสูตรวิชาเอกภาษาอังกฤษ ต่อมาเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2540 สภามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้อนุมัติให้เปลี่ยนชื่อจาก “คณะมนุษยศาสตร์” เป็น “คณะศิลปศาสตร์” ตั้งคำเล่าของ สุรียรัตน์ มาระโพธิ์ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

คณะศิลปศาสตร์ได้เปิดหลักสูตรตอบสนองความต้องการของสังคม เช่น หลักสูตรนานาชาติ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ-ภาษาจีน ซึ่งรับทั้งนักศึกษาไทยกับนักศึกษาต่างชาติ เป็นหลักสูตรวิชาเอกคู่หลักสูตรแรกและหลักสูตรเดียวในประเทศไทย มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาอังกฤษและภาษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักศึกษาจะได้ไปเรียน ณ ประเทศเจ้าของภาษาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถทำงานในวงการธุรกิจ การค้าระหว่างประเทศ บริษัทข้ามชาติ อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการต่างประเทศ ฯลฯ และศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ ยังมีหลักสูตรสาขาภาษาอังกฤษ-ภาษาไทย ซึ่งเราจะรับเฉพาะนักศึกษาต่างชาติ หลักสูตรได้รับการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ตอนนี้สังคมต้องการคนที่พูดได้ภาษาอังกฤษ ภาษาจีนมากกว่าเดิม และอีกหลักสูตรหนึ่งที่จะพัฒนาขึ้นก็คือ สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เน้นให้ชาวต่างชาติได้ศึกษาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับวัฒนธรรมไทย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ในภาวะปัจจุบันที่อิทธิพลของโลกาภิวัตน์ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง และยิ่งจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นั้น การเรียนรู้ภาษาของประเทศอื่นย่อมได้เปรียบในการทำกิจการต่าง ๆ ซึ่งคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก็ได้พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร และการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม โดยเฉพาะในเรื่องการเรียนการสอนภาษาจีนและอังกฤษ ซึ่งในปีการศึกษา 2548 คณะศิลปศาสตร์ได้มอบหมายให้สาขาวิชาภาษาจีนและสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรีขึ้นใหม่จำนวน 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอังกฤษ-ภาษาจีน ซึ่งเป็นหลักสูตรเอกคู่และเป็นหลักสูตรนานาชาติ อีกทั้งได้มอบหมายให้สาขาวิชาภาษาจีนพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท) จำนวน 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย ปีการศึกษา 2549 คณะศิลปศาสตร์ได้พัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่อีก 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอังกฤษ-ภาษาไทย และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ ช่วงปลายปีการศึกษา 2550

คณะศิลปศาสตร์ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่อีก 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างชาติ ในปีการศึกษา 2551 ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่อีก 3 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจีนศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารวิชาชีพ

คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้เปิดหลักสูตรที่ผ่านการศึกษาคือความเป็นไปได้ เป็นความต้องการของสังคม 3 หลักสูตร ดังคำเล่าของเสาวลักษณ์ ลักษณะมีจรรยาคุณ คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ปี พ.ศ. 2549 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงจึงเน้นทักษะการปฏิบัติงานวิชาชีพมากยิ่งขึ้น ปี พ.ศ. 2550 คณะได้พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารโรงพยาบาล เป็นหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงพยาบาล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการบุคลากรด้านสุขภาพที่มีความรู้ทางด้านการจัดการสมัยใหม่ในระบบสุขภาพ ในปีการศึกษา 2553 คณะวิชาได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยได้รับความเห็นชอบหลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2555 หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงพยาบาล ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ปีการศึกษา 2553 คณะวิชาได้มีการดำเนินการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คือ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยได้รับนักศึกษาใหม่ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้เปิดหลักสูตรที่ผ่านการศึกษาคือความเป็นไปได้ และเป็นความต้องการของสังคม 3 หลักสูตร และผลจากการพัฒนาคณะวิชาโดยมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นกลไกในการขับเคลื่อนจนผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพมาแล้วในอดีตเป็นสิ่งสะท้อนถึงคุณภาพของผลผลิตจากคณะวิชาว่ามีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคม

สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเริ่มเปิดสอนระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2535 เป็นปีแรกโดยทำการสอนใน 5 คณะ ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเปิดสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก จำนวน 49 หลักสูตร รวม 33 สาขาวิชา ครอบคลุมทั้งด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภายใต้การจัดการเรียนการสอนของคณะต่าง ๆ รวม 13 คณะ ตลอดเวลา 20 กว่าปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยมีความเข้มแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งในประเทศและความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในต่างประเทศรวมทั้ง

สาธารณรัฐประชาชนจีน เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาที่เป็นสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลนและต้นทุนสูง โดยเฉพาะในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งเป็นหลักสูตรสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เป็นสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลนและต้นทุนสูง และเพื่อให้หลักสูตรที่เปิดดำเนินการเป็นอย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มหาวิทยาลัยจึงกำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการวิเคราะห์การดำเนินการหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาเปิด ปรับปรุง หรือปิดหลักสูตรประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดให้ทุกสถาบันที่ต้องการเปิด-ปิดหลักสูตรกำหนดระบบและกลไกในการดำเนินการดังกล่าวให้ชัดเจน ทั้งยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร เพื่อรองรับกับตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จะเกิดการโยกย้ายแรงงานระหว่าง 10 ประเทศสมาชิก เป็นโอกาสที่แรงงานไทยจะสามารถเข้าไปทำงานในต่างประเทศได้ และแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านก็จะเดินทางเข้าทำงานในประเทศไทยได้เช่นกัน และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาและสร้างสมองค์ความรู้ทางด้านจีนศึกษาอย่างต่อเนื่อง ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งสร้างสมบ่มเพาะความรู้ด้านจีนแห่งสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะทางด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม ที่พร้อมจะก้าวสู่การเป็นผู้นำด้านจีนศึกษาในภูมิภาคเอเชียอย่างเต็มภาคภูมิ

3.3.2 การพัฒนาการในด้านการวิจัย

การวิจัยเป็นการค้นหาความรู้ ความจริง ที่ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ มีระบบและมีขั้นตอนในการดำเนินงาน คือ ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จึงทำให้การวิจัยมีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ ทำให้โลกเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง การวิจัยทางการศึกษามีความสำคัญต่อผู้เรียน ผู้สอน สถานศึกษา วิชาชีพการศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบ และประเทศชาติ เพราะจะช่วยพัฒนางานการศึกษา เช่น การปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาเทคนิควิธีสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่การทำวิจัยเป็นเรื่องที่ยาก ซึ่งนักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัยอย่างเพียงพอและมีความรู้ความชำนาญหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัยเพื่อนำไปสู่งานวิจัยที่มีคุณภาพ และเพื่อป้องกันปัญหาการวิเคราะห์การตีความ หรือการสรุปที่ผิดพลาด อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่องานวิจัย และนักวิจัยต้องทุ่มเทความรู้ความสามารถและเวลาให้กับการทำงานวิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ เนื่องจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ อาจารย์มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการสอนมากกว่า ซึ่งการสอนต้องมาก่อนและสำคัญที่สุด เพราะมีผลกับเด็กโดยตรง ดังคำเล่าของ วิรัตน์ ทองรอด อาจารย์ประจำคณะเภสัชศาสตร์ (18 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

การวิจัยยังน้อยอยู่ เริ่มมีงานวิจัยมากขึ้น ตอนที่เพิ่งเปิดมหาวิทยาลัย เน้นสอนมากกว่าหาครูมาเพิ่ม ช่วงสิบปีมีวิจัยมากขึ้น มหาวิทยาลัยก็มีงบประมาณสนับสนุนให้มีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อย ๆ เน้นสอนหนังสือและบริการชุมชน ไม่เน้นการวิจัย มีความเข้มแข็งสองประเด็นนี้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า เนื่องจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ ทำให้ภารกิจวิจัยของมหาวิทยาลัยอาจอ่อนล้า จำนวนงานวิจัยมีน้อย โดยเฉพาะช่วงเริ่มแรกที่เพิ่งเปิดมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยที่มุ่งผลิตบัณฑิต จึงยังให้ความสำคัญกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งการสอนต้องมาก่อนและสำคัญที่สุด เพราะมีผลกับเด็กโดยตรง

การทำวิจัยนั้น ซึ่งนักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัยอย่างเพียงพอและมีความรู้ความชำนาญหรือมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย เพื่อนำไปสู่งานวิจัยที่มีคุณภาพ และนักวิจัยต้องทุ่มเทความรู้ความสามารถและเวลาให้กับการทำงานวิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ ดังคำเล่าของ เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจรัลกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

การพัฒนาด้านวิจัยดูจะช้ากว่าด้านอื่น ค่าใช้จ่ายเยอะและเราเป็นเอกชน ภารกิจแรกที่เราต้องทำคือสอนนักศึกษา และตอนแรกเราไม่มีปริญญาโท มีแต่ปริญญาตรี อาจารย์ก็ยังไม่มีการเขียนตำรา เอกสารประกอบการสอน เพราะฉะนั้น ช่วงแรกที่เปิดมหาวิทยาลัยทำให้งานวิจัยของเรายังไม่มากนัก แต่ก็มีบ้าง ปัญหาคือ การทำวิจัยเป็นภาระงานที่ใช้เวลานาน และต้องต่อเนื่อง ขึ้นตอนการส่งกรรมการตรวจก็ใช้เวลานาน มันก็ทำให้งานวิจัยยังไม่มากนักพอ อีกส่วนหนึ่งคือ เรื่องคุณภาพของอาจารย์ เพราะในช่วงแรกที่เราเปิดปริญญาตรี อาจารย์เราจะเป็นปริญญาโท พออาจารย์เป็นปริญญาโท ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นการเรียนการสอน มันทำให้ ความคล่องตัว ความไวในการทำวิจัยก็จะไม่ไวมากนัก เพราะจริง ๆ คนที่จะทำวิจัย ได้ดีคือจบปริญญาเอกดีที่สุด มีองค์ความรู้ ซึ่งขณะนี้อธิการคนนี้ (รศ.ดร. ประจักษ์ พุ่มวิเศษ) ให้นโยบายว่าจะส่งอาจารย์ไปเรียนปริญญาเอก เพราะท่าน มองเห็นมหาวิทยาลัยคนเรียนจบปริญญาเอกไม่มาก นี่คือปัญหาเรื่องคุณภาพ อาจารย์จบปริญญาเอกไม่มากแล้วต้องสอนอีกจะมาวิจัยก็ไม่ไหว เพราะฉะนั้นที่นี้จะส่งอาจารย์ไปเรียนต่อ 10 คนใน 5 ปีนี้ พอส่งไปเยอะ อาจารย์ที่เรียนปริญญาเอก กลับมาเขามีศักยภาพในการทำวิจัยด้วย ตอนนี้อธิการต้องการเพิ่มงานวิจัยเราต้องเพิ่มอาจารย์ปริญญาเอก เพราะว่าเขาจะมีศักยภาพที่ดีขึ้น สอนได้ ทำวิจัยได้ ซึ่งในอนาคตคิดว่าด้านวิจัยจะมีมากขึ้น

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า เนื่องจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ยังเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ อาจารย์มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการสอนมากกว่า และอาจารย์คุณภาพ ปริญญาเอกและตำแหน่งทางวิชาการมีน้อย ซึ่งขาดแคลนบุคลากรในการทำวิจัยจึงทำให้จำนวน งานวิจัยของมหาวิทยาลัยมีน้อย

ช่วง 10 ปีหลัง มหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญด้านงานวิจัยโดยได้จัดสรรทุนวิจัย เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิจัยทั้งทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยเองและจากหน่วยงานภายนอก พร้อมทั้งจัดอบรมความรู้และทักษะด้านการวิจัยแก่อาจารย์และบุคลากร ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับ องค์กรภายนอก รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักวิจัย เพื่อกระตุ้นให้อาจารย์สนใจผลิตผลงานวิจัย มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยเพื่อสร้างเสริมองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อการเรียนการสอน การวิจัยทางด้าน วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในด้านการพัฒนาสังคมและการพัฒนาเชิง พาณิชย์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม และต่อยอดถ่ายทอดเพื่อประโยชน์แก่ ชุมชน ดังคำเล่าของ ประจักษ์ พุ่มวิเศษ อธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (19 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เรายังเป็นมหาวิทยาลัยใหม่อาจารย์เรายังมีประสบการณ์งานวิจัยน้อย ต้องค่อย ๆ สร้าง วิธีสร้างก็คือ นอกจากเราสนับสนุนงานวิจัย เรายังสนับสนุนให้อาจารย์ไปเรียนต่อปริญญาโท ปริญญาเอก เพิ่มมากขึ้น จากนั้นถ้ามีมากพอก็จะเริ่มมีคนทำงานวิจัยมากขึ้น เพราะเขามีประสบการณ์การทำวิจัยมากขึ้น ตอนนี้มหาวิทยาลัยก็มีเงินทุนวิจัยให้เยอะพอสมควร แต่ละคณะก็มีเงินให้คณะไปทำวิจัยด้วย แต่ละคณะเขามีเงินของเขาสามารถไปทำงานวิจัยอะไรก็ได้ที่เขาสนใจ แต่ถ้ามาทำตรงกับมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมีเงินอยู่ประมาณ 20 ล้าน แล้วก็วิจัยด้านอาหาร 10 ล้าน ด้านเงินศึกษา 5 ล้าน ด้านพื้นที่ตะวันออก 5 ล้าน ด้านเงินเกี่ยวกับจีน เมืองจีน หรือว่าคนจีนในไทย เกี่ยวกับศาลเจ้าจีน ถ้าสนใจทำงานวิจัยและมีอาจารย์เสนอมา เราก็กิจารณา ด้านตะวันออกก็เหมือนกัน ตั้งแต่สมุทรปราการไปถึงตราด ถ้าวิจัยเกี่ยวกับด้านนี้ เรื่องอะไรได้หมด เช่น เรื่องผลไม้ ปลาสด อาหารเกี่ยวกับสุขภาพด้วย เนื่องจากเราเป็นมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับจีน เราต้องวิจัยเรื่องจีนเพราะเราคิดว่าในเมืองไทยเรื่องจีนเราทำมากกว่าที่อื่น และเราอยู่ตรงตะวันออก เราต้องทำวิจัยใกล้ตัว อีกอันหนึ่ง เมืองไทยอาหารดี มีชื่อเสียงฉะนั้นวิจัยเกี่ยวกับอาหาร เราก็กินดี เพราะเรามีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ เพราะฉะนั้นก็เริ่มได้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า อาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอกและตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีน้อย ซึ่งขาดแคลนบุคลากรในการทำวิจัยจึงทำให้จำนวนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมีน้อย แต่มหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่ขับเคลื่อนภารกิจวิจัยของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพอาจารย์ โดยจัดให้มีการฝึกอบรมอาจารย์อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนทุนให้อาจารย์ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ปริญญาเอก เพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ใหม่ ๆ การพัฒนาคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ โดยมีเป้าหมายให้อาจารย์มีคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น และประสบการณ์การทำวิจัยมากขึ้น ปัจจุบันมหาวิทยาลัยจะผลักดันงานวิจัย 3 เรื่อง ได้แก่ ด้านเงินศึกษา ด้านตะวันออก และด้านอาหาร โดยจัดสรรงบวิจัยเพื่อสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์ ปีละ 20 ล้านบาท ใน 3 ด้านนี้

เนื่องจากรากเหง้าของมหาวิทยาลัยก็เกี่ยวพันกับคนจีนอยู่แล้ว และมหาวิทยาลัยมีปณิธานด้านการเผยแพร่วัฒนธรรมจีนที่ค่อนข้างเด่นชัด ฉะนั้นจึงได้มุ่งมั่นสู่มหาวิทยาลัยวิจัยทางด้านเงินศึกษา โดยจัดสรรงบวิจัยด้านเงินศึกษาเพื่อสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์ ปีละ 5 ล้านบาท ส่วนการวิจัยด้านตะวันออกก็เพื่อสอดคล้องกับส่วนของตอบสนองความต้องการของชุมชนที่เราอยู่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งอยู่ภาคตะวันออก ด้านอาหารจะมีความสำคัญเพราะประเทศไทยบอกว่าเราจะเป็นครัวของโลกก็ต้องมีงานวิจัยที่โดดเด่นทางด้านอาหารพอสมควร ดังคำเล่าของ อิศยา จันทร์วิทยานุชิต คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยและคณบดีคณะเทคนิคการแพทย์ (17 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

การวิจัยตอนนี้มหาวิทยาลัยจะผลักดัน 3 เรื่อง 1) ด้านเงินศึกษา 2) ด้านตะวันออก 3) ด้านอาหาร ในเรื่องของตะวันออกก็เพื่อสอดคล้องกับส่วนของตอบสนองความต้องการของชุมชนที่เราอยู่ เรื่องอาหารจะมีความสำคัญ เพราะประเทศเราบอกว่าเราจะเป็นครัวของโลกก็ต้องมีงานวิจัยที่โดดเด่นทางด้านอาหาร

พอสมควร มหาวิทยาลัยทุ่มในเรื่องการวิจัย 20 ล้านที่ตั้งไว้ ก็จะมีด้านเงินศึกษา 5 ล้าน ด้านตะวันออก 5 ล้าน ด้านอาหาร 10 ล้าน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่ขับเคลื่อนภารกิจวิจัยของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมหาวิทยาลัยจะผลักดันงานวิจัย 3 เรื่อง ได้แก่ ด้านเงินศึกษา ด้านตะวันออก และด้านอาหาร เนื่องจากรากเหง้าของมหาวิทยาลัยก็เกี่ยวข้องกับคนจีนอยู่แล้ว และมหาวิทยาลัยมีปณิธานด้านการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมจีนที่ค่อนข้างเด่นชัด ฉะนั้นจึงได้มุ่งมั่นสู่มหาวิทยาลัยวิจัยทางด้านเงินศึกษา โดยจัดสรรงบวิจัยด้านเงินศึกษาเพื่อสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์ปีละ 5 ล้านบาท ส่วนสนับสนุนวิจัยด้านตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ได้จริงทั้งในด้านการพัฒนาสังคมและการพัฒนาเชิงพาณิชย์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม และต่อยอดถ่ายทอดเพื่อประโยชน์แก่ชุมชน ช่วยพัฒนาภาคตะวันออก ตอบสนองความต้องการของชุมชนที่เราอยู่ เนื่องจากมหาวิทยาลัยเราตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งอยู่ในภาคตะวันออก ส่วนด้านอาหารจะมีความสำคัญก็เพราะประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก เป็น “อู่ข้าวอู่น้ำ” ประเทศไทยมีข้าว ปลา อาหารอุดมสมบูรณ์มาก มีอาหารประเภท ผัก และผลไม้ หลากหลายชนิด และรัฐบาลไทยก็ได้ขู้นโยบายว่า “ประเทศไทยเป็นครัวของโลก” และหลักสูตรสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพก็เป็นหลักสูตรที่แข็งแกร่งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยจึงมีความสามารถที่จะทำวิจัยทางด้านอาหารพอสมควร

มหาวิทยาลัยยังให้ความสำคัญด้านงานวิจัยโดยได้จัดสรรทุนวิจัย เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิจัย ทั้งทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยเองและจากหน่วยงานภายนอก แต่ละคณะก็มีทุนของคณะสนับสนุนงานวิจัย เพื่อกระตุ้นให้อาจารย์สนใจผลิตผลงานวิจัยมากขึ้น ดังคำบอกเล่าของ จันทราชัยพานิช รักษาการรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ และคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ (10 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ด้านการวิจัย ที่จริงหัวเฉียวจะมีงานวิจัยเยอะก็จะอยู่ที่สังคมสงเคราะห์ มีทุนจากข้างนอกบริจาค ส่วนคณะอื่น ๆ งานวิจัยยังไม่เยอะ คณะต่าง ๆ ก็สนับสนุนด้วย อย่างอาจารย์ทำงานวิจัยเสร็จแล้วได้เงินจากมหาวิทยาลัย ทุกคณะจะได้ 2 แสนต่อปี นอกจากนั้น ทำวิจัยเสร็จแล้ว หลายคนก็ยังให้สนับสนุนเพื่อให้เอาไปเผยแพร่ เช่น ไปตีพิมพ์ในวารสารหรือว่าจะไปเสนอผลงานที่ต่างประเทศ คณะก็จะช่วยพิมพ์ ก็จะมีเงินส่วนให้เป็นค่าเดินทางอย่างนี้ เพื่อให้เกิดงานวิจัย มีเงินช่วยเสนอผลงาน นอกจากนั้นใครที่มีผลงานที่ไปพิมพ์เสนอแล้วจะมีคะแนนให้อาจารย์คนนั้น เวลาประเมินสิ้นปีก็จะเพิ่มเงินเดือนปี

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยได้จัดสรรทุนวิจัย เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิจัย ทั้งทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยเองและจากหน่วยงานภายนอก แต่ละคณะก็มีทุนการวิจัย 2 แสนของคณะสนับสนุนให้อาจารย์ทำงานวิจัยและส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการชั้นนำในระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการและสังคมในวงกว้าง และเป็นภาระระดับชื่อเสียงของคณะ

ในการเลือกรื่องที่ทำการวิจัยนั้น แต่ละคณะมีทิศทางของคณะนั้น โดยคำนึงถึงความสำคัญของเรื่องที่ทำการวิจัย ความเป็นไปได้ในการวิจัย และอื่น ๆ อาจารย์ก็สามารถวิจัยตามความสนใจของ

ตนเอง ดังคำบอกเล่าของ วนิดา คุรงค์ฤทธิชัย คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ (26 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ทางคณะมีการวิจัยอยู่ 1) วิจัยตามความสนใจของอาจารย์ 2) การวิจัย
ทิศทางของคณะ วิจัยทิศทางของคณะนั้น เราจะเน้นจากการดูแลต่อเนื่อง วิจัยเพื่อ
การดูแลวิจัยต่อเนื่อง เพื่อให้รองรับกับหลักสูตรปริญญาโท ส่วนวิจัยตามความสนใจ
เราก็แล้วแต่อาจารย์ตามความถนัด อาจารย์ส่วนใหญ่จะวิจัยทางด้านพยาบาล
คือวิจัยทางด้านของการปฏิบัติพยาบาลกับการพัฒนาการเรียนการสอนทาง
พยาบาล จะอยู่แค่สองทางนี้ เพราะว่าสิ่งเหล่านี้จะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนา
คณะ รวมทั้งอาจารย์จะสามารถใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาตำแหน่งวิชาการได้
ถ้าอาจารย์จะวิจัยนอกเหนือจากนี้ จะพัฒนาตำแหน่งวิชาการยาก

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า แต่ละคณะมีทิศทางของคณะนั้นในการเลือกเรื่องที่ทำ
การวิจัยนั้น โดยคำนึงถึงความสำคัญของเรื่องที่ทำวิจัย ความเป็นไปได้ในการวิจัย และความสนใจ
ความถนัดของอาจารย์

สรุปได้ว่า เนื่องจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ อาจารย์
คุณวุฒิปริญญาเอกและตำแหน่งทางวิชาการมีน้อย และอาจารย์มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับ
การสอนมากกว่า ซึ่งการขาดแคลนบุคลากรในการทำวิจัยจึงทำให้จำนวนงานวิจัยของมหาวิทยาลัย
มีน้อยในช่วงแรกที่เพิ่งเปิดมหาวิทยาลัย แต่ช่วง 10 ปีหลัง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้
เร่งรัดพัฒนาการวิจัย ซึ่งมหาวิทยาลัยได้จัดสรรทุนวิจัยเพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิจัย ทั้ง
ทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยเองและจากหน่วยงานภายนอก พร้อมทั้งจัดอบรมความรู้และทักษะด้าน
การวิจัยแก่อาจารย์และบุคลากร ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอก เพื่อกระตุ้น
ให้อาจารย์สนใจผลิตผลงานวิจัยมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยเพื่อสร้างเสริมองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อ
การเรียนการสอน การวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในด้าน
การพัฒนาสังคมและการพัฒนาเชิงพาณิชย์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม
และต่อยอดถ่ายทอดเพื่อประโยชน์แก่ชุมชน ปัจจุบันมหาวิทยาลัยจะผลักดันงานวิจัย 3 ด้าน ได้แก่
ด้านเงินศึกษา ด้านตะวันออก และด้านอาหาร โดยจัดสรรงบวิจัยเพื่อสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์
ปีละ 20 ล้านบาท ใน 3 ด้านนี้

3.3.3 การพัฒนาการในด้านการบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวมความรู้มีบุคลากรที่มีความสามารถทางวิชาการ การให้บริการ
วิชาการจึงเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่แรก มหาวิทยาลัย
หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา
เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ อย่างแรกคือการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ โดยจัดให้มีการฝึกอบรมอาจารย์
อย่างต่อเนื่อง การศึกษาดูงานในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ใหม่ ๆ
รวมทั้งแลกเปลี่ยนอาจารย์กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อให้แสวงหาความรู้และประสบการณ์
ที่เป็นสากล การพัฒนาคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ โดยมีเป้าหมายให้อาจารย์มีคุณวุฒิและ
ตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น ดังคำเล่าของ นริศ วศินานนท์ อาจารย์ประจำคณะภาษาและวัฒนธรรม
จีน (25 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยได้สนับสนุนให้อาจารย์ไปเรียนต่อปริญญาโท ปริญญาเอก และมีความร่วมมือทางวิชาการกับ 44 มหาวิทยาลัยในประเทศจีน เช่น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวฝูเจี้ยน มหาวิทยาลัยครุศาสตร์กว่างซี มหาวิทยาลัยยูนนาน มหาวิทยาลัยแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ ฯลฯ มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท รวมถึงนักเรียนแลกเปลี่ยน และให้นักเรียนไทยไปเรียนที่ประเทศจีน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ โดยสนับสนุนให้อาจารย์ไปเรียนต่อปริญญาโท ปริญญาเอก เพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งแลกเปลี่ยนอาจารย์กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ โดยเฉพาะกับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน เพื่อให้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ที่เป็นสากล การพัฒนาคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยดำเนินโครงการ มฉก.บริการชุมชนออกหน่วยให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่ยากลำบาก ซึ่งได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 โดยประสานงานกับหน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชนเคลื่อนที่ มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง และอบต.ชุมชนในการออกหน่วยให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดใกล้เคียง เดือนละ 1 ครั้ง ในวันอาทิตย์ที่ 3 ของเดือน เป็นโครงการที่ได้ดำเนินการมานานแล้วโดยนำทรัพยากรด้านกำลังคน วิทยาการ/เทคโนโลยี และเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในมหาวิทยาลัยไปใช้ในการบริการวิชาการแก่ชุมชน ดังคำเล่าของ สุรียรัตน์ มาระโพธิ์ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

โครงการที่มีชื่อเสียงที่ทำทุกเดือน ๆ ก็คือ โครงการ มฉก.บริการชุมชน ส่วนมากจะทำในวันอาทิตย์ที่สามของเดือน ซึ่งสำนักพัฒนานักศึกษาเป็นคนที่ดูแลทุกคณะรวมมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งด้วย ก็จะออกไปบริการชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการหรือจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดชลบุรี จังหวัดนครนายก ฯลฯ ซึ่งคณะสังคมก็จะให้การบริการทางด้านสังคมสงเคราะห์ วิธีทำยังไงเลี้ยงลูกยังไงไม่ให้ลูกติดเหล้า หรือไม่ให้ติดยาเสพติด คณะกายภาพก็จะไปบริการเกี่ยวกับกายภาพบำบัดให้ชุมชนฟรี คณะนิติศาสตร์ก็ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายฟรี ทางคณะศิลปศาสตร์ก็จะทำในเรื่องของด้านภาษา มีสอนภาษาอังกฤษ สอนภาษาจีน สอนน้อง ๆ เด็กนักเรียน ร้องเพลง และส่งนักศึกษาฝึกงานออกไปสอนตามโรงเรียนด้วย เป็นการฝึกงานและบริการชุมชนไปด้วย และมีอบรมเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษให้อาจารย์ในโรงเรียนชุมชน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า โครงการ มฉก.บริการชุมชนซึ่งเป็นโครงการหลักของมหาวิทยาลัยที่ได้ดำเนินการมาตั้งนาน ซึ่งผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษารวมมูลนิธิด้วยได้ร่วมมือกับชุมชนโดยใช้องค์ความรู้และทักษะทางอาชีพบริการวิชาการของตนที่มีอยู่ไปให้การบริการแก่ชุมชน โดยเฉพาะต่อชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดที่ใกล้เคียง ช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งและการพึ่งพาตนเองได้ของชุมชนและสังคม และได้ปฏิบัติงานได้จริงสมดังปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม”

มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้คณะวิชาดำเนินกิจกรรมบริการวิชาการตามความเชี่ยวชาญทางวิชาการและวิชาชีพ คณะวิชาก็ได้ดำเนินงานบริการวิชาการต่อสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ดังคำเล่าของ จันทรา ชัยพานิช รักษาการรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ และคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ (10 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

จัดประชุมวิชาการในสิ่งที่มีความก้าวหน้าของวิชาการให้คนอื่นที่ยังไม่ได้ก้าวหน้าเท่านี้เข้าร่วม อย่างคณะกายภาพบำบัด จะมีวิทยากรเป็นฝรั่งมาจาก ออสเตรเลีย โดยนำเทคนิคใหม่ของวิชากายภาพสอนกับคนไทย คณะเภสัชเราเอานักศึกษาอาจารย์ไปบริการกับชุมชนเล็ก ๆ ซึ่งไม่มีหมอประจำ ไม่มีเภสัช เราจะไปแนะนำดูแลการใช้ยาให้กับคนไข้ ไปแนะนำวิธีปฏิบัติตัวว่าเป็นโรคเบาหวานเขากินยาแล้ว เขาทุกวันจะต้องปฏิบัติตัวยังไง กินยา อาหารยังไง ออกกำลังกายยังไง เพื่อจะดูแลคนพวกนี้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คณะวิชาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ดำเนินงานบริการวิชาการต่อสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ตามความเชี่ยวชาญทางวิชาการและวิชาชีพ อย่างเช่นการจัดประชุมวิชาการ โดยเชิญวิทยากรมาเผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ให้กับคนอื่นที่ยังไม่ได้ก้าวหน้าเท่านี้ การบริการวิชาการแก่สังคมโดยใช้องค์ความรู้และทักษะทางอาชีพบริการวิชาการของตนที่มีอยู่ไปให้บริการแก่ชุมชน

นอกจากโครงการ มฉก.บริการชุมชนแล้ว แต่ละคณะวิชา ศูนย์ สำนัก ก็จะมีการจัดโครงการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสถานการณ์ของชุมชนและท้องถิ่นและได้แก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของชาวบ้านให้ได้อย่างแท้จริง โดยอาศัยความสามารถของตนและการร่วมมือกับชุมชน ดังคำบอกเล่าของ สุรียรัตน์ มาระโพธิ์ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

คณะศิลปศาสตร์ก็จะมีโครงการจิตวิทยาและเทคนิคการเลี้ยงดูลูกเราได้เชิญวิทยากรมาพูดคุยให้ฟังให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูลูกให้ห่างไกลยาเสพติดหรือเรื่องของสิ่งที่ไม่ดีทั้งหลาย เราจัดทุกปี และตอนนี้ได้จัดมาสองปีแล้ว เพื่อดูว่าชุมชนคนที่ได้รับโปรแกรมเอาไปใช้ได้ผลไหม ลูกเขาเป็นยังไง มีปัญหาอะไรไหม กลับมาคุยและก็กลับไปทำใหม่ เพื่อดูว่าลูกเป็นคนดียัง และก็ตอนนี้เราร่วมกับ อบต. เราจะไม่จัดอะไรในสิ่งที่ชุมชนเขารู้แล้ว บางที่ชุมชนรู้อะไรดีกว่าเราเยอะนะ เราต้องให้บริการในสิ่งที่ชุมชนยังไม่รู้หรือสิ่งที่จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งขึ้น

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คณะศิลปศาสตร์ได้ร่วมมือกับ อบต. จัดโครงการจิตวิทยา ซึ่งเป็นโครงการที่ตามความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสถานการณ์ของคณะ ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาสองปีแล้วและมีการทดลอง การติดตามผล และปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น เพื่อให้เทคนิคการเลี้ยงดูลูกแก่ชุมชน แก้ไขปัญหาในชุมชนและตอบสนองความต้องการของชาวบ้านให้ได้อย่างแท้จริงควบคู่กับการพัฒนาการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ด้วย ยังสะท้อนถึงทางคณะศิลปศาสตร์ได้ปฏิบัติตามปณิธาน “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” อย่างจริงจัง

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวมความรู้มีบุคลากรที่มีความสามารถทางวิชาการ การให้บริการวิชาการ จึงเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่แรก แต่ละคณะก็มีเรื่องของการบริการวิชาการ เช่น เรื่องของการออกไปสอนภาษากับหน่วยต่าง ๆ ส่งอาจารย์นักศึกษาออกไปช่วยงานที่ต่าง ๆ เป็นต้น

โครงการ มฉก. บริการชุมชนก็จะเป็นอย่างที่ให้เห็นการพัฒนาการวิชาการของมหาวิทยาลัย ดังคำเล่าของ ฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

โครงการ มฉก. บริการชุมชนก็จะเป็นอย่างที่ให้เห็นการพัฒนาการวิชาการของมหาวิทยาลัย อธิการบดีท่านหนึ่งก็คือนายแพทย์เกษม วัฒนชัย ซึ่งปัจจุบันท่านเป็นองคมนตรี ท่านได้ริเริ่มตอนที่ท่านเป็นอธิการบดี เดือนตุลาคม ปี 2540 ออกไปทำมาต่อเนื่องทุกเดือน เดือนละครั้งหนึ่งจนถึงปัจจุบันรวมแล้ว ร้อยห้าสิบกกว่าครั้งแล้ว เป็นตัวอย่างโครงการที่เอนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เริ่มมีความรู้ทางวิชาชีพแล้ว ออกไปให้บริการกับชุมชนเช่นให้นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มาช่วยให้ความรู้การใช้ยาต่าง ๆ ให้กับประชาชน เพื่อให้ตระหนักเข้าใจปัญหาด้านสุขภาพ และการใช้ยา รวมถึงพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเป็นโรคระบาด และโรคเรื้อรังและรู้จักการสร้างเสริมสุขภาพตนเองนำความรู้ทางด้านเภสัชศาสตร์ มาช่วยบรรเทาปัญหา ดังกล่าวได้ ไปโดยไม่มีเงินค่าจ้างไปด้วยจิตใจที่อยากไป อยากจะให้บริการแก่ชุมชน ให้นักศึกษารู้จักการให้ ให้แล้วมีความสุข

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า นายแพทย์เกษม วัฒนชัย ซึ่งปัจจุบันท่านเป็นองคมนตรี ท่านได้ริเริ่มโครงการ มฉก. บริการชุมชนในเดือนตุลาคม ปี 2540 ตอนที่ท่านเป็นอธิการบดีของมหาวิทยาลัยโดยดำเนินการมาแล้วทั้งสิ้น ร้อยห้าสิบกกว่าครั้ง ซึ่งให้นักศึกษาและบุคลากรนำความรู้วิชาการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน ได้สร้างเสริมประสบการณ์ตรงในทักษะวิชาชีพ มีจิตสำนึกการเสียสละเพื่อส่วนรวม และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนเป็นโครงการหนึ่งที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสะท้อนให้การพัฒนาการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

สรุปได้ว่า การบริการวิชาการเป็นภารกิจของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมที่ปรากฏให้สังคมเห็นรูปธรรมของปณิธานที่ว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” ได้อย่างมั่นคง โดยดำเนินนโยบายส่งเสริมให้อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา และหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ให้บริการวิชาการแก่องค์กร ชุมชน และสังคม โดยผสมผสานระหว่างความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนการสร้างและประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กร ภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง มีผลงานเชิงประจักษ์

โครงการ มฉก. บริการชุมชนซึ่งเป็นโครงการหลักของมหาวิทยาลัยที่ได้ดำเนินการมาตั้งนาน ซึ่งผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษารวมมูลนิธิด้วยได้ร่วมมือกับชุมชนโดยใช้องค์ความรู้และทักษะทางอาชีวบริการวิชาการของตนที่มีอยู่ไปให้บริการแก่ชุมชนโดยเฉพาะต่อชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดที่ใกล้เคียง ช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งและการพึ่งพาตนเองได้ของชุมชนและสังคม และได้ปฏิบัติงานได้จริงสมดังปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม”

มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้คณะวิชาดำเนินกิจกรรมบริการวิชาการตามความเชี่ยวชาญทางวิชาการและวิชาชีพ คณะวิชาก็ได้ดำเนินงานบริการวิชาการต่อสังคมในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้องค์ความรู้และทักษะทางอาชีพบริการวิชาการของตนที่มีอยู่ไปให้การบริการแก่ชุมชน

3.3.4 การพัฒนาการในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นภารกิจหลักที่สำคัญอีกประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ตระหนักในความสำคัญของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมาโดยตลอด ด้วยเชื่อมั่นว่าวัฒนธรรมอันดีงามจะช่วยปลูกฝังรากฐานอันดีงามของจิตใจ ช่วยเสริมคุณค่าให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของชาติต่อไป ซึ่งผลการดำเนินงานได้สร้างสะสม และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมอันดีงามแก่มหาวิทยาลัย ชุมชน ประเทศ และต่างประเทศ ทั้งด้านคิด วิธีปฏิบัติ และรูปธรรม

ศูนย์วัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ทำหน้าที่เป็นพิพิธภัณฑ์ถ่ายทอดวัฒนธรรมความเป็นมาอันทรงเกียรติของมหาวิทยาลัยด้วยการแสดงรูปปั้นของผู้บริจาคก่อตั้งมหาวิทยาลัย จัดแสดงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-จีนด้านต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ด้านการค้าทางเรือสำเภา การอพยพของชาวจีนเข้ามาประเทศไทยในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 การจำลองร้านขายยาแผนโบราณ ภูมิปัญญาชาวจีนด้านการทอผ้า วรรณกรรมที่แปลจากภาษาจีน นิทรรศการ 90 ปีมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง และยังมีพิพิธภัณฑ์สมุทรปราการจัดแสดงของที่ได้รับจากชุมชน เช่น สามล้อเรือ อุปกรณ์ทำนา เป็นศูนย์การเรียนรู้และถ่ายทอด ดังคำเล่าของ เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจักรกลคนบตีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (28 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ต้องบอกว่าตอนเปิดมหาวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์มาก ปกติเวลาเป็นสถาบันไม่ค่อยมีใครคิดจะสร้างศูนย์ศิลป์ หอประชุม แต่มหาวิทยาลัยเปิดมากำหนดโครงสร้าง แนวคิดในการออกแบบจะมีแนวคิดของเรื่องมีบริหารคือ ตึกอำนวยการ หมายเลขหนึ่ง ตึกที่สองคือ อาคารเรียน ศูนย์ศิลป์เกิดมาในพร้อม ๆ กันช่วงแรก ๆ เพราะว่าภารกิจของมหาวิทยาลัยมีสอน บริการวิชาการวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งใน 4 พันธกิจ มหาวิทยาลัยสร้างตึกเพื่อรองรับสิ่งเหล่านี้ แล้วก็ทางศูนย์รับอาจารย์จบนาฏศิลป์ เวลามีสานทางด้านศิลปวัฒนธรรม ใครก็ตามที่ไปทำงานที่ไหนก็แล้วแต่จะมีการรวมตัว เพื่อมารำมาแสดง

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า พันธกิจด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งมหาวิทยาลัยได้สร้างศูนย์วัฒนธรรมขึ้น และมีบุคลากรที่มีคุณภาพมีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญโดยตรงกับงานด้านนี้ เพื่อรองรับภาระหน้าที่การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมเป็นศูนย์การเรียนรู้และถ่ายทอดในรูปแบบนิทรรศการรวมวัฒนธรรมความสัมพันธ์ไทย-จีน ด้านต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และการถ่ายทอดวัฒนธรรมการให้เพื่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำหน้าที่เป็นพิพิธภัณฑ์ถ่ายทอดวัฒนธรรมความเป็นมาอันทรงเกียรติของมหาวิทยาลัย ด้วยการแสดงรูปปั้นของผู้บริจาคก่อตั้งมหาวิทยาลัย

ศูนย์วัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นหน่วยงานสนับสนุนและส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสืบสานประเพณีวัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับนักศึกษา บุคลากรและบุคคลทั่วไป โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรม โครงการ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกคุณธรรม

จริยธรรมและประเพณีอันดีงาม ทั้งยังเป็นศูนย์กลางด้านศิลปะและวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรปราการ และชุมชนท้องถิ่น โดยจัดแบ่งงานของศูนย์วัฒนธรรมเป็น 4 แผนก คือ สำนักงานเลขานุการ แผนก วัฒนธรรมศึกษา แผนกส่งเสริมและเผยแพร่ และแผนกพิพิธภัณฑ์ เป็นศูนย์กลางรวมองค์ความรู้ ศิลปวัฒนธรรมไทย-จีนเพื่อการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น การให้บริการการศึกษา การให้ฝึกอบรม ด้านศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการ โดยมีหลักสูตรการฝึกอบรม เป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มดนตรีไทย กลุ่มดนตรีจีน กลุ่มนาฏศิลป์ไทย กลุ่มเชิดหุ่นคน กลุ่มละคร สร้างสรรค์ และกลุ่มนาฏศิลป์ร่วมสมัย ศูนย์วัฒนธรรมมีการจัดทำโครงการอย่างต่อเนื่องตลอดปี เพื่อให้สอดคล้องกับประเพณีและวันสำคัญของไทย ทั้งยังเป็นการทำนุบำรุงและสืบสานงานด้าน ศิลปวัฒนธรรม เช่น โครงการอนุรักษ์ประเพณีแห่เทียนพรรษา โครงการอนุรักษ์ประเพณีรับบัว โครงการอนุรักษ์ประเพณีสงกรานต์ โครงการกฐินพระราชทาน และโครงการวัฒนธรรม 2 แผ่นดิน ไทย-จีน ดังคำเล่าของ นิก สุนทรธัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (9 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ศูนย์วัฒนธรรมมีการจัดทำโครงการอย่างต่อเนื่องตลอดปี มีการแสดง เช่น โครงการดนตรีจีน ดนตรีไทย นาฏศิลป์จีนด้วย ซึ่งปีหนึ่งทำประมาณ 25 โครงการ ใน 25 โครงการเรามีโครงการทำร่วมกับชุมชนด้วย ออกไปสัมผัสกับ ชาวบ้าน เช่น งานรับบัว บางที่เราก็ต้องไปแสดงให้ชาวบ้านดูหรือว่าจังหวัดต้องการ การแสดงของเรา การมีงานมีการแสดง ก็ติดต่ออธิการบดีว่าต้องการการแสดง เราก็ ช่วยเขาตลอดเวลา ไม่ใช่แค่แสดงอย่างเดียว เช่นทางจังหวัดหรือทางสำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัด เขาต้องการให้เราไปเป็นวิชาการ ไปสอนพูด สอนรำ ไปอธิบายให้ ชาวบ้าน เราก็ไปช่วย เขาก็มีงบประมาณทางด้านวิจัยวัฒนธรรมมา เขาก็มาขอ ความช่วยเหลือจากเรา เพราะว่าเขาไม่มี staff ไม่มีกำลังคนเพียงพอ เขาก็มาบอกว่า ขอให้ไปช่วย เราเป็นศูนย์วัฒนธรรมเครือข่ายของสำนักวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรปราการ กระทรวงวัฒนธรรม โครงการร่วมกับกระทรวงก็มี เช่น เรื่องดนตรีไทยอุดมศึกษา ร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่นกระทรวงวัฒนธรรม หรือสำนักงานประจำจังหวัด เช่น รับบัว ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมยังส่งเสริมงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะต่าง ๆ อย่าง เช่น จัดงานไหว้ครู จัดงานลอยกระทง ศูนย์จะแนะนำว่า ทำยังไง ค่าใช้จ่าย ก็มีให้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมมีการจัดทำโครงการอย่างต่อเนื่อง ตลอดปี ซึ่งปีหนึ่งทำประมาณ 25 โครงการ โดยมีโครงการทำร่วมกับชุมชน โครงการร่วมกับกระทรวง วัฒนธรรม หรือสำนักงานประจำจังหวัด ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเป็นศูนย์กลางรวมองค์ความรู้ ศิลปวัฒนธรรมได้ส่งเสริมงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะต่าง ๆ อย่างเช่น จัดงานไหว้ครู จัดงาน ลอยกระทง ศูนย์จะให้คำแนะนำและมีงบประมาณรองรับงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมด้วย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ยังมีการแสดงหุ่นคน อันน่าอัศจรรย์ใจของมนุษย์ ผู้ใช้ร่างกายแทนหุ่นเชิด ร่ายรำไปตามท่วงทำนองด้วยแรงชักเชิดจากผู้เชิด ซึ่งเป็นศิลปะการแสดง ร่วมสมัยและยังเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และ สืบสานศิลปวัฒนธรรม ได้รับรางวัลและได้รับเชิญให้ แสดงในระบับชาติและระดับนานาชาติ ดังคำเล่าของ นิก สุนทรธัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัว เฉียวฯ (9 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

การแสดงที่โดดเด่นของเราคือ หุ่นคน ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ โดยผสมผสานศิลปะหลายแขนงไว้ด้วยกัน ได้แก่ งานด้านทัศนศิลป์ การสร้างองค์ประกอบของหุ่น ประณีตศิลป์ การสร้างเครื่องแต่งกาย นาฏศิลป์ การใช้สีลา ทำเชิด การร่ายรำ และคีตศิลป์ การสร้างสรรค์ดนตรีประกอบ โดยเป็นศิลปะการแสดงที่ถ่ายทอดสู่ผู้ชมผ่านเรื่องราวในวรรณคดีไทยที่หลาย ๆ คนรู้จัก เช่น รามเกียรติ์ พระสุธน-มโนราห์ ฯลฯ ซึ่งมีเนื้อหาสอดแทรกหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา อาทิ การสำนึกในบาปบุญคุณโทษ การตอบแทนผู้มีพระคุณ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ชมการแสดงได้รับทั้งความเพลิดเพลิน และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ได้รับชวนไปแสดงที่ต่างประเทศด้วย 5-6 ปีที่ผ่านมา เราได้ไปแสดงเผยแพร่วัฒนธรรมต่างประเทศทุกปี

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ผลิตนวัตกรรมด้านศิลปะการแสดง คือ การแสดงหุ่นคน อันนำอัจฉริยภาพของมนุษย์ผู้ใช้ร่างกายแทนหุ่นเชิด ร่ายรำไปตามท่วงทำนองด้วยแรงซักเชิดจากผู้เชิด ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงร่วมสมัยและยังเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ได้รับรางวัลและได้รับเชิญให้แสดงในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

มหาวิทยาลัยได้ส่งเสริมให้คณะวิชาจัดทำกิจกรรมโครงการด้านศิลปวัฒนธรรมต่อเนื่องทุกปี เพื่อเสริมสร้างสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งทุกคณะมีโครงการและการดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างชัดเจน โดยระบุไว้ในแผนงาน ดังคำเล่าของ วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ (26 มิถุนายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

คณะพยาบาลศาสตร์จะทำอยู่สองจุด คือจะเข้าร่วมงานศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว เช่น ตามประเพณีต่าง ๆ เราก็ส่งนักศึกษาเข้าร่วม กิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เลยก็คือการรำไทเก๊ก เราก็จะส่งนักศึกษาเข้าร่วม ส่วนศิลปวัฒนธรรมที่เป็นลักษณะเฉพาะของคณะเราจะเน้นเรื่องการแต่งกายอย่างสุภาพ เรียบร้อย ของนักศึกษาพยาบาล การแต่งกายชุดไทยวันจันทร์ เพื่ออนุรักษ์ประเพณีไทย คณะอื่นอาจมีกิจกรรมแบบนี้ ศิลปวัฒนธรรมอื่น ๆ ก็จะเป็นเรื่องของ-คือเป็นการดำรงไว้ซึ่งวิชาชีพ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คณะพยาบาลศาสตร์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินอกจากร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยแล้ว ยังมีโครงการและการดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างชัดเจน โดยเน้นเรื่องการแต่งกายอย่างสุภาพ เรียบร้อย ของนักศึกษาพยาบาล การแต่งกายชุดไทยวันจันทร์ เพื่ออนุรักษ์ประเพณีไทย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติส่งเสริมวัฒนธรรมไทยและจีน ดังคำเล่าของ ฉลองแขวงอินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

เรามีศูนย์วัฒนธรรม มีวัฒนธรรมประเพณีหลายอย่างผสมผสานระหว่างไทยกับจีน ไม่ใช่จีนอย่างเดียวไทยก็มี อย่างวันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันตรุษจีน เราก็มีการแสดง เพื่อรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างมีความหลากหลาย ได้จัดกิจกรรมฉลองเทศกาลสำคัญทั้งไทยและจีน เพื่อรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิมของไทยและจีน

การทำวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรม เราต้องสอบถามความรู้ บันทึกลง มาวิเคราะห์ แล้วก็ออกไปเผยแพร่ซึ่งก็คือทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเมื่อปรับปรุงเนื้อหาของงานวิจัยนั้นให้ทันสมัยขึ้นครอบคลุม ลึกซึ้งมากขึ้นซึ่งก็คือว่าการพัฒนาการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมดังกล่าวของ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (9 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

การทำวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรม เราต้องสอบถามความรู้ บันทึกลง มาวิเคราะห์ แล้วก็ออกไปเผยแพร่ ซึ่งก็คือการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ทำการศึกษาและผลิตงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมสามารถนำไปปรับใช้และต่อยอดทั้งทางด้านการวิจัย การศึกษา ด้านวัฒนธรรม โดยเฉพาะงานวิจัย ที่เน้นศึกษาโครงสร้างทางสังคมความเชื่อคติชาวบ้าน ประเพณีพิธีกรรม การสาธารณสุข ดนตรี ภาษา การสื่อสาร การพัฒนาชนบท และความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ซึ่งได้สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้กับสังคมไทยและเป็นการพัฒนาการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอีกด้วย

สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ตระหนักในความสำคัญของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมาโดยตลอด มีศูนย์ศิลปวัฒนธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนและส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสืบสานประเพณีวัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับนักศึกษา บุคลากร และบุคคลทั่วไป โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรม โครงการ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรม และประเพณีอันดีงาม ยังทำหน้าที่เป็นพิพิธภัณฑ์ถ่ายทอดวัฒนธรรมความเป็นมาอันทรงเกียรติของมหาวิทยาลัย ด้วยการแสดงรูปปั้นของผู้บริจาคก่อตั้งมหาวิทยาลัย จัดแสดงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-จีนด้านต่าง ๆ ได้ผลิตนวัตกรรมด้านศิลปะการแสดง คือ การแสดงหุ่นคน ได้รับรางวัลและได้รับเชิญให้แสดงในระบับชาติและระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยยังได้ส่งเสริมให้คณะวิชาจัดทำกิจกรรมโครงการด้านศิลปวัฒนธรรมต่อเนื่องทุกปี เพื่อเสริมสร้างสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมซึ่งทุกคณะมีโครงการและการดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างชัดเจน

บทที่ 4

บทบาทของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน

ผู้วิจัยได้ศึกษาบทบาทของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน ดังต่อไปนี้

4.1 นโยบาย/วิสัยทัศน์ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน

4.1.1 ด้านการเรียนการสอนภาษาจีน จีนศึกษา และศิลปวัฒนธรรมจีน

4.1.2 ด้านการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษากับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน

4.1.3 ด้านการวิจัยและบริการวิชาการ

4.2 เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ “ความเข้มแข็งด้านจีน”

4.3 การส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน

4.3.1 โครงการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน

4.3.2 กิจกรรมการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน

4.4 บทบาทของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน

4.4.1 บทบาทด้านการศึกษา

4.4.2 บทบาทด้านการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทย-จีน

4.4.3 บทบาทด้านเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีน

4.4.4 บทบาทด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทย-จีน

4.4.5 บทบาทด้านการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีน

4.5 แนวโน้มของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 นโยบาย/วิสัยทัศน์ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน

ประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความผูกพันและติดต่อกันมาอย่างยาวนาน ด้วยความผูกพันยาวนานและวัฒนธรรมที่ใกล้ชิด ทำให้ความสัมพันธ์ด้านสังคมและวัฒนธรรมระหว่างไทย-จีนพัฒนาไปอย่างใกล้ชิดและแนบแน่นมาโดยตลอด ประชาชนของทั้งสองประเทศมีการไปมาหาสู่เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะตั้งแต่ที่ทั้งสองประเทศสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2518 เป็นต้นมา นับได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนในหลายมิติได้พัฒนาก้าวหน้าไปมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการศึกษา ได้มีการพัฒนาใกล้ชิดกันมากขึ้น ตัวอย่างที่ชัดเจน คือ กระแสความต้องการของคนไทยที่จะเรียนรู้ภาษาจีนกลางได้เพิ่มมากขึ้น รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการศึกษาและวิชาการระหว่างไทยกับจีน เป็นต้น ซึ่งรากเหง้าของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก็เกี่ยวพันกับคนจีน เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่ก่อตั้งมาจากพลังศรัทธาของมหาชนด้วยเงินบริจาค 1,000 ล้านบาทจากชาวไทยเชื้อสายจีนตามการริเริ่มของ “มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง” องค์กรการกุศลจีนที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

4.1.1 ด้านการเรียนการสอนภาษาจีน จีนศึกษา และศิลปวัฒนธรรมจีน

ทุกประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยกำลังเร่งรัดปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาตนเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจใหม่ และสังคมฐานความรู้ เพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขันทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการศึกษา มหาวิทยาลัยเป็นชุมกกำลังทางปัญญาที่จะสามารถชี้นำสังคมไปในทิศทางที่ถูกต้อง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติหลีกเลี่ยงไม่ได้ จำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนาและปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง และเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ สอดคล้องตามความต้องการของสังคม และสามารถแข่งขันกับมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศในท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งตลอดเวลา 20 กว่าปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีความเข้มแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งในประเทศและความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในต่างประเทศรวมทั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน เน้นให้เป็นสถาบันเอกลักษณ์ด้าน “จีนศึกษา” แหล่งผลิตบัณฑิตที่เชี่ยวชาญภาคทฤษฎี และชำนาญทักษะภาคปฏิบัติ ทั้งยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร เพื่อรองรับกับตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) ซึ่งประเทศในภูมิภาคอาเซียนทั้งหมด 10 ประเทศจะรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อสร้างความร่วมมือให้เกิดความเจริญมั่นคงของประชากร ทรัพยากร และเศรษฐกิจ การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน จะทำให้การค้าและบริการระหว่างกันทำได้อย่างเสรีโดยไม่มีภาษีกัน การเคลื่อนย้ายกำลังคน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา เป็นไปโดยสะดวกขึ้น ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ ภาษาและวัฒนธรรมระหว่างกัน เกิดการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกัน ในด้านการศึกษาและการวิจัยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นโอกาสที่แรงงานไทยจะสามารถเข้าไปทำงานในต่างประเทศได้ และแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านก็จะเดินทางเข้าทำงานในประเทศไทยได้เช่นกัน และในอนาคต AEC จะเป็นอาเซียน+3 โดยจะเพิ่มสาธารณรัฐประชาชนจีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น เข้ามาอยู่ด้วย

ส่วนนโยบายและแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน จะมุ่งสร้างสรรค์มหาวิทยาลัยให้เป็นสถาบันเอกลักษณ์ด้านจีนศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท วางเป้าหมายผลักดันสู่ความเป็นเลิศในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และเป็นแหล่งข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ด้านจีนศึกษา ดังคำกล่าวของ ประพฤทธิ์ ศุภกรัตนเมธี ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (10 ตุลาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยเป็นที่รู้จักกันว่า เป็นมหาวิทยาลัยที่สร้างขึ้นโดยชาวจีน เงินของชาวจีน หลังการเปิดมหาวิทยาลัยแล้ว การดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ก็เกี่ยวข้องประเทศจีนมาโดยตลอด เนื่องจากมูลนิธิมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศจีนมาตลอด ท่านอธิการก็อยากให้มีมหาวิทยาลัยมีเอกลักษณ์ด้านจีน ให้เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและเป็นผู้นำด้านภาษาจีน ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ด้านจีนศึกษา มหาวิทยาลัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านภาษาจีน จีนศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน และ

จัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรและรายวิชาเลือกเสรี ด้านศิลปวัฒนธรรมจีน เช่น วาดภาพจีน ศิลปะจีน เขียนพู่กันจีน มวยจีนหรือไท่เก๊ก และอื่น ๆ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งโดยชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งได้เล็งเห็นถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย-จีน จึงตั้งนโยบายที่จะสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยให้เป็น “สถาบันเอกลักษณ์ด้านจีนศึกษา” ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ทั้งได้วางเป้าหมายผลักดันสู่ความเป็นเลิศในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และเป็นแหล่งข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ด้านจีนศึกษา มหาวิทยาลัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านภาษาจีน จีนศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน และจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรและรายวิชาเลือกเสรี ด้านศิลปวัฒนธรรมจีน มุ่งเน้นที่จะเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่เชี่ยวชาญทั้งภาคทฤษฎีและชำนาญทักษะในภาคปฏิบัติ

ในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมา การเรียนการสอนในหลักสูตรภาษาจีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้พัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านภาษาจีน จีนศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน ทั้งยังได้จัดตั้ง “คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน” ขึ้น ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวในประเทศไทย ยกฐานะการสอนภาษาจีนขึ้นมาเป็นคณะวิชา ดังคำกล่าวของ นริศ วัฒนานนท์ อาจารย์ประจำคณะภาษาและวัฒนธรรมจีน (25 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้รับการอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัย ให้เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2538 โดยแรกเริ่มก่อตั้งใช้ชื่อว่า “ภาควิชาภาษาจีน” สังกัดคณะมนุษยศาสตร์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 คณะมนุษยศาสตร์เปลี่ยนชื่อเป็นคณะศิลปศาสตร์ หลักสูตรภาษาจีนจึงขึ้นสังกัดอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของสาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ จนถึงปีการศึกษา 2553 ได้ยกระดับเป็นคณะภาษาและวัฒนธรรมจีน เป็นแห่งแรกของประเทศไทย ได้เปิดสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาภาษาจีน กับสาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมจีน และหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย สาขาวิชาการสอนภาษาจีน สาขาวิชาจีนศึกษา และสาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเชิงธุรกิจ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านจีนศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต และได้จัดตั้ง “คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน” ขึ้น ในปีการศึกษา 2553 ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทยที่ยกฐานะการสอนภาษาจีนขึ้นมาเป็นคณะวิชา โดยเปิดหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี 2 สาขาวิชา คือ สาขาภาษาจีน กับสาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมจีน และในปีการศึกษา 2550 ได้เปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย ต่อมาในปีการศึกษา 2554 ได้เปิดหลักสูตรปริญญาโทสาขาจีนศึกษา การสอนภาษาจีน และการสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจ รวมกันทั้งหมด 4 สาขา มุ่งเน้นให้นักศึกษา มีความเชี่ยวชาญภาษาจีน ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปล ตลอดจนสนใจในศิลปวัฒนธรรม วรรณคดี การเมือง เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การค้า และวิถีการดำรงชีวิตของชาวจีน

ด้วยการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศจีนที่โตขึ้นอย่างรวดเร็ว และในอนาคตประเทศจีน จะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน+3 เราจะเห็นได้ว่าภาษาจีนกลางเริ่มเข้ามามีบทบาท และได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สำหรับจุดเด่นพิเศษของคณะภาษาและ วัฒนธรรมจีนมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก็คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ทุกคน จะต้องเดินทางไป เรียนที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีนที่มีความร่วมมือทางวิชาการ โดยหลักสูตรที่เน้นเป็นภาษาจีน พื้นฐานวิชา ดังคำกล่าวของ ภพ สวัสดิ์ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (19 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

นักศึกษาเมื่อขึ้นชั้นปีที่ 3 ต้องไปเรียนที่ประเทศจีนทุกคนโดยมหาวิทยาลัย จะให้นักศึกษาเลือกว่าจะไปเรียนที่มหาวิทยาลัยไหนของประเทศจีน เนื่องจาก การไปเรียนในสภาพแวดล้อมจริง จะทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาจีนได้เร็ว เพราะอยู่ใน สิ่งแวดล้อมนั้นก็ทำให้เกิดแรงกดดันหรือแรงผลักดันที่จะให้นักเรียนใช้ภาษาจีน ทุกวัน ทั้งยังได้รู้จักเพื่อน ๆ คนจีน และเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมด้วย ถือเป็น ประสบการณ์ดี ๆ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีการสนับสนุน ให้นักศึกษาไทยไปเรียนภาษาจีนในประเทศจีน ซึ่งนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ของคณะภาษาและวัฒนธรรมจีน ทุกคน จะต้องเดินทางไปเรียนที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีนที่มีความร่วมมือทางวิชาการเป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา โดยนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะภาษาจีนในประเทศเจ้าของภาษาอย่างมี ประสิทธิภาพ และเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของคนจีนด้วย รวมทั้งเพิ่มพูนประสบการณ์ ใช้ชีวิตในต่างแดน เพื่อพัฒนาโลกทัศน์ให้กว้างไกล เป็นผู้กล้าคิดกล้าแสดงออก เรียนรู้ในการช่วยเหลือ ตัวเอง

แพทย์แผนจีนเป็นศาสตร์การแพทย์ที่สามารถเห็นผลการรักษาได้อย่างรวดเร็ว มีผลข้างเคียง น้อย สามารถรักษาโรคได้อย่างกว้างขวางในราคาที่ไม่แพงและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ใช้ทฤษฎีใน การรักษาของอารยธรรมจีนและวัฒนธรรมจีนที่สืบทอดกันมายาวนาน ในปี พ.ศ. 2545 มหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ ซึ่งเป็นหนึ่งใน มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนชั้นนำของสาธารณรัฐประชาชนจีน จัดทำข้อตกลงความร่วมมือเพื่อ ผลักดันการแพทย์แผนจีนเป็นการแพทย์ทางเลือกให้กับประชาชนชาวไทย โดยมหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ ได้ก่อตั้งคณะกรรมการแพทย์แผนจีนขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย ดังคำกล่าวของ ปวินท์ สุวรรณกุล ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (2 ตุลาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

คณะกรรมการแพทย์แผนจีนก็เป็นการดำริของท่านอุเทน อยากให้มีคณะ การแพทย์แผนจีนเกิดขึ้นเพื่อที่จะมีการแลกเปลี่ยนทางด้านสาธารณสุขกับทาง เมืองจีน และเพื่อให้การแพทย์แผนจีนได้เผยแพร่หลายที่ประเทศไทย ซึ่งคณะ การแพทย์แผนจีนเกิดขึ้นจากความร่วมมือกับสาธารณสุขระหว่างไทยกับจีน มูลนิธิ ป่อเต็กตึ้งเป็นตัวตั้งตัวตีเลย ที่จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ด้านสาธารณสุขไทยกับจีน เป็นคณะที่ชักนำเอาแพทย์แผนจีนมาสู่เมืองไทย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็น มหาวิทยาลัยแห่งแรกในประเทศไทยที่ได้ก่อตั้งคณะกรรมการแพทย์แผนจีนขึ้น ซึ่งได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของ

แพทย์แผนจีนและเพื่อให้การแพทย์แผนจีนได้เผยแพร่หลายที่ประเทศไทย เพิ่มการแพทย์ทางเลือก อีกทางหนึ่งให้กับประชาชนชาวไทย จึงได้ก่อตั้งคณะกรรมการแพทย์แผนจีนขึ้นในปี พ.ศ. 2545 และเป็น คณะแพทย์แผนจีนที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสาธารณสุขไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

หลักสูตรการแพทย์แผนจีนบัณฑิต เป็นหลักสูตร 6 ปี โดยบัณฑิตจะได้รับปริญญาของ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ลงนามร่วมกับมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ ผู้สำเร็จการศึกษามีสิทธิ์สอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแพทย์แผนจีนในประเทศไทยของกระทรวง สาธารณสุขไทย วิชาทางการแพทย์แผนจีนทั้งหมดจะสอนเป็นภาษาจีนกลาง สำหรับนักศึกษาที่ ไม่มีความรู้พื้นฐานภาษาจีน มหาวิทยาลัยจะกำหนดให้นักศึกษาเรียนวิชาภาษาจีนพื้นฐานก่อน 1 ปีการศึกษา เพื่อสอบวัดระดับความรู้วิชาภาษาจีนให้ได้ระดับ 5 ก่อนเข้าเรียนวิชาทางการแพทย์ แผนจีนควบคู่ไปกับวิทยาศาสตร์การแพทย์แผนปัจจุบัน โดยในปีสุดท้ายนักศึกษาจะต้องไปฝึกงาน ทางคลินิกที่โรงพยาบาลในสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นเวลา 6 เดือน ภายใต้การกำกับดูแลของ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ และกลับมาฝึกงานทางคลินิกในประเทศไทยที่คลินิกหัวเฉียว ไทย-จีน แพทย์แผนไทย โรงพยาบาลหัวเฉียวอีก 6 เดือนดังกล่าวของ ปวินท์ สุวรรณกุล ผู้ช่วย อธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (2 ตุลาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

นักศึกษาคณะกรรมการแพทย์แผนจีนเดินทางไปเรียนที่จีนสองช่วงเวลา ตอนปี 1 กับปี 5 ปี 6 ปี 5 จะอยู่เต็มปี ปี 6 อยู่ครึ่งปี ปี 1 จะอยู่ 7 เดือน ซึ่งจะกระจายไปอยู่ ตามมณฑลกว่างซี ยูนนาน และไหหลำ กระจายไปประมาณ 5 มหาวิทยาลัย เพื่อเรียน ภาษาจีน ปี 5 จะไปเรียนแพทย์แผนจีนที่มหาวิทยาลัยแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ ถึง ปัจจุบันเราส่งไป 6 รุ่นแล้ว และปีนี้เราส่งไป 130 กว่าคน การแพทย์แผนจีนเราปี 3 จะเข้าสู่วิชาแพทย์แผนจีน การเรียนการสอนเราเป็นภาษาจีนนักศึกษาต้องสอบ ความรู้วิชาภาษาจีนให้ได้ระดับ 5 ถึงจะเรียนจบ อาจารย์สอนก็เป็นอาจารย์มาจาก เซี่ยงไฮ้ หลักสูตรแพทย์แผนจีนเราได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรการแพทย์แผนจีนของมหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นหลักสูตรที่ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ ซึ่งวิชา ทางการแพทย์แผนจีนทั้งหมดจะสอนเป็นภาษาจีนกลาง มหาวิทยาลัยได้กำหนดนักศึกษาต้องสอบวัด ระดับความรู้วิชาภาษาจีนให้ได้ระดับ 5 ถึงจะเรียนจบ สำหรับด้านสอน ทางมหาวิทยาลัยได้เชิญ อาจารย์ที่มีคุณภาพจากมหาวิทยาลัยแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้มาสอนในหลักสูตรนี้

สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศใหญ่โต เศรษฐกิจขยายตัวมาก มูลค่ารวมเป็นอันดับ 2 ของโลก โดยเฉพาะการค้าระหว่างไทย-จีน มีสินค้าแลกเปลี่ยนระหว่างกันจำนวนมาก ซึ่งมหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเกิดจากการให้ของนักธุรกิจไทยเชื้อสายจีนและความสนับสนุนพื้นที่ มหาวิทยาลัยจากมูลนิธิปอเต็กตึ๊งที่อยากตอบแทนคุณแผ่นดิน จึงมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา เพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคม และมุ่งพัฒนาให้เป็นสถาบันที่มี จุดเน้นด้านเอกลักษณ์ด้านจีน โดยครอบคลุมทั้งภาษาจีน การแพทย์แผนจีน ธุรกิจจีน ตลอดจนเป็น แหล่งข้อมูลความรู้ด้านจีนศึกษาในทุกมิติ อย่างคณะบริหารธุรกิจ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของ คณะบริหารธุรกิจว่า คณะบริหารธุรกิจจะเป็นคณะบริหารธุรกิจชั้นนำด้านธุรกิจจีนการวิจัยและ ผลงานวิชาการและมีความเป็นมืออาชีพ ดังคำกล่าวของ พรรณราย แสงวิเชียร รักษาการคณบดี

คณะกรรมการธุรกิจ (12 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนทั้งสายวิทยาศาสตร์สุขภาพกับสายสังคมศาสตร์
ยังรักษาเอกลักษณ์ในเรื่องของความเป็นจีน คือ ตั้งแต่ชาวจีนโพ้นทะเลมีส่วนใน
การบริหารการเงินสร้างมหาวิทยาลัย ในขณะเดียวกัน วัฒนธรรมไทยก็คู่กันไป
คณะกรรมการธุรกิจก็จะตามเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยก็พยายามมีสาขาบริหารธุรกิจ
ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจีน วิชาทางด้านภาษาจีนเป็นวิชาบังคับของคณะกรรมการธุรกิจ
แม้แต่สาขาอื่น ๆ เช่นสาขาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ซึ่งเราก็เพิ่งเปิดใหม่ ตอนนี้อยู่
นักศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 เราก็มั่นใจว่า คงไม่ได้เป็นสาขาที่เป็นเปิดสอนในเชิงโลจิสติกส์
และโซ่อุปทานทั่ว ๆ ไป แต่เน้นโลจิสติกส์ไทย-จีนด้วย ให้เชื่อมโยงให้เห็นความเป็น
ไทยและความเป็นจีน ได้เปิดหลักสูตรธุรกิจจีนขึ้นมาเมื่อ 3 ปีที่แล้ว ซึ่งแต่เดิมมีแต่
ธุรกิจทั่ว ๆ ไป เรามองว่ามหาวิทยาลัยการก่อกำเนิดได้รับการสนับสนุนทุนจาก
มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ซึ่งมีคนจีนโพ้นทะเลเป็นกรรมการเป็นผู้บริจาคเพื่อให้เห็น
เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นทางด้านจีน และโลจิสติกส์ก็เป็น
ความต้องการในขณะนี้ เราก็มองว่าเนื่องจากเรามีความสัมพันธ์กับจีน มีร่วมมือกับ
หลาย ๆ มหาวิทยาลัยในจีน เราคิดว่าเราน่าจะมีจุดเด่นว่าโลจิสติกส์ไทย-จีน ซึ่งจะ
เป็นจุดเน้นมากกว่าหลักสูตรอื่น ๆ ในประเทศไทย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ด้วยมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเกิดจาก
การให้ของนักธุรกิจไทยเชื้อสายจีนและความสนับสนุนพื้นที่มหาวิทยาลัยจากมูลนิธิปอเต็กตึ๊งที่ยาก
ตอบแทนคุณแผ่นดิน โดยตั้งนโยบายที่จะสร้างสรรค์มหาวิทยาลัยให้เป็น สถาบันเอกลักษณ์ด้าน
จีนศึกษาทุกระดับการศึกษา มหาวิทยาลัยมีการเพิ่มพูนคุณภาพการเรียน-การสอน โดยเฉพาะในด้าน
จีนศึกษาและธุรกิจจีน อย่างคณะกรรมการธุรกิจมุ่งพัฒนาหลักสูตรของคณะ โดยคำนึงถึงนโยบายของ
มหาวิทยาลัยที่จะสร้างสรรค์มหาวิทยาลัยให้เป็นสถาบันเอกลักษณ์ด้านจีน ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของ
คณะกรรมการธุรกิจว่า คณะบริหารธุรกิจจะเป็นคณะบริหารธุรกิจชั้นนำด้านธุรกิจจีนการวิจัยและ
ผลงานวิชาการและมีความเป็นมืออาชีพ และมีการพัฒนาหลักสูตรให้เชื่อมโยงทั้งด้านธุรกิจไทย-จีน
อย่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจสาขาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน
โดยเน้นโลจิสติกส์ไทย-จีน และหลักสูตรธุรกิจจีน หลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต (M.B.A.) และหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (โปรแกรมภาษาจีน)

ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีอารยธรรมยาวนานที่สุดประเทศหนึ่ง โดยหลักฐานทาง
ประวัติศาสตร์ที่สามารถค้นคว้าได้บ่งชี้ว่าอารยธรรมจีนมีอายุถึง 5,000 ปี ไทเก๊กเป็นหนึ่งในศิลปะ
การต่อสู้ของจีน ได้สืบทอดมาตั้งแต่ยุคโบราณผ่านการศึกษารุ่นสู่รุ่น และยังคงใช้ได้จริงสามารถ
นำมาอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัวได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเน้นในเรื่องการป้องกันตัว ผู้เรียนจะได้
ประโยชน์ด้านสุขภาพและฝึกสมาธิ ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้กำหนดในหลักสูตรให้
“วิชาไทเก๊ก” เป็นวิชาบังคับให้นักศึกษาทุกคนได้เรียนรู้ ดังคำกล่าวของ พิรุณญาณ อธิเลิศธนานนท์
อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (24 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวได้นำวิชาไทเก๊กเข้าสู่มหาวิทยาลัยอย่างเป็นทางการ
ในปี พ.ศ. 2547 ในหลักสูตรด้านจีนศึกษา โดยมอบหมายให้รองอธิการบดีมหาวิทยาลัย

หัวเฉียวฯ ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ฉลอง แขวงวินทร์ จัดกิจกรรมไทเก๊กขึ้น และชวนเชิญอาจารย์จากสมาคมรำมวยเพื่อสุขภาพ มาเป็นวิทยากรแนะนำไทเก๊ก และต่อไปได้ยกไทเก๊กเป็นวิชาการหลักสูตรบังคับ ซึ่งนักศึกษาทุกคนและทุกคณะ ต้องเรียน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า เพื่อสืบทอดและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของจีน และให้นักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เรียนรู้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีนอย่างครบถ้วนพร้อมได้สัมผัสกับบรรยากาศแบบจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จึงได้กำหนดในหลักสูตรให้ “วิชาไทเก๊ก” เป็นวิชาบังคับของนักศึกษาทุกคนและทุกคณะต้องเรียน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินอกจากมีการพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านธุรกิจไทยจีน การแพทย์แผนจีน ภาษาและวัฒนธรรมจีนแล้ว ยังได้จัดวิชาเลือกเสรีทางด้านจีนศึกษา ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาและศิลปวัฒนธรรมจีนอย่างเข้มข้นและครอบคลุมในทุกด้าน อาทิ ความสัมพันธ์วัฒนธรรมไทยจีน วาดภาพจีน ศิลปะจีน เขียนพู่กันจีน ดนตรีจีน มวยจีน ฯลฯ ดังคำกล่าวของ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (7 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ในวิชา SS 2223 ความสัมพันธ์วัฒนธรรมไทยจีนเป็นวิชาเลือกเสรี ก็จะสอนนักศึกษาเรื่องอดทน ประหยัด ขยันให้นักศึกษานึกถึงความยากลำบากของบรรพบุรุษ ตอนที่พบบอกจากเมืองจีนมาถึงเมืองไทย เช่น ให้นักศึกษาทำข้อสอบย่อย 20 ข้อ ในกระดาษแผ่นเล็ก ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่จะบอกว่า กระดาษไม่พอ แต่ครูบอกว่า คุณต้องจัดให้มันพอ ซึ่งเมื่อสอนนักศึกษาเรื่องประหยัดการใช้กระดาษ และการบริหารจัดการด้วยระเบียบเรียงใจความสำคัญให้ได้ และสอนเมตตา เมตตาเราจะเห็นชัดเจนจากการที่มหาวิทยาลัยนี้ก่อตั้งด้วยมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งที่ช่วยเหลือคนค่าหน่วยกิตก็ถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชนอื่น ๆ ซึ่งก็เป็นเมตตา ซื่อสัตย์ เวลาทำข้อสอบย่อย ถ้าครูจับได้ใครทุจริต ครูจะหักคะแนนทั้งสองคนเลย ความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมสำคัญของคนจีนด้วย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติดำเนินการมากกว่าการเรียนการสอนภาษาจีน แต่ยังปลูกฝังแนวคิดและความเป็นจีนให้ซึมซับ โดยมีรายวิชาเลือกเสรีด้านภาษาและศิลปวัฒนธรรมจีน จำนวน 11 รายวิชา อาทิ ความสัมพันธ์วัฒนธรรมไทยจีน วาดภาพจีน ศิลปะจีน เขียนพู่กันจีน ดนตรีจีน มวยจีน ฯลฯ ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาและศิลปวัฒนธรรมจีนอย่างเข้มข้น และเข้าใจถึงปรัชญาจีนและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างวัฒนธรรมและพัฒนา ทักษะ ค่านิยมส่วนบุคคล ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเยาวชน และสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้วย

หลักสูตรจัดว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญปัจจัยหนึ่ง ในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต มหาวิทยาลัยมีการประเมินหลักสูตรทุก 5 ปี เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของสังคม นอกจากนี้เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังคำกล่าวของ Jiang Nannan เจ้าหน้าที่แผนกวิเทศสัมพันธ์ (25 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นมหาวิทยาลัยที่ถือว่าได้มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในจีนเป็นแห่งแรกในเมืองไทย ปัจจุบันมีหลักสูตรที่เกิดจากร่วมมือกันหลายหลักสูตร เช่น หลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตรจีนศึกษา ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยครุศาสตร์กว้างซี กุ้ยหลิน หลักสูตรการสอนภาษาจีนร่วมมือกับมหาวิทยาลัยกว้างซี หลักสูตรการสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการค้ายูนนาน ส่วนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยหัวเฉียว มณฑลฝูเจี้ยน และหลักสูตรบริหารธุรกิจ หรือ MBA ที่เน้นธุรกิจจีน โดยเน้นอาจารย์ผู้สอนที่เป็นคนที่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจในจีนจนประสบความสำเร็จมาสอนให้ความรู้ หลักสูตรระดับปริญญาตรีก็จะมีหลักสูตรแพทย์แผนจีนเราได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือในด้านการศึกษากับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นมหาวิทยาลัยที่ถือว่าได้มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นแห่งแรกในเมืองไทย ปัจจุบันมีหลักสูตรที่เกิดจากร่วมมือกันหลายหลักสูตรทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยให้เป็นมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรอุดมศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมสำหรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อมีการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน

สรุปได้ว่า นโยบายของการบริหารมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน ซึ่งมหาวิทยาลัยจะมุ่งสร้างสรรค์มหาวิทยาลัยให้เป็นสถาบันเอกลักษณ์ด้านจีนศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท โดยได้จัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับจีนศึกษาในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษาจีน จีนศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน และได้จัดตั้ง “คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน” ขึ้น ในปีการศึกษา 2553 ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทยที่ยกฐานะการสอนภาษาจีนขึ้นมาเป็นคณะวิชา ในปี พ.ศ. 2545 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ จัดทำข้อตกลงความร่วมมือเพื่อผลักดันการแพทย์แผนจีนเป็นการแพทย์ทางเลือกให้กับประชาชนชาวไทย โดยมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ก่อตั้งคณะการแพทย์แผนจีนขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านธุรกิจไทยจีน การแพทย์แผนจีน ภาษาและวัฒนธรรมจีนแล้ว ยังมีรายวิชาเลือกเสรีด้านศิลปวัฒนธรรมจีน เช่นไทเก๊ก เป็นหนึ่งในศิลปะการต่อสู้ของจีน ซึ่งเน้นในเรื่องการป้องกันตัว ผู้เรียนจะได้ประโยชน์ด้านสุขภาพ และฝึกสมาธิ

4.1.2 ด้านการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษากับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ระหว่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษา มีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีกับต่างประเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือทางด้านการศึกษากับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐ

ประชาชนจีนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในมณฑลกว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน 11 มหาวิทยาลัย และในหลักสูตรภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างชาติ โดยจัดหลักสูตร 3 ลักษณะ คือ 1) นักศึกษาศึกษาที่มหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน 3 ปี ศึกษาที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 1 ปี 2) นักศึกษาศึกษาที่มหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน 2 ปี ศึกษาที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 2 ปี 3) นักศึกษาศึกษาที่มหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน 2 ปี ศึกษาที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 1 ปี ซึ่งการจัดหลักสูตรดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้ส่งนักศึกษาไทยไปเรียนภาษาจีนในมณฑลต่าง ๆ ในสาธารณรัฐประชาชนจีน รวม 2 มหาวิทยาลัย ทั้งในหลักสูตรแลกเปลี่ยน 1 ปี และหลักสูตรระยะสั้นภาคฤดูร้อน 2 เดือน รวม 51 คน และมีนักศึกษาจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมาศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาจีน-ไทย รวม 202 คน จากมหาวิทยาลัยชนชาติกว่างซี จำนวน 14 คน สถาบันชิงชือ จำนวน 44 คน มหาวิทยาลัยซินโจว จำนวน 25 คน วิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมตะวันออก (ตงฟาง) จำนวน 83 คน และมหาวิทยาลัยชนชาติปักกิ่ง จำนวน 16 คน

ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ขยายการทำความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 12 แห่ง ซึ่งจำนวนนักศึกษาจากสาธารณรัฐประชาชนจีนที่สนใจมาศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีมากขึ้นทุกปี ในปีการศึกษา 2552 มีนักศึกษาจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมาศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาจีน-ไทย รวม 303 คน จำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวไทย รวม 109 คน และจำนวนอาจารย์แลกเปลี่ยนชาวจีน รวม 12 คน

รายชื่อมหาวิทยาลัยที่เจรจาความร่วมมือด้านการจัดโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในปีการศึกษา 2551 – ปีการศึกษา 2553

1. Shanghai University of Traditional Chinese Medicine
2. Guangxi University For Nationalities
3. Guangxi Dongfang Foreign Languages College
4. Guangxi Agricultural Vocation-Technical College
5. Guangxi University Of Finance And Economics
6. Qinzhou University
7. Liuzhou city Vocational College
8. Hezhou University
9. Wuzhou University
10. Guangxi University
11. The Central University For Nationalities
12. Yunnan University of Finance And Economics
13. Yunnan Nationalities University
14. Yunnan University of Traditional Chinese Medicine
15. Kunming University of Science and Technology

16. Yunnan University
 17. Hainan Normal University
 18. Yulin Normal University

ตารางที่ 1 รายละเอียดความร่วมมือในโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ ระหว่างปีการศึกษา 2551- 2553

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา/หน่วยงานต่างประเทศ	ปีที่ดำเนินการ	รายละเอียดความร่วมมือในการจัดส่งนักศึกษาไทยไปเรียนที่สาธารณรัฐประชาชนจีน	รายละเอียดความร่วมมือในการจัดรับนักศึกษาจีนมาเรียนที่ประเทศไทย
1. Shanghai University of Traditional Chinese Medicine	ปีการศึกษา 2551-2552	- มีการจัดส่งนักศึกษาคณะการแพทย์แผนจีนชั้นปีที่ 5 ไปศึกษาหลักสูตรการแพทย์แผนจีนเป็นระยะเวลา 1 ปี - มีการจัดส่งนักศึกษาคณะการแพทย์แผนจีนชั้นปีที่ 6 ไปฝึกงาน ด้านแพทย์แผนจีนระยะเวลา 1 ปี	
2. Guangxi University For Nationalities	ปีการศึกษา 2551	- นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนไทย-จีน รุ่นที่ 1 จำนวน 22 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 1 ปี	- นักศึกษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนจีน-ไทย รุ่นที่ 1 มาศึกษาหลักสูตรวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 14 คน เป็นระยะ 2 ปี - นักศึกษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนจีน-ไทย รุ่นที่ 1 มาศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย จำนวน 63 คน เป็นระยะเวลา 1 ปี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อ สถาบันอุดมศึกษา/ หน่วยงาน ต่างประเทศ	ปีที่ ดำเนินการ	รายละเอียดความร่วมมือ ในการจัดส่งนักศึกษาไทยไปเรียน ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน	รายละเอียด ความร่วมมือในการจัดรับ นักศึกษาจีนมาเรียน ที่ประเทศไทย
3. Guangxi Dongfang Foreign Languages College	ปีการศึกษา 2551		- นักศึกษาจีนเข้าร่วม โครงการนักศึกษา แลกเปลี่ยนจีน-ไทย รุ่นที่ 1 มาศึกษาหลักสูตรวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย จำนวน 83 คน เป็น ระยะเวลา 1 ปี
	ปีการศึกษา 2552		- นักศึกษาจีนเข้าร่วม โครงการนักศึกษา แลกเปลี่ยนจีน-ไทย รุ่นที่ 2 มาศึกษาหลักสูตร วิชาการสื่อสารภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง จำนวน 68 คน เป็นระยะ 1 ปี - นักศึกษาจีนเข้าร่วม โครงการนักศึกษา แลกเปลี่ยนจีน-ไทย รุ่นที่ 2 มาศึกษาหลักสูตร วิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน เป็นระยะเวลา 2 ปี
	ปีการศึกษา 2553		- นักศึกษาจีนเข้าร่วม โครงการนักศึกษา แลกเปลี่ยนจีน-ไทย รุ่นที่ 3 มาศึกษาหลักสูตร วิชาการสื่อสารภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง จำนวน 48 คน เป็นระยะเวลา 1 ปี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา /หน่วยงาน ต่างประเทศ	ปีที่ดำเนินการ	รายละเอียดความร่วมมือในการจัดส่งนักศึกษาไทยไปเรียนที่สาธารณรัฐประชาชนจีน	รายละเอียดความร่วมมือในการจัดรับนักศึกษาจีนมาเรียนที่ประเทศไทย
4. Guangxi University Of Finance And Economics	ปีการศึกษา 2552	- นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาอังกฤษ-จีน เข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยน ไทย-จีน รุ่นที่ 2 จำนวน 12 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 1 เทอม	
	ปีการศึกษา 2553 -		- นักศึกษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยน จีน-ไทย รุ่นที่ 3 มาศึกษาหลักสูตรวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 21 คน เป็นระยะเวลา 2 ปี
5. Qinzhou University	ปีการศึกษา 2551	- นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยน ไทย-จีน รุ่นที่ 1 จำนวน 15 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 1 ปี - นักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระยะสั้น รุ่นที่ 1 จำนวน 6 คน ไปศึกษาภาษาจีนพื้นฐาน เป็นระยะเวลา 2 เดือน	- นักศึกษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนจีน-ไทย รุ่นที่ 1 มาศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย จำนวน 25 คน เป็นระยะเวลา 1 ปี * หลัจากศึกษาภาษาไทยระยะเวลา 1 ปี มีนักศึกษาศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตร์ จำนวน 1 คน เป็นระยะเวลา 3 ปี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา /หน่วยงาน ต่างประเทศ	ปีที่ดำเนินการ	รายละเอียดความร่วมมือในการจัดส่งนักศึกษาไทยไปเรียนที่สาธารณรัฐประชาชนจีน	รายละเอียดความร่วมมือในการจัดรับนักศึกษาจีนมาเรียนที่ประเทศไทย
	ปีการศึกษา 2552	<ul style="list-style-type: none"> - นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยน ไทย-จีน รุ่นที่ 2 จำนวน 16 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 1 ปี - นักศึกษาคณะการแพทย์แผนจีน เข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนไทย-จีน รุ่นที่ 2 จำนวน 15 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 8 เดือน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักศึกษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนจีน-ไทย รุ่นที่ 2 มาศึกษาหลักสูตรวิชาการสื่อสารภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง จำนวน 49 คน เป็นระยะ 1 ปี - มีนักศึกษาจากปีการศึกษา 2551 ศึกษาต่อเพิ่มเติมระยะ 1 ปี เป็นจำนวน 6 คน ในหลักสูตรการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
	ปีการศึกษา 2553	<ul style="list-style-type: none"> - นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยน ไทย-จีน รุ่นที่ 3 จำนวน 12 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 1 ปี - นักศึกษาคณะการแพทย์แผนจีน เข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนไทย-จีน รุ่นที่ 3 จำนวน 12 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 8 เดือน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักศึกษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนจีน-ไทย รุ่นที่ 3 มาศึกษาหลักสูตรวิชาการสื่อสารภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง จำนวน 60 คน เป็นระยะเวลา 1 ปี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา /หน่วยงาน ต่างประเทศ	ปีที่ดำเนินการ	รายละเอียดความร่วมมือในการจัดส่งนักศึกษาไทยไปเรียนที่สาธารณรัฐประชาชนจีน	รายละเอียดความร่วมมือในการจัดรับนักศึกษาจีนมาเรียนที่ประเทศไทย
6. Hezhou University	ปีการศึกษา 2552		- นักศึกษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนหลักสูตรระยะสั้น มาศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย จำนวน 3 คน เป็นระยะเวลา 3 เดือน
	ปีการศึกษา 2553	- นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยน ไทย-จีน รุ่นที่ 3 จำนวน 16 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 1 ปี	
7. Guangxi University	ปีการศึกษา 2552	- นักศึกษาคณะการแพทย์แผนจีน เข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนไทย-จีน รุ่นที่ 3 จำนวน 20 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 8 เดือน	
8. The Central University For Nationalities	ปีการศึกษา 2551		- นักศึกษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนหลักสูตรระยะสั้น มาศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย จำนวน 16 คน เป็นระยะเวลา 2 เดือน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา /หน่วยงานต่างประเทศ	ปีที่ดำเนินการ	รายละเอียดความร่วมมือในการจัดส่งนักศึกษาไทยไปเรียนที่สาธารณรัฐประชาชนจีน	รายละเอียดความร่วมมือในการจัดรับนักศึกษาจีนมาเรียนที่ประเทศไทย
9. Yunnan Nationalities University	ปีการศึกษา 2551	- นักศึกษาคณะกรรมการแพทย์แผนจีน เข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนไทย-จีน รุ่นที่ 1 จำนวน 20 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 8 เดือน	
10. Yunnan University of Traditional Chinese Medicine	ปีการศึกษา 2551	- นักศึกษาคณะกรรมการแพทย์แผนจีน เข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนไทย-จีน รุ่นที่ 1 จำนวน 21 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 8 เดือน	
11. Hainan Normal University	ปีการศึกษา 2552	- นักศึกษาคณะกรรมการแพทย์แผนจีน เข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนไทย-จีน รุ่นที่ 2 จำนวน 25 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 8 เดือน	
12. Yulin Normal University	ปีการศึกษา 2553	- นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีนเข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนไทย-จีน รุ่นที่ 3 จำนวน 20 คน เพื่อไปศึกษาภาษาจีน เป็นระยะเวลา 1 ปี	

ที่มา : “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” 2556 : ออนไลน์.

ต่อมาในปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีการทำความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 22 แห่ง มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ไทย-จีน และแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย-จีน ส่วนในเรื่องของจำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนในปีการศึกษา 2554 มีจำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน จำนวน 361 คน จำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวไทยรวม 301 คน และจำนวนอาจารย์แลกเปลี่ยนชาวจีน รวม 20 คน

ซึ่งในปัจจุบันมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาจีนกับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีนกว่า 40 แห่ง และใน

จำนวนนี้กว่า 10 แห่ง เช่น มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการค้ายูนนาน มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ กว่างซี มหาวิทยาลัยกว่างซี มหาวิทยาลัยหัวเฉียว มณฑลฝูเจี้ยนได้ร่วมมือกันทำหลักสูตร สื่อการสอน รวมทั้งแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างกัน ซึ่งในแต่ละปีจะมีนักศึกษาแลกเปลี่ยนของ มหาวิทยาลัยไปศึกษาที่สาธารณรัฐประชาชนจีนประมาณ 300 คนต่อปี และมีนักศึกษาจาก สาธารณรัฐประชาชนจีนมาศึกษาที่ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติประมาณ 400 คน เป็นเวลา 1-2 ปี ดังคำกล่าวของ Jiang Nannan เจ้าหน้าที่แผนกวิเทศสัมพันธ์ (25 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เรามีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ชาวจีนและอาจารย์ชาวไทย และการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย-จีน เป็นประจำทุกปี ปัจจุบันได้ลงนามความร่วมมือ MOU โดยเฉพาะกับทางจีน เรามีเยอะมาก ถ้านับไปแล้วเรามีกว่า 40 มหาวิทยาลัย มีนักศึกษาไทยไปเรียนที่จีนทุกปี ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะภาษาและวัฒนธรรมจีน กับคณะการแพทย์แผนจีน นักศึกษาคณะภาษาและวัฒนธรรมจีนที่อยู่ระดับชั้นปีที่ 3 จะ ต้องไปเรียนในประเทศจีน 1 ปี เพื่อให้ นักศึกษามีความเชี่ยวชาญภาษาจีน ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และแปล ตลอดจนเข้าใจในวัฒนธรรมและวิถีการ ดำรงชีวิตของชาวจีน ส่วนนักศึกษา คณะการแพทย์แผนจีนจะเดินทางไปเรียนที่จีน สองช่วงเวลา ตอนปี 1 กับปี 5 ปี 6 ปี 5 จะอยู่เต็มปี ปี 6 อยู่ครึ่งปี ปี 1 จะอยู่ 7 เดือน ซึ่งจะกระจายไปอยู่ตามมณฑลกว่างซี ยูนนาน และ เพื่อเรียนภาษาจีน ปี 5 จะไปเรียนแพทย์แผนจีนที่มหาวิทยาลัยแพทย์แผนจีนเซียงไฮ้ รวมประมาณ 300 คน ต่อปี และมีนักศึกษาจากจีนมาศึกษาที่ มฉก. ประมาณ 300-400 คน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือในด้านการศึกษากับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน โดย มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ไทย-จีน และแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย-จีน เพื่อพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็ง ทางวิชาการ ส่งเสริมการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาไทย-จีน ในระดับอุดมศึกษา ให้อาจารย์นักศึกษาได้ร่วมเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการศึกษา วัฒนธรรม และการใช้ชีวิต ในต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์ นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างไกลมากขึ้น และเสริมสร้างความเข้าใจ อันดีระหว่างพลเมืองของทั้งสองประเทศ

สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือ ในด้านการศึกษากับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน มีการร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้กับ มหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันได้สานสัมพันธ์อันดีกับมหาวิทยาลัยใน สาธารณรัฐประชาชนจีนกว่า 40 แห่ง ในแต่ละปีมีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชน จีน มาทำการสอนแลกเปลี่ยนวิชาการและค้นคว้าวิจัยร่วมกันกับทางมหาวิทยาลัย ทั้งยังได้ส่งเสริม การแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างกัน ซึ่งในปัจจุบันมีนักศึกษาแลกเปลี่ยนของมหาวิทยาลัยไปศึกษาที่ สาธารณรัฐประชาชนจีนประมาณ 300 คนต่อปี เพื่อเสริมทักษะภาษาและเรียนรู้วิถีชีวิต พร้อมทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณรัฐประชาชนจีน และมีนักศึกษาจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมาศึกษาที่ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติประมาณ 400 คน เป็นเวลา 1-2 ปี เป็นมหาวิทยาลัยที่ถือว่า ได้มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นแห่งแรกในประเทศไทย และมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีนมากที่สุด

4.1.3 ด้านการวิจัยและบริการวิชาการ

ด้วยตระหนักในเอกลักษณ์ด้านจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดสรรงบประมาณด้านจีนศึกษา ปีละ 5,000,000 บาท ในการส่งเสริมให้คณาจารย์ทำการวิจัยด้านจีนศึกษาและความสัมพันธ์ไทย-จีน เพื่อให้บริการทางวิชาการ และการเป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางด้านภาษาจีนและจีนศึกษาแก่สังคม ดังคำกล่าวของ นิก สุนทรธัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (9 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ตอนนี้มหาวิทยาลัยก็มีเงินทุนงานวิจัยสำหรับวิจัยด้านจีนศึกษาปีละ 5 ล้านบาท ในการส่งเสริมให้คณาจารย์ทำการวิจัยด้านจีนศึกษา ไม่ว่าจะเป็นวิจัยเกี่ยวกับคนจีนในประเทศไทย ศาลเจ้าจีน หรือว่าความสัมพันธ์ไทย-จีน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เน้นการวิจัยและเผยแพร่ความรู้ด้านจีนศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยได้จัดสรรงบประมาณด้านจีนศึกษาปีละ 5,000,000 บาท ในการส่งเสริมให้คณาจารย์ทำการวิจัยด้านจีนศึกษาและความสัมพันธ์ไทย-จีน เป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการและเป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางด้านภาษาจีนและจีนศึกษาแก่สังคม

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังได้จัดตั้งแหล่งบริการที่ให้บริการแก่ชุมชนและสังคม โดยจัดตั้งคลินิกแพทย์แผนจีน ซึ่งตั้งอยู่ชั้น 2 อาคารบริการ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ เปิดให้บริการสำหรับบุคคลทั่วไป โดยใช้ศาสตร์แพทย์แผนจีน ดังคำกล่าวของ ปวินท์ สุวรรณกุล ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (2 ตุลาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

แพทย์แผนจีนเป็นศาสตร์การแพทย์ที่เห็นผลการรักษาได้อย่างรวดเร็ว มีผลข้างเคียงน้อย สามารถรักษาโรคได้อย่างกว้างขวางในราคาที่ไม่แพงและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งคลินิกแพทย์แผนจีน ตั้งอยู่บนชั้น 2 อาคารบริการของมหาวิทยาลัย เปิดให้บริการสำหรับบุคคลทั่วไป รักษาด้วยการฝังเข็ม ครอบแก้ว และการนวดทุยนา ซึ่งปัจจุบันได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ตั้งคลินิกแพทย์แผนจีน ในปีการศึกษา 2552 ซึ่งตั้งอยู่ชั้น 2 อาคารบริการ เปิดให้บริการสำหรับบุคคลทั่วไป โดยใช้ศาสตร์แพทย์แผนจีน และได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย มีผู้มาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการแพทย์แผนจีนมีทฤษฎีที่สมบูรณ์ วิธีการที่หลากหลายและได้ผลดี มีทั้งการรักษาโดยธรรมชาติบำบัด ผลการรักษาเป็นที่ประจักษ์ ทั้งหมดนี้เป็นการตอกย้ำความเป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการวิชาการ เป็นแหล่งข้อมูลทางด้านจีนศึกษาแก่สังคม

เพื่อเป็นมหาวิทยาลัยทางด้านจีนศึกษาและเผยแพร่ความรู้ทางด้านจีนศึกษา รวมถึงการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจีน ตลอดจนประเพณีจีนในแต่ละเทศกาลอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยนอกจากมีคณะภาษาและวัฒนธรรมจีนแล้ว ทั้งยังจัดตั้งศูนย์แต่จิ่ววิทยา ซึ่งอยู่ที่วิทยาเขตยศเสหลังโรงพยาบาลหัวเฉียว ได้เปิดสอนภาษาจีนแต่จิ่ว ประเพณีและวัฒนธรรมจีนแต่จิ่ว ดังคำกล่าวของ ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (10 ตุลาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถาบันธุรกิจไทย-จีนวิวัฒน์ สถาบันไทย-จีนศึกษา ศูนย์แต่จิ่ววิทยาเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรม

จีนออกสู่สังคม ศูนย์แต่จีววิทยา ตั้งอยู่ที่วิทยาเขตยศเส เปิดอบรมภาษา ประเพณี และวัฒนธรรมจีนแต่จีวได้ดำเนินงานมา 3-4 ปีแล้ว

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถาบันไทย-จีนศึกษา สถาบันธุรกิจไทย-จีนพัฒนาในปีการศึกษา 2552 ซึ่งสถาบันไทย-จีนศึกษา เน้นศึกษาวิจัย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประเทศจีนและศิลปวัฒนธรรมจีน สถาบันธุรกิจไทย-จีนพัฒนา ประกอบด้วยศูนย์ 3 แห่ง คือ ศูนย์ธุรกิจไทย-จีนศึกษา ศูนย์พัฒนาโลจิสติกส์ไทย-จีน และศูนย์ส่งเสริม SMEs ไทย-จีน เพื่อสนับสนุนด้านวิชาการและปฏิบัติการด้านธุรกิจไทย-จีน ให้แก่นักศึกษา และศูนย์แต่จีววิทยา เพื่อศึกษาเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษาแต่จีว ซึ่งเป็นอีกภาษาที่สำคัญ รวมถึงการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมจีนแต่จีว

สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เน้นการวิจัยและเผยแพร่ความรู้ด้านจีนศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยได้จัดสรรงบประมาณด้านจีนศึกษา ปีละ 5,000,000 บาท ในการส่งเสริมให้คณาจารย์ทำการวิจัยด้านจีนศึกษาและความสัมพันธ์ไทย-จีน เป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการ และเป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางด้านภาษาจีนและจีนศึกษาแก่สังคม โดยจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถาบันไทย-จีนศึกษา สถาบันธุรกิจไทย-จีนพัฒนา และศูนย์แต่จีววิทยา เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประเทศจีนและศิลปวัฒนธรรมจีน และสนับสนุนด้านวิชาการและปฏิบัติการด้านธุรกิจไทย-จีนให้แก่นักศึกษา

4.2 เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ “มุ่งเน้นด้านจีน”

ภาพที่ 5 สถาปัตยกรรมอาคารการก่อสร้างภายในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ที่มา : postjung มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. 2557 : ออนไลน์.

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ก่อเกิดมาจากพลังศรัทธามหาชนด้วยเงินบริจาค 1,000 ล้านบาทจากชาวไทยเชื้อสายจีนตามการริเริ่มของ “มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง” การที่มูลนิธิปอเต็กตึ๊งได้

ก่อตั้งมหาวิทยาลัยแห่งนี้ขึ้นมาขึ้นนั้น นอกจากเพื่อตอบสนองบุญคุณของแผ่นดินไทยที่มีต่อคนจีนที่อพยพเข้ามาพักอาศัย ให้การศึกษากับคนไทยแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์หนึ่งคือ เพื่อที่จะรักษาและส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมจีนให้ควบกับภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจึงมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างมหาวิทยาลัยแห่งนี้ให้เป็นผู้นำด้านจีนศึกษาในประเทศไทย อีกทั้งเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คือ ด้านจีน ตั้งแต่ประวัติการก่อตั้ง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ก่อตั้งขึ้นด้วยมูลนิธิ และชื่อมหาวิทยาลัย “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” คำว่า “หัวเฉียว” หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเล ก็ได้สะท้อนให้เห็นความเป็นจีน ดังคำกล่าวของ ภพ สวัสดิ์ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (19 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยก่อตั้งขึ้นด้วยมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง และชื่อของมหาวิทยาลัย คำว่า “หัวเฉียว” ซึ่งหมายถึงชาวจีนโพ้นทะเล และป้ายมหาวิทยาลัยยังเป็นภาษาจีนตลอดจนถึงอาคารการก่อสร้างภายในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติล้วนเป็นสัญลักษณ์แสดงเข้ม สะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ด้านจีนอย่างชัดเจน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ให้เห็นว่า เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คือ มุ่งเน้นด้านจีน จากประวัติการก่อตั้ง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ก่อตั้งขึ้นด้วยมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง และชื่อมหาวิทยาลัย “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” คำว่า “หัวเฉียว” หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเล และป้ายมหาวิทยาลัย ก็มีภาษาจีนเขียนว่า 華僑崇聖大學 ในภาษาจีนกลางอ่านว่าหัวเฉียวฉงเซิ่งต้าเสว (huáqiáo chóngshèng dàxué) โดยคำว่า (華僑) หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเล (崇聖) หมายถึงเฉลิมพระเกียรติ และ (大學) หมายถึงมหาวิทยาลัย โดยรวมจึงหมายถึงมหาวิทยาลัยที่ลูกหลานชาวจีนโพ้นทะเลสร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ ตลอดจนถึงสถาปัตยกรรมอาคารการก่อสร้างภายในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ก็มีลักษณะเฉพาะตัวที่สวยงามซึ่งอาคารล้วนเป็นสัญลักษณ์แสดงเข้ม ได้สะท้อนให้เห็นความเป็นจีนเช่นกัน

ภาพที่ 6 ซุ้มประตูจีน

ที่มา : postjung มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. 2557 : ออนไลน์.

แนวคิดในการออกแบบผังบริเวณและการก่อสร้างมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ก็ได้สะท้อนถึงเอกลักษณ์ความเป็นจีนเช่นกัน โดยเฉพาะซุ้มประตูจีน ดังคำกล่าวของ นริศ วศินานนท์ อาจารย์ประจำคณะภาษาและวัฒนธรรมจีน (25 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ซุ้มประตูจีน ซึ่งมี 5 ช่อง เรียกว่า 五福臨門 ไฉ่ฮก ลี้มั้ง มีความหมายว่า ได้มาถึงประตูแห่งโชคลาภ 5 อย่าง ได้แก่ 壽 財 福 喜 壽 喜 ใช้ ฮก ฮี เซ่ง หมายถึง “อายุยืนยาว ทรัพย์สมบัติบุญวาสนา สิริมงคล สุขกายสบายใจ” ด้านบนของซุ้มประตูปรากฏชื่อมหาวิทยาลัยเป็นภาษาไทย จีน และอังกฤษ อักษรจีน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ซุ้มประตูทางเข้าของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งก็เป็นสถาปัตยกรรมเอกลักษณ์จีน ก็ได้สะท้อนถึงเอกลักษณ์ความเป็นจีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซุ้มประตูทางเข้ามหาวิทยาลัยมี 5 ช่อง เรียกว่า 五福臨門 ไฉ่ฮก ลี้มั้ง มีความหมายว่า ได้มาถึงประตูแห่งโชคลาภ 5 อย่าง ได้แก่ 壽 財 福 喜 壽 喜 ใช้ ฮก ฮี เซ่ง หมายถึง “อายุยืนยาว ทรัพย์สมบัติบุญวาสนา สิริมงคล สุขกายสบายใจ” ประตูกลางใช้เป็นเส้นทางเสด็จพระราชดำเนิน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเสด็จผ่านประตูแห่งนี้ เมื่อครั้งทรงเสด็จเปิดมหาวิทยาลัย ด้านบนของซุ้มประตูปรากฏชื่อมหาวิทยาลัยเป็นภาษาไทย จีน และอังกฤษ อักษรจีนต้นแบบชิ้นนี้เขียนโดย ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์

ภาพที่ 7 รูปหล่อ ผู้ร่วมสร้างมหาวิทยาลัย

ที่มา : postjung มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. 2557 : ออนไลน์.

อาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ นักศึกษา บุคลากร และบุคคลทั่วไปรู้จักและรู้คุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของทั้งไทยและจีน ทั้งยังทำหน้าที่เป็นพิพิธภัณฑ์ถ่ายทอดวัฒนธรรมความเป็นมาอันทรงเกียรติของมหาวิทยาลัย ด้วยการแสดงรูปปั้นเสมือนจริงของผู้บริจาคหรือบุพการีของผู้ก่อตั้ง และเป็นศูนย์กลางรวมองค์ความรู้ศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน ดังคำกล่าวของ นิก สุนทรชัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (9 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยสร้างตึกเพื่อรองรับพันธกิจในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ศูนย์ศิลป์เกิดมาในช่วงแรก ๆ อยู่ในแผนการก่อสร้างมหาวิทยาลัย เป็นสถานที่จัดแสดงทางวัฒนธรรม ส่วนแสดงภาพถ่าย จัดแสดงภาพถ่ายใน

เหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่เป็นการร่วมมือของทั้งสองชาติ เช่น วาระครบรอบ 30 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-จีน วาระครบรอบ 90 ปี มูลนิธิปอเต็กตึ้งบนเส้นทางประวัติศาสตร์สังคมไทย การเสด็จเยือนจีนอย่างเป็นทางการของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นต้น ส่วนแสดงหอเกียรติภูมิจัดแสดงรูปปั้นผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยฯ ส่วนแสดงหอสมุนไพรมหาวิทยาลัยฯ ยังมีการจัดแสดงนิทรรศการวิชาการด้านการแพทย์ของจีนทั้งการฝังเข็ม กัดจุด ซึ่งได้รับการยอมรับจากทั่วโลก

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยได้เล็งเห็นถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย-จีน อีกทั้งเพื่อรองรับภาระหน้าที่การงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม จึงได้สร้างศูนย์วัฒนธรรมขึ้น ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมยังทำหน้าที่เป็นพิพิธภัณฑ์ถ่ายทอดวัฒนธรรมความเป็นมาอันทรงเกียรติของมหาวิทยาลัย ภายในมีการเก็บรวบรวม จัดแสดงวัตถุทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์วิทยากรุณีปัญญาท้องถิ่นของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รูปแบบการจัดแสดงทั้งแบบนิทรรศการชั่วคราวและนิทรรศการถาวร ซึ่งแบบออกเป็นหมวดหมู่ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแสดงภาพถ่าย จัดแสดงภาพถ่ายในเหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่เป็นการร่วมมือของทั้งสองชาติ เช่น วาระครบรอบ 30 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-จีน วาระครบรอบ 90 ปี มูลนิธิปอเต็กตึ้งบนเส้นทางประวัติศาสตร์สังคมไทย การเสด็จเยือนจีนอย่างเป็นทางการของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นต้น ส่วนแสดงหอเกียรติภูมิ (Hall of Fame) จัดแสดงรูปปั้นผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยฯ ซึ่งเกิดจากเจตนารมณ์อันแน่วแน่ในการช่วยเหลือสังคมของมูลนิธิปอเต็กตึ้ง ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน ส่วนแสดงหอสมุนไพรมหาวิทยาลัยฯ จัดแสดงนิทรรศการวิชาการด้านการแพทย์ของจีนทั้งการฝังเข็ม กัดจุด ซึ่งได้รับการยอมรับจากทั่วโลก

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินอกจากเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านจีนศึกษา โดยมีการพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านธุรกิจไทยจีน การแพทย์แผนจีน ภาษาและวัฒนธรรมจีน และมีรายวิชาเลือกเสรีด้านศิลปวัฒนธรรมจีนแล้ว ยังเป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการวิชาการ เป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางด้านภาษาจีนและจีนศึกษา ในปีการศึกษา 2552 ได้จัดทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือพิมพ์ภาษาจีนทุกฉบับที่พิมพ์ในประเทศไทย ทั้งรายวัน รายสองวัน และรายสัปดาห์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2460 จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลาเกือบ 100 ปี เพื่อเป็นการอนุรักษ์หลักฐานเอกสารอันมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ด้านไทย-จีน ดังคำกล่าวของ ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (10 ตุลาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยเราเป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวในประเทศไทยที่ได้จัดข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักหอสมุดแห่งชาติ จัดทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือพิมพ์ภาษาจีนทุกฉบับที่พิมพ์ในประเทศไทย ทั้งรายวัน รายสองวัน และรายสัปดาห์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2460 จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลาเกือบ 100 ปี และถึงมีนาคม พ.ศ.2556 ทางห้องสมุดศูนย์บรรณสารสนเทศ ได้จัดทำสำเนาหนังสือพิมพ์จีนในประเทศไทยตีพิมพ์ตั้งแต่ปี 2461-2529 ไปแล้ว 1,122,497 หน้า

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวในประเทศไทยที่ได้จัดข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักหอสมุดแห่งชาติ จัดทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือพิมพ์ภาษาจีนทุกฉบับที่พิมพ์ในประเทศไทย ทั้งรายวัน รายสองวัน และรายสัปดาห์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2460 จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลาเกือบ 100 ปี และถึง พ.ศ. 2556 ทางห้องสมุดศูนย์บรรณสารสนเทศ ได้จัดทำสำเนาหนังสือพิมพ์จีนในประเทศไทยตีพิมพ์ตั้งแต่ปี 2461-2529 ไปแล้ว 1,122,497 หน้า และมหาวิทยาลัยได้ผลักดัน ให้มีการพัฒนาระบบสืบค้นข้อมูลสำเนาหนังสือพิมพ์จีนในประเทศไทย ชื่อว่า Thailand Digital Chinese Newspaper (TDCN) และให้ศูนย์บรรณสารสนเทศ ดำเนินงานโครงการจัดทำสำเนาหนังสือพิมพ์จีนในประเทศไทย ในระยะที่ 2 ต่อไป เพื่อเป็นการอนุรักษ์หลักฐานเอกสารอันมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ด้านไทย-จีน ซึ่งได้สะท้อนถึงเอกลักษณ์มุ่งเน้นด้านจีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในด้านความเป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการวิชาการ เป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางด้านภาษาจีนและจีนศึกษา

ศูนย์บรรณสารสนเทศของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติถือว่าเป็นห้องสมุดที่มีหนังสือภาษาจีนจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย ซึ่งชั้น 5 ของศูนย์บรรณสารสนเทศจะมีห้องสมุดภาษาจีนที่มีหนังสือที่ทรงคุณค่าชุด **ชื่อคู่ฉวนซู** ที่มีแห่งเดียวในประเทศไทย ยังมีระบบฐานข้อมูลที่สืบค้นด้านหนังสือจีนในประเทศไทย ดังคำกล่าวของ นริศ วศินานนท์ อาจารย์ประจำคณะภาษาและวัฒนธรรมจีน (25 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ห้องสมุดของเราถือว่าเป็นห้องสมุดที่มีหนังสือภาษาจีนจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย เรามีห้องสมุดภาษาจีนที่มีหนังสือที่ทรงคุณค่าชุด ชื่อคู่ฉวนซู ที่มีแห่งเดียวในประเทศไทย และยังมีระบบฐานข้อมูลที่สืบค้นด้านหนังสือจีนในประเทศไทย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางด้านภาษาจีนและจีนศึกษาแก่สังคม โดยมีห้องสมุดภาษาจีนที่มีหนังสือที่ทรงคุณค่าชุด **ชื่อคู่ฉวนซู** ที่มีแห่งเดียวในประเทศไทย และมีระบบฐานข้อมูลที่สืบค้นด้านหนังสือจีนในประเทศไทย ทั้งยังได้จัดตั้งห้องสมุดการแพทย์แผนจีนขึ้นที่ศูนย์บรรณสารสนเทศ ชั้น 4 โดยมีหนังสือการแพทย์แผนจีนทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน ประมาณ 5,000 เล่ม ซึ่งได้สะท้อนถึงเอกลักษณ์มุ่งเน้นด้านจีนของมหาวิทยาลัย

ด้วยตระหนักในเอกลักษณ์ด้านจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดสรรงบประมาณด้านจีนศึกษาปีละ 5,000,000 บาท ในการส่งเสริมให้คณาจารย์ทำการวิจัยด้านจีนศึกษาและความสัมพันธ์ไทย-จีน เพื่อให้บริการทางวิชาการ และการเป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางด้านภาษาจีนและจีนศึกษาแก่สังคม ดังคำกล่าวของ นิก สุนทรธัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (9 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

ตอนนี้มหาวิทยาลัยก็มีเงินทุนงานวิจัยสำหรับวิจัยด้านจีนศึกษาปีละ 5 ล้านบาท ในการส่งเสริมให้คณาจารย์ทำการวิจัยด้านจีนศึกษา ไม่ว่าจะเป็วิจัยเกี่ยวกับคนจีนในประเทศไทย ศาลเจ้าจีน หรือว่าความสัมพันธ์ไทย-จีน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เน้นการศึกษาริวิจัยด้านจีนศึกษา โดยได้จัดสรรงบประมาณด้านจีนศึกษา ปีละ 5,000,000 บาท ในการส่งเสริมให้คณาจารย์ทำการวิจัยด้านจีนศึกษาและความสัมพันธ์ไทย-จีน เพื่อให้บริการ

ทางวิชาการ และการเป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางด้านภาษาจีนและจีนศึกษาแก่สังคม ซึ่งเป็น การตอกย้ำความเป็นมหาวิทยาลัยที่มีเอกลักษณ์ความเป็นจีน

สรุปได้ว่า เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คือ มุ่งเน้นด้านจีน จากประวัติการก่อตั้ง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ก่อตั้งด้วยมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง และชื่อมหาวิทยาลัย “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” คำว่า “หัวเฉียว” หมายถึงชาวจีนโพ้นทะเล และแนวคิด ในการออกแบบผังบริเวณและการก่อสร้างมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ก็ได้สะท้อนถึง เอกลักษณ์ความเป็นจีนเช่นกัน เช่น ป้ายชื่อมหาวิทยาลัย หุ้มประตูจีน และอาคารต่าง ๆ ภายใน มหาวิทยาลัยล้วนเป็นสีแดงเข้ม และการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ก็ได้สะท้อนถึงเอกลักษณ์ความมุ่งเน้นด้านจีนเช่นกัน ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในการจัดการ เรียนการสอนด้านจีนศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นแหล่งความรู้ด้านจีนศึกษาและเผยแพร่ความรู้ ทางด้านจีนศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการวิชาการ เป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางภาษาจีนและ จีนศึกษาแก่สังคม และเป็นมหาวิทยาลัยที่อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของจีน

4.3 การส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนามหาวิทยาลัยให้ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเข้มแข็งด้านจีนศึกษา มีความเชี่ยวชาญและเป็นผู้นำด้านจีนศึกษาใน ประเทศไทย และเป็นมหาวิทยาลัยมีความเป็นเอกลักษณ์ในความสัมพันธ์ไทยและจีน เพื่อให้ มหาวิทยาลัยบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ จึงมีการจัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ในด้าน การส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน ดังต่อไปนี้

4.3.1 โครงการการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน

1) โครงการ “แลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย-จีน”

ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการศึกษาและวิชาการระหว่างไทยกับ จีนนั้น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดโครงการการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติกับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน มากกว่า 10 แห่ง เช่น มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการค้ายูนนาน มหาวิทยาลัยครุศาสตร์กว่างซี มหาวิทยาลัยกว่างซี มหาวิทยาลัยหัวเฉียว มณฑลฝูเจี้ยนได้ร่วมมือกันทำหลักสูตร สื่อการสอนรวมทั้ง แลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างกัน ดังคำกล่าวของ ฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เรามีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ชาวจีนและอาจารย์ชาวไทย และ การแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย-จีน เป็นประจำทุกปี ปัจจุบันได้ลงนามความร่วมมือ MOU กับสถาบันการศึกษาในประเทศจีน 44 แห่ง มีการส่งนักศึกษาไทยไปเรียนที่ จีนทุกปี ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะภาษาและวัฒนธรรมจีนกับคณะการแพทย์ แผนจีน ซึ่งนักศึกษาคณะภาษาและวัฒนธรรมจีนที่อยู่ระดับชั้นปีที่ 3 จะต้องไปเรียน ในประเทศจีน 1 ปี เพื่อให้ นักศึกษามีความเชี่ยวชาญภาษาจีน ตลอดจนเข้าใจใน วัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิตของชาวจีน ส่วนนักศึกษาคณะการแพทย์แผนจีนจะ เดินทางไปเรียนที่จีนสองช่วงเวลา ตอนปี 1 กับปี 5 ปี 6 รวมประมาณ 300 คนต่อปี

และมีนักศึกษาจากจีนมาศึกษาที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติประมาณ 300-400 คนต่อปี

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือในด้านการศึกษากับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ไทย-จีน และแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย-จีน ช่วยส่งเสริมการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาไทย-จีน ในระดับอุดมศึกษา ให้อาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการศึกษา วัฒนธรรม และการใช้ชีวิตในต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์และนักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างไกลมากขึ้น การลงนามความร่วมมือ (MOU) ระหว่างมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติกับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากจะเป็นการสถาปนาความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานต่อหน่วยงานแล้ว ยังจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีในระดับประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนให้มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และให้เกิดความเข้าใจอันดีกันระหว่างทั้งสองประเทศ

2) โครงการทางด้านศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดโครงการทางด้านศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ให้บุคลากร นักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน ดังคำกล่าวของ นิก สุนทรธัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (8 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยมีหน้าที่เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม ซึ่งศูนย์วัฒนธรรม ก็มีการจัดโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการดนตรีจีน ดนตรีไทย นาฏศิลป์จีน นาฏศิลป์ไทย ฯลฯ ฝึกอบรมด้านดนตรีจีน ดนตรีไทย ระบายจีน รำไทยและเพลงจีน แก่นักศึกษาทั้งไทยและจีน เพื่อส่งเสริมอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมไทย-จีนผ่านทางโครงการต่าง ๆ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดโครงการทางด้านศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมดนตรีไทย การฝึกอบรมดนตรีจีน การฝึกกนาฏศิลป์ไทย ฯลฯ เพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ให้บุคลากร นักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน และดึงดูดความสนใจของนักศึกษาไทยที่มีต่อภาษาจีน ส่งเสริมความเข้าใจของชาวไทยต่อวัฒนธรรมจีน และยังช่วยให้นักศึกษาจีนเกิดความเข้าใจในวิถีชีวิต และเกิดความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกอบรมศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน และเพื่อส่งเสริม อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมไทย-จีนผ่านทางโครงการ ตลอดจนยังเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมไทย-จีนผ่านการเข้าร่วมในโครงการดังกล่าวด้วย ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แลกเปลี่ยนความรู้และวัฒนธรรมไทย-จีน

3) โครงการ “ขบวนแห่หลวงปู่ไต้ฮง”

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งโดยมูลนิธิป่อเต้มตึ้ง ที่ก่อเกิดขึ้นจากพลังศรัทธาในคุณธรรมแห่ง “หลวงปู่ไต้ฮงภิกขุ” หลวงปู่ไต้ฮงภิกขุ เป็นพระนักพัฒนา พระนักปฏิบัติ พระนักสังคมสงเคราะห์ คุณงามความดีของหลวงปู่ล้วนจารีกอยู่ในดวงจิตของชาวหัวเฉียวมีรู้ลึ้มซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีการจัดโครงการขบวนแห่หลวงปู่ไต้ฮง เพื่อเป็นการรำลึก

และสานต่อเจตนารมณ์ของท่าน ให้ยืนยาวตลอดไป ดังคำกล่าวของ ฉลอง แขวงอินทร์ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (15 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เรามีการจัด โครงการชบวนแห่หลวงปู่ไต้ฮง ในช่วงเทศกาลวันตรุษจีนโดย มีพิธีอัญเชิญรูปจำลองหลวงปู่ไต้ฮงและจัดชบวนแห่โดยรอบมหาวิทยาลัย เพื่อให้ คณาจารย์ บุคลากรและนักศึกษาร่วมสักการบูชา เพื่อบำเพ็ญกุศลแก่หลวงปู่ไต้ฮง และมีการไหว้พระพุทธรูป 3 องค์ที่อยู่ตรงศาลาไทย หลวงปู่ไต้ฮง และศาลพระภูมิ ศาลเจ้าที่ ศาลตายาย การไปไหว้ คนไทยมีความเชื่อคล้าย ๆ กับคนจีน เพื่อเสริมมงคล เวลาไหว้ คำอธิษฐานที่จะมีคนนำพุดและทุกคนก็พุดตาม คำพุดนั้น สรุปลงใจความก็จะ พอประมาณพุดว่า ของกุศลผลบุญที่ข้าพเจ้าได้ประกอบกับคุณงามความดี การทำดี เพื่อสังคม เพื่อมหาวิทยาลัย ความดีเหล่านี้จึงส่งผลกลับมาให้เรามีสุขภาพที่แข็งแรง มีปัญญาที่ฉลาดเฉลียวและคือสามัญภาพ แจ่มใส ส่งผลให้ครอบครัวของเรามี ความอยู่เย็นเป็นสุขไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังคงรักษา ความเชื่อ และประเพณีของจีนไว้ได้อย่างมีเอกลักษณ์ โดยมีการจัดโครงการชบวนแห่หลวงปู่ไต้ฮง เพื่อเป็นการรำลึกถึงคุณงามความดีของหลวงปู่ไต้ฮงและบำเพ็ญกุศลแก่หลวงปู่ไต้ฮง พระภิกษุสงฆ์ที่มีจริยวัตรแห่งเมตตาธรรมช่วยเหลือทั้งผู้ที่มีชีวิตที่ยากไร้และผู้ตายไร้ญาติ และสานต่อเจตนารมณ์ของ ท่านให้ยืนยาวตลอดไป

4) โครงการ “การละเล่นพื้นบ้านสานสัมพันธ์นักศึกษาไทย-จีน”

คณะศิลปศาสตร์มีจัดโครงการ “การละเล่นพื้นบ้านสานสัมพันธ์นักศึกษาไทย-จีน” ทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่การละเล่นพื้นบ้านของไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และช่วยรักษา ศิลปะการละเล่นพื้นบ้านให้คงอยู่สืบไป รวมทั้งเพื่อส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพใจของนักศึกษาให้ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งยังช่วยสานสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาไทยกับนักศึกษาจีนอีกด้วย ดังคำกล่าวของ วิไล ธรรมวาจา อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (3 ตุลาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้ เล่าว่า

โครงการ “การละเล่นพื้นบ้านสานสัมพันธ์นักศึกษาไทย-จีน” ได้จัดขึ้น ครั้งแรกเมื่อปี 2551 ซึ่งช่วงแรกแค่เป็นโครงการเล็ก ๆ ของสาขาภาษาและ วัฒนธรรมไทย ต่อมาได้รับความนิยมมากขึ้นจนพัฒนาเป็นโครงการของคณะ ศิลปศาสตร์ ภายในงานมีการละเล่นพื้นบ้านของไทย เช่น ปิดตาตีหม้อ วิ่งกระสอบ ชักเย่อ กินวิบาก วิ่งเปี้ยว เทียบบลูกโป่ง และวิ่งสามขา ทั้งหมด 7 ประเภท โดยมีทั้ง นักศึกษาจีนกับนักศึกษาไทยของคณะศิลปศาสตร์ได้เข้าร่วมการเล่น ช่วยสร้าง ความสนุกสนานให้กับนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ทำให้นักศึกษาจีนได้เรียนรู้ การละเล่นพื้นบ้านของไทย ยังช่วยสร้างความสานสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาไทย กับนักศึกษาจีนอีกด้วย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คณะศิลปศาสตร์ได้ตระหนักและมีภารกิจใน การอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมของไทย โดยมีจัดโครงการ “การละเล่นพื้นบ้านสานสัมพันธ์ นักศึกษาไทย-จีน” ทุกปี เพื่อเผยแพร่การละเล่นพื้นบ้านของไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

และเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษาไทยเกิดสำนึกรักบ้านเกิด และทำให้นักศึกษาจีนได้รับความสนุกสนาน และรู้จักการละเล่นพื้นบ้านของไทย ได้เข้าใจถึงวัฒนธรรมของการละเล่นพื้นบ้านของไทย และเป็นโอกาสที่ได้รู้จักกับคนไทย อีกทั้งยังช่วยสร้างความสมัครสมานสามัคคี เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง นักศึกษาไทยกับนักศึกษาจีน

สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนามหาวิทยาลัย ให้เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเข้มแข็งด้านจีนศึกษา มีความเชี่ยวชาญและเป็นผู้นำด้านจีนศึกษา ในประเทศไทย และเป็นมหาวิทยาลัยมีความเป็นเอกลักษณ์ในความสัมพันธ์ไทยและจีน เพื่อให้ มหาวิทยาลัยบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ จึงมีการจัดทำแผนพัฒนาความเข้มแข็งทางด้านจีนศึกษาที่มีการพัฒนาในส่วนของหลักสูตรและการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นภาษาจีนและจีนศึกษา มีความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในประเทศจีน โดยการจัดโครงการ “แลกเปลี่ยนนักศึกษา และอาจารย์กับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน” และมีการส่งเสริมอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมจีน โดยการจัดโครงการ “ฝึกอบรมวัฒนธรรมดนตรีจีน” เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกอบรม ศิลปวัฒนธรรมจีนและเพื่อส่งเสริม อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมจีนผ่านทางโครงการ มหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังคงรักษาความเชื่อ และประเพณีของจีนไว้ได้อย่างมีเอกลักษณ์ โดยมีการจัด โครงการ “ขบวนแห่หลวงปู่ไต้ฮง” ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ฯลฯ เพื่อให้มหาวิทยาลัยบรรลุเป้าหมาย ที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศดังกล่าว

4.3.2 กิจกรรมการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีน

1) กิจกรรมวันตรุษจีน

มหาวิทยาลัยได้ให้การสนับสนุนทั้งศิลปวัฒนธรรมไทยและจีน โดยมีการจัดกิจกรรม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งดำเนินการโดยทั้งคณะวิชา สำนักพัฒนานักศึกษาและศูนย์วัฒนธรรม ซึ่งดูแลรับผิดชอบด้านศิลปวัฒนธรรมโดยตรง เช่น คณะภาษาและวัฒนธรรมจีนมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความเชี่ยวชาญภาษาจีน ทั้งการฟังพูดอ่านเขียน และ แปล ตลอดจนเข้าใจในวัฒนธรรมและ วิถีการดำรงชีวิตของชาวจีน มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางด้านภาษาจีน ให้กับนักศึกษาผ่านโครงการและกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์สืบทอด ศิลปวัฒนธรรมจีน เช่น เถลิงฉลองเทศกาลตรุษจีน โครงการรำลึกปรมจารย์ขงจื้อ โครงการศิลปะ กระดาษตัดจีน โครงการศิลปะเชือกถักจีน โครงการฟูกันจีน เป็นต้น กิจกรรมวันตรุษจีน ซึ่งจะจัดขึ้น ทุกปีที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยคณะภาษาและวัฒนธรรมจีน ภายใน งานจะมีการแสดงของนักศึกษาชาวไทยและนักศึกษาชาวจีน ดังคำกล่าวของ นริศ วจินานนท์ อาจารย์ประจำคณะภาษาและวัฒนธรรมจีน (25 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เทศกาลวันตรุษจีน คณะภาษาและวัฒนธรรมจีนจัดกิจกรรมในวันตรุษจีน ทุกปี ภายในงานมีการเชิดสิงโต รำไทเก๊ก ระบายจีน ร้องเพลงจีน กู่เจิง ตัดกระดาษ แบบจีน เป็นต้น นอกจากชุดการแสดงเหล่านี้ ภายในศูนย์บรรณสารของ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ยังได้จัดนิทรรศการความรู้ด้านวัฒนธรรมจีน เช่น การชงชา การเขียนฟูกันจีน เรื่องเล่าความเป็นมาเกี่ยวกับงานตรุษจีน ฯลฯ ภายในงานยังมีของที่ระลึกผลงานของนักศึกษาจำหน่าย กิจกรรมนี้มีความสำคัญต่อ นักศึกษาและครูอาจารย์ที่คณะภาษาและวัฒนธรรมจีนเป็นอย่างมาก ทุกคนจะ

ช่วยกันคนละไม้คนละมือ ทั้งทำฉากบนเวที ซ้อมการแสดง และยังมีการให้คณะอื่น
ได้ร่วมส่งการแสดงเข้าประกวดอีกด้วย ทำให้กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ยิ่งใหญ่และ
สนุกสนานเหมาะกับเทศกาลตรุษจีน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ให้
การสนับสนุนศิลปวัฒนธรรมจีน โดยมีการจัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจีน เช่น
กิจกรรมวันตรุษจีน จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้าใจในขนบธรรมเนียม
ประเพณี-วัฒนธรรมของจีน และที่สำคัญเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร
และเรียนรู้ในการแสดงออกผ่านทางกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษามีส่วนร่วม นำเสนอ รวมถึงสร้าง
สัมพันธไมตรีระหว่างไทยกับจีน และนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
ได้เสริมสร้างความรักสามัคคีระหว่างลูกศิษย์และครูบาอาจารย์เป็นอย่างมาก

2) กิจกรรมวันรำลึกปรมาจารย์ขงจื้อ

วันที่ 28 กันยายนของทุกปีเป็นวันคล้ายวันเกิดขงจื้อ ผู้คนในทั่วทุกมุมโลกจะพร้อมใจกัน
แสดงความเคารพแด่ปรมาจารย์ผู้ล่วงลับ คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ ได้จัด
ให้มีพิธีสักการะขงจื้ออย่างต่อเนื่องทุกปี ดังคำกล่าวของ นริศ วศินานนท์ อาจารย์ประจำ
คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน (25 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

สำหรับกิจกรรมภายในงานรำลึกปรมาจารย์ขงจื้อจะมีนักศึกษามาแสดง
ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมจีน เช่น การแสดงละครประกอบคำสอน
ของขงจื้อ การแสดงการเล่นโยโย่จีน การแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาจีน ฯลฯ ยังมี
นิทรรศการความรู้เกี่ยวกับอัตชีวประวัติและหลักคำสอนของปรมาจารย์ขงจื้อ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียว
เฉลิมพระเกียรติได้จัดให้มีพิธีสักการะขงจื้ออย่างต่อเนื่องทุกปี ทำให้ลูกหลานชาวไทย ชาวไทย
เชื้อสายจีน ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา คณาจารย์ และผู้สนใจทั่วไปได้ศึกษาและรู้จักขงจื้อมากยิ่งขึ้น
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางด้านภาษาจีนให้กับนักศึกษาผ่านโครงการและกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

3) กิจกรรมวันแพทย์จีน

การแพทย์แผนจีนเป็นวัฒนธรรมและเป็นศาสตร์ที่สะท้อนปรัชญาความคิดเกี่ยวกับการรักษา
สุขภาพของชาวจีน ซึ่งมีประวัติศาสตร์การพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง และถือเป็นภูมิปัญญาของ
ชนชาติจีนอันหนึ่ง คณะการแพทย์จีนมีการจัดกิจกรรมวันแพทย์จีน เพื่อเผยแพร่วิทยาการความรู้
ด้านการแพทย์แผนจีน และเพื่อส่งเสริม เผยแพร่และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการแพทย์แผนจีน
ดังคำกล่าวของปวินท์ สุวรรณกุล ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (2 ตุลาคม 2556 :
สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

วันแพทย์จีน เราเลือกเป็นวันเกิดของคณะ จะจัดในช่วงเดือนมกราคม
ได้จัดมา 3 ปีแล้ว ภายในงานก็จะมี การแสดงของนักศึกษา คณะการแพทย์แผนจีน
มีการจัดนิทรรศการแนะนำความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีศาสตร์การแพทย์แผนจีน ความรู้
เกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพร อาหารเป็นยา ชาเพื่อสุขภาพ สำหรับผู้สูงอายุ มีการให้
นักศึกษารักษาคนทั่วไปโดยใช้หลักการแพทย์แผนจีนให้กับบุคคลในมหาวิทยาลัย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คณะการแพทย์จีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียว มีการจัดกิจกรรมวันแพทย์จีนทุกปี จะจัดขึ้นในเดือนมกราคม เพื่อรำลึกวันก่อตั้งคณะการแพทย์จีน ครั้งแรกในประเทศไทย และสื่อทอดวัฒนธรรมจีน ภายในงานมีการจัดนิทรรศการที่แนะนำความรู้ แพทย์แผนจีนแก่ผู้สนใจทั่วไป มีการแสดงบนเวที การฝังเข็มหู การปรุงอาหารด้วยพืชสมุนไพร จีน ฯลฯ เพื่อเผยแพร่วิทยาการความรู้ด้านการแพทย์แผนจีน และเพื่อส่งเสริม เผยแพร่และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการแพทย์แผนจีน ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้รับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ โดยทั่วไป เกิดทัศนคติและเข้าใจเกี่ยวกับการแพทย์แผนจีน และได้แลกเปลี่ยนทัศนคติด้านการดูแลสุขภาพ

3) กิจกรรมเผยแพร่การแสดงหุ่นคน ณ นครเซี่ยงไฮ้และกวางโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน

ศิลปะการแสดงหุ่นคน คือศิลปะการแสดงที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นการแสดงร่วมสมัยได้อย่างน่าสนใจ อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ และสืบสานศิลปะที่กำลังจะถูกลืม นอกจากนี้ได้นำการแสดงมาปรับปรุงใหม่ โดยใช้คนแทนหุ่นหลวง และยังคงรักษารูปแบบเดิมของการแสดงหุ่นแต่ละประเภทไว้ เพียงแต่เปลี่ยนจากหุ่นมาเป็นคนเท่านั้น ปัจจุบันการแสดงหุ่นคนได้รับความนิยมเป็นอย่างดี จากกระแสสังคมที่เริ่มยอมรับ ศิลปะการแสดงหุ่นคน ด้วยเป็นเพราะว่าความแปลกนั่นเองประวัติของผู้คิดค้นการแสดง “หุ่นคน” ดังคำกล่าวของ นิก สุนทรธัย ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (8 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

การแสดงที่โดดเด่น ที่จะส่งคนไปที่เมืองนอก จากเดิมที่ว่าเราไม่ได้ไปถึงต่างประเทศ ทกเจ็ดปี เราได้ไปฟรี ไปแสดงเผยแพร่วัฒนธรรมต่างประเทศทุกปี เช่น ในปี 2555 เราได้ไปแสดงที่เซี่ยงไฮ้และกวางโจว ของเราเด่นเรื่องหุ่นคน คนอื่นเขาไม่มี เพราะว่าอาจารย์เป็นคนคิดตั้งขึ้นมา มันก็เป็นเรื่องของลิขสิทธิ์ พอเด่นบู้บทางหน่วยงานทางด้านวัฒนธรรมเขาจะชวนไปแสดงที่ต่างประเทศด้วย มีนักศึกษาได้ไปต่างประเทศ ได้ศึกษาและเผยแพร่

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติให้การสนับสนุนการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-จีน โดยมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่การแสดงหุ่นคน ณ นครเซี่ยงไฮ้และกวางโจว สาธารณรัฐประชาชนจีนในปี 2555 ได้สร้างความตื่นตาตื่นใจให้แก่ผู้ชม และเป็นสื่อหนึ่งทำให้คนจีนได้รู้จักประเทศไทย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ ทำให้ส่งเสริมมิตรภาพระหว่างไทยจีนให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น

4) กิจกรรมทัศนศึกษาต่าง ๆ

เพื่อให้ นักศึกษาจีนที่เรียนระดับปริญญาตรีที่สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ เกิดความเข้าใจในวิถีชีวิต และเกิดความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติได้จัดกิจกรรมทัศนศึกษาต่าง ๆ เทียวชมแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ดังคำกล่าวของ พิฐฐญาณ์ อธิเลิศนันทน์ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (24 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ ได้จัดให้มีการทัศนศึกษา เทียบชมแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สำหรับกลุ่มนักศึกษาจีนที่เรียนระดับปริญญาตรีที่สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง คณะศิลปศาสตร์ เช่น วัดพระแก้ว อุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา เมืองโบราณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตลาดน้ำอัมพวา พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ชายหาดทะเลบางแสน เป็นต้น เพื่อให้ นักศึกษาจีนได้เกิดความเข้าใจในวิถีชีวิต และเกิดความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย และสามารถได้ศึกษาความรู้ได้เห็นภาพจริงที่สถานที่จริงด้วยความสนุกสนานที่ได้จากการเรียนการสอนแบบมีชีวิตชีวา

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า เพื่อให้นักศึกษาจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เกิดความเข้าใจในวิถีชีวิต และเกิดความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดให้มีการทัศนศึกษา เทียบชมแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม อาทิ อุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตลาดน้ำอัมพวา เมืองโบราณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งทำให้นักศึกษาได้รับความรู้มากกว่าในห้องเรียน และสามารถได้ศึกษาความรู้ได้เห็นภาพจริงที่สถานที่จริงด้วยความสนุกสนานที่ได้จากการเรียนการสอนแบบมีชีวิตชีวา และทำให้การเรียนการสอนยังมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยได้ให้การสนับสนุนทั้งศิลปวัฒนธรรมไทยและจีน โดยมีการจัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งไทยและจีน ซึ่งดำเนินการโดยทั้งคณะวิชา สำนักพัฒนา นักศึกษาและศูนย์วัฒนธรรม ซึ่งดูแลรับผิดชอบด้านศิลปวัฒนธรรมโดยตรง เช่น กิจกรรมวันตรุษจีน กิจกรรมวันแพทย์แผนจีน กิจกรรมวันรำลึกปรมาจารย์ขงจื้อ เป็นต้น ทั้งยังจัดให้มีการทัศนศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมจีน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนผลักดันให้คนไทยมีความชื่นชอบและรักในวัฒนธรรมจีนมากยิ่งขึ้น ยังช่วยกระชับ การแลกเปลี่ยนและความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน ทั้งนี้ความสัมพันธ์ด้านสังคมและวัฒนธรรมนับวันจะยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากเกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ในระดับประชาชน ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนในด้านอื่น ๆ

4.4 บทบาทของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน

4.4.1 บทบาททางการศึกษา

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อตั้งโดยชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งได้เล็งเห็นถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย-จีน จึงตั้งนโยบายที่จะสร้างสรรค์มหาวิทยาลัยให้เป็น “สถาบันเอกลักษณ์ด้านจีนศึกษา” ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ทั้งได้วางเป้าหมายผลักดันสู่ความเป็นเลิศในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และเป็นแหล่งข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ด้านจีนศึกษา มหาวิทยาลัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านภาษาจีน จีนศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน และจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรและรายวิชาเลือกเสรี ด้านศิลปวัฒนธรรมจีน มุ่งเน้นที่จะเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่เชี่ยวชาญทั้งภาคทฤษฎีและชำนาญทักษะในภาคปฏิบัติ ทำให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านจีนศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยที่ทางด้านจีนศึกษาและเผยแพร่ความรู้ทางด้าน

จีนศึกษาทั้งด้านภาษาจีน จีนศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน ศิลปวัฒนธรรมจีน เป็นมหาวิทยาลัย
 ที่ให้บริการวิชาการ เป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางภาษาจีนและจีนศึกษาแก่สังคม และเป็น
 มหาวิทยาลัยที่อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของจีน ทำให้เกิดการตื่นตัวในการศึกษา
 เรียนรู้วัฒนธรรมจีนในหลาย ๆ ด้าน และถือเป็นกำลังสำคัญในการผลักดันการเรียนการสอนด้าน
 จีนศึกษาในประเทศไทย เพิ่มโอกาสการศึกษาด้านจีนศึกษาแก่นักศึกษาที่สนใจ

มีการศึกษาวรรณกรรมภาษาจีนในไทยมากขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 มหาวิทยาลัยหัวเฉียว
 เฉลิมพระเกียรติร่วมกับมหาวิทยาลัยหัวเฉียว มณฑลฝูเจี้ยน สาธารณรัฐประชาชนจีน เปิดหลักสูตร
 ปริญญาโท วรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย เป็นหลักสูตรแรกในเมืองไทยที่ศึกษาองค์ความรู้ด้าน
 วรรณคดีจีน ซึ่งศึกษาวรรณคดีจีน ผลงานวรรณกรรมสมัยใหม่และร่วมสมัยของจีนแล้ว ยังศึกษา
 ผลงานวรรณกรรมของชาวจีนในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงผลงานวรรณกรรมของ
 ชาวไทยเชื้อสายจีน นักศึกษาก็จะได้ศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีจีน-ไทย ถือเป็นbukเบิกวงการ
 วิชาการด้านวรรณกรรมเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ไทย-จีนระดับหนึ่ง คือความสัมพันธ์เชิง
 วรรณกรรม

แพทย์แผนจีนเป็นศาสตร์การแพทย์ที่สามารถเห็นผลการรักษาได้อย่างรวดเร็ว มีผลข้างเคียง
 น้อย สามารถรักษาโรคได้อย่างกว้างขวางในราคาที่ไม่แพงและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ใช้ทฤษฎีใน
 การรักษาของอารยธรรมจีนและวัฒนธรรมจีนที่สืบทอดกันมายาวนาน ในปี พ.ศ. 2545 มหาวิทยาลัย
 หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ เพื่อผลักดันการแพทย์
 แผนจีนเป็นการแพทย์ทางเลือกให้กับประชาชนชาวไทย และเป็นแพทย์ทางเลือกที่พยายามพึ่งตัวเอง
 ด้วย เพราะว่าแพทย์อาจจะแนะนำให้ฉีกไทเก๊กมากขึ้น ถ้ามีอาการเจ็บป่วย ยาที่กินก็จะเป็นพวก
 สมุนไพร ไม่มีพวกสารเคมีเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ก่อตั้งคณะ
 การแพทย์แผนจีนขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย เพื่อเป็นสถานศึกษาและผลิตบัณฑิตที่มีความรู้
 ความสามารถในศาสตร์การแพทย์แผนจีน

อีกอย่างหนึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ ให้กับสังคมไทยก็คือ สนับสนุนให้ออกกำลังกายอย่าง
 พึ่งตัวเอง ก็คือ นักศึกษาทุกคนต้องเรียนไทเก๊กตอนปีหนึ่ง ไทเก๊กเป็นหนึ่งในศิลปะการต่อสู้ของจีน
 ได้สืบทอดมาตั้งแต่ยุคโบราณ ผ่านการศึกษาจากรุ่นสู่รุ่น และยังคงใช้ได้จริงสามารถนำมาอธิบาย
 เรื่องราวต่าง ๆ รอบตัวได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเน้นในเรื่องการป้องกันตัว ผู้เรียนจะได้ประโยชน์ด้าน
 สุขภาพ และฝึกสมาธิ ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้กำหนดในหลักสูตรให้ “วิชาไทเก๊ก”
 เป็นวิชาบังคับให้นักศึกษาทุกคนและทุกคณะต้องเรียนรู้ เพื่อสืบทอดและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันดี
 งามของจีน และให้นักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เรียนรู้ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
 กับประเทศจีนอย่างครบถ้วนพร้อมได้สัมผัสกับบรรยากาศแบบจีน

4.4.2 บทบาทด้านการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทย-จีน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้มีการแลกเปลี่ยนและเชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัย
 ชื่อนำหลายแห่งของสาธารณรัฐประชาชนจีน มาสอนที่คณะต่าง ๆ และได้มีการจัดตั้งห้องสมุดจีน
 นอกจากสอนภาษาจีนที่เป็นทางการแล้ว อาจารย์ที่มาจากประเทศจีนยังได้สอนศิลปวัฒนธรรมจีน
 ให้แก่นักศึกษาไทยอีกด้วย เช่น การตีทุ้ง การรำไทเก๊ก ฯลฯ และมหาวิทยาลัยมีการจัดโครงการและ
 กิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งไทยและจีนอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมวันตรุษจีน กิจกรรม

วันแพทย์แผนจีน กิจกรรมวันรำลึกปรมาจารย์ขงจื้อ ฯลฯ ทั้งยังจัดให้มีการทัศนศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมจีน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน ผลักดันให้คนไทยมีความชื่นชอบและรักในวัฒนธรรมจีนมากยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ ยังมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่การแสดงหุ่นคนที่สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งได้สร้างความตื่นตาตื่นใจให้แก่ผู้ชม และเป็นสื่อหนึ่งทำให้คนจีนได้รู้จักประเทศไทย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ ทำให้ส่งเสริมมิตรภาพระหว่างไทยจีนให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ยังช่วยกระชับการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน

4.4.3 บทบาทด้านเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีน

การเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนได้เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ทำให้ปัจจุบันประเทศจีนกลายเป็นประเทศที่มีความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ ของโลก อีกทั้งวัฒนธรรมประเพณีรวมทั้งภาษาที่สืบทอดมาอย่างยาวนาน “ภาษาจีน” นับว่าเป็นภาษาที่สำคัญภาษาหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารเชื่อมโยงกันระหว่างประเทศ หลาย ๆ ประเทศต่างเห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาจีน มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางทางปัญญาที่จะสามารถชี้นำสังคมไปในทิศทางที่ถูกต้อง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติหลีกเลี่ยงไม่ได้ จำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนาและปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง และเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพสนองต่อความต้องการของสังคม และสามารถแข่งขันกับมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศในท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เปิดคณะภาษาและวัฒนธรรมจีนแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทย โดยเปิดหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี สาขาภาษาจีน และหลักสูตรปริญญาตรีสาขาธุรกิจจีน รวมทั้งปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารธุรกิจจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย นอกจากนี้ยังได้เปิดหลักสูตรปริญญาโทสาขาจีนศึกษา การสอนภาษาจีน และการสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจ ซึ่งคณะภาษาและวัฒนธรรมจีนเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความเชี่ยวชาญภาษาจีน ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และแปล ตลอดจนเข้าใจในวัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิตของชาวจีน นักศึกษาที่จบจากคณะนี้ สามารถประกอบอาชีพเป็นครูสอนภาษาจีน ล่ามไทย-จีน เจ้าหน้าที่สถานทูต พนักงานสายการบินต่าง ๆ บริการนักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ธุรกิจโรงแรม

นอกจากคณะภาษาและวัฒนธรรมจีนแล้ว คณะบริหารธุรกิจก็ได้ดำเนินการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (โปรแกรมภาษาจีน) เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความชำนาญทางภาษาจีนให้มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารธุรกิจสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศในภาวะบริบทของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงานด้านการจัดซื้อ การวางแผนการผลิต การจัดจำหน่ายและการกระจายสินค้า คลังสินค้า การขนส่ง เทคโนโลยีโลจิสติกส์ กฎหมายและการประกันภัย การควบคุมสินค้าคงคลัง การควบคุมคุณภาพ เป็นต้น และในปี พ.ศ. 2552 เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน ปี พ.ศ. 2554 เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจจีน มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถด้านบริหารธุรกิจจีน รู้จักคิดวิเคราะห์และมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจไทย-จีน ทำงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีนได้ จึงมีโอกาการทำงานในธุรกิจหรืออาชีพส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับจีน ใน พ.ศ. 2547 เปิดสอนในหลักสูตรบริหารธุรกิจ (หลักสูตรนานาชาติ) นักศึกษาจะได้เรียนรู้ด้านการบริหารธุรกิจ (เน้นธุรกิจจีน) จาก

เจ้าของภาษา (อังกฤษและจีน) ทำให้สามารถทำงานในองค์กรภาครัฐและเอกชนและบริษัทข้ามชาติได้ ดังนั้นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้คนไทยสามารถติดต่อกิจการกับสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ยิ่งขึ้น

4.4.4 บทบาทด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทย-จีน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีการจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์กับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อให้นักศึกษาจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เกิดความเข้าใจในวิถีชีวิต และเกิดความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดให้มีการทัศนศึกษา เกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งความสวยงามของธรรมชาติภูมิประเทศ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมของไทย ได้สร้างความประทับใจให้แก่ นักศึกษาจีนเป็นอันมาก และเกิดความพึงพอใจมาเรียนที่ประเทศไทย นักศึกษาจีนเหล่านี้สามารถสื่อสารภาษาไทยได้เป็นอย่างดีเพราะเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เมื่อนักศึกษาจีนจบการศึกษาแล้ว สามารถประกอบอาชีพเป็นอาจารย์สอนภาษา ล่ามไทย-จีน บริการนักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ และธุรกิจโรงแรม ฯลฯ ซึ่งก็มีคนจีนกลุ่มที่พูดภาษาไทยได้เป็นอย่างดี สามารถนำคณะทัวร์คนจีนเข้ามาเที่ยวในไทยได้ และเมื่อคนไทยไปเที่ยวที่ประเทศจีนก็มีไกด์จีนที่พูดภาษาไทยได้ สะท้อนให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

4.4.5 บทบาทด้านการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือในด้านการศึกษากับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ไทย-จีน และแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย-จีน ช่วยส่งเสริมการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาไทย-จีน ในระดับอุดมศึกษา ให้อาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการศึกษาวัฒนธรรมและการใช้ชีวิตในต่างประเทศ ซึ่งการลงนามความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติกับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากจะเป็นการสถาปนาความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานต่อหน่วยงานแล้ว ยังจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีในระดับประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนให้มีความแนบแน่นยิ่งขึ้น และให้เกิดความเข้าใจอันดีกันระหว่างทั้งสองประเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังได้จัดโครงการทางด้านศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมดนตรีไทย การฝึกอบรมดนตรีจีน การฝึกนาฏศิลป์ไทย ฯลฯ เพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ให้บุคลากร นักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน ส่งเสริมความเข้าใจของชาวไทยมีต่อวัฒนธรรมจีน และยังช่วยให้นักศึกษาจีนเกิดความเข้าใจในวิถีชีวิต และเกิดความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย ตลอดจนยังเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมไทย-จีนผ่านการเข้าร่วมในโครงการดังกล่าวด้วย ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แลกเปลี่ยนความรู้และวัฒนธรรมไทย-จีน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ให้ความสำคัญในการสนับสนุนศิลปวัฒนธรรมจีน โดยมีการจัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจีน เช่น กิจกรรมวันตรุษจีน จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และเสริมสร้างความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี-วัฒนธรรมของจีน กิจกรรมวันรำลึกปรมาจารย์ขงจื้อ เป็นต้น ทั้งยังจัดให้มีการทัศนศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมจีน

ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน ผลักดันให้คนไทยมีความชื่นชอบและรักในวัฒนธรรมจีนมากยิ่งขึ้น ยังช่วยกระชับการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน ทั้งนี้ความสัมพันธ์ด้านสังคมและวัฒนธรรมนับวันจะยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากเกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ในระดับประชาชน ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนในด้านอื่น ๆ และเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือไทย-จีนต่อไป และยังเป็นประโยชน์ต่อการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

4.5 แนวโน้มของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติก่อเกิดมาจากพลังศรัทธามหาชนด้วยเงินบริจาค 1,000 ล้านบาทจากชาวไทยเชื้อสายจีนตามการริเริ่มของ “มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง” ที่อยากตอบแทนคุณแผ่นดิน จึงพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เน้นการผลิตบัณฑิตที่เชี่ยวชาญทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ออกไปรับใช้สังคม โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นสถาบันเอกลักษณ์ด้านจีนศึกษาทุกระดับการศึกษา เน้นบูรณาการจีนศึกษาทุกสาขา และมุ่งพัฒนาให้เป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านจีนศึกษา เป็นแหล่งความรู้ด้านจีนศึกษาและเผยแพร่ความรู้ทางด้านจีนศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการวิชาการ เป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางภาษาจีนและจีนศึกษาแก่สังคม และเป็นมหาวิทยาลัยที่อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของจีน และมุ่งสร้างความร่วมมือทางวิชาการระหว่างจีน เพื่อให้มหาวิทยาลัยบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ซึ่งในด้านการพัฒนาประสิทธิภาพด้านจีนศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีการจัดทำแผนพัฒนาความเข้มแข็งทางด้านจีนศึกษาที่มีการพัฒนาในส่วนของหลักสูตรและการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นภาษาจีนและจีนศึกษา และมีความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในประเทศจีน โดยการจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์กับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน และต่อไปในอนาคตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจะจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างไทย-จีนต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี และร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศจีนให้มากขึ้น และพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน จีนศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน ให้ครอบคลุมทุกมิติ ดังคำกล่าวของ วิไล ธรรมวาจา อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ (3 ตุลาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

คิดว่ามีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาอย่างนี้ต่อไป อาจจะมีมากขึ้น และมีร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศจีนให้มากขึ้น เมื่อก่อนที่มีแค่ 2-3 ที่มาประจำ เช่น สถาบันเซียงซือ มหาวิทยาลัยซินโจว ตงฟาง เดี่ยวนี้ก็เพิ่มขึ้นจากหลากหลายสถาบัน คิดว่าในอนาคตก็คงจะมากขึ้น เพราะผู้บริหารเราเดินทางไปต่างประเทศบ่อย ติดต่อกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เยอะ ที่จะมาเรียนอาจจะไม่ได้ภาษาไทยที่เมื่อก่อน ทุกคนมุ่งมาเมืองไทยเพื่อเรียนภาษาไทย ต่อไปอาจจะมุ่งไปหลากหลายสาขาอื่น ๆ หลักสูตรอื่น ๆ คงก็ต้องเตรียมพร้อมสอนนักศึกษาจีนมากขึ้น เปิดหลักสูตรรองรับนักศึกษาจีนมากขึ้น และมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนให้มากขึ้น ปัจจุบันคณะภาษาและวัฒนธรรมจีนก็มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ มีอาจารย์จากเมืองจีนมาสอน ต่อไปคิดว่าอาจารย์ของเราที่ได้ไปสอนที่ประเทศจีนบ้าง

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า แนวโน้มของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน ซึ่งในด้านการพัฒนาประสิทธิภาพด้านจีนศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีเป้าหมายหลัก คือ การเพิ่มพูนคุณภาพการเรียนการสอน และพยายามสร้างความเข้มแข็งให้มากขึ้นด้วยการพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน จีนศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน ให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสู่การเป็นผู้นำสถาบันอุดมศึกษาด้านจีนศึกษา และทำให้นักศึกษามีความพร้อมในทุกมิติของจีนศึกษาอย่างแท้จริงเพื่อรับใช้สังคมได้จริง ๆ จะจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างไทย-จีนต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรและรายวิชาเลือกเสรีด้านศิลปวัฒนธรรมจีนให้มากขึ้น และร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศจีนให้มากขึ้นด้วย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีแนวทางที่มุ่งเน้นจะเป็นผู้นำสถาบันอุดมศึกษาเรื่องจีนศึกษาในประเทศไทยและในเอเชีย ยึดหลักสร้างความเป็นเลิศด้านจีนศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศ เพื่อเป้าหมายความเป็นเอกลักษณ์ในความสัมพันธ์ไทยและจีน

ด้านการบูรณาการจีนศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีเป้าหมายหลัก คือ จะเน้นการวิจัยและเผยแพร่ความรู้ด้านจีนศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยจะให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยแก่คณาจารย์ทุนละ 5 ล้านบาท และมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการวิชาการ เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ด้านภาษาจีนและจีนศึกษาแก่สังคม ดังคำกล่าวของ ประจักษ์ พุมวิเศษ อธิการบดีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ (19 กรกฎาคม 2556 : สัมภาษณ์) ได้เล่าว่า

เรายังเป็นมหาวิทยาลัยใหม่อาจารย์เรายังมีประสบการณ์งานวิจัยน้อย ต้องค่อย ๆ สร้าง วิธีสร้างก็คือ นอกจากเราสนับสนุนงานวิจัย เรายังสนับสนุนให้อาจารย์ไปเรียนต่อปริญญาโท ปริญญาเอก เป็นมากขึ้น จากนั้น ถ้ามีมากพอก็จะเริ่มมีคนทำงานวิจัยมากขึ้น เพราะเขามีประสบการณ์การทำงานวิจัยมากขึ้น ตอนนี้มหาวิทยาลัยก็มีเงินทุนงานวิจัยให้เยอะพอสมควร แต่ละคณะก็มีเงินให้คณะไปทำวิจัยด้วย แต่ละคณะเขามีเงินของเขาสามารถไปทำงานวิจัยของ อะไรก็ได้ที่เขาสนใจ แต่ถ้ามาทำตรงกับมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมีเงินอยู่ประมาณ 20 ล้าน แล้วก็วิจัยด้านอาหาร 10 ล้าน ด้านจีน 5 ล้าน ด้านตะวันออก 5 ล้าน

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ด้านการบูรณาการจีนศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีเป้าหมายหลัก คือ จะเน้นการวิจัยและเผยแพร่ความรู้ด้านจีนศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยจะให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยแก่คณาจารย์ทุนละ 5 ล้านบาท และจัดให้มีการฝึกอบรมอาจารย์อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนทุนให้อาจารย์ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ปริญญาเอก เพื่อให้อาจารย์มีคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น และประสบการณ์การทำงานวิจัยมากขึ้น และการทำวิจัยให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นอีกด้วย จะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยคุณภาพในประเทศจีน

สรุปได้ว่า แนวโน้มของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน ซึ่งในด้านการพัฒนาประสิทธิภาพด้านจีนศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจะเพิ่มพูนคุณภาพการเรียนการสอน และพยายามสร้างความเข้มแข็งให้มากขึ้นด้วยการพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน จีนศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน ให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสู่การเป็นผู้นำสถาบันอุดมศึกษาด้านจีนศึกษา และทำให้นักศึกษามีความพร้อมในทุกมิติของจีนศึกษาอย่าง

แท้จริง เพื่อรับใช้สังคมได้จริง ๆ จะจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างไทย-จีน ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรและรายวิชาเลือกเสรีด้านศิลปวัฒนธรรมจีนให้มากขึ้น และร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศจีนให้มากขึ้นด้วย ด้านการบูรณาการจีนศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจะเน้นการวิจัยและเผยแพร่ความรู้ด้านจีนศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยจะให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยแก่คณาจารย์ทุนละ 5 ล้านบาท และจัดให้มีการฝึกอบรมอาจารย์อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนทุนให้อาจารย์ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ปริญญาเอก เพื่อให้อาจารย์มีคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น และประสบการณ์การทำวิจัยมากขึ้น และมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการวิชาการ เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ด้านภาษาจีนและจีนศึกษาแก่สังคม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ : ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งและบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 2) เพื่อวิเคราะห์บทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยศึกษาวิเคราะห์ตามขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรายงานผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ดังมีสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยด้านการศึกษาประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติพบประเด็นที่น่าสนใจหลายประการ สรุปได้ดังนี้

1.1 ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยพบว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติกำเนิดมาจาก “วิทยาลัยหัวเฉียว” ซึ่งมีรากฐานเติบโตมาจากโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ก่อตั้งโดยมูลนิธิปอเต็กตึ้งและได้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ ในปี พ.ศ. 2484 มูลนิธิปอเต็กตึ้งได้ก่อตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัยขึ้นในโรงพยาบาลหัวเฉียว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์ชั้น 2 เพื่อให้บริการด้านการฝากครรภ์การคลอดบุตรและการดูแลมารดาและทารกหลังคลอดกับประชาชน ในปี พ.ศ. 2521 มูลนิธิปอเต็กตึ้งได้เล็งเห็นความสำคัญของคุณภาพชีวิตของประชาชน และการบริการรักษาพยาบาลว่าควรสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลด้านบริการสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ดังนั้นในปี พ.ศ. 2522 มูลนิธิปอเต็กตึ้งได้พัฒนาโรงเรียนผดุงครรภ์และอนามัยที่โรงพยาบาลหัวเฉียวรับผิดชอบอยู่เป็นวิทยาลัยหัวเฉียวโดยทบวงมหาวิทยาลัยได้มีประกาศอนุญาตให้มูลนิธิฯ จัดตั้งวิทยาลัยหัวเฉียวขึ้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2524 ต่อมาปี พ.ศ. 2533 เป็นวาระที่มูลนิธิปอเต็กตึ้งดำเนินการครบรอบ 80 ปี คณะกรรมการมูลนิธิปอเต็กตึ้งภายใต้การนำของ ดร.อุเทน เตชะไพบูลย์ ได้สำนึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ พระบรมราชินีนาถที่มีแก่ประชาชนชาวไทย มูลนิธิปอเต็กตึ้งจึงยกฐานะวิทยาลัยหัวเฉียวขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัย” และได้ขอพระราชทานชื่อมหาวิทยาลัยจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัยตามที่มูลนิธิปอเต็กตึ้งกราบบังคมทูลว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” ปัจจุบันมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มี 2 วิทยาเขต 1) วิทยาเขตบางพลี ตั้งอยู่ที่ 18/18 ถนนบางนา-ตราด กิโลเมตรที่ 18 ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และ 2) วิทยาเขตยศเส ตั้งอยู่บริเวณถนนอนันตนาถ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

1.2 พิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติพบว่า วันที่ 24 มีนาคม 2537 เป็นวันจัดพิธีเฉลิมพระเกียรติและสถาปนามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ปัจจุบันชาวหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันสำคัญของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเนื่องจาก

ในพิธีเปิดมหาวิทยาลัยมีพระประมุขฝ่ายศาสนาจักรและพระประมุขฝ่ายอาณาจักรได้เสด็จฯ มาทรงเป็นประธานในวันดังกล่าว ซึ่งเป็นวันพิธีสถาปนามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีประชาชนมาชื่นชมพระบารมีในพิธีดังกล่าวประมาณ 5,000 คน ซึ่งประชาชนที่มาร่วมงานมีทั้งแขกผู้มีเกียรติ นักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่และชาวบ้านที่อยู่ในอำเภอบางพลี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ นับเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จฯ เป็นประธานในพิธีเปิดมหาวิทยาลัย พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสกับนักวิชาการเมื่อทอดพระเนตรนิทรรศการความสัมพันธ์วัฒนธรรมไทย-จีน ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พระองค์ทอดพระเนตรด้วยความสนพระราชหฤทัยจนเกินเวลาจากหมายกำหนดการเดิม นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงให้กับมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจึงเป็นผลนำมาซึ่งความปลาบปลื้มและนับเป็นสิริมงคลอันใหญ่หลวงแก่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง คณะผู้ก่อตั้ง คณะผู้บริหาร ตลอดจนคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติอย่างหาที่สุ่มมิได้

1.3 การพัฒนาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติพบว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเริ่มเปิดสอนระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2535 เป็นปีแรก โดยเปิดสอน 5 คณะ ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเปิดสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก จำนวน 49 หลักสูตร ครอบคลุมทั้งด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ภายใต้การจัดการเรียนการสอนของคณะต่าง ๆ รวม 13 คณะ ตลอดเวลา 20 กว่าปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยมีความเข้มแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งในประเทศและความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในต่างประเทศโดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาวิชาชีพที่ขาดแคลน ซึ่งมีต้นทุนการผลิตบัณฑิตในราคาที่สูง โดยเฉพาะในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งเป็นหลักสูตรสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลน มหาวิทยาลัยมุ่งมั่นให้การดำเนินงานในหลักสูตร แต่ละหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยจึงกำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินการหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาเปิด ปรับปรุง หรือปิดหลักสูตร โดยดำเนินงานด้านหลักสูตรตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) อย่างเคร่งครัดทุกประการ

เนื่องจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินับเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ อาจารย์คณาจารย์ปริญญาเอกและตำแหน่งทางวิชาการมีน้อย และอาจารย์มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการสอนมากกว่า จำนวนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมีน้อยในระยะแรกของการเปิดดำเนินการ แต่ช่วง 10 ปีหลัง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เร่งรัดพัฒนางานวิจัย ด้วยการจัดสรรทุนวิจัยเพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิจัยทั้งทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยเองและจากหน่วยงานภายนอก พร้อมทั้งจัดอบรมความรู้และทักษะด้านการวิจัยแก่อาจารย์และบุคลากร ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอก เพื่อกระตุ้นให้อาจารย์สนใจผลิตผลงานวิจัยมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็งานวิจัยเพื่อสร้างเสริมองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อการเรียนการสอน การวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ และ

สังคมศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในด้านการพัฒนาสังคมและการพัฒนาเชิงพาณิชย์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม และต่อยอดเพื่อประโยชน์แก่ชุมชน ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีนโยบายสนับสนุนงานวิจัย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเงินศึกษา ด้านตะวันออก และด้านอาหาร โดยจัดสรรงบประมาณการวิจัย 3 ด้านดังกล่าวให้แก่อาจารย์ ปีละ 20 ล้านบาท

การบริการวิชาการเป็นภารกิจของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่แสดงความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยที่มีต่อสังคม โดยมหาวิทยาลัยกำหนดปณิธานว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม” อันเป็นปณิธานที่สืบทอดเจตนากิจการทำให้ประโยชน์ให้แก่สังคมมาจากมูลนิธิป่อเต็กตึ้งผู้ให้กำเนิดมหาวิทยาลัยเอง มหาวิทยาลัยได้ดำเนินนโยบายส่งเสริมให้อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาให้บริการวิชาการแก่องค์กร ชุมชน และสังคมภายนอกมหาวิทยาลัย โดยผสมผสานระหว่างความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนการสร้างและประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กร ภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับของสังคมในด้านการบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมาโดยตลอด ได้มีศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนและส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสืบสานประเพณีวัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับนักศึกษา บุคลากรและบุคคลทั่วไป โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรม โครงการ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกคุณธรรม จริยธรรมและประเพณีอันดีงาม ยังทำหน้าที่เป็นพิพิธภัณฑ์ถ่ายทอดวัฒนธรรมความเป็นมาอันทรงเกียรติของมหาวิทยาลัย ด้วยการแสดงรูปปั้นของผู้บริจาคก่อตั้งมหาวิทยาลัย จัดแสดงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-จีน ด้านต่าง ๆ ได้ผลิตนวัตกรรมด้านศิลปะการแสดง คือ การแสดงหุ่นคนได้รับรางวัลและได้รับเชิญให้แสดงในระดับชาติและระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยทั้งได้ส่งเสริมให้คณะวิชาจัดทำกิจกรรมโครงการด้านศิลปวัฒนธรรมต่อเนื่องทุกปี เพื่อเสริมสร้างสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งทุกคณะมีโครงการและการดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างชัดเจน

2. บทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติพบประเด็นที่น่าสนใจหลายประการ ได้แก่

2.1 บทบาทด้านการเรียนการสอนพบว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้กำหนดนโยบายที่จะสร้างสรรคมหาวิทยาลัยให้เป็น “สถาบันเอกลักษณ์ด้านเงินศึกษา” ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ทั้งได้วางเป้าหมายผลักดันสู่ความเป็นเลิศในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และเป็นแหล่งข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ด้านเงินศึกษา มหาวิทยาลัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งด้านภาษาจีน เงินศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน และจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรและรายวิชาเลือกเสรี ด้านศิลปวัฒนธรรมจีน มุ่งเน้นที่จะเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่เชี่ยวชาญทั้งภาคทฤษฎีและชำนาญทักษะในภาคปฏิบัติ ทำให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านเงินศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยที่ทางด้านเงินศึกษาและเผยแพร่ความรู้ทางด้านเงินศึกษาทั้งด้านภาษาจีน เงินศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน ศิลปวัฒนธรรมจีน เป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการวิชาการ เป็นแหล่งข้อมูลและความรู้ทางภาษาจีนและเงินศึกษาแก่สังคม และเป็นมหาวิทยาลัยที่อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของจีน ทำให้เกิดการตื่นตัวในการศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมจีนในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่

มีการศึกษาวรรณกรรมภาษาจีนในไทยมากขึ้น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้เปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย ถือเป็นการบุกเบิกวงการวิชาการ ด้านวรรณกรรมเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ไทย-จีนระดับหนึ่ง คือ ความสัมพันธ์เชิงวรรณกรรม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ผลักดันการแพทย์แผนจีนเป็นการแพทย์ทางเลือกให้กับประชาชนชาวไทย โดยก่อตั้งคณะการแพทย์แผนจีนขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย แพทย์แผนจีนเป็นศาสตร์การแพทย์ที่สามารถเห็นผลการรักษาได้อย่างรวดเร็ว มีผลข้างเคียงน้อย สามารถรักษาโรคได้อย่างกว้างขวางในราคาที่ไม่แพงและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และเป็นแพทย์ทางเลือกที่พยายามพึ่งตัวเองด้วย

อีกอย่างหนึ่งที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ ให้กับสังคมไทยก็คือ สนับสนุนให้ออกกำลังกายอย่างพึ่งตัวเอง ได้กำหนดในหลักสูตรให้ “วิชาไทเก๊ก” เป็นวิชาบังคับให้นักศึกษาทุกคนและทุกคณะต้องเรียนรู้ เพื่อสืบทอดและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของจีน และให้นักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เรียนรู้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีนอย่างครบถ้วนพร้อมได้สัมผัสกับบรรยากาศแบบจีน

2.2 บทบาทด้านการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทย-จีนพบว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้มีการแลกเปลี่ยนและเชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัยชั้นนำหลายแห่งของสาธารณรัฐประชาชนจีนมาสอนที่คณะต่าง ๆ นอกจากสอนภาษาจีนที่เป็นทางการแล้ว อาจารย์ที่มาจากประเทศจีนยังได้สอนศิลปวัฒนธรรมจีน ให้แก่นักศึกษาไทยอีกด้วย เช่น การตีกลอง การรำไทเก๊ก ฯลฯ และมหาวิทยาลัยมีการจัดโครงการและกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งไทยและจีนอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมวันตรุษจีน กิจกรรมวันแพทย์แผนจีน กิจกรรมวันรำลึกปราชญ์ขงจื้อ ฯลฯ ทั้งยังจัดให้มีการทัศนศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมจีน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน ผลักดันให้คนไทยมีความชื่นชอบและรักในวัฒนธรรมจีนมากยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติยังมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่การแสดงหุ่นคนที่สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งได้สร้างความตื่นตาตื่นใจให้แก่ผู้ชม และเป็นสื่อหนึ่งทำให้นักจีนได้รู้จักประเทศไทย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ ทำให้ส่งเสริมมิตรภาพระหว่างไทยจีนให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ยังช่วยกระชับการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน

2.3 บทบาทด้านเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีนพบว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนได้เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ทำให้ปัจจุบันประเทศจีนกลายเป็นประเทศที่มีความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ ของโลก อีกทั้งวัฒนธรรมประเพณีรวมทั้งภาษาที่สืบทอดมาอย่างยาวนาน ภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาที่สำคัญภาษาหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารเชื่อมโยงกันระหว่างประเทศ หลาย ๆ ประเทศต่างเห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาจีน เช่นเดียวกัน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการศึกษากับสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ทั้งภาษาจีน จีนศึกษา ธุรกิจจีน การแพทย์แผนจีน ตลอดจนวัฒนธรรมของชาวจีนให้มากขึ้น ซึ่งเนื่องจากสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านการศึกษาและเป็นคู่ค้าทางด้าน

เศรษฐกิจที่มีความสำคัญกับประเทศไทย ดังนั้นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้คนไทยสามารถติดต่อกิจการกับสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ยิ่งขึ้น

2.4 บทบาทด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทย-จีนพบว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีการจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์กับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อให้นักศึกษาจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เกิดความเข้าใจในวิถีชีวิต และเกิดความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจัดให้มีการทัศนศึกษา ที่ยวมแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งความสวยงามของธรรมชาติ ภูมิประเทศ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมของไทย ได้สร้างความประทับใจให้แก่ นักศึกษาจีน เป็นอันมาก และเกิดความพึงพอใจมาเรียนที่ประเทศไทย นักศึกษาจีนเหล่านี้สามารถสื่อสารภาษาไทยได้เป็นอย่างดีเพราะเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เมื่อนักศึกษาจีนจบการศึกษาแล้ว ก็จะเป็นได้ทั้งอาจารย์สอนภาษา นักแปล ล่าม และมีคักเทศน์ ซึ่งก็มีคนจีนกลุ่มที่พูดภาษาไทยได้เป็นอย่างดี สามารถนำคณะทัวร์คนจีนเข้ามาเที่ยวในไทยได้ และเมื่อคนไทยไปเที่ยวที่ประเทศจีน ก็มีไกด์จีนที่พูดภาษาไทยได้ สะท้อนให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

2.5 บทบาทด้านการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีน พบว่า ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาจีนกับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีนกว่า 40 แห่ง และในจำนวนนี้กว่า 10 แห่งได้ร่วมมือกันทำหลักสูตร สื่อการสอนรวมทั้งแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างกัน เพื่อพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งทางวิชาการ ส่งเสริมการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาไทย-จีน ในระดับอุดมศึกษา ให้อาจารย์นักศึกษาได้ร่วมเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการศึกษ วัฒนธรรม และการใช้ชีวิตในต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์ นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างไกลมากขึ้น และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างพลเมืองของทั้งสองประเทศ และเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือไทย-จีนต่อไป และเป็นประโยชน์ต่อการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ : ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งและบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน อภิปรายผลในด้านประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้ง และบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดตั้งขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง ที่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณบรมกษัตริย์ไทย และมุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยจึงมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพของการศึกษานำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อผลิตบัณฑิตที่รู้จริง ปฏิบัติงานได้จริง สามารถถ่ายทอดวิชาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไปได้ และในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้พัฒนาหลักสูตรที่มีความเข้มแข็งออกมารับการแข่งขันในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ จึงทำให้มหาวิทยาลัยได้รับการยอมรับด้านมาตรฐานการศึกษามากขึ้น โดยสามารถผลิตบัณฑิตทั้งชาวไทยและ

ชาวต่างชาติที่มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ตามปณิธานการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยที่ได้สืบทอดต่อมา จากมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง จนทำให้บัณฑิตเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเป็นอย่างมาก ซึ่งได้สอดคล้องกับ แนวคิดของ สุภาวงศ์ จันทวนนิช และคณะ (2549 : 340) ได้กล่าวว่า เนื่องจากเดิมที่คนจีนเดินทาง เข้ามาประเทศไทยแบบยากจน มีเพียงเสื้อผืนหมอนใบ พอตั้งตัวมีหลักมีฐาน จึงมีความคิดว่า ให้ลูกรู้ หนังสือรู้วัฒนธรรม เพราะความเป็นชาตินิยมของชาวจีนยังคงค่อนข้างฝังลึกอยู่ จึงต้องจ้ำจิ้นแสมาสอน หนังสือจีนและตั้งโรงเรียนจีนในประเทศไทย การสร้างโรงเรียนเกิดจากแนวคิดชาวจีนโพ้นทะเล รุ่นแรกพยายามให้สืบทอดวัฒนธรรมทางชนชาติให้มากที่สุด

นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่วน ลีเซิง (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของชาวไทยเชื้อสายจีนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคตะวันตก : ศึกษากรณีจังหวัด นครปฐม ผลการวิจัยพบว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีส่วนในการพัฒนาความเจริญทั้งด้านเศรษฐกิจและ สังคม ซึ่งบทบาทเหล่านี้เป็นผลมาจากการสร้างรากฐานของคนจีนรุ่นปู่ย่าที่เข้ามาทำมาหากิจใน ประเทศไทย โดยเริ่มต้นตั้งแต่มีเพียงเสื้อผืนหมอนใบจนกระทั่งมีธุรกิจที่ใหญ่โตให้รุ่นพ่อแม่ ลูกหลาน ได้รับความสุขสบาย เมื่อตนเองมีความมั่นคงแล้ว คนไทยเชื้อสายจีนเหล่านี้ยังได้ให้ความช่วยเหลือ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ด้วย โดยมีการรวมกลุ่มกันตั้งเป็นสมาคม มูลนิธิ เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความช่วยเหลือทั้งคนไทยเชื้อสายจีนด้วยกัน และประชาชนทั่วไปใน หลาย ๆ ด้าน ดังนั้น ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จึงได้สอดคล้องกับสมมติฐานที่กล่าวว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดตั้งขึ้นด้วยปณิธาน อันแน่วแน่ของมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง และมุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยการกระจายโอกาส สร้าง ความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา และในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยได้พัฒนาหลักสูตร ที่มีความเข้มแข็งออกมารองรับการแข่งขันในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งใน สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ จึงทำให้มหาวิทยาลัยได้รับการยอมรับด้านมาตรฐานการศึกษามากขึ้น โดยสามารถผลิตบัณฑิตทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ตามปณิธานการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยที่ได้สืบทอดต่อมาจากมูลนิธิ ปอเต็กตึ๊ง

2. บทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในด้าน การเรียนการสอน ซึ่งทำให้เกิดการตื่นตัวในการศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมจีนในหลาย ๆ ด้าน ถือเป็น กำลังสำคัญในการผลักดันการเรียนการสอนด้านจีนศึกษาในประเทศไทย และเพิ่มโอกาสการศึกษา ด้านจีนศึกษาแก่นักศึกษาที่สนใจ ในด้านวัฒนธรรม ได้ช่วยกระชับการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือ ด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน ด้านเศรษฐกิจ มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้คนไทยสามารถติดต่อ ธุรกิจกับสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ยิ่งขึ้น ด้านการท่องเที่ยว มีบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน และด้านการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีน มีบทบาทในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างพลเมืองของทั้งสองประเทศ ซึ่งเป็นการส่งเสริม ความสัมพันธ์และความร่วมมือไทย-จีนต่อไป ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีน ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย ตันศิริ (2539 : 28) ได้กล่าวว่า บทบาทใน ด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย คือ การสร้างผู้นำทั้งในด้านผู้นำในวิชาชีพต่างๆ ผู้นำทางวิชาการ ด้านความคิด ผู้นำทางการเมือง และผู้นำในวงราชการ อุดมศึกษาจึงมีผลต่อเศรษฐกิจ สังคม

วัฒนธรรมและการเมือง หากจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก็จะเป็นการสร้างพื้นฐานของการสร้างทรัพยากรบุคคลของชาติ อนาคตของชาติไทยส่วนหนึ่งและส่วนสำคัญจึงอยู่ที่ระบบการจัดอุดมศึกษาของชาติ

นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สินีนาฏ บุญช่วย (2541) ได้วิจัยเรื่องการวิเคราะห์บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีผลการวิจัยว่า บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีบทบาททั้งด้านการสอน คือ ผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ด้านการวิจัย คือ เน้นการวิจัยแบบมีทิศทาง ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนั้น บทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจึงมีบทบาทสอดคล้องกับสมมติฐานที่กล่าวว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีบทบาทสำคัญในการทำให้เกิดการตื่นตัวในการศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมจีน การแลกเปลี่ยนและความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน ทำให้คนไทยสามารถติดต่อธุรกิจกับสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ยิ่งขึ้น ส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน และการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างพลเมืองของทั้งสองประเทศ อันเป็นประโยชน์ต่อการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรดำเนินวิจัยเรื่องวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติกับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีการลงนามสัญญาความร่วมมือ (MOU) เช่น มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการค้า ยูนนาน มหาวิทยาลัยครุศาสตร์กว่างซี มหาวิทยาลัยกว่างซี มหาวิทยาลัยชนชาติกว่างซี มหาวิทยาลัยซินโจว ฯลฯ

2. ควรดำเนินวิจัยเรื่องประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้งมหาวิทยาลัยอื่นที่ก่อตั้งขึ้นด้วยจุดมุ่งหมายที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ต้นประเสริฐ, บรรณาธิการ. (2545) **ปอเต็กตึ๊ง บนเส้นทางประวัติศาสตร์สังคมไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- การประชุมสัมมนาเรื่องบทบาทของมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า. (2527) **บทบาทของมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า : รายงานการประชุมสัมมนา 30 พฤศจิกายน-2 ธันวาคม 2527 ณ โรงแรมแกรนด์-พาลาส เมืองพัทยา ชลบุรี.** กรุงเทพมหานคร : กองวิชาการ สำนักงานปลัดทบวง.
- คณะกรรมการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประจำประเทศไทย. (2523) **เอกสารการประชุมทางวิชาการเรื่อง ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยในระดับประเทศและภูมิภาค ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย 9-10 กุมภาพันธ์ 2523.** กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการ.
- จันทรา ชัยพานิช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2556.
- ฉลอง แขวงอินทร์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2556.
- ช.ชยินทร์ เพ็ชฌุไพศิษฏ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2556.
- ชัชวาลย์ นิรมิตวิจิตร. (2546) **เกียรติประวัติชาวไทยเชื้อสายจีน.** กรุงเทพมหานคร : อินฟอร์มีเดีย.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, บรรณาธิการ. (2548) **สังคมจีนในไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- “ตราของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในไทย” (22 กรกฎาคม 2554) [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://board.postjung.com/m/535838.html> (10 เมษายน 2557)
- ถ้วน ลีเซิง. (2540) **บทบาทของชาวไทยเชื้อสายจีนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคตะวันตก : ศึกษากรณีจังหวัดนครปฐม.** สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ธนู อุทัยพันธ์. (2530) **ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ต่อการดำเนินงาน ของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาอุดมศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธมลวรรณ ตั้งวงศ์เจริญ. (2542) **เอกลักษณ์ชาติพันธุ์ของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนอ้อมใหญ่.** วิทยานิพนธ์ มน.ม. (สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา) กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ บุญนุช. (2528) **การอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ : การประเมินเชิงวิเคราะห์ และการเสนอทิศทางการใหม่.** กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นริศ วศินานนท์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2556.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นิก สุนทรชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2556.
- นุชนาฏ ยูฮันเงาะ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2556.
- บุญยั้ง ไร่สุขสิริ, บรรณาธิการ. (2543) **ความสัมพันธ์ ไทย-จีน ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร**. กรุงเทพมหานคร : จามจุรีโปรดักท์.
- ประจักษ์ พุ่มวิเศษ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2556.
- ประพทธิ์ ศุภรัตน์เมธี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติวิทยาเขตยศเส เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2556.
- ปวินท์ สุวรรณกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2556.
- พรรณราย แสงวิเชียร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2556.
- พรวิภา วัชรชันากุล. (2553) **100 ปี “ป่อเต็กตึ้ง”**. สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- พิจิตรา ชุมหฐิติธรรม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2556.
- พิรุชญาณ์ อธิเลิศรณานนท์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2556.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2530) **การอุดมศึกษากับสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และสินธะวา คามดิษฐ์. (2530) **มหาวิทยาลัยกับสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภพ สวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2556.
- ภาณุ วงษ์ถาวรเรือง และนางศิลินี โมสิกะ. (11 มิถุนายน 2554) **การเตรียมตัวเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนใน 4 ปีข้างหน้า**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://ccbkk.catholic.or.th/board/index.php?topic=973.0;wap2> (25 สิงหาคม 2556)
- มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2556) **รายชื่อมหาวิทยาลัยที่เจรจาความร่วมมือด้านการจัดโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในปีการศึกษา 2551-ปีการศึกษา 2553**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://122.154.0.120/news.php?id=mou> (25 ธันวาคม 2556)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิชัยตันศิริ. (2539) โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต : แนวคิดและบทวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2556.
- วิมลรัตน์ ทวีสิทธิ์. (2546) การปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ความเป็นจีนของชาวไทยเชื้อสายจีนในบริษัทขององค์กรประชาสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์จีน : ศึกษากรณีองค์กรในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ มน.ม. (สาขาวิชามานุษยวิทยา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัตน์ ทองรอด เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2556.
- วิไล ธรรมวาจา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2556.
- วิไลลักษณ์ อิศระมงคลพันธุ์. (2532) การวิเคราะห์ภารกิจวิทยาลัยเอกชนระหว่างปีพุทธศักราช 2513-2530. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาอุดมศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภการ สิริไพศาล. (2550) จีนหาที่ใหญ่ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสังคม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศุภวรรณ ขวรัตน์วงศ์. (2540) บทบาทของชาวจีนในไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลายถึงสมัยรัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2172-2394. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาประวัติศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. (29 ธันวาคม 2553) “ความร่วมมือด้านการศึกษากับสาธารณรัฐประชาชนจีน” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.bic.moe.go.th/th/index.php?option=com_content&view=article&id=170&Itemid=124 (25 สิงหาคม 2556)
- สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2554) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คู่มือการศึกษา ปีการศึกษา 2554. กรุงเทพมหานคร : เอส อาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด
- สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครเฉิงตู. (3 มีนาคม 2553) “ประเทศไทย..โอกาสการศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาจีน” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.ryt9.com/s/expd/809625> (25 สิงหาคม 2556)
- สิทธิเทพ เอกสิทธิพงษ์. (2555) กบฏจีนจน : บนถนนพลับพลาไชย. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- สินีนานู บุญช่วย. (2541) การวิเคราะห์บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาอุดมศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา ไชวีกุล. (2545) การวิเคราะห์ระบบในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2546) **อยุธยาที่ยังฟ้า : ประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ และคณะ. (2544) **จีนทักษิณ วิถีและพลัง**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุธรรม อารีกุล. (2543) **รายงานเรื่องรูปแบบและภารกิจอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- สุภางค์ จันทวนนิช และคณะ. (2549) **สำเพ็ง ประวัติศาสตร์ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร : เลค แอนด์ ฟาเวิร์ทเท่น.
- แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. (2550) **วิถีจีน-ไทยในสังคมสยาม**. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- _____. (2552) **ความสัมพันธ์วัฒนธรรมไทย-จีน**. สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2556.
- _____. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2556.
- สุรียรัตน์ มาระโพธิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2556.
- เสาวคนธ์ รัตนวิจิตราศิลป์. (2548) **เหี้ย กวง เอี่ยม วีรชนจีนโพ้นทะเล**. กรุงเทพมหานคร : บ้านพระอาทิตย์.
- เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจรัลกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2556.
- อติคม สวัสดิญาณ, ผู้เรียบเรียง. (2553) **ขงจื้อ ฉบับประชาชนชาวบ้าน**. กรุงเทพมหานคร : เต่าประยุกต์.
- อิสยา จันทรวิธานุชิต เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2556.
- อุทุมพร จามรมาน, ผู้แปล. (2531) **มหาวิทยาลัยเอกชนกับผลประโยชน์ของคนในชาติ**. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ.
- _____. (2537) **มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ**. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- Jiang Nannan เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Zheng Cuixiang เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2556.
- “postjung มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” (2557) [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://picpost.postjung.com/220263.html> (10 เมษายน 2557)
- Zhong Lan. (2555) **อัตลักษณ์ของนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาในประเทศไทย : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ : ประวัติศาสตร์บอกเล่าการก่อตั้ง
และบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน

แนวคำถามแบบสัมภาษณ์

การวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอบถามกลุ่มตัวอย่างทีละคน และใช้เทปในการอัดเสียง จากนั้นผู้วิจัยถอดความและเนื้อหาจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

แนวคำถามแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
และอาจารย์ที่ทำงานมาตั้งแต่เปิดมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 สิ่งที่ต้องบันทึก

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศและอายุ.....
3. วัน เดือน ปีในการให้สัมภาษณ์.....
4. อาชีพ.....

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติและบทบาทต่อสังคมไทยในด้านต่าง ๆ

1. ท่านได้ทำงานที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตั้งแต่เมื่อใด เพราะเหตุใด
2. เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ สิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้ท่านเลือกทำงานที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติคืออะไร
3. ท่านรู้จักประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านได้เข้าร่วมพิธีเปิดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติหรือไม่อย่างไร
  - 4.1 ความรู้สึกที่มีต่อพิธีเปิด
  - 4.2 ท่านคิดว่าคุณค่าของพิธีเปิดที่มีต่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีอะไร
5. ความเป็นมาของชื่อ “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” เป็นอย่างไร
6. สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยคืออะไร มาจากไหน มีความหมายอะไร
7. ความเป็นมาของต้นไม้ประจำของมหาวิทยาลัย และมีความหมายอะไร
8. ความเป็นมาของปณิธานเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคมเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด
9. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ดำเนินการตามปณิธานของมหาวิทยาลัยหรือไม่อย่างไร
10. วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร
11. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ท่านได้เข้าร่วมโครงการอะไรบ้าง ซึ่งเป็นรูปธรรมสะท้อนให้เห็นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย
12. ทางด้านหลักสูตรมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีพัฒนาการอะไรบ้าง
13. ทางด้านการวิจัยมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีพัฒนาการอะไรบ้าง

14. ทางด้านการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีพัฒนาการอะไรบ้าง
15. ทางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีพัฒนาการอะไรบ้าง
16. หน่วยงานที่ท่านบริหารอยู่ได้ดำเนินงานหรือมีโครงการที่สอดคล้องกับพันธกิจการก่อตั้งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติหรือไม่อย่างไร
17. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีบทบาทอะไรต่อสังคมไทย
  - 17.1 ด้านการสอน
  - 17.2 ด้านการวิจัย
  - 17.3 ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม
  - 17.4 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
  - 17.5 ด้านการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน
  - 17.6 ด้านอื่น ๆ
18. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีประโยชน์อะไรต่อเมืองไทย
  - 18.1 ด้านการศึกษา
  - 18.2 ด้านการจรรักษ์ภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
  - 18.3 ด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนา
  - 18.4 ด้านสังคม
  - 18.5 ด้านศิลปวัฒนธรรม
  - 18.6 ด้านการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน
  - 18.7 ด้านอื่น ๆ
19. ข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยในอนาคต

แนวคำถามแบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย (รับผิดชอบการดูแลและสอนนักศึกษาชาวจีนมาตั้งแต่เปิดโครงการความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-จีน) และเจ้าหน้าที่

แผนกวิเทศความสัมพันธ์

ส่วนที่ 1 สิ่งที่ต้องบันทึก

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. เพศและอายุ.....
3. วัน เดือน ปีในการให้สัมภาษณ์.....
4. อาชีพ.....

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

1. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีบทบาทในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีนหรือไม่ อย่างไร
2. เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีอัตลักษณ์โดดเด่นในด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

3. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีโครงการด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนอะไรบ้าง ท่านคิดว่าโครงการเหล่านี้มีคุณค่าอะไรบ้าง
4. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมจีนกับประเทศจีนหรือไม่ โปรดยกตัวอย่าง
5. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมจีนหรือไม่ โปรดยกตัวอย่าง
6. ท่านคิดว่าโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับสถาบันการศึกษาในประเทศจีนมีคุณค่าอะไร
7. ท่านคิดว่านักศึกษาจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีคุณค่าต่อการกระชับความสัมพันธ์ไทย-จีนหรือไม่ เพราะเหตุใด
8. ท่านได้ถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยให้กับนักศึกษาจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติหรือไม่ อย่างไร
9. ท่านได้รับอิทธิพลประเพณีและวัฒนธรรมจีนจากนักศึกษาจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติหรือไม่ อย่างไร
10. ท่านคิดว่าแนวโน้มของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติด้านความสัมพันธ์ไทย-จีนจะเป็นอย่างไรต่อไป

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล MISS ZHENG CUIXIANG (สวรรรยา)
 วัน เดือน ปีเกิด 11 พฤศจิกายน 2532
 ที่อยู่ปัจจุบัน 376 ซอยนาทอง 6 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง
 กรุงเทพมหานคร 10400

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2555 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานในปัจจุบัน

พ.ศ. 2555-ปัจจุบัน ครูสอนภาษาจีน โรงเรียนนวมวิรุฬหวิทยาลัย ประเทศไทย

